

Інститут історії України
Національної Академії наук України

ІСТОРИЯ МІСТА КИЄВА З НАЙДАВНІШИХ ЧАСІВ ДО 2000 РОКУ

Науково-допоміжний бібліографічний покажчик
у виданнях від XVII ст. до 2000 року
У 3-х томах, 14-ти книгах

Том перший
Хронологічний літопис міста Києва

Книга друга
**Історія міста Києва
періоду 186I– першої половини
1917 рр.**

Київ–2009

National Academy of Science of Ukrainian Institute
of History of Ukraine

HISTORY OF KYIV FROM ARCIENT TIMES TO 2000 YEAR

Scientific bibliographical index of the editions since
XVII century to 2000 year in 3 volumes, 14 books

Vol. I.
Chronological annals of Kyiv

**Book 2
Kyiv's history
of 1861– the first
half 1917 period**

Kyiv 2009

УДК 019.912.: [94+908](477-25)
ББК 91.9:63.3(4УКР-2К)+63ю3(4УКР-2К)я1
І-90

Редакційна колегія: В.А. Смолій (голова редколегії), О.І. Гуржій,
Л.Є. Дем'янова, Н.А. Дехтярьова, С.В. Кульчицький, Л.Я. Муха

Укладач: Н.А. Дехтярьова

Історія міста Києва періоду 1861 – першої половини 1917 рр..

Наук.-допом. бібліогр. покажчик у виданнях XVII ст.—2000 р.: Т. І. Кн. 2.
— К.: Інститут історії України АН України. – 2009. – с.

ISBN 966-647-057-8
966-647-058-6

Покажчик вміщує полімовні бібліографічні відомості про книжкові та періодичні видання, що вийшли на терені України і за її межами та висвітлюють історію міста Києва періоду 1861– першої половини 1917 рр.

Видання адресовано науковцям, релігіознавцям, служителям храмів різних конфесій, історикам та усім, хто цікавиться проблемами історії та культури міста Києва.

УДК 019.912.: [94+908](477-25)
ББК 91.9:63.3(4УКР-2К)+63ю3(4УКР-2К)я1

ISBN 966-647-057-8
966-647-058-6

Інститут історії України, 2009

УДК 019.912.: [94+908](477-25)
ЛБК 91.9:63.3(4УКР-2К)+63ю3(4УКР-2К)я1

Editorial board: V.A. Smolyi (chairman of the editorial board), O.I. Hurzhyi, L.Ye. Demyanova, N.A. Dehtyarova, S.V. Kulchitskyi, L.Ya. Muha

Compiler: N.A. Dehtyarova

Kyiv's history of 1861— the first half 1917 period: Scientific-auxiliary bibliographical index of the editions since XVII to 2000 year: Vol. I, book 2. – K.: Institute of History of Ukraine of National Academy of Science of Ukraine, 2007. – p.

The index contains poly-lingual bibliographical information about books and periodicals published both in Ukraine and abroad, which elucidate Kiev history from 1861 year to the first half 1917 year.

The edition is addressed to scientists, religious figures of different denominations, historians, architects, students of local lore, teachers, students and to all, who is interested in Kyiv history and culture.

ISBN 966-647-057-8
966-647-058-6

UDK 019.912.: [94+908](477-25)
LBK 91.9:63.3(4YKP-2K)+63ю3(4YKP-2K)я1

ISBN 966-647-057-8
966-647-058-6

Institute of History of Ukraine, 2009

П Е Р Е Д М О В А

Друга книга I-го тому посібника «Історія Києва періоду 1861 – першої половини 1917 рр.» має таку будову: передмову, головну частину, іменний покажчик, алфавітний покажчик назв книг та статей, список скорочень, зміст (рубрикатор).

Цей час великих історичних змін в житті царської Росії, з'явився маніфест Олександра II від 19 лютого 1861 року, на підставі якого було скасовано кріпосне право. Земельна реформа відкривала інші ліберальні перетворення 60-70-х років XIX ст. (військові, фінансові, судові, шкільні, земські та міські реформи). Україна була аграрною країною, але в наступні 20 років відбувається підйом промисловості — перехід від ручної праці до механізації виробництва, особливо це стосується міста Києва.

Пом'якшення репресивного режиму сприяло піднесенню національно-визвольного руху, народженню київської старої громади, засновником якої була молода національно свідомо українська інтелігенція. Почали виходити рідною мовою періодичні видання, навчальна література, твори українських письменників. Працювали наукові товариства, які зібрали й підготували до друку численні матеріали з етнографії, археології, історії, географії, економіки та з інших напрямків науки. З 1882 року розпочато видання журналу «Киевская старина». Його довге існування сприяло визнанню як одного з найкращих часописів тієї доби.

У Російській імперії на початку XX ст. процес розвитку національно-визвольного руху відбувався досить бурхливо, в цей час виникає більшовизм. У 1905-1907 рр. в Києві відбулась революція «знизу». В 1906 р. часопис «Киевская старина» був реорганізований в україномовне видання під назвою «Україна». Український рух став масовим, коли імперська влада заборонила урочистості з нагоди 100-ї річниці від народження Тараса Шевченка в березні 1914 року. Почалось швидке пробудження киян. Перша світова війна зупинила цей процес. Затяжний хід війни не тільки підірвав економіку, але сприяв розвитку політичної і соціальної кризи. Війна несла небезпеку і перейшла в революцію.

Підбір першоджерел у книзі згруповано у двох великих розділах:

I. Київ у 1861-1904 рр.

II. Київ у 1905- першої половини 1917 р.

В першому розділі дослідник може познайомитися з бібліографічними відомостями:

а) документами, листуванням, спогадами, які подано в листах М. Драгоманова, в розповіді Г. Лазаревського про створення і активну суспільну та культурну діяльність журналу «Киевская старина», про сторіччя Першої Київської гімназії та ін.;

б) про Київську школу філософії, видатного філософа та історика філософії О. Гілярова, київські літа М. Бердяєва;

в) релігія. Є матеріали з історії Київського Патріархату та персоналії релігійних діячів. Морально-етичні проблеми Київської духовної академії на переломі XIX-XX століть, її церковно-археологічний музей та бібліотека. Релігійні періодичні видання Києва;

г) суспільно-політичні течії та рухи подано в зібраних джерелах багатопланово: історія Київської української громади, народовольці,

робітничий та студентський рух, розповсюдження ідей марксизму;

д) знайдено матеріали про адміністративне управління Києва через губернатора, Київську міську управу та канцелярію, через правові основи всіх сфер діяльності;

е) бібліографічні знахідки дають змогу вивчати соціально-економічний розвиток міста у пореформений період: утворення та діяльність державних банківських установ, біржової торгівлі, кредитування та ін. Іде процес створення фабрик, заводів, акціонерних підприємств, фірм; розквітає торгівля, з'являються сільськогосподарські та промислові виставки. Різні види транспорту обслуговують киян;

ж) на основі знайдених документів читач має можливість одержати дані про меценатів, благодійну діяльність, яка відбувалася у Києві під гаслом: «Багаті – значить щедрі».

Подаються найбільш яскраві особистості цього періоду;

з) освіта. Охоплено документи про школу академіків – колишню колегію П. Галагана, про Університет святого Володимира, Політехнічний та Медичний інститути, Вищі жіночі курси;

і) друкарство увійшло в історію Києва династією друкарів Кульженків. Про це свідчать бібліографічні джерела;

к) інформація про видатних діячів мистецтва та літературне життя надає уявлення про інтерес мешканців Києва до творчості митців, популярності різних жанрів: живопису, театру, музики та книжок видатних письменників того часу.

Другий розділ «Київ у 1905 – першої половина 1917 рр.» налічує інформацію:

а) документи, спогади, хроніка про різноманітні події часу;

б) бібліографічні джерела про Київ у революції 1905-1907 рр., в яких простежується історія повстання Київської саперної бригади на чолі з Б.П. Жадановським, робітників Шулявки («Шулявська республіка») та ін.;

в) перелік бібліографічних джерел про суспільні течії та рухи великий та різноманітний: профспілкові, робітничі, студентські рухи; діяльність партії соціалістів-революціонерів (есерів-максималістів) та чорносотенних союзів і організацій;

г) публікації про відомі світу події: вбивство реформатора Столипіна та справа Бейліса;

д) низка джерел з історії соціально-економічного розвитку повідомляє про промисловість різних напрямів, перелік володарів підприємств та фірм; нові види транспорту: автоциклонети, фунікулер. Початок авіаери засвідчено авіаконструктором І.І. Сікорським та льотчиком П.Н. Нестеровим. Є матеріали про торговельний вантажообіг, Всеросійську виставку 1913 року.

е) документи, які стосуються мистецтва та літературного життя: в живопису видатні майстри – І. Їжакевич, М. Врубель, М. Мурашко та ін.; в музиці – О. Вертинський, М. Лисенко, С. Рахманінов, Ф. Шаляпін, В. Горовиць; в театрі – М. Садовський, Л. Курбас, М. Заньковецька, С. Ліфарь; письменники – С. Васильченко, В. Короленко, Леся Українка, Т. Шевченко та ін.

Укладач

Н. Дехтярьова

1. Київ у 1861–1904 рр. Kiev in 1861 – 1904 years

1.1. Історичні джерела Historical sources

1.1.1. Документи, листування, спогади, хроніка (1861–1904рр.) Acts. Annals. Chronicles, memoirs, letters (1861 – 1904)

1. **Арсений [Москвин, митр.]** Письма митрополита Киевского Арсения к протоиерею П.Г. Лебединцеву [1862–1876] / (С пояснит. примеч. священника И. Гордиевского) // Киев. старина. – 1900. – № 10. – С. 123–162.
2. **Архіви Михайла Драгоманова:** Т. 1. Листування Київської старої громади з М. Драгомановим (1870–1895 рр.). – Варшава, 1937. – 446 с.: 8 вкл. л. портр., іл. – (Праці укр. наук. ін-ту; Т. 37, Сер. праць коміс. дослідження укр. руху; Кн. 1).
3. **Багалій-Татарінова О., Соловей Д., Шіян К.** Матеріали до історії польського повстання на Правобережній Україні 1863 року // Арх. Рад. України. – 1933. – № 7–8. – С. 145–156.
4. **Байкіна А.А.** Многолетний Киев и Малолетняя Одесса: (Очерки) // Колосья. – 1888. – № 10. – С. 257–283.
Дорожні враження від Києва – С. 257–272.
5. **Барвінський О.** Спомин з мого життя: Ч. 2: (Образки з громад. розвитку Русинів від 1871–1888 рр. з дод. споминів про М. Лисенка). – Л., 1913. – 406 с. - Из змісту: Розд. 4. Моя подорож на Україну [1885р] До Києва. – С. 228–323.
6. **Бах А.Н.** Записки народовольца. – Изд. 2-е, доп. – М.: Молодая гвардия, 1931. - (Революц. движение в России в мемуарах современников). - Из содерж.: 1. Студенческие волнения 1878 года в Киев. ун-те и охотноряд. побоище в Москве. – С.3–20; 2. Киевские революционеры в начале 1882 года. – С. 20–26; 3. Киевская орг. партии “Народная воля”. – С. 26–35; 4. Побег Вас. Иванова и Вл. Бычкова из Киев. тюрьмы 1882 г. – С. 36–41; 5. Неприятность с жандармами и переход на нелегальное положение. – С. 41–55.
7. **Берло Г.** З київського життя 1880–1900 рр.: [Спомини] // Україна. – 1928. – № 4. – С. 93–109. – Бібліогр. в прим.
8. **Берман Л.** К истории 1 марта 1881 года: (Из киев. арх.). 1. В поисках за Желябовым. 2. Арест А.В. Акимовой // Каторга и ссылка. – 1927. – № 3. – С. 94–98.

9. **Берман Л.** Киевский “процесс 21-го” в 1880 году // Каторга и ссылка. – 1931. – № 8–9. – С. 72–106.
10. **Богатинов Н.Д.** Воспоминания // Рус. арх. – 1899. – № 2. – С. 281–303; № 3. – С. 411–440.
11. **Bohdanowicz Fl.** Wspomnienia więźnia (1876–1885). – Lwów, 1888. – 461 s. – Odb. z: Ruch, 1887–1888.
Богданович Ф. Спогади князя.
12. **Фон-Брадке Е.Ф.** Автобиографические записки [сенатора] Егора Федоровича Фон-Брадке // Рус. арх. – 1875. – Кн. 1. – С. 274–288.
13. **Василенко К.П.** Четверть века назад: Странички из воспоминаний // Былое. – 1925. – № 27–28. – С. 123–140.
14. **Васнецов В.А.** Страницы прошлого: Воспоминания о художниках братьях Васнецовых. – Л.: Художник РСФСР, 1976. – 196 с.
15. **Витте С.Ю.** Воспоминания. Т. 3. – Л.: Госиздат, 1924.
Служба в Києві в 1880 рр. Розд. 8 і 9. – С. 102–149.
16. **Возняк М.** Похорони Т. Шевченка у Києві: (Як описує їх очевидець В. Бернатович) // Краків. Вісті. – 1943. – 9 берез.
17. **Wspomnienie** z cytadeli Kijowskiej w maju 1864. // Dziennik literacki. – 1866. – Nr. 52. – S. 821–823.
Спогади із Київської тюрми у травні 1864 р.
18. **Галин М.** Сторінки минулого // Спогади. – Варшава, 1932. – (Праці Укр. наук. ін-ту. – Т. 8. Сер. мемуарів. – Кн. 2).
Київ 1887–1897.
19. **Глущенко Ф.** Девяностые годы: (Воспоминания рабочего) // Труд и борьба: Ист. сб. – К., 1924. – Кн. 1. – С. 21–35.
20. **Глущенко Ф.** Записки робітника-підпільника: Спогади робітника про початки революційного руху серед київського пролетаріату з кінця минулого сторіччя. – Х.: Вид-во Всеукр. ради т-ва політкаторжан і засланих, 1932. – 100 с.
21. **Григор’єв Г.П.** У старому Києві: Спогади / Передм. М. Рильського. – К.: Рад. письменник, 1961. – 359 с.
22. **Дебагорий-Мокриєвич В.И.** От бунтарства к терроризму. – Изд. 5-е / С предисл. С.Н. Валка. Кн. 1–2. – М.; Л.: Молодая гвардия, 1930. – (Революц. движение в мемуарах).
Кн. 1. – 421 с.
Кн. 2. – 342 с.
23. **Дейч Л.Г.** За полвека. – Изд. 3-е. – М.; Л.: Госиздат, 1926. – 286 с.
Спогади про Київ 60–70 рр.: Розд. 1. Почему я стал революционером; 2. Как мы в народ собирались; 4. Южные бунтары; 9. Тяжелое признание.
24. **Дейч Л.Г.** Четыре побега. – Изд. 2-е, испр. и доп. – М.: Госиздат, 1926.

- Из содерж.: Розд. 1. Побег из Киевской гауптвахты; 2. Побег из Киевской тюрьмы. – С. 1–78.
25. **Demil.** Wrażnia Kijowskie: (Ankieta umyślnego delegata redakcji “Swiata”) // Swiat. – 1912. – Nr. 27. – S. 8–9: il.
Деміл. Київські враження.
26. **Драгоманов М.П.** Австро-руські спомини (1867–1877). – Л.: Накл. Ів. Франко, 1889–1892. – Ч. 1–2. – 456 с. – (Літ.-наук. б-ка; Кн. 2, 4, 7–9, 15).
Спогади про український рух у Києві 1800–1870 рр.
27. **Драгоманов М.П.** Автобіографія. – К.: Криниця, 1917. – 60 с.
28. **Эйдельман Б.Л.** Литераторы Киевского социал.-демократического подполья до 1 съезда // Каторга и ссылка. – 1929. – № 2. – С. 36–56.
Спогади з додатками 9 прокламацій.
29. **Эйдельман Б.Л.** По поводу воспоминаний П. Полонского: [На заре социал-демократ. движения в Киеве – 90-е годы] // Каторга и ссылка. – 1928. – № 11. – С. 60–70.
30. **Живоглядов А.И.** Несколько слов по поводу воспоминания старожила (Сергея Григорьевича Ярона): Киев в 80-х годах. – К., 1910. – 20 с.
31. **Житецький Г.** Перший озброєний опір революціонерів і перший політичний процес у Києві 50 років тому (11 лют. – 30 квіт. 1879 р.) // Україна. – 1929. – № 7. – С. 45–80.
32. **Житецький Г., Бухбіндер Н.** О.М. Пипін та київські українці: (Листування Пипіна і Житецького / Подали І. Житецький і Н. Бухбіндер) // Україна. – 1928. – № 6. – С. 21–38.
33. **Житецький Г.** Спогади і роздуми про 70-і і 80-і роки минулого століття // Хроніка 2000. – К., 1997. – № 17/18. – С. 218–224.
34. **Заславский Д.О.** М.П. Драгоманов: (К истории укр. национализма). – Изд. 2-е. – М.: О-во политкаторжан, 1934. – 240 с.: ил. – (Ист.-революц. б-ка. – 1934. – № 8).
35. **Zbierzchowski J.** Wrażenia z Kijowa // Nasz kraj. – 1906. – Т. 2, nr. 7. – S. 20–23; nr. 8. – S. 2: 17 il.
Збіжховський Й. Враження з Києва.
Мистецтво: Лавра, Володимирський собор.
36. **И.Г.** К биографии А.Н. Муравьева и письма его к П.Г. Лебединцеву [1869–1874] / Сообщ. И.Г. – К., 1901. – [2], 18 с. – Відб. з: Киев. старина. – 1901. – № 10.
37. **Историческая** записка о тайном обществе “Заговорщиков” // Каторга и ссылка. – 1928. – № 12. – С. 49–58.
Київська народовольська організація заговорщиків 1884–1892 рр.
38. **Івахова О.М.** Документи ЦДІА УРСР у м. Києві про економічний

- розвиток і благоустрій міста у XIX – на початку XX ст. // Арх. України. – 1981. - № 3. – С. 65–71.
39. **Ілінський М.** З минулого пережитого. 1870–1888 // Україна. – 1928. – № 2. – С. 117–133.
40. **Каталог** колекції документів Київської археографічної комісії, 1369–1899 / Упоряд.: Я.Р. Дашкевич, Л.А. Проценко, З.С. Хомутецька; Відп. ред. І.О. Гуржій. – К.: Наук. думка, 1971. – 1184 с.: іл., факс. – (Арх. упр. при Раді Міністрів УРСР. Центр. держ. іст. арх. УРСР у Києві. Список літератури: с. 156 (17 назв).
41. **Киреев А.** Из семьи Луначарских: Док. времени [Київ, 1904 г.] // Правда Украины. – 1981. – 7 мая.
42. **Киреев А.С.** З історії київського трамваю: (За док. Держ. арх. Київ. обл.) // Арх. України. – 1980. – № 6. – С. 65–68.
43. **Kozmien St.** Z podróży do Kijowa w lutym i marcu 1879 roku // Kozmien St. Podroże i polityka. 2. Podroży do Kijowa. Z pobytu w Warszawie. – Kraków, 1905. – S. 3–58.
Козмін С. З подорожі до Києва в лютому і березні 1879 року.
44. **Корольчук Э.А.** Рабочее движение семидесятых годов: Сб. арх. материалов. – М.: Всесоюз. о-во каторжан и ссыл.-поселенцев, 1934. – 260 с. – (Ист.-революц. б-ка. Воспоминания, исслед., док. и др. материалы из истории революц. прошлого России; № 1–2).
45. **Крыжановская-Тучапская В.Г.** Из моих воспоминаний // Каторга и ссылка. – 1930. – № 6. – С. 18–50; 1931. – № 8–9. – С. 197–216.
Справа “Київського Союзу боротьби і звільнення робочого класу”.
Тюрма.
46. **Labondziński St.** Wicieczka gimnazjalna na Krym // Tygodnik ilustrowany. – Poznań. – 1911. – Nr. 24. – S. 748–749; Nr. 25. – S. 775–778; Nr. 26. – S. 811–813; Nr. 27. – S. 842–844; il.
Лабодзинський С. Гімназична подорож до Києва.
47. **Лазаревський Г.О.** Київська старовина: (Спогади) // Укр. література. – 1943. – № 7. – С. 97–113; № 8–9. – С. 104–117; № 10. – С. 112–117; № 12. – С. 120–135. – 1944. – № 1. – С. 137–148; № 2. – С. 130–139; № 3–4. – С. 145–156; № 5–6. – С. 142–153; № 7–8. – С. 162–173; № 9–10. – С. 168–179; № 11. – С. 148–157.
48. **Ланганс М.** Воспоминания Ланганса: / [Вступ. ст. “До історії революц.-народниц. руху на Україні” М. Рудька] // Арх. України. – 1969. – № 5. – С. 63–76.
49. **Лебединцев П.Г.** Из переписки протоирея П.Г. Лебединцева с митрополитом Киевским Платоном [1883–1889]. – К., 1902. – [2], 18 с.
50. **Листовки** революционных социал-демократических организаций Украины, 1896–1904: Сб. док. и материалов. – К.: Политиздат

- Украины, 1963. – 843 с.
- 51. Луначарский А.В.** Воспоминания из революционного прошлого. – Х.: Пролетарий, 1925.
Соціал.-демократичні гуртки 1893 р. – С. 4–7; Лук'янівська тюрма – С. 65–71.
- 52. Marzycki R.** Protest z powodu Pamiętników Tadeusza Bobrowskiego. – Lwów, 1901. – 13 s.
Мажичкий Р. Протест з приводу спогадів Т. Бобровського.
- 53. Маковей О.С.** Твори в 2 т. – Т. 1: Поетичні твори. Повісті. – К.: Дніпро, 1990. – 718, [1] с.: портр. - Из змісту: Из збірки “Подорож до Києва” (1897).
- 54. Мандельштам М.Е.** Игнатъевская комиссия в Киеве 1881 г. // Пережитое: Сб., посвящ. обществ. и культур. истории евреев в России. – СПб., 1913. – Т. 4. – С. 46–64.
- 55. Маркс К.** К истории польского вопроса: Рукоп. 1863–1864 гг. // Арх. Маркса и Энгельса. – М., 1973. – Т. 14.
Про Київ: С. 138–139; 560–561; 606–607.
- 56. Михальчук К.П.** Из украинского былого: (К воспоминаниям Б.С. Познанского) // Укр. жизнь. – 1914. – № 5–6. – С. 13 ; № 8–10. – С. 70.
- 57. Муравьев А.Н.** Записка о сохранении самобытности Киева // Єгупець. – 1999. – Вип. 5. – С. 259–267.
- 58. Науменко В.** Переписка М.А. Максимовича с П.Г. Лебединцевым (1864–1873) / Сообщ. В. Науменко // Киев. старина. – 1904. – № 9. – С. 378–418; № 10. – С. 125–147; № 11. – С. 260–295; № 12. – С. 454–505.
- 59. Новицкий В.Д.** Из воспоминаний жандарма / Под ред. П.Е. Щеголева. – Л.: Прибой, 1929. – Из содерж.: Революционное движение в 70-х гг. в Киеве. – С. 89–111; Революционные кружки в Киеве в конце 70-х гг. – С. 123–135; Украинифильство в Киеве. – С. 135–148; Студенческие волнения в Киевском ун-те. – С. 149–170; Еврейский погром в Киеве в 1881 г. – С. 179–187.
- 60. Общественно-политическое движение на Украине:** Сб. док.: В 2 т. – К.: Изд-во АН УССР, 1963–1964.
Т.1: 1856–1862 гг. – 387 с.
Т.2: 1863–1864 гг. – 551 с.
- 61. Панкратов В.** К процессу 12-ти 1884 г. в Киеве // Былое. – 1907. – № 2. – С. 297–312.
Спогади учасника процесу 1884 р.
- 62. Пасько И.** Киев глазами петербуржца: [На рубеже XIX–XX столетий] // Зеркало недели. – 1996. – 30 нояб.

63. **Паустовский К.Г.** Повесть о жизни. Кн. 1. Далекіе годы // Паустовский К.Г. Собр. соч. – М., 1957. – Т. 3. – С. 3–298.
Київ 1910–1914 рр. Київська 1 гімназія. Революція 1905 р.
64. **Петренко Д.** О первых шагах социал-демократии в Киеве: (...по личным воспоминаниям) // Каторга и ссылка. – 1928. – № 3. – С. 33–40.
65. **Письмо** к киевским сознательным рабочим: [Социал.-демократ. группа “Рабочее дело”] // Пролетар. революция. – 1921. – № 1. – С. 108–110.
Датовано: “Київ, 23 марта 1897 г.”. З приводу участі в демонстрації в пам’ять Вітрової.
66. **Письмо** киевским рабочим завода [Раб. ком-та “Киев. союза борьбы за освобождение рабочего класса”] // Летопись революции. – 1923. – № 3. – С. 169–170.
67. **Письмо** к рабочим Южно-Русского машиностроительного завода [Раб. ком-та “Киев. союза борьбы за освобождение рабочего класса”] // Летопись революции. – 1923. – № 3. – С. 174–175.
68. **Письмо** ко всем киевским рабочим завода [10 дек. 1897. – Рабочие комис. “Киев. союза борьбы за освобождение рабочего класса”] // Летопись революции. – 1923. – № 3. – С. 171–173.
69. **Півнева Є.** Жінка-робітниця в революційному рухові на Київщині 1890–1905 рр.: (Із матеріалів жінкоміс. Київ. істпарту). – Х.; К.: Пролетар, 1930. – 68 с.
70. **Плеханова Р.М.** Наша жизнь до эмиграции: (отрывок из воспоминаний) // Группа “Освобождение труда”. – Сб. 6. – М.; Л.: Гиз, 1928.
Про перебування Плеханова у Києві в 1879 р. – С. 5–86.
71. **[Познанский Б.С.]** Воспоминания о польском восстании в Украине 1863 года. – К., 1885. – 70 с. – Відб. з: Киев. старина. – 1885. – № 12.
72. **Познанский Б.С.** Воспоминания. – М.: Укр. жизнь, 1913. – 68 с.: вкл. л. портр. – Відб. з: Укр. жизнь. – 1913. – № 1–5.
73. **Полное собрание** законов Российской империи. – Собр. 3-е [за 1881–1913 гг.].
Стачки 1881–1885 гг.: Сб. док. / Подгот. к печати Ф.Г. Матасовой. – Т. 1–33. – СПб., 1885–1916.
Спільного алфавітного покажчика до “Собрания. 3-го” немає. Про Київ треба дивитись матеріал за покажчиком до кожного тому.
74. **Полонский П.** На заре социал-демократического движения в Киеве // Каторга и ссылка. – 1928. – № 3. – С. 11–12.
Спогади про 1890-ті роки.
75. **Поляк А.Д.** Воспоминания о революционной работе на Юге России // Каторга и ссылка. – 1929. – № 4. – С. 7–36.

Социал-демократичний рух 1895–1898 рр.

76. **Попов М.Р.** Военный суд в Киеве в 1880 году: (Из моих воспоминаний) // О минувшем: Ист. сб. – СПб., 1908. – С. 353–391.
77. **Попов М.Р.** Записки землепольца. – М.: Всесоюз. о-во политкаторжан и ссыльн.-поселенцев, 1933. – 51 с.: портр. – (Революц. движение в воспоминаниях, зап. и дневниках его участников).
78. **Портнова Л.Ю.** Нові документи про акад. Є.В. Тарле: Док. про революц. діяльність Тарле в Києві в 1900 р.: Публ. арх. док. // Арх. України. – 1976. – № 4. – С. 79–82.
79. **Процесс 50-ти:** [1877 год. Стеногр. отчет]. – М.: В.М. Саблин, 1906. – VIII, 62 с.
80. **Процесс** пятидесяти, осужденных за социально-революционную пропаганду в Иваново-Вознесенске, Туле, Киеве и Москве. – Лейпциг: Э.Д. Каспрович, 1888. – 128 с. – (Междунар. б-ка; Т. 22).
81. **Процесс 193-х:** [1877–1878 гг. Обвинит. акт]. – М.: В.М. Саблин, 1906. – VI, 182 с.
82. **Путь** революции: Сборник 1. Вып. 1. Социал-демократ. движение в Киеве (90-е годы). – К.: Киев. губком КП(б)У, 1923. – 110 с.
83. **Пыпин А.** Волга и Киев: Впечатления двух поездок // Вестн. Европы. – 1885. – № 7. – С. 188–215.
Про Київ – С. 199–215.
84. **Рубцов А.И.** Воспоминания (1853–1858) // Столетие Первой Киев. гимназии (1809 – 1811 – 1911). – К., 1911. – Т. 2. – С. 580–581.
85. **Русова С.Ф.** Мої спомини (1861–1915). // За сто літ. – К.: ВУАН, 1928. – Кн. 2. – С. 135–175; К.: ВУАН, 1928. – Кн. 3. – С. 147–205. – Окремо вид.: Л.: Хортиця, 1937. – [2], 280, [4] с.
86. **Сажин М.П.** [Арман Росс] Воспоминания 1860–1880-х гг. / С предисл. В. Полонского. – М.: О-во политкаторжан, 1925. – 142 с.
87. **Свод** указаний, данных некоторыми из арестованных по делам о государственных преступлениях // Былое. – 1907. – № 6. – С. 118–163; № 7. – С. 141–161; № 8. – С. 89–124.
88. **Сидоров А.А.** В Киеве (1904–1909): Воспоминания бывшего цензора // Голос минувшего. – 1918. – № 4–6. – С. 221–229.
89. **Сидоров В.** Окольной дорогой: Путевые заметки и впечатления. Рига. Вильно. Киев. Одесса. Константинополь. Крым. Екатеринослав. – СПб., 1891.
Про Київ – С. 36–77.
90. **Скляревич В.** О киевской “группе заговорщиков” 1885–1892 гг. // Каторга и ссылка. – 1928. – № 5. – С. 68–71.

91. **Сосновчик С.** Мемуари про революційне народництво на Україні (70–80-ті роки XIX ст.) // Арх. України. – 1971. – № 2. – С. 59–65.
92. **Sprawa gminy polskich socjalistów w Kijowie (1880)** // Z pola walki.– 1927 – Nr. 2.– S. 137–146.
Справа громади польських соціалістів в Києві.
93. **Стачки 1881–1885 гг.:** Сб. док. / Подгот. к печати Ф.Г. Матасовой. – М.: Гострудиздат, 1930. – Из содерж.: Волнения рабочих плотовщиков. – С. 90; Стачка на механическом заводе Зелингера на Шулявке 1889 г. – С. 108–110.
94. **Степанович Є.П.** Фонд Київського навчального округу як джерело про розвиток мережі культурно-освітніх закладів та шляхи формування кадрів вчителів на Україні в другій половині XIX ст. // Іст. дослідження. Вітчизн. історія. – К., 1981. – Вип. 7. – С. 52–56.
95. **Сухомлинов В.А.** Воспоминания Сухомлинова. – М.; Л.: Госиздат, 1926.
Про Київ (1904–1911 pp.) – С. 85–130, 175–176.
96. **Tarnowski St.** Z wakacji. T. 1. (Kijów – Moskwa – Wilno). – Kraków, 1886. – Wyd. 2.– Kraków, 1894. Z Kijowa – с. 5–119. (Вересень 1874 р). – Передрук з: Przegląd Polski. – 1874. – Т. 7. – S. 56–109.
Тарновський С. З вакації Т. 1. (Київ-Москва-Вільно).
97. **Ткаченко М.М.** Історія революційної боротьби у Києві в XIX та на початку XX ст. // Київ: Провідник / За ред. Ф. Ернста. – К.: ВУАН, 1930. – С. 104–168.
98. **Truszkowski H.** W rękach żandarmów: (Moje stosunki z Kijowskim generałem W. Nowickim). – London: publ. by A. Dobski, 1895. – 66 s.
Трушковський Х. В обіймах жандармів.
99. **Тучапський П.Л.** Із пережитого: Дев'яності роки / З передм. М. Кириченка. – Х.: Пролетар, 1931. – 68 с. – (Революц. мемуаристика).
Рос. вид.: О.: Укрґосиздат, 1926. – 72 с.
100. **Уварова В.** По сторінках архівних документів: [Київ. міськ. думи: Про переслідування та вшанування пам'яті Т.Г. Шевченка] // Вітчизна. – 1963. – № 3. – С. 221.
101. **Феохари С.И.** Дело о вооруженном сопротивлении в Киеве 11 февраля 1879 г. // Каторга и ссылка. – 1929. – № 4. – С. 37–50.
102. **Фроленко М.Ф.** Как я был тюремным надзирателем // М.Ф. Фроленко. Собр. соч. – Изд. 2-е. – М., 1932. – С. 241–275. – Передрук. з: Рус. богатство. – 1906. – № 3; те саме в кн.

М. Ф. Фроленко. Собр. соч. – М., 1930. – Т. 4.
1877 р. Лук'янівська тюрма.

- 103. Хатченко А. [Кистяковский Б.А.]** По поводу “Воспоминаний” Б.С. Познанского // Укр. жизнь. – 1913. – № 10. – С. 50.
- 104. Хижняков В.** Воспоминания земского деятеля. – Пг.: Огни, 1916. – 116 с.
Київ другої половини XIX ст.
- 105. Чернояров В.** Воспоминания о неудавшемся побеге политических из Киевской Лукьяновской тюрьмы в 1878 г. // Из эпохи борьбы с царизмом. – К., 1925. – Сб. 3. – № 27–32.
- 106. Tygodnik ilustrowany.** – Warszawa, 1913. – Nr. 21 (24 maja). – S. 401–420: 50 il. Спеціальне число, присвячене Києву.
Щорічник ілюстрований.
Из змісту: T.J. Kijów (S. 402) – Gliński K. Sonety Kijowskie (S. 403). – Ostrowski St. Ziemiaństwo polskie na Rusi (S. 404–405). – Rawita Gawroński Fr. Młodzież Kijowska na przelomie połowy XIX wieku (S. 406–408). – Paszkowski E. Kontrakty (S. 408–410). – Porzyński W. Różowe perspektywy (S. 410). – Z wrażeń Kijowskich (Handel i pszemysł w Kijowskiem Towarzystwie) (S. 412–413).
- 107. Ющенко Г.І.** Щоденник професора О.Ф. Кістяковського // Арх. справа. – 1927. – № 2–3. – С. 70–73.
- 108. Я.Д.Б.** Суд и казнь Л.К. Брандтнера, В.А. Свириденко и В.А. Осинского: (В освещении жандарма Новицкого) // Каторга и ссылка. – 1929. – № 7. – С. 68–76.

1.2. Загальні праці General works

- 109. Берло Г.** З київського життя 1880–1900 рр. // Україна. – 1928. – № 4. – С. 93–109.
- 110. Білокін С.** Федір Ернст і Київ // Наука і культура. Україна: Щорічник. – К., 1988. – Вип. 22. – С. 506–522: портр.
- 111. Білокін С.** Школа академіків: [Шк. Галагана в Києві, 1871 р.] // Рад. освіта. – 1982. – 26 берез.
- 112. Браславський Б., Неников В.** Міська “люстра” Києва [1891 р.] // Наука і суспільство. – 1982. – № 7. – С. 46.
- 113. Говор О.В.** До історії перебування М.М. Миклухо-Маклая на Україні: [Київ, 1886 р.] // Нар. творчість та етнографія. – 1987. – № 5. – С. 28–34.
- 114. Z .O. [Odnorolski Z.]** Tunnel więzenny w Kijowie: Z czasów powstania polskiego 1863 r. – Lwów: nakł. J.Mittiga, 1869. – 34 s.
З .O.[Однорольський З.] Тюрма в Києві: В часи польського

- повстання. 1863р.
- 115. Клейн Б.** Под псевдонимом Руссель: Краеведение // Сибирь. – 1981. – № 2. – С. 112–126.
Про Київ, 1873 р.
- 116. Ковалик С.Ф.** Революционное движение семидесятых годов и процесс 193-х: Посмертн. изд. – М.: О-во политкаторжан, 1928.–196с.
- 117. Лавров Ю.** Напередодні великих подій: (1886) // Веч. Київ. – 1980. – 29 листоп. – (До 1500-річчя Києва. Сторінки історії).
- 118. Лашко В.** Сто років тому: [Київ столітн. давнини] // Веч. Київ. – 1985. – 28 жовт.
- 119. Отрывки** из воспоминаний киевского старожила // Друг народа. – 1873. – 7 янв.
- 120. Петров Н.И.** Новые материалы для истории Юго-западной России и в частности г. Киева // Киев. епарх. ведомости. – 1874. – № 9, отдел второй. – С. 204–213; № 14. – С. 375–383; № 18. – С. 510–515; № 19. – С. 527–531; № 23. – С. 640–646.
- 121. Рузінова Л.** Сто років тому: [Про Київ] // Прапор комунізму. – 1986. – 22 трав.; Київ. правда. – 1986. – 23 листоп.
- 122. Rulikowski E.** Opis powiatu Kijowskiego. – К.; Warszawa: Marjan Dubiecki, 1913.
Руліковський Е. Опис Київського повіту.
Про Київ - С. 1-79.
- 123. Сарбей В.** Славнозвісне видання: [“Чтения в Ист. об-ве Нестора Летописца” (1879–1914)] // Ист. календар. – 1999. – Вип. 5. – С. 337–338.
- 124. Сквирська О.М.** Боротьба видавництва Києва наприкінці ХІХ – початку ХХ ст. за українську демократичну пресу // Журналістика. Преса, телебачення, радіо. – 1985. – Вип. 17. – С. 94–105. – Рез. рос. – Бібліогр.: 33 назв.
- 125. Скуратівський В.** Київські адреси Миклухо-Маклая // Веч. Київ. – 1983. – 12 листоп. – Теж. - // Прапор комунізму. – 1984. – 23 серп.
- 126. Столетие** Военного министерства. 1802–1902. – Т. I–XIII. – СПб., 1902–1909.
Про Київ див.: “Алфавитный указатель личных имен” та передмову під назвою: “Части войск, должности, учреждения, важнейшие в военном и военно-административном отношении географические пункты и другие предметы”. – Вип. 1. – С. 129–130; Вип. 2. – С. 62–63, а також Затворницький Н.М. Столетие военного министерства. 1802–1902 ; Систематичний покажчик до історичних нарисів “Столетие военного министерства”. Вип. 1–2. – СПб., 1909– 1910.

127. **Фоменко К.** Киев второй половины XIX века // Киев. епарх. ведомости. – 1909. – № 17, 21, 27.
128. **Харламова С.** На рубежі двох століть // Прапор комунізму. – 1981. – 28 черв. – (До 1500-річчя Києва).
129. **Cholodecki Józef** Białynia. Forteca Kijowska w r. 1863–1864 // Gazeta Lwowska. – 1919. – 22 stycz.
Холодецький Й.Б. Київська фортеця у 1863-1864 рр.
130. **Чепелик В.** Орієнтир – народність [II половина XIX ст.] // Веч. Київ. – 1980. – 26 лип.
131. **Чер В.** Краткие биографические сведения о казенном Иосифе Яковлевиче Давиденко [киев. революционере 1874–1879 гг.] // Из эпохи борьбы с царизмом. – К., 1925. – Сб. 3. – С. 87–88.
132. **Чижов Ф.** Киев в настоящее время: Крестьянский вопрос // День. – 1864. – № 12. – С. 20–23.
Зовнішній вигляд київських вулиць початку 1860 р.
133. **Шереметев С.** Киев. – СПб., 1893. – 24 с.
Київ 1880 рр.
134. **Щербіна В.І.** Київ і Київщина на початку XIX віку // Україна. – 1929. – Берез.-квіт. – С. 54–59.
135. **Ястребов Ф.** Михайло Драгоманів // Укр. література. – 1942. – № 12–14. – С. 351–377.

1.3. Філософія Philosophy

1.3.1. Загальні праці General works

136. **Грабовський С.** Він так і залишився киянином [філософ М. Бердяєв] // Іст. календар 98: Наук.-попул. та літ. календар. – 1997. – Вип. 4. – С. 79–81.
137. **Київські** обрії: Іст.-філос. нариси: [Зб. наук. ст. за матеріалами міжнар. наук. конф. – III читання, присвяч. пам'яті Памфіла Юркевича "Київ в історії філософії", Київ, трав. 1996 р. / Наук. ред. В. Горський, М. Ткачук]. – К.: Стилос, 1997. – 357 с.
138. **Кузнецов И.** Славная Киевская школа: Из филос. жизни Киева XIX столетия // Новый круг. – 1992. – № 2. – С. 25–34.
Філософія Київської духовної академії.
139. **Лисий І., Фицик І.** З історії філософського життя Києва другої половини XIX сторіччя // Київські обрії: Іст.-філос. нариси. – К.,

1997. – С. 139–145.
- 140. Мозгова Н. П.** Ліницький та київська релігійно-філософська школа другої половини ХІХ – початку ХХ століття // Київські обрії: Іст.-філос. нариси. – К., 1997. – С. 126–138.
- 141. Нагорнєва Н.** Київські літа [філософа] Миколи Бердяєва // Пам'ять століть. – 1996. – № 3. – С. 100–104. – Бібліогр. в підрядк. прим.
- 142. Плужник В.О.** “Київська школа філософії”: Гносеол. пошуки кінця ХІХ – початку ХХ ст.: Автореф. дис. ... канд. філос. наук / Ін-т філос. ім. Г.С. Сковороди НАН України. – К., 1998. – 19 с. – Бібліогр.: с. 17 (4 назви).
- 143. Проняк В.** Про деякі особливості київської філософії ХІХ – першої половини ХХ століття // Київські обрії: Іст.-філос. нариси. – К., 1997. – С. 182–193.
- 144. Ткачук М.** Античнознавчі студії О.М. Гілярова // Київські обрії: Іст.-філос. нариси. – К., 1997. – С. 146–166.
О.М. Гіляров – перший український академік-філософ, обраний 1922 р. до складу ВУАН.
- 145. Ткачук М.** Київська академічна філософія ХІХ – початку ХХ ст.: Методол. пробл. дослідження. – К.: ВІПОЛ, 2000. – 248 с. – Бібліогр.: 362 назви.
- 146. Ткачук М.Л.** Філософія світла і радості: Олексій Гіляров [Видатн. філософ та історик філос., проф. Київ. ун-ту] / Укр. центр духовн. культури. – К.: Укр. центр духовн. культури, 1997. – 182, [1] с. – (Духовні скарби України / Редкол. Д.М. Єсипенко (голова) та ін.). – Бібліогр. в тексті. – Покажч. імен: с. 178–183.

1.4. Релігія Religion

1.4.1. Загальні праці General works

- 147. Губар А.** Нарис історії Київського Патріархату // Укр. культура. – 1998. – № 9/10. – С. 32–34.
- 148. Должиков П.** Новые сведения о киевском паломничестве // Киевлянин. – 1867. – 15, 24, 26 авг.
- 149. Муравьев А.Н.** Киев и его Святыня. – 5-е изд. – К., 1878. – 288 с. – Из содерж.: Крестный ход на Крещатик в день Святого Владимира. – С. 264–283.
- 150. Спогади** про подвижниць благочестя ХІХ–ХХ століття, Христа ради юродивих, блаженних схимниць Серафиму та Марію, що спочивають

на Святошинському цвинтарі м. Києва // Правосл. вісн. – 1998. – № 4. – С. 43–61. – Підпис О.К.

151. **Фоменко К.** Из памятки приходского священника о Киеве за сорок лет перед сим. – К., 1904. – 28 с.
152. **Фоменко К.** Киев второй половины XIX века // Киев. епарх. ведомости – 1909. – № 17. – С. 393–397; № 20. – С. 470–475; № 21. – С. 488–493; № 21. – Часть неофиц. – С. 490; № 27. – С. 640–646. (Нема кінця).

1.4.2. Релігійні діячі Religions figures

153. [Амфитеатров Антоний]. Заметки о жизни митрополита Киевского // Православ. собеседник. – 1879. – Ч. 1. – С. 83–110.
154. **Антоний**, митрополит Киевский и Галицийский (1864–1936). Русская Православная Церковь: Богослов. тр. – М.: Моск. Патриархия, 1986. – 350 с.
155. **Высокопреосвященный** юбиляр Иоанникий, митрополит Киевский и Галицийский // Киев. епарх. ведомости. – 1899. – № 22. – С. 880–884.
156. **Гордиевский И.** Памяти кафедрального протоиерея Петра Гавриловича Лебединцева // Киев. епарх. ведомости. – 1897. – № 5. – С. 257–258.
157. **Гордиевский И.** Протоиерей П.Г. Лебединцев // Киев. епарх. ведомости. – 1904. – № 5. – С. 110–117.
158. **Граевский И.С.** Киевский митрополит Тимофей Щербицкий. – К., 1912. – III, 240, 1 с.
159. **Денисенко В.** Некрологи часопису “Киевские епархиальные ведомости” як джерело української біографістики // Пам’ять століть. – 2000. – № 6. – С. 78–82.
Некрологи: а) представники вищого духовництва; б) викладачі Київської духовної академії; в) священники.
160. **Достоевский** как проповедник возрождения. - М.: Б.и., 1965. – 311 с.
161. [Экземплярский В.И.] **Высокопреосвященный** архиепископ Иероним Экземплярский (1836–1905): Биограф. очерк, некоторые ст. – К., 1906. – 344, 702 с.: ил.
Про студентське життя Київської духовної академії (1857–1861); Київську семінарію (1862–1871); Колегію Павла Галагана (1871–1885); про Михайлівський монастир (1885–1890) – С. 51–185.
162. **Киевские** подвижники благочестия: [О иеросхимнике Феофиле, подвижнике и прозорливце Киево-Печерской лавры] / [Сост. В. Зноско]. – К.: Вид. від. Укр. Православ. Церкви, 1994. – Т. 2. – 238 с.
163. **Киевские** подвижники благочестия: [О игумене Мануиле (в схиме

- Серафим), Алексие (Шепелеве), инокине Елене] / [Сост. С.А. Нилус]. – К.: Вид. від. Укр. Православ. Церкви, 1994. – Т. 3. – 1994. – 350 с.
Ігумен Мануїл – засновник Різвяно-Богородичного монастиря в Церковщині біля Києва. Ієроманах Олексій – духівник Києво-Печерської Успенської лаври (2-а половина XIX ст.). Олена – черниця Флорівського монастиря (1764–1834 рр.).
164. **Лебединцев П.Г.** Из переписки протоиерея П.Г. Лебединцева с митрополитом Киевским Платоном [1883–1889]. – К., 1902. – [2], 18 с.
165. **Науменко В.** Петр Гаврилович Лебединцев [протоиерей] // Киев. старина. – 1897. – Т. 6. – № 1–3.
166. **Порфирий Успенский, епископ.** Книга бытия моего: Дневники и автобиограф. зап. епископа Порфирия Успенского. Т. 8. Часть 1861 года и годы 1862–1885 / Под ред. П.А. Сырку. – СПб.: Акад. наук, 1902.
Київське життя 1860–1870 рр. - С. 77–447 та алфавітний покажчик - С. 572–573.
167. **Приселков М.** Митрополит Макарий (Булгаков) и его “История русской церкви” // Русский ист. журн. – 1918. – Кн. 5. – С. 196–201.
168. **Филарет, епископ.** Письма преосвященства Филарета (Филаретова) епископа Рижского и Литовского к П.Г. Лебединцеву (1872–1882) // Тр. Киев. духовн. акад. – 1915. – № 6. – С. 269–296; № 9. – С. 182–194; 1916. – № 1. – С. 120–147.
169. **Фоменко К.** Несколько заметок к переписке епископа Филарета с протоиереем Лебединцевим // Тр. Киев. духовн. акад. – 1916. – № 7–8. – С. 341–349.

1.4.3. Духовні учбові заклади Spiritual educational institutions

170. **Копецкий П.** Историческая записка о состоянии 1-го Киевского женского училища духовного ведомства ... в течение первого пятидесятилетия его существования. 1861–1911. – К., 1911. – 260 с.: 10 вкл. л.
171. **Юбилейный** сборник: Описание празднования 1-м Киевским женским училищем духовного ведомства своего пятидесятилетнего юбилея (1861–1911 гг., 15 окт.). – К., 1912. – 74 с.

1.4.3.1. Київська Духовна Академія Kiev's Ecclesiastical Academy

172. **Голубев С.Т.** История Киевской духовной академии. – К.: Тип. Ун-та святого Владимира, 1986. – Вып. 1: Период домонгол. – 449 с.

173. **Грищенко В.** Екземплярський у релігійно-філософському житті Києва початку ХХ ст. // Наук. зап. / НАУКМА. – Т. VIII: Філософія та право. – К., 1999. – С. 42–49.
Релігійний філософ і богослов, проф. Київської духовної академії, голова Київської релігійно-філософського товариства (1912–1918), видавець і головний редактор часопису “Христианская мысль”.
174. **Кондратьєва І.В.** Релігійно-моральні пошуки мислителів Київської духовної академії (друга половина ХІХ – початок ХХ ст.): Автореф. дис. ... канд. філос. наук / Ін-т філософії ім. Г.С. Сковороди НАН України. – К., 1998. – 16 с. – Бібліогр.: с. 14 (6 назв).
175. **Кондратьєва І.В.** Розробка православної морально-етичної проблематики в Київській духовній академії на переломі ХІХ–ХХ століть // Православ. культура: історія і сучасність (Полтава). – 1994. – С. 66–68.
176. **Кузнецов И.** Славная Киевская школа // Новый круг. – 1992. – № 2. – С. 25–34.
177. **Мальшевский И.И.** Историческая записка о состоянии Киевской духовной академии за минувшее 50-летие (1819–1869) // Тр. Киев. духовн. акад. – 1869. – № 11–12. – С. 64–138.
178. **Отчет** Церковно-археологического общества при Киевской духовной академии за 1888 год. // Тр. Киев. духовной академии. – 1889. – № 3. – С. 530–533.
179. **Петров М.И.** Воспоминание о преосвященном Филарете, бывшем ректоре КДА (1860–1878) // Нац. б-ка України ім. В.І. Вернадського НАНУ, Ін-т рукопису, Ф. 225, 993 од. зб. (1872–1919).
180. **Петров М.И.** Из воспоминаний о преосвященном Сельвестре (Молеванском), бывшем ректоре КДА (1908) // Нац. б-ка України ім. В.І. Вернадського НАНУ, Ін-т рукопису, Ф. 225, 993 од. зб. (1872–1919).
181. **Петров М.И.** Киевская академия [поч. ХХ ст.] // Нац. б-ка України ім. В.І. Вернадського НАНУ, Ін-т рукопису, Ф. 225, 993 од. зб. (1872–1919).
182. **Петров Н.** Отчет Церковно-археологического общества при Киевской духовной академии за 1888 год. – К., 1889. – 74 с.
183. **Плужнік В.О.** “Київська школа філософії”: Гносеол. пошуки кінця ХІХ – початку ХХ ст.: Автореф. дис. ... канд. філос. наук / Ін-т філософії ім. Г.С. Сковороди НАНУ. – К., 1998. – 19 с.
184. **Протоколы** заседаний Совета Киевской духовной академии (22 дек. 1876 г. и 28 янв. 1877 г.) // Тр. Киев. духовн. акад. – 1877. – № 7. – С. 182–183.
185. **Пятидесятилетний** юбилей Киевской духовной академии 28 сент. 1869 года. – К., 1869. – [2], 448 с.

186. **Ракитин Н.** Академический комиссар. – К., 1894. – 68 с. – Відб. з: Киев. старина. – 1894. – № 7–9.
187. **Рибинський В.П.** Высокопреосвященный архиепископ Иероним Экземплярский (1836–1905): Биограф. очерк, некоторые ст. – К., 1906. – 344, 702 с.: ил.
Про студентське життя Київської духовної академії (1857–1861), Київську семінарію (1862–1871), Михайлівський монастир (1885–1890) – С. 51–185.
188. **Руткевич П.** Мои воспоминания о Киевской академии за время от 1879 до 1883 гг. // Киев. епарх. ведомости – 1915. – № 12–13. – С. 285–296.
189. **Руткевич П.** Семинарские годы: (Воспоминания о Киев. духовн. семинарии за 1873–1879 годы) // Киев. епарх. ведомости – 1912. – № 29. – С. 656–659; № 31. – С. 706–708; № 46. – С. 1087–1091; № 47. – С. 1111–1115; № 48. – С. 1133–1137; № 49. – С. 1156–1158; № 51–52. – С. 213–216.
190. **Списки** начальников и наставников Киевской духовной академии за 50-летие (1819–1869 гг.). Список студентов за 50-летие (1819–1869 гг.) // Тр. Киев. акад. – 1869. – № 11–12. – С. 381–447.
191. **Терновский Ф.А.** Из истории Киевской академии в 1-й четверти настоящего столетия // Тр. Киев. духовн. акад. – 1882. – № 11. – С. 340–353.
192. **Тихолаз А.Г.** Духовно-академічна освіта та становлення філософії в Київській духовній академії // Київ. обрії: іст.-філос. нариси. – К., 1997. – С. 91–110.
193. **Шльонські О. та Д.** Останній мемуаріст Київської духовної академії: На межі століть // Хроніка 2000. – 1997. – № 17/18. – С. 152–154.

1.4.3.1.1. Церковно-археологічний музей Church-archeological museum

194. **Дмитриевский А.А.** Описание рукописей и книг, поступивших в Церковно-археологический музей при Киевской духовной академии из греческой Нежинской Михайло-Архангельской церкви // Тр. Киев. духовн. акад. – 1885. – № 3–12. – С. 1–160. – (прил.).
Головним чином грецькі рукописи.
195. **Лебедев А.** Рукописи Церковно-археологического музея Киевской духовной академии. – Саратов, 1916. – Т.1. – VI, 472 с.
196. **Петров Н.И.** Альбом достопримечательностей Церковно-археологического музея при императорской Киевской духовной

академии: Южно-рус. иконы. – К., Б.г.

- 197. Петров Н.** Муравьевская коллекция в Церковно-археологическом музее при Киевской духовной академии // Тр. Киев. духовн. акад. – 1878. – № 7. – С. 193–216.
- 198. Петров Н.И.** Описание рукописей Церковно-археологического музея при Киевской духовной академии. – К., 1875–1879. – Вып. 1–3. – Відб. з.: Тр. Киев. духовн. акад. – 1874–1877.
Вып. 1. – 1875. – 284 с.
Вып. 2. – 1877. – С. [2], 283–542.
Вып. 3. – 1879. – С. [2], 543–683.
- 199. Петров Н.И.** Указатель Церковно-археологического музея при Киевской духовной академии. – Изд. 2-е, испр. и доп. – К., 1897. – [4], 292 с.
- 200. Свенціцький І.** Українська старовина в Київському церковно-археологічному музеї // Зап. іст.-філол. секції Укр. наук. т-ва. – К., 1918. – Кн. 17. – С. 87–91.

1.4.3.1.2. Бібліотека Library

- 201. Денисенко Л.** Костянтин Думитрашко – бібліотекар Київської духовної академії // Бібл. вісн. – 1994. – № 4. – С. 22–26.
- 202. Петров Н.И.** Описание рукописных собраний, находящихся в г. Киеве. – М., 1891–1904.
Вып. 1–3: Відб. з: Чтения в император. О-ве истории и древностей Рос. – 1891. – № 1–3; 1897. – № 1–2; 1904. – №1, 4.
Вып. 1: [Собрания рукописей Киевской духовной академии Братского монастыря и Киевской духовной семинарии]. – 8, 321 с.
Вып. 2: Собрание рукописей Киево-Печерской лавры, киевских монастырей Златоверхо-Михайловского, Пустынно-Никольского, Выдубицкого, Флоровского и Десятинной церкви. – 294 с.
Вып. 3: Библиотека Киево-Софийского собора. – 370 с.

1.4.3.2. Інші заклади Other establishments (institutions)

- 203. Богородицкий В.** К двадцатипятилетию 2-го Киевского женского училища духовного ведомства. – К., 1911. – [4], 44 с.
- 204. Галайба В.** Кузня духовних поводитирів: [З історії Київ. духовн. семінарії] // Веч. Київ. – 1998. – 30 січ.

205. **Гневушев М.** Историческая записка о состоянии Киевского женского училища духовного ведомства в течение первого двадцатипятилетия его существования. – К., 1890. – [2] , 78 с.
206. **Киевская** духовная консистория: Типографские дела // Центр. іст. арх. України в м. Києві, Ф. 128.
207. **Руткевич П.** Семинарские годы: (Воспоминание о Киев. духовн. семинарии за 1873–1879 годы) // Киев. епарх. ведомости – 1912. – № 29. – С. 656–659; № 31. – С. 706–708; № 46. – С. 1087–1091; № 47. – С. 1111–1115; № 48. – С. 1133–1137; № 49. – С. 1156–1158; № 51–52. – С. 1213–1216.
208. **Троцкий П., прот.** Открытие Киево-Подольского духовного уездно-приходского училища и обстановка его в первые годы существования // Киев. епарх. ведомости. – 1877. – № 22–23.

1.4.4. Релігійні періодичні видання Religious periodicals

209. **Воскресное чтение** / Журн. изд. Киев. духовн. акад. – 1872–1912.
210. **Известия** Церковно-археологического о-ва при Киевской Духовной академии. – 1875–1890; 1892–1895. – Щорічник. – Відб. з “Тр. КДА”.
211. **Киевские** епархиальные ведомости. – 1861–1918.
212. **Проповеднический** листок: Ежемес. изд. / Ред.-изд. М. А. Оленицкий. – К., 1882–1905.
213. **Проповеднический** листок: Ежемес. изд. / Ред.-изд. А.Д. Троицкий. – К., 1913–1917.
214. **Свет** Печерский: Еженед. церковно-нар. журн. / Изд. Киево-Печер. лавры. – К., 1913–1916.
215. **Труды** Киевской духовной академии. – К., 1860–1917. – Щомісяч.
216. **Христианская** мысль. – К., 1916–1917. – Щомісяч.
217. **Церковно-приходская** школа / Киев. епарх. училищ. совет. – К., 1887–1906.
218. **Церковь** и народ: Журн. церковно-обществ. жизни, политики, науки, лит. / Изд. Пред. Киев. религиоз.-просвет. о-ва епископ Платон. – К., 1906–1907. – 2 рази на тиждень.

1.4.5. Католицизм Catholicism

219. **Др-ва Н.М.** К истории евангелическо-лютеранской церкви и общин в Киеве // Тр. Киев. духовн. акад. – 1883. – № 4. – С. 636–651.

1.5. Суспільно-політичні течії та рухи Social-politic movements and national revival

1.5.1. Загальні праці General works

220. **Волощенко А.К.** Нариси з історії суспільно-політичного руху на Україні в 70-х – на початку 80-х років XIX ст. – К.: Наук. думка, 1974. – 223 с.
221. **Волощенко А.** Спільна мета, єдина програма: [Київ, друга половина XIX ст.] // Веч. Київ. – 1980. – 18 жовт.
222. **Іванченко Р.П.** Раби Києва не мовчали ...: До 150-річчя від дня народж. М.П. Драгоманова. – К.: Знання, 1991. – 47 [1] с. – (Сер. 6. Світ культури).
223. **Карамаш С.** Драгоманов у Києві // Арсеналець. – 1997. – 23 трав.
224. **Катренко А.М.** До історії революційно-демократичного руху в Києві: (80-і роки XIX ст.) // Вісн. Київ. ун-ту. Іст. науки. – 1982. – Вип. 24. – С. 66–74.
225. **Рибаков М.** Їх єднала велика мета: [Суспіл. та культ. діяльність київ. інтелігенції у 1857– 1914 рр.] // Дніпро. – 1979. – № 3. – С. 104–110.
226. **Чорновол І.** Галицька шляхта і проект “Київського королівства” канцлера Отто Бісмарка // Сучасність. – 1997. – № 3. – С. 65–71.
227. **Что** происходило в Киевской городской думе 18 октября 1905 года // Киевлянин. – 1905. — 10, 16 нояб., 27 дек.
Єврейський погром.

1.5.2. Таємні товариства та гуртки Clandestine associations and circles

228. **Беренштам-Кістяковська М.** Українські гуртки в Києві другої половини 1880-х та на початку 90-х рр. // За сто літ. – К., 1928. – Кн. 3. – С. 206–225.
229. **Буда С.** Заслання Мих. Вас. Ковалевського // За сто літ. – К., 1928. – Кн. 2. – С. 200–223.
230. **Буцько М.** Плеханов у Києві // Веч. Київ. – 1956. – 11 груд.
231. **Демченко М.В.** Група “Визволення праці” і перший соціал-демократичний гурток у Києві: (До 100-річчя групи “Визволення праці”) // Вісн. Київ. ун-ту. Іст. науки. – 1983. – Вип. 25. – С. 17–24.
232. **Демченко М.В.** Поширення марксизму першими соціал-демократичними гуртками і групами Києва [1886–1893 рр.] // Укр. іст. журн. – 1983. – № 5. – С. 53–63.

233. **Крюков В.Т.** Петербурзька військово-революційна організація та її зв'язки в Києвом (80-ті рр. XIX ст.) // Укр. іст. журн. – 1972. – № 4. – С. 91–98.
234. **Локерман А.** По Киевским тюрьмам 1904–1905 гг. // Каторга и ссылка. – 1925. – № 6. – С. 177–195; № 7. – С. 211–235.
235. **Перазич В., Мельников Ю.Д.** На заре социал-демократического движения Украины. – Х.: Пролетарий, 1930. – 244 с.: вкл. л. портр.
236. **Савченко Ф.** Заборона українства 1876 р.: До історії громадських рухів на Україні 1860–1870-х рр. – Х.; К.: ДВУ, 1930. – (ВУАН).
Див: Комісія для опису Київської шкільної округи 1851–1854 рр. – С. 6–10.
237. **Скляревич В.** О киевской “группе заговорщиков” 1885–1892 гг. // Каторга и ссылка. – 1928. – № 5. – С. 68–71.
238. **Ткаченко М.М.** Історія революційної боротьби у Києві в XIX та на початку XX ст. // Київ: Провідник / За ред. Ф. Ернста. – К.: ВУАН, 1930. – С. 104–168.

1.5.3. Київська українська громада Kiev's Ukrainian society

239. **Драгоманов М.** До історії українських хлопоманів у 1860-х рр. // Життя і слово. – 1895. – Кн. III. – С. 344–348.
240. **Житецький Г.П.** З історії Київської Української громади / Промова Павла Житецького на Шевченкових роковинах [1887–1888]: (З його посмерт. творів) // Зап. наук. т-ва ім. Шевченка. – Л., 1913. – Т. 116. – С. 117–189.
241. **Житецький Г.** З історії революційного Києва // Глобус. – 1931. – № 9–10. – С. 133–134: іл.
Нарис революційного руху в Києві з 1820 до 1880 р.
242. **Житецький Г.** Київська громада за 60 років: [1863–1919 рр.]. – К., 1928. – 40 с.: вкл. арк. портр. – (УАН. Іст. секція). – Відб. з: Україна. – 1928. – № 1.
243. **Житецький Г.П.** “Київські бунтарі” за 70 років (1928) // Нац. б-ка України ім. В.І. Вернадського НАНУ, Ін-т рукопису, Ф. 86, од. зб. (1815–1929).
244. **Житецький Г., Бухбіндер Н. О.М.** Пипін та київські українці: (Листування Пипіна і Житецького) // Україна. – 1928. – № 6. – С. 21–38.
245. **Житецький П.Г.** З історії київської української громади: Промова на Шевченкових роковинах // ЗНТШ. – 1913. – Т. СХVI. – С. 177–189.
246. **Мицюк О.** Українські хлопомани. – Чернівці, 1933. – 61 с.
“Громада” в Києві (1861 р.). В.Б. Антонович, Т. Рильський та ін.

247. **Мияковский В.** Киевская громада: (Из истории укр.-обществ. движения 60-х гг.) // *Летопись революции.* – 1924. – № 4. – С. 127–150.
248. **Отзыв** из Киева // *Современ. летоп. Рус. вестн.* – 1862. – № 46. – С. 3–6
Висловлювання членів Київської української громади своїх реакційних поглядів з приводу “Молодой России”.
249. **Рябінін-Скляревський О.** Київська громада 1870-х рр. // *Україна.* – 1927. – № 1–2. – С. 144–162.
250. **Чорновол І.** Політичні концепції київської “Старої громади” від проросійського народництва до “нової ери” // *Сучасність.* – 2000. – № 12. – С. 26–38.

1.5.4. Організація народовольців “Narodnaya Volya” Organization (“People’s Freedom”)

251. **Бычков А.** Дело о революционных кружках в Киеве 1879, 1880 и 1881 гг.: (Из воспоминаний народовольца) // *Летопись революции.* – 1924. – № 2. – С. 39–62; № 3. – С. 161–174.
252. **Волощенко А.** За землю і волю: Про революц.-пропагандист. роботу в Києві в 1861–1862 роках // *Веч. Київ.* – 1980. – 7 черв. – (1500. Сторінки історії).
253. **Майнов И.** Софья Наумовна Доллер: [Народоволка, участница киев. процесса М.Г. Попова и др. 1880-е гг.] // *Каторга и ссылка.* – 1924. – № 5. – С. 307–309.
254. **Попов М.Р.** Землевольці на Україні / Переднє слово О. Ладиженського. – Х.: Шляхи революції, 1930. – 64 с. – (Всеукр. рада Всесоюз. т-ва політ-каторжан і засланиців).
255. **Феохари С.И.** Дело о вооруженном сопротивлении в Киеве 11 февр. 1879 г. // *Каторга и ссылка.* – 1929. – № 53. – С. 41–46.
Дическуло Л.А. (грек) – революціонер-народник.
256. **Шебалин М.П.** Киевская народовольческая организация: Конец 1883 и начало 1884 гг. // М.П. Шебалин. Ключки воспоминаний. – М., 1935. – С. 156–177.

1.5.5. Профспілковий рух Trade –union movement

257. **Бронштейн О.** Страницы из истории профдвижения среднего мед. персонала гор. Киева // *Материалы по истории проф. движения мед.*

- работников / Под ред. А. Алуфа. – М.: ЦК Медсантруд, 1926. – Сб. 2 – С. 93–112.
258. ХХУ [двадцать пять] лет союза кожевников Киевщины (1898–1923). – К., 1923. – 48 с.
259. Миколаєнко В.М. та ін. Студентський профком НТУУ “КПІ”: Історія та сучасність: 1898–2000 / В.М. Миколаєнко, К.П. Двірна, А.Ф. Лапюк. – К.: Альтерпрес, 2000. – 223 с.
260. Шингарьов І.О. Історія робітничого та профспілкового руху друкарів Київщини (1901–1926). – К.: Київ. окрвідділ профспілки робітників полігр. вир-ва, 1926. – 116 с.: 8 вкл. арк. іл.

1.5.6. Робітничий рух. Перше травня в Києві Working - class movement. The First of May in Kiev

1.5.6.1. Історичні джерела Historical sources

261. **Всеобщая** стачка на юге России в 1903 году: Сб. док. – М.: Госполитиздат, 1936. – Из содерж.: Всеобщая стачка в Киеве. – С. 124–158.
262. **Гринберг А.О.** Первое мая в Киеве (1897–1906 гг.): [По жандарм. делам] // Труд и борьба: Ист. сб. – К., 1924. – Кн. 1.– С. 54–65.
263. **Корчмарь Я.И.** К истории всеобщей стачки 1903 г. в Киеве: (С прил. ист. док.) // Тр. ист. фак-та Киев. гос. ун-та им. Т.Г. Шевченко. – 1940. – Вип. 1. – С.175–208.
264. **Лопухин А.П.** Записка директора департамента полиции Лопухина по делу о стачках и беспорядках, происходивших в июле 1903 года в городах Одессе, Киеве и Николаеве // Красн. летопись. – 1922. – № 4. – С. 385–395.
265. **Н.Р.** Николай II по департаменту полиции // Каторга и ссылка. – 1926. – № 2. – С. 139–143.
Про революційний рух у Києві в лютому 1902 р.
266. **Первое мая** в Киеве: Сб. прокламаций и воззваний. 1897–1923. – К.: Губком КП(б)У, 1923. – 14 с.: 15 вкл. л.
267. **Первое мая** в царской России. 1890–1916 гг.: Сб. док. – М.: Госполитиздат, 1939. – 352 с.
268. “...**Це передвісник** російської революції: [Про страйк київ. залізничників в лип. 1903 р.: 3 листа учасника події М.Ш. Колеги / Публ. та прим. Борисенка] // Літ. Україна. – 1963. – 23 лип.

1.5.6.2. Загальні праці General works

269. **Алексинський Г.** Київський робітник і умови його праці // Дзвін. – 1914. – № 4. – С. 345–353.
270. **Бабат М.** Перші маївки київських робітників // Рад. Київ. – 1940. – № 7–8. – С. 36–37: іл.
271. **Балада** про 80 першотравнів: [З історії першотрав. страйків у Києві] // Ранок. – 1968. – № 5. – С. 1.
272. **[Вакар В.] Правдин В.** Июльская стачка солидарности 1903 г. в Киеве // Летопись революции. – 1924. – № 4. – С. 66–94.
273. **[Вакар В.] Правдин В.** Накануне 1905 г. в Киеве: (Июльская стачка 1903 г.). – К.: Книгоспілка, 1925. – 156 с.: іл. – (Истпарт отд. Киев. окрпарткома КП(б)У по изучению истории КП(б)У и Окт. Революции).
Передруковано з 1-го видання, що вийшло під назвою “Революционные дни в Киеве”. – Женева, 1903.
274. **Галл А.** З минулого // Рад. Київ. – 1939. – № 8. – С. 32.
Перший страйк в київських залізничних майстернях.
275. **Г[ринберг] А.** Вокруг смерти Ветровой: (Из истории революц. движения 80-х годов) // Коммунист. мысль. – 1923. – № 4–5. – С. 64–67.
Демонстрація київських студентства й робітництва 1897 р
276. **Гринберг А.О.** История Первого мая в Киеве: (С прил. нелегал. первомайск. листовок киев. орг. РСДРП 1897–1916 гг.). – К.: Киев-печать, 1927. – 52 с. – (Истпарт. Отд. Киев. окрпарткома по изучению истории КП(б)У и Окт. революции на Украине).
277. **Гринченко М.** Главные мастерские [Юго-Зап. жел. дорог] в революционном движении // Труд и меч. – К., 1923. – С. 28–43.
278. **Гринченко М.** Киевский рабочий в социал-демократическом движении 90-х годов // Путь революции. – К., 1923. – Сб. 1. – С. 80–91.
279. **Диброва И.** Из истории рабочего движения на юге России: (Из зап. социал-демократа) // Былое. – 1907. – № 8. – С. 173–193.
Революційний рух у Києві в кінці 1890 рр. Страйк булочників.
280. **Іванченко Р.** “...І прийде влада робітників”: [Ювеналій Мельников і його діяльність у Києві в 1890 р.] // Київ. – 1985. – № 11. – С. 112–117.
281. **Іргізов А.** Перший страйк київських робітників 1879–1929. – К., 1930. – 40 с. – (Б-ка газ. “Пролетар. правда”).
282. **К истории** всеобщей стачки на юге России в 1903 году / Ввод. ст. О. Чаадаевой // Красн. арх. – 1938. – № 3.
Див.: Загальний страйк в Києві – С. 85–87.
283. **Кальницький М.** Из сім’ї борців: Серед учасників класових битв у

- Києві був і Іван Запорожець: [1902–1903, група соціал-демократів у Києві] // Прапор комунізму. – 1987. – 3 берез.
284. **Ковалинський В.** Київ в має // Київ. новости. – 1992. – 29 мая.
Київ у травні 1872, 1882, 1892, 1912 років: сторінками старих газет.
285. **Ковач О.** Свято праці й солідарності: З історії відзначення 1 трав. в Києві [1897 р.] // Молода гвардія. – 1986. – 25 квіт.
286. **Курочкін О.** Святкова творчість пролетаріату: (З історії святкування Першого трав. у Києві) // Людина і світ. – 1982. – № 5. – С. 8–10.
287. **Лившиц М.** Продолжительность рабочего времени и заработная плата рабочих Киевщины в 1896 году // Труд и борьба: Ист. сб. – К., 1924. – Кн. 1. – С. 76–84.
288. **Лось Ф.Е.** Формирование рабочего класса на Украине и его революционная борьба в конце XIX и в начале XX ст. (конец XIX ст. – 1904 г.). – К., Госполитиздат, 1955. – 331 с. – (Ин-т истории Акад. наук УССР).
289. **Лось Ф.Е.** Всеобщая стачка 1903 г. на Украине // Вопр. истории. – 1953. – № 8. – С. 120–128.
290. **Манилов В.** К истории возникновения социал-демократического движения в Киеве. (80–90-е годы) // Путь революции. – К., 1923. – Сб. 1. – С. 18–79.
291. **Манилов В.** Очерки по истории социал-демократического движения в Киеве // Летопись революции. – 1923. – № 3. – С. 116–137; № 5. – С. 21–41.
292. **Назаревский А.** Условия труда рабочих киевского трамвая к началу XX века // Труд и борьба: Ист. сб. – К., 1924. – Кн. 1. – С. 71–75.
293. **Овсієнко О.** Дні “робітничої республіки”: [Шулявка, 1898–1905 рр.] // Київ. – 1986. – № 4. – С. 105–112.
294. **Окунь С.** Це було 1879 року: (До 50-ліття першого страйку К.Г.М.) // Глобус. – 1929. – № 24. – С. 379–380: іл.
Київські головні майстерні.
295. **Парасунько О. [А.]** Массовая политическая забастовка в Киеве 1903 г. – К.: Изд-во АН УССР, 1953. – 132 с. – (АН УССР. Ин-т истории).
296. **Первое мая** в царской России (1892–1903 гг.) // Красн. арх. – 1937. – Т. 3. – С. 171–172, 177–179.
Перше травня 1900–1901 рр. в Києві.
297. **Півнева Є.** Робітниця в революційному русі 1890–1905 р. на Київщині // Глобус. – 1930. – № 23. – С. 367–368: іл.
298. **Федорченко Л. (Чаров Н.)** Первые шаги социал-демократии в Киеве // Каторга и ссылка. – 1926. – № 6. – С. 20–33.
299. **Чудновська І.** Перші майовки в Києві // Веч. Київ. – 1954. – 29 квіт.
300. **Чудновська І.** Робітничі видання: [Київ, 1895–1897 рр.] // Веч. Київ. – 1983. – 3 черв.

301. **Чунгулов В., Парасунько О.** Загальний страйк робітників Києва влітку 1903 року. – К.: Держполітвидав, 1949. – 68 с.
302. **Шер С.** Стачка 1903 года в Киеве // Всеобщ. стачка 1903 г. на Украине. – Х., 1928. – С. 23–42.
303. **Шингарев И., Прус И.** Июльская стачка в Киеве в 1903 году // Летопись революции. – 1928. – № 5. – С. 194–214.

1.5.6.3. Південно-російський робітничий союз в Києві South-russian Working Union in Kiev

304. **Балабанов М.** К истории рабочего движения на Украине: Киев. рабочий в революц. движении 70–80-х гг. “Южно-русский рабочий союз”. – К.: Укрпосиздат, 1925. – 160 с.: 7 вкл. л. портр.
305. **Балабанов М.** К истории “Южно-русского рабочего союза” // Труд и борьба: Ист. сб.– К., 1924. – Кн. 1. – С. 5–20.
306. **Гуревич Х.С.** Про ідейну спрямованість “Південно-російського робітничого союзу” в Києві (1880–1881 рр.) // Укр. іст. журн. – 1968. – № 3. – С. 63–66. – Бібліогр. в підрядк. прим.
307. [Жандармская переписка о розыске и аресте участников Южно-русского рабочего союза в Киеве] // Летопись революции. – 1923. – № 3. – С. 176–183.
308. **Кантор Р.** Разгром “Южно-русского рабочего союза” в 1880–1881 гг. // Красн. арх. – 1928. – Т.5. – С. 210–217.
309. **Ковальская Е.** Побег [участников процесса “Южно-русского рабочего союза” Ковальской Е. и Богомолец С.Н. из Иркут. тюрьмы в февр. 1892 г.] // Каторга и ссылка. – 1929. – № 5. – С. 127–133.
310. **Михайлов А.** К портрету С.Н. Богомолец // Каторга и ссылка. – 1923. – № 7. – С. 123–126.

1.5.6.4. Київський Союз боротьби за визволення робітничого класу Kiev’s Union for struggle of Working Class liberation

311. **Бистренко П.** Київський Союз боротьби за визволення робітничого класу. – К.: Укрполітвидав, 1947. – 56 с.
312. **Бистренко П.** Перші марксистські організації на Україні // Пропагандист і агітатор. – 1946. – № 7.
Перші марксистські гуртки у Києві – с. 48–50.
313. **Горбунова М.І.** Київський “Союз боротьби за визволення робітничого класу”: (До 75-річчя утворення) // Укр. іст. журн. – 1972. – № 3. – С. 115–117. – Бібліогр. в підрядк. прим.
314. **Из истории** рабочего движения конца 90-х годов и “Союза борьбы за

- освобождение рабочего класса” // Красн. арх. – 1939. – Т. 2. – С. 173–177.
- Прокламації Київського “Союза борьбы” (1897). Лист до київських робітників.*
- 315. Колишер Т.** Киевский “Союз борьбы”: [К 75-летию образования киев. “Союза борьбы за освобождение рабочего класса”]: Страничка истории // Правда Украины. – 1972. – 30 марта.
- 316. Ленин В.И.** Попятное направление в русской социал-демократии // В.И. Ленин. Соч. Т. 4.
Згадка про Київський “Союз боротьби”. – С. 235, 256, 257.
- 317. Самарцев І.Г.** Невідомі листівки київського “Союзу боротьби за визволення робітничого класу” 1897–1898 рр. // Арх. України. – 1989. – № 5. – С. 15–20.
- 318. Северинюк В.М.** Джерела з історії Київського “Союзу боротьби за визволення робітничого класу” у фондах ЦДІА УРСР у м. Києві // Арх. України. – 1985. – № 5. – С. 46–49.
- 319. Чудновська І.** Пам’ятки революційного підпілля: [Про діяльність Київ. “Союзу боротьби за визволення робітничого класу”] // Наука і суспільство. – 1972. – № 3. – С. 10–11.
- 320. Шевченко І.І.** Із історії соціал-демократичних організацій на Україні: (Київ. “Союз боротьби за визволення робітничого класу”). // К.: Вид-во Київ. держ. ун-ту ім. Т.Г. Шевченка, 1956. – 154 с.: 9 вкл. арк. іл., портр.

1.5.6.5. Іскровські організації в Україні (Київ) “Iskra” (Spark)” Organization of Ukraine (Kiev)

1.5.6.5.1. Історичні джерела Historical sources

- 321. Бондаревський А.** Нові документи про революційну діяльність іскровців і М.Е. Баумана в Києві // Київ. правда. – 1945. – 14. листоп.
- 322. Вікторов Б.** Справа № 47: [Втеча 11 іскрівців із київ. тюрми в 1902 р.: За арх. матеріалами] // Ранок. – 1966. – № 10. – С. 8.
- 323. Дед.** Из воспоминаний о Н.Э. Баумане: (О побеге одиннадцати из киев. тюрьмы 18 авг. 1902 г.) // Пролетар. революція. – 1923. – № 3. – С. 352–356.
- 324. [Из доклада Киевского комиссариата]** // Докл. социал.-демократ. комис. второму съезду РСДРП / Под ред. Н. Ангарского. – М.; Л., 1930. – С. 229–238.

325. **Искровские** организации на Украине: Сб. док. и материалов. – К.: Госполитиздат, 1950. – (Укр. фил. ин-та Маркса–Энгельса–Ленина при ЦК ВКП(б). Арх. упр. МВД УССР).
Про Київ див.: Показчик географічних назв.: с. 383; Показчик імен, організацій та підприємств: с. 375–380.
326. **К 40-летию “Искры”**. Ш. Письмо из Киева в ред. “Искры” (дек., 1901 г.) // Красн. арх. – 1940. – Т. 6. – С. 17–18.
Про настрої робітників і студентів в Києві.
327. **Koczutcki St.** Walka młodzieży polskiej o wielkie ideały: Wspomnienie z czasów gimnazjalnych i uniwersyteckich. Siedlce, Kielce, Warszawa, Kijów, Berlin, Paryż (1881–1900). – Warszawa, 1928. –160 s.
Кочутський С. Боротьба польської молоді за великі ідеали. *Київський університет 1895/96 і 1896/97 рр.* – С. 114–129.
328. **Литвинов М.М.** В борьбе за “Искру”: [Воспоминания] // Юность. – 1955. – № 6. – С. 95–101.
Про втечу з Лук’янівської тюрми (1902 р.).
329. **Луначарский А.В.** Силуэты. – М.: Молодая гвардия, 1965. – 543 с. – (ЖЗЛ. Сер. біогр.; Вып. 18). – Из змісту: Воспоминания из революц. прошлого. – С. 424–494.
330. **Спиридович А.И.** Записки жандарма. – Х.: Пролетарий, [1927].
Спогади жандарма Спиридовича про роботу в київській охоронці (1903–1905 рр.) – С. 114–305.

1.5.6.5.2. Загальні праці

General works

331. **Берлінський Д.** Втеча Баумана з Київської тюрми в 1902 р. // Пролет. правда (К.). – 1940. – 30 жовт.
332. **Вакар В.** Киевская социал-демократическая организация в 1902–1904 гг. // Летопись революции. – 1928. – № 5. – С. 82–90.
333. **Вікторов Б.** Втеча одинадцяти: [Лук’янів. тюрма, 1902 р.] // Київ. – 1986. – № 2. – С. 118–122.
334. **Денисенко А.** Луначарський у Києві // Прапор комунізму. – 1985. – 22 листоп.
335. **Зубенко-Царьова М.** Полум’яний сурмач революції: [“Искра “ в Києві в 1900–1903 рр.] // Молодь України. – 1980. – 23 груд.
336. **“Искра”** №№ 1–52. (1900–1903) / Полн. текст под ред. и предисл. П. Лепешинского и со вступ. ст. Н. Крупской. Вып. 1–7. – Л.: Прибой, 1925–1929.
Див. Вип. 7: “Указатель организаций, фабрично-заводских предприятий и учреждений”: с. 214 (від слів “Киевская социал-

- демократическая организация” до ““Киевское центральное отделение”).*
337. **Кац Р.** Напередодні барикад: [З історії Київ. міськ. парт. орг., 1903–1905 рр.] // Прапор комунізму. – 1983. – 23 лип.
338. **Колішер Т.М., Слюдікова Т.Б.** Адреси іскровців в Києві (1901–1903) // Укр. іст. журн. – 1983. – № 6. – С. 92–101.
339. **Корчмар Я.** “Искра” в Києве // Пролетар. правда. – 1940. – 24 дек.
340. **Костюк С.** Полум’яний іскрівець: (Про М.Е. Баумана та його зв’язки з Києвом [1902 р.]) // Веч. Київ. – 1980. – 5 берез.
341. **Краснянський А.** Втеча: [Із арх. канцелярії Київ. губернатора – про втечу 11 політ. в’язнів] // Рад. Україна. – 1988. – 11 жовт.
342. **Луначарський А.В.** Нові матеріали про перші кроки соціал-демократичного руху в Києві / Підгот. П.М. Шморгун // Укр. іст. журн. – 1959. – № 4. – С. 121–133.
343. **Мошинский И.Н. (Юзеф Конарский).** На путях к первому съезду Р.С.Д.Р.П. 90-е годы в киев. подполье. – М.: Изд-во политкаторжан, 1928. – 212 с.: портр. – (Всесоюз. о-во политкаторжан и ссыл.-поселенцев. Ист.-революц. б-ка журн. “Каторга и ссылка”; кн. XXXII). – Відб. з: Каторга и ссылка. – 1927. – № 5–8.
344. **Мошинский И.Н. (Юзеф Конарский).** Ответ придиричивому критику: (Еще раз о киевском подполье 90-х годов) // Каторга и ссылка. – 1929. – № 10. – С. 77–91.
345. **Мошинский И.Н. (Юзеф Конарский).** Побег одиннадцати “искровцев” [из Лукьяновской тюрьмы 18 авг. 1902 г.]. – М.: Всесоюз. о-во политкаторжан и ссыл.-поселенцев. – 1929. – 64 с.
346. **Намакштанська М.** Ульянови у Києві // Знання та праця. – 1969. – № 11. – С. 21.
347. **Огарко Г.** Київ у житті А.В. Луначарського // Веч. Київ. – 1987. – 4 жовт.
348. **Полевой Ю.** Ленинская “Искра” и искровские организации в России. – М.: Госполитиздат, 1941. – Про Київ – С. 51–54.
349. **Рибаков М.** Дім на Десятинній, 10: [А.В. Луначарський в Києві, кінець XIX ст.] // Вітчизна. – 1981. – № 3. – С. 184–190.
350. **Рубаненко О.** “Искра” у Києві // Київ. правда. – 1973. – 29 лип.
351. **Слюдікова Т.** Конспіративна пошта іскрівців: [З історії Київ. орг. РСДРП] // Наука і життя. – 1964. – № 12. – С. 3–5.
352. **Слюдікова Т.** Адреси “Искры”: [Київ, 1904 р.] // Веч. Київ. – 1985. – 3 черв.
353. **Чунгулов В.** Як було зірвано процес над “Искрой”: [Втеча іскровців з Лук’янів. тюрми] // Веч. Київ. – 1956. – 30 серп.

1.5.7. Студентський рух Students' movement

1.5.7.1. Історичні джерела Historical sources

354. **Бах А.** Студенческие волнения в 1878 г. в Киевском университете и охотнорядское побоище в Москве: (Из воспоминаний) // Молодая гвардия. – 1928. – № 11. – С. 192–200.
355. **Burzynin T.** Wspomnienia z czasów młodości // Wydawnictwo materiałów do historii powstania 1863–1864. – Lwów, 1884. – Т. 4. – S. 93–224.
Київ 1855–1863 рр. – 110–134, 158–160.
- Бужинін Т.** Спомин з часів молодості.
356. **Бухбиндер Н.** Студенческие волнения в Киеве в 1884 году: (По неизд. арх. материалам) // Каторга и ссылка. – 1930. – № 5. – С. 91–103.
357. **Маслов С.І.** Вчора і сьогодні // Молодь України. – 1956. – 22 квіт.
Спогади про революційний рух студентів Київського університету.
358. **Миронов М.** Дожовтневий учнівський рух у Києві: [Діяльність революц. Київ. гуртка]: (Сторінки спогадів) // Рад. шк. – 1969. – № 1. – С. 93–95.
359. **Окороков А.** Документи підпільної студентської організації 1901 р. [м. Києва: Публ. арх. док. / Вступ. ст. А. Окорокова] // Арх. України. – 1971. – № 6. – С. 31–44.
360. **Открытое** письмо союзным советам и организационным комиссиям высших учебных заведений России, составленное 12 октября 1902 г. Киевским союзным советом объединенных землячеств и организаций и Организационным ком. Киевского политехнического института // Революц. Россия. – 1902. – № 13.
361. **Поляков А.** “Царь-миротворец” // Голос минувшего. – 1918. – № 1–3. – С. 221–223.
Доповідь Міністра народної освіти царю про заколоти під час юбілею Київського університету у вересні 1884 р. з помітками царя.

1.5.7.2. Загальні праці General works

362. **Винокуров С.И., Жуковский Л.И.** А.Н. Бах и студенческие волнения в 1878 г. в Киевском ун-те: (К 95-летию со дня рождения

- А.Н. Баха – 17 марта 1857 г.) // Укр. біохім. журн. – 1952. – Т. XXIV, № 1. – С. 121–127. – Бібліогр.: с. 127 (20 назв).
363. [Вовк Ф.К.] З Києва: Університетсько-поліцейська трагикомедія // Дзвін: Галиц.-укр. зб. – Л.: М. Павлик., 1878. – С. 216–227.
364. Г[ринберг] А. Киевская февральская демонстрация 1902 г.: (Из истории студенч. движения) // Коммунист. мысль. – 1923. – № 2–3. – С. 152–156.
365. Д...О...ь. Два приговора университетских судов // Юрид. вестн. – 1881. – № 4. – С. 779–792.
Вирок університетського суду 1878 р. над учасниками “Березневого руху”.
366. Драгоманов М.П. По поводу студенческих волнений в Киевском университете // М.П. Драгоманов. Собр. полит. соч. – Париж: Освобождение, 1906. – Т. 2. – С. 461–464.
Вступна замітка до великої кореспонденції: “Волнения студентов Киевского университета в ноябре 1882 года”. (“Вольное слово”. – 1882. – № 52). Додано текст “Заявления студентов Киевского университета”.
367. Драгоманов М.П. З університетського життя у Києві: (помилки брошури “Мартовское движение студентов Киев. ун-та 1878 г. [Житецкого]. Брехня генерала Антоновича”) // Громада (Женева). – 1879. – № 4. – С. 370–374.
368. [Житецкий И.А.] Мартовское движение студентов Киевского университета. 1878. – Л.: М. Ткаченко, 1878. – 160 с.
369. Избиение русской молодежи: Документальные подробности последних студенческих беспорядков в Петербурге, Москве и Киеве / Со вступ. ст. И. Карповича. – Берлин: Рэдэ, 1902. – 80 с.
370. Киев, май 1897 года // Летопись революции. – 1923. – № 3. – С. 166–168. – Передрук. з: Рабочая газ. – 1897. – № 1.
371. Лавров П.А. “Временные правила”: (Студенч. революц. движение в Киев. ун-те конца 1900 и 1901 гг.) // Совет. студенчество. – 1936. – № 1. – С. 79–80.
372. Левицька Н. Студентство України на зламі ХІХ–ХХ століть // Історія України. – 1998. – № 17. – С. 1–3; № 19. – С. 6.
Київський університет, Політехнічний інститут.
373. Левицкий В. (Цедербаум В.С.) Революционные подготовки 1892–1901 гг. // В. Левицкий. За четверть века: Революц. воспоминания 1892–1917 гг. – М.;Л.: Госиздат. – Т. 1, ч.1. – 1926. – 168 с.
Про студентський рух в Києві – С. 142–146.
374. Ленин В.И. Что делать? // В.И. Ленин. Сочинения. – Изд. 4-е. – Т. 5. *Інформація про віддання в солдати 183 студентів Київського університету – С. 385.*

375. **Ленин В.И.** Задачи революционной молодежи // В.И. Ленин. Сочинения. – Изд. 4-е. – Т. 7.
На С. 33, 36 з приводу відкритого листа Київського союзу об'єднаних земляцтв і студентських організацій (1902 р.).
376. **Ленин В.И.** Начало демонстраций // В.И. Ленин. Сочинения. – Изд. 4-е. – Т. 5.
Згадка про революційний виступ студентів Києва (1901 р.) - С. 296.
377. **Ленин В.И.** Отдача в солдаты 183 студентов [Киевского ун-та] // В.И. Ленин. Сочинения. – Изд. 4-е. – Т. 4. – С. 388–393.
378. **Ленин В.И.** Признаки банкротства // В.И. Ленин. Сочинения. – Изд. 4-е. – Т. 6.
Згадка про студентський революційний рух в Києві (1902 р.) - С. 65.
379. **Линниченко И.А.** Прерванный юбилей // Голос минувшего. – 1918. – № 1–3. – С. 78–91.
Про студентські хвилювання під час 50-літнього ювілею Університету святого Володимира 1884 р.
380. **М.** Протест эмигрантов в 1901 году по поводу отдачи в солдаты 183 студентов в Киеве // Из эпохи борьбы с царизмом. – К.: Всесоюз. о-во политкаторжан, 1925. – № 4. – С. 119–127.
381. **Марковский М.** Студенческие волнения в Киеве в 1900–1901 гг.: (Из неопубл. материалов) // Совет. Украина. – 1941. – 5 янв.
382. **Назаревський О.А.** Київське студентство 50 років тому: (Напередодні “Березневого руху” 1878 року) // Зап. Київ. ін-ту нар. освіти. – 1927. – № 2. – С. 59–68.
383. **Назаревський О.А.** Студентські хвилювання в Києві р. 1876-го // Життя й революція. – 1927. – № 6. – С. 389–397.
384. **Назаревський О.А.** Юбілей Київського університету й студентські заклоти 1884 р. // За сто літ. – К., 1928. – Т. 2. – С. 224–250.
385. **Нестроев Г.** К истории студенческого движения в России (1902–1903) // Каторга и ссылка. – 1926. – № 7–8. – С. 131–147.
386. **Ренненкампф Н.К.** Киевская университетская старина: (По поводу некоторых док. и писем, относящихся к студенч. волнениям в ун-те святого Владимира в 1860–1862 гг.) // Рус. старина. – 1899. – № 7. – С. 31–49.
387. **Селезнев М.М.** Об оппозиционном движении студенчества КПИ: (Киев. политехн. ин-та в 1900–1917 гг.) // Киев. индустр. ин-т. – К., 1939. – С. 36–53.
388. **Студенческие** волнения в 1901–1902 гг. // Красн. арх. – 1938. – № 4–5.
Про демонстрації в Києві 2 и 3 лютого 1902 р. – С. 266–275.
389. **Студенческие** движение 1901 г. // Красн. арх. – 1936. – Т. 75. – С. 86–95.

- Про віддання в солдати студентів 1900–1901 рр.*
390. **Студенческое** движение в 1901 г.: Рабочая демонстрация в Киеве [11 марта 1901 г.] // Красн. арх. – 1936. – Т. 75. – С. 107–112.
391. **Студенческое** движение 1899 года / Сб. под ред. А. и В. Чертковых. С предисл. и послесл. В. Черткова. – Purleigh, Maldon, Essex: Свободное слово, 1900. – 62 с.
Студентський рух в Києві – С. 40, 46.
392. **Титлинов Б.В.** Молодежь в революции: Из истории революц. движения среди учащейся молодежи духовн. и средн. учеб. заведений 1860–1905 гг. / С предисл. и послесл. Э.Э. Эссена. – Л., 1925. – 166 с.
Про Київ – С. 130–132, 144–145.
393. **Хоменко В.** Перша маніфестація [київ. студентів та гімназистів в 1894 р.]: 3 історії вищ. шк. // Рад. освіта. – 1971. – 14 лип.

1.6. Міське самоврядування Municipal self-government

394. **Завойко С.В.** О домах и квартирах г. Киева по однодневной переписи, произведенной 2 марта 1874 г. – К., 1875. – 54 с. – Відб. з: Зап. Юго-Зап. отд. императорского Рус. геогр. о-ва. – 1875. – Т. 2.
395. **Капраль М.** Самоврядування Києва та Львова (кінець ХУ – перша половина ХУІІ ст.): регіональна специфіка // Самоврядування в Києві: історія та сучасність. – К., 2000. – С. 137–142.
396. **Кістяківський О.** Щоденник // Київ. старовина. – 1992. – № 6. – С. 19–35.
О.Ф. Кістяківський (1833–1885) – вчений-юрист. Подаються відомості з історії діяльності органів самоврядування у Києві, діяльність Старої громади міста.
397. **Мердер А.** Мелочи из архивов Юго-Западного края. 4. Кирпичное шоссе // Киев. старина. – 1901. – № 3, док. – С. 155.
Про спроби в 1844 і 1860 рр. класти в Києві дорогу з опаленої глини.
398. **Переходы** недвижимых имуществ в г. Киеве в 1902, 1903 и 1904 гг. // Изв. Киев. гор. думы. – 1905. – № 7–8. – С. 66–72: 3 табл.
399. **Таиров И.** Записка о городских землях, лежащих внутри территории киевской эспланады // Изв. Киев. гор. думы. – 1893. – № 11. – С. 3–51.
400. **Тутковский П.А.** Киевские оползни и борьба с ними // П.А. Тутковский. Юго-Западный край. – К., 1895. – Вып. 2. – С. 49–56. – Передрук. з: Киев. слово. – 1895. – № 2611; 1896. – № 3049.

1.6.1. Міський бюджет Urban budget

401. Данилычев П.В. Доходы и расходы городов Киевской губернии по сметам на 1895–1897 годы. – К., 1898. – [2], 26 с.: 11 табл.
402. Доклад Киевской городской ревизионной комиссии по проверке отчета Киевской городской управы об исполнении росписи доходов и расходов г. Киева за 1905 год. – К., 1906. – 104, [2] с.
403. Доходы г. Киева от городских имуществ в 1875, 1885, 1895, 1905 гг. // Изв. Киев. гор. думы. – 1906. – № 1. – С. 27-35.
404. Доходы и расходы г. Киева с конца 60-х годов // Изв. Киев. гор. думы. – 1905. – № 4, отд. II. – С. 60–81: 5 табл.
405. Кованько П.Л. Бюджет міста Києва // Праці коміс. для виучування фін. справ / За ред. Л.М. Яснопольського. – К., 1929. – Вип. 5, ч. 1. – С. 29–41.
406. Масленіков Н. Историчний нарис розвитку контролю господарства Києва // Праці коміс. для виучування фін. справ / За ред. Л.М. Яснопольського. – К., 1929. – Вип. 5, ч. 1. – С. 103–114.
407. Ржепецкий А.К. Доклад комиссии по изысканию новых источников городских доходов: О введении в г. Киеве больничного сбора. – К., 1903. – 62 с.
408. Роспись доходов и расходов г. Киева на [1875–1888 гг.]. – К., 1874–1887.
409. Смета доходов и расходов г. Киева на [1871–1917 гг.]. – К., 1871–1927. – Різн. паг.

1.7. Адміністративне управління Administrative management

1.7.1. Загальні праці General works

410. Гугорова Л. Три “катеринки” штрафу: [“Зведення обов’язкових для жителів міста Києва постанов по міськ. громад. упр., вид. з 1871 по 1913 рр. включ.”] // Прапор комунізму. – 1989. – 19 лют.
411. Еремеев С.Т. Киев и его городское положение. – К., 1874. – 78 с.: 2 вкл. л. табл.
412. Киевская городская управа // Держ. арх. м. Києва, Ф. 287.
413. Ковалинский В. Губернатор Фундуклей // Рабочее слово. – 1991. – 18 янв.

Київський цивільний губернатор Іван Фундуклей (1804–1880) та його благодійна діяльність.

- 414. Ковалинський В.** Губернатор Фундуклей // Киев. новости. – 1992. – 18 сент. *Про київського губернатора Івана Фундуклея.*
- 415. Речь,** произнесенная Городским головой в заседании Думы 28 февраля 1883 года, о деятельности Городского общественного управления в период времени с 1879 по 1883 год. – К.: Тип. И. Н. Кушнерева, 1883. – 32 с.
- 416. Свод** обязательных для жителей г. Киева постановлений по городскому общественному управлению, изданных с 1871 г. по 1913 г. включительно. – К.: Гор. обществ. упр., 1914. – XXIII + 311 с.
- 417. Хомутецька З.** Деякі особливості каталогізації фонду “Київська губернська канцелярія” // Арх. України. – 1971. – № 3. – С. 67–73. – Бібліогр. в підряд. прим.
- 418. Шандра В.С.** Київський генерал-губернатор О.П. Безак та інтеграція Правобережної України у складі Російської імперії // Київ. старовина. – 1997. – № 6. – С. 95–105.
- 419. Шандра В.С.** Київський генерал-губернатор О.П. Безак та політика інтеграції Правобережної України у складі Російської імперії // Історія арх. справи: спогади, дослідження, джерела: Зб. на пошану С.Д. Пількевича. – К., 1998. – Вип. 1. – С. 59–69.

1.7.2. Правові основи всіх сфер діяльності Right foundations of all activities spheres

- 420. Галайба В.** 100 років тому статус найзлочиннішого міста імперії належав ... Києву: [Стат. дані] // Укр. інвестиц. газ. – 1998. – 10 берез.
- 421. Ковалинський В.** Київські тюрми // Янус. Недвижимость. – 1997. – Іюнь. – С. 15–16: ил.

1.7.3 .Пожежна охорона Fire guarding

- 422. Васильев В.** Пожарное и огневое страхование в Киеве и других больших городах // Изв. Киев. гор. думы. – 1914. – № 10. – С. 41–56. *Відомості про кількість пожеж в Києві за 1900–1913 рр.*
- 423. Галайба В.** Київське вільне пожежне товариство // Веч. Київ. – 1992. – 10 берез.
- 424. Десятилетие** Киевского вольного пожарного общества: (Ист. очерк)

// Календарь и справ. книга г. Киева за 1907 г. (4-й год изд.). – К.: О-во скорой мед. помощи, 1907. – С. 268–274.

425. **Рузінова Л.** Приборкувачі вогню: [Про спорудження Старокиїв. пожеж. частини і орг. Київ. вільн. пожеж. т-ва в 1896 р.] // Київ. правда. – 1987. – 26 лип.

1.7.4. Екологія **Ecology**

426. **Половко І.К.** Кліматичні елементи Києва (1881–1930). – К.: Вид-во КДУ, 1937. – 195 с.

1.8. Соціально-економічний розвиток у пореформений період **Social-economic development during post-reform period**

1.8.1. Загальні праці **General works**

427. **Доротов Б.** Перші суботники в Києві // Молода гвардія. – 1979. – 22 квіт.

1.8.2. Фінанси **Finances**

1.8.2.1. Банки **Banks**

428. **Афанасьев Г.Е.** Покупка векселей в Киеве // Г.Е. Афанасьев Ист. и эконом. ст.– К., 1908. – Т. 2. – С. 435–513.
429. ***Бунге Н.Х.** Киевские частные банки. – К., 1868.
430. ***Бунге Н.Х.** О состоянии Киевского частного коммерческого банка в 1872 г. – К., 1872.
431. **Бунге Н.Х.** Об операциях Киевской конторы Государственного банка в 1871 г. – [К., 1872]. – 8 с.
432. ***Бунге Н.Х.** Об операциях Киевской конторы Государственного банка и частных банков в Киеве в 1878 г. – К., 1879.
433. ***Бунге Н.Х.** Операции Киевской конторы Государственного банка в 1868 г. – К., 1870.
434. ***Бунге Н.Х.** Операции Киевской конторы Государственного банка за 1877 (отчетный) год по 1 декабря и важнейшие операции частных банков, действовавших в Киеве в том же году. – К., 1879.

435. **Бунге Н.Х.** Операции Киевской конторы Государственного банка, киевского частного коммерческого банка и киевского городского общества взаимного кредита за 1870 г. – [К., 1871]. – 18 с.
436. **Венгерська В.О.** Утворення та діяльність державних банківських установ на Правобережній Україні у другій половині XIX століття / Відп. ред. В.Г. Сарбей; НАН України, Ін-т історії України. – К.: Ін-т історії України, 1997. – 40 с. – Бібліогр.: с. 38–40 (54 назви) та в підрядк. прим.
437. **Годовое** общее собрание Киевского частного коммерческого банка 17 февраля 1874 г. – К.: Давиденко, 1874. – 67 с.
438. **Ковалинский В.** Да будет банк! // Капитал. – 1995. – № 9. – С. 30–32: ил.
Історія діяльності банків у Києві.
439. **Отчет** Киевского промышленного банка за 1875–1879 гг. – К., 1876–1880.
440. **Петлин Н.С.** Опыт описания губерний и областей России в статистическом и экономическом отношениях в связи с деятельностью в них Государственного банка и частных кредитных учреждений. Ч. 1. – СПб., 1893.
Про Київський банк – С. 243–270.
441. **Позняк П.** Банк: [Київ, 1902 р.] // Прапор комунізму. – 1984. – 20 лип.
442. **Скорняков Л.Н.** Деятельность крестьянского поземельного банка в Киевской губернии за 28 лет [1883–1910]. – К., 1912.

1.8.2.2. Біржи Stock exchanges

443. **Головко А.** Київська біржа на фондовому ринку Російської імперії // Наука і суспільство. – 1994. – № 9–10. – С. 24–29.
444. **Двадцятипятилетие** Киевской биржи 1869–1894 гг. – К.: Тип. С.В. Кульженко, 1895. – 252 с.
445. **И.Н. М-ъ.** Киевская биржа и хлебная торговля // Хлебная торговля в Киев. губернии / Под ред. И.Г. Черныша. – К., 1914. – С. 281–283.
446. **Киевская биржа** // История торговли и пром-сти в России. – СПб., 1911. – Т. 1, вып. 3. – С. 54–55.
447. **Ковалинський В.** Етапи Київської біржі: З історії Києва // Янус. Нерухомість. – 1997. – Верес.: іл.
Історія біржової діяльності в Києві. 1869 р. – затверджено перший склад комісії біржі.

448. **Ковалинский В.** Этапы Киевской биржи // Мир денег. – 1998. – № 1. – С. 18–20.
Історія біржової діяльності в Києві.
449. **Ковалинський В.** З історії Київської біржі // Матеріали наук.-практ. конф. за підсумками роботи Музею історії міста Києва 1999 року. – [К., 2000]. – С. 15–17.
450. **Ковалинський В.** З історії біржової торгівлі у Києві // Киев элит. 2000: Каталог. – К.: Изд. дом “Аркуш”, 2000. – С. 4–9: ил.
451. **Ковалинський В.** Печерські таємниці // Печерськ. – 1999. – Верес.: іл.
У рубриці: “Які часи – такі й назви”, “Київська біржа”.
452. **Оскольський В.** Київська біржа: Історія і продовження традиції // Київ. старовина. – 2000. – № 5. – С. 130–136.
453. **Попелуха Н.** Киевская Биржа: [Обзор истории биржи Киев.] // Акценты. – 1998. – 5 мая.
454. **Рибаков М.О.** Про деякі особливості міського господарства Києва (XIX ст. – перші десятиліття XX ст.) // М.О. Рибаков. Невідомі та маловідомі сторінки історії Києва. – К., 1997. – С. 182–205.

1.8.2.3. Кредит Credit

455. **Киевское** городское общество взаимного кредита: [Ист. обзор деятельности за 25 лет его существования]. 1868/69–1893. – К., 1894. – 97 с.: табл.

1.8.2.4. Ощадно-позичкові товариства Savings-banks

456. **Балицкий И.** Ссудо-сберегательные товарищества в Киеве. – СПб., 1897. – 90 с. – Відб. з: Сообщения СПб. отд. комис. о сельских ссудо-сберегательных и промышл. т-вах, вып. 12.
457. **Десятилетняя** деятельность Киевской комиссии инструкторов акционерных страховых обществ за 1901–1911 г. – К.: Ф.И. Потапович, 1912. – 232 с.
458. **Зимелев Н.Б.** Обзор XXV-летней деятельности Киевского городского кредитного общества. – К., 1910. – 82 с.: вкл. л. ил.
459. **Краткий** исторический очерк возникновения и развития Общества взаимного страхования от огня имуществ в г. Киеве. XXV. 1 нояб. 1883 г. – 1 нояб. 1908 г. – К., 1908. – 16 с., II вкл. л.

1.9. Промисловість Industry

1.9.1. Загальні праці General works

460. **Бенін Б.** Будівництво на Київщині // Госп-во Київщини. – К., 1926. – Т. 2, ч. 1. – С. 270–273.
461. **Воблий К.Г.** Нариси з історії російсько-української цукробурякової промисловості. Т. 2; Т. 3, вип. 1. – К., 1930, 1931. – (ВУАН. Зб. соціал.-екон. від.; № 30).
Т. 2: (1861/62–1894/95). – 1930. – [4], 402 с.; Т. 3; вип. 1. – 1931. – 270 с.
462. **Вологодцев.** Особенности развития городов Украины. – Х.: Госп-во України, 1930. – [2], 93–205 с. – (Гос. план. комис. УССР. Тр. комис. по изучению перспектив развития городов; Вып. 2).
463. **Галевич В.** Хімічна промисловість на Київщині // Госп-во Київщини. Т. 2, ч. 1. – К., 1926.
Про Київ – С. 286–287, 290–291, 295–296.
464. **Галевич В.** Цегельна промисловість на Київщині // Госп-во Київщини. Т. 2, ч. 1. – К., 1926. – С. 182–219.
465. **Экономическое** состояние городских поселений Европейской России в 1861–1862 гг. Ч. 1. – СПб., 1863.
Про Київ – С. 3–12.
466. **Кобец В.В.** Очерк кожевенного производства в г. Киеве // Тр. киев. вспомогател. комис. по устройству Всерос. пром.-художеств. выст. 1882 г. в Москве. – К., 1882. – С. 319–322.
467. **Когин Г.** Добыча и обработка глин в Киевской губернии // Журн. Киев. ГУБЭКОСО. – 1923. – № 8. – С. 36–49.
468. **Краинский С.В.** Промышленное огородничество под г. Киевом и в некоторых селениях Киевской губернии // С.В. Краинский. Огородничество в России: Материалы исслед., Вып. 2. – СПб., 1905. – Из змісту: Розвиток городництва під м. Києвом (іст. огляд). – С. I–XVI; Загальний огляд. – С. 1–5; Города Куринівки й Приорки. – С. 86–128; Овочевий ринок м. Києва. – С. 192–196.
469. **Мацянский К.П.** Справочник к карте мельниц, винокуренных, пивоваренных, маслособойных и писчебумажных фабрик и заводов губерний Киевской, Волынской, Подольской, Черниговской и Полтавской. – К., 1912. – XII, 388 с.
470. **Машиностроительное** дело в Киеве // Вестн. финансовой пром-ти и торговли. – 1896. – № 6. – С. 1072–1074.

471. **Мещерский В.П.** Очерки нынешней общественной жизни в России. Вып. 2. На Юго-Западе России. 1869 год. – СПб., 1870. – Из содерж.: Письма II–IV. – С. 7–40.
Загальні враження від Києва. Громадське життя Києва – російські і польські елементи. Міське господарство Києва напередодні введення нового “городового положення”. Населення. Санітарні особливості. Промисловість.
472. **Мозговой В.Г.** Сборник сведений по Киевской губернии. – К., 1887. – [4], 248 с.
473. **Нестеренко А.А.** Очерки истории промышленности и положения пролетариата Украины в конце XIX и начале XX в.– М.: Госполитиздат, 1954. – 306 с.
474. **О количестве** имеющихся заводов и фабрик г. Киева. 1864. // Гос. арх. г. Киева, Ф. 17, оп. 4, д. 754.
475. **Обзор** Киевской губернии за [1846–1914 гг.] – К., 1847–1914.
Дод. до щорічника “Всеподданейшого отчета” Київського губернатора царю. Містить багато цінних даних для економіки Києва XIX–XX ст.
476. **Пояснительная** книга к карте мельниц, винокуренных, маслобойных и пивоваренных заводов губерний Киевской, Подольской, Волынской, Черниговской и Полтавской. – К.: Л.М. Шахновецкий, 1911.
Київські млини – С. 3; винокурні – С. 112; маслоробні – С. 187; броварні і медоварні – С. 209.
477. **Про підсумки** промышленного розвитку Киева у 1869–1894 pp. // Двадцатипятилетие Киев. Биржи 1869–1894 гг. – К., 1895. – С. 1, 5, 6, 11–13, 23.
478. **Свод** некоторых данных по статистическо-экономическому описанию Киевской губернии в связи с ж.д. грузовыми перевозками. – К., 1912. – 694 с., разн. паг. – (Киев. порайон. комис. по регулированию массовых перевозок грузов по ж.д.).
Наведено дані для характеристики економічної ролі Києва й Київської залізничної станції за 1902–1911 pp.
479. **Сидоров А.** Промышленность в Юго-Западном крае. – К., 1907. – [2], 20 с.
480. **Сроковский К.** Кирпичное производство в Киеве // Зодчий. – 1898. – № 8. – С. 57–59; № 9. – С. 65–68; № 10. – С. 73–75.
481. **Субботин А.П.** В черте еврейской оседлости: Отрывки экон. исслед. в Зап. и Юго-Зап. России за лето 1887 г. Вып. 2. Белосток, м. Острополь, м. Полонное, Бердичев, Житомир, Киев, Одесса и их р-ны. – СПб.: Экон. журн., 1890. – 240 с.
482. **Субботин А.П.** Экономически-статистический обзор б а с с е й н а

- р. Днепра / Сост. ... по данным экон. исслед., производ. по поручению М-ва путей сообщ. летом 1894 г. – М., 1894. – 286 с. – Из содерж.: Киевская пристань: (Экон.-стат. очерк Киева) – С. 165–171.
- 483. Толпыгин М.А.** Ежегодник по сахарной промышленности Российской империи за [1881/82–1914/15] гг. – К. : Киев. отд. императорского рус. техн. о-ва при содействии Гл. упр. сборов, 1883–1916.
- 484. Фабрики** и заводы всей России: Сведения о 31.523 ф-ках и з-дах. – К.: Л.М. Фиш, 1913. – 1536 с.
- 485. Фабричная** и заводская промышленность в р-не Юго-Западных ж.д. Вып. 1–3. – К., 1894–1895.
 Вып. 1: Производство продуктов, обложенных акцизом: 1. Сахарное и сахарно-рафинадное. – XI, 184 с.
 Вып. 2: Производство продуктов, обложенных акцизом: 2. Винокуренное; 3. Водочное; 4. Дрожжево-винокуренное; 5. Пиво- и медоварение; 6. Табачное; 7. Спичечное. – XLIII, 361 с.
 Вып. 3: II. Производство по обработке волокнистых веществ; III. Производство по обработке дерева. – XXXIX, 267 с.
Про Київ див. за покажчиками: 1. Алфавитный. 2. По губерниям и уездам. 3. По районам станций.
- 486. Ярошевич А.И.** Київ як економічний центр / За ред. Ф. Ернста // Київ: Провідник. – К., 1930. – С. 169–188.

1.9.2. Фабрики Factories

- 487. Бахтинський [Сенгалевич] Ф.** Київські гончарі // Глобус. – 1932. – № 21–22. – С. 17.
- 488. Іваненко А.М.** Робітниче питання на II з'їзді фабричних інспекторів Київського округу // Вісн. Київ. ун-ту. Сер. історії. – 1972. – № 14. – С. 98–105.
- 489. Ковалинский В.** “Извольте папироску!...” // Рабочее слово. – 1990. – 7 сент.: ил.
Історія тютюнової промисловості в Києві.
- 490. Краткий** очерк деятельности и описание фабрики турецкого табака и папирос под фирмой “Соломон Коген” в Киеве за время с 1867 по 1902 г. – К., 1902. – 8 с.
- 491. Краткий** очерк деятельности табачной фабрики “Братьев Коген”. – К., 1897. – 8 с.
- 492. Маршак И.** Несколько слов о фабрике ювелирных изделий Иосифа Маршака в Киеве. – К., 1900. – [2], 54 с.: 15 вкл. л. табл.

493. **Металло-ткацкая** фабрика Р. Миллера ... в Киеве // Тр. Киев. вспом. комис. по устройству Всерос. пром.-художеств. выст. 1882 г. в Москве. – К., 1882. – С. 347.
494. **Мирлес А.** Хозяин и работник: [Гильзовая ф-ка А.Н. Дуван]. – Варшава, 1901. – 15 с.: 2 вкл. л. ил.
495. **Новицкий И.О.** Отчет за 1885 г. [Фабрич. инспектора Киев. окр.]. – СПб., 1886. – [4], 218 с. – (VI Киев. фабрич. окр.).
496. **Рибаков М.О.** Чарівні звуки старої платівки: [Про першу ф-ку грамофон. платівок в Україні] // Рибаков М.О. Невідомі та маловідомі сторінки історії Києва. – К., 1997. – С. 295–310.
497. **Романовский Д.С.** Фортепианное производство в г. Киеве: Очерк. – К., 1895. – 30 с. – Відб. з: Киевлянин. – 1895. – № 242–244.
498. **Табачная** фабрика С.А. Когена [в Киеве] // Тр. Киев. вспом. комис. по устройству Всерос. пром.-художеств. выст. 1882 г. в Москве. – К., 1882. – С. 318.
499. **Товарищество** Киевских свекло-сахарного и рафинадного заводов. – К., 1896. – 44 с. : 18 вкл. л. табл.
500. **Фабрика** изделий из обожженной глины [терракота] ... В.Н. Николаева в Киеве // Тр. Киев. вспом. комис. по устройству Всерос. пром.-художеств. выст. 1882 г. в Москве. – К., 1882. – С. 333–334.
501. **Фабрика** Иосифа Маршака в Киеве. 1878–1903: [Юбилейн. изд.] – К., 1913. – [2], 12, [8] с.: 14 вкл. л. ил.
502. **Фабрика** конторских книг и всевозможных переплетов ... Г.Г. Иванова ... в Киеве // Тр. Киев. вспом. комис. по устройству Всерос. пром.-художеств. выст. 1882 г. в Москве. – К., 1882. – С. 327.
503. **Чарівні** звуки старої платівки // Київ. політехнік. – 1998. – 14 трав.

1.9.3. Заводи Plants

504. **Варшавчик М.А.** Очерк истории завода от его основания до Октябрьской революции // 50 лет з-да “Красный экскаватор”: (Страницы из истории з-да). – К.: ВНИТОРГМАШ, 1948. – С. 5–28: ил.
505. **Вейнбейн С.В.** Краткий очерк устройства и развития деятельности казенных ремонтных мастерских // Очерк деятельности Киев. окр. путей сообщ. – К., 1913. – С. 267–282: ил.
506. **Городской** свекло-сахарный завод: Стат. обозрение пр-ва гор. свекло-сахар. з-да за 32 г. с 1871–1872 по 1902–1903 г. – К., 1904. – 2 табл.
507. **Дрожжевой** и винокуренный завод ... М.Я. Чоколовой ... в г. Киеве // Тр. Киев. вспом. комис. по устройству Всерос. пром.-художеств. выст. 1882 г. в Москве. – К., 1882. – С. 310–311.

-
508. **Дрожжевой** и винокуренный завод М.Я. Чоколовой с сыновьями в Киеве. – К., 1884. – 4 с.
509. **Ефимович И.** Очерк истории технического развития главных мастерских [Юго-Зап. ж.д.] // Труд и меч. – К., 1923. – С. 12–24; ил.
510. **Эйдельман Б.** Мои воспоминания о главных мастерских [Юго-Зап. ж.д.] // Труд и меч. – К., 1923. – С. 25–26.
511. **Іргізов А.** “Ленінська кузня”, колишній Південноросійський машинобудівельний завод року 1905. – К.: Пролетар. правда, 1930. – 32 с.
512. **К XXV-летию** товарищества Киевского пивоваренного завода (1872–1897): Крат. ист. очерк предприятия. – К., 1898. – 32 с.: 4 табл. ил.
513. **Кац Р.** Рождение завода // 50 лет “Ленинской кузнице”. – К., 1946. – С. 9–32.
514. **Киевские** главные мастерские: Их устройство, оборудование и производительность. – К., 1896. – 96 с.: пл., 7 черт.
515. **Киевский** сахаро-рафинадный завод // Тр. Киев. вспом. комис. по устройству Всерос. пром.-художеств. выст. 1882 г. в Москве. – К., 1882. – С. 302–304.
516. **Киевский** сахаро-рафинадный завод. 1868–1913. – К., 1913. – 16 с.: 15 вкл. л. ил.
517. **Киевский** сахаро-рафинадный завод (1868) // Фабрич. и завод. пром-сть в р-не Юго-Зап. ж.д. Вып. 1: Пр-во продуктов, обложенных акцизом. 1. Свеклосахар. и сахаро-рафинад. – К., 1894. – С. 152–153.
518. **Кирпичный** завод Э.Г. Субботиной в Киеве // Тр. Киев. вспом. комис. по устройству Всерос. пром.-художеств. выст. 1882 г. в Москве. – К., 1882. – С. 331–333.
519. **Кожевенный** завод В.В. Кобца в Киеве // Тр. Киев. вспом. комис. по устройству Всерос. пром.-художеств. выст. 1882 г. в Москве. – К., 1882. – С. 322–325.
520. **Ленкеев Е.С., Тюрменко Я.Г.** Чем был и чем стал наш завод [“Большевик”] (1890–1940). – К.: газ. “Мартен”. – 1940. – 100 с.
521. **Механический** завод А.Х. Разумова [в Киеве] // Тр. Киев. вспом. комис. по устройству Всерос. пром.-художеств. выст. 1882 г. в Москве. – К., 1882. – С. 347.
522. **Механический** и чугунно-литейный завод ... Ф.И. Доната [в Киеве] // Тр. Киев. вспом. комис. по устройству Всерос. пром.-художеств. выст. 1882 г. в Москве. – К., 1882. – С. 346–347.
523. **Механический** и чугунно-литейный завод ... А.Ф. Термена [в Киеве] // Тр. Киев. вспом. комис. по устройству Всерос. пром.-художеств. выст. 1882 г. в Москве. – К., 1882. – С. 347–349.
524. **Недоколенний С., Тюрменко Я.** Заводу “Більшовик” – 50 років // Рад. Київ. – 1940. – № 11. – С. 10–12.

525. **Пиво- и медоваренный** завод Киевского товарищества // Тр. Киев. вспом. комис. по устройству Всерос. пром.-художеств. выст. 1882 г. в Москве. – К., 1882. – С. 313–315.
526. **Устав** товарищества Киевского сахаро-рафинадного завода: Проект. – К., 1868. – 12 с.: ил.
527. **Червинский П.** Киевские годы Николая Хрякова: [О коммерсанте, сахарозаводчике] // Зеркало недели. – 1999. – 13–19 нояб.

1.9.4. Акціонерні підприємства Joint-stock companies

528. **Краткий** очерк деятельности Акционерного общества табачной фабрики “Соломон Коген и бр. Коген” в Киеве. – К., 1913. – 6 с.
529. **Справочная** книга: Торговопром. акционерные предприятия в России / Сост.: Ф. Кр-н и М. М-ар. – К., 1896. – 236 с.
Відомості про акціонерні підприємства Києва.

1.9.5. Фірми Firms

530. **История** торговли и промышленности в России. Т. 1, вып. 6. Русские торговые фирмы: (Очерки возникновения и деятельности) / Под ред. П.Х. Спасского. – СПб., 1912. – 16, [20] с.
Про кийські фірми – С. 8–9, 11, 17, 26.
531. **Краткий** очерк деятельности и описание фабрики турецкого табака и папирос под фирмой “Соломон Коген” в Киеве за время с 1867 по 1902 г. – К., 1902. – 8 с.
532. **Леон Идзиковский** в Киеве (50-летие музык. фирмы) // Рус. музык. газ. – 1908. – № 51–52. – С. 1183–1186.
533. **Пятидесятилетие** садоводства фирмы В. Кристер в гор. Киеве, 1850–1900. – К., 1900. – 22 с.: 10 табл. ил., 2 пл.
534. **Шамрай С.** Забутий куток старого життя на Подолі: [Шевський цех та його двір (Костянтин., 3)] // Глобус. – 1927. – № 7. – С. 108–109: іл.

1.10. Житлове господарство Housing economy

535. **Абарбарчук С.** “Зозулина дача”: [Територія на правобережних схилах Дніпра, де перебували влітку кияни, які не мали постійн. житла і засобів

- до існування, початок ХХ ст.] // Київ. правда. – 1987. – 6 верес.
- 536. Величко В.** Первые киевские кооперативы (1900-е): [Строит. жилищ. кооперативы]: Из истории Киева // Янус. Нерухомисть. – 1997. – № 11. – С. 17.
- 537. Ивашко Ю.** Аренда Киевской недвижимости в конце XIX века // Недвижимость Киева. – 1998. – № 2. – С. 5.
- 538. Ивашко Ю.** Государственный квартирный налог в Киеве начала ХХ века // Недвижимость Киева. – 1998. – № 6. – С. 5.
- 539. Ивашко Ю.** Доходные дома в Киеве начала ХХ века // Недвижимость Киева. – 1997. – № 23. – С. 5: ил. – Глазами архитектора.
- 540. Ивашко Ю.** Факты из истории четырех доходных домов Киева // Недвижимость Киева. – 1998. – № 21. – С. 5: ил.
- 541. К строительным катастрофам в Киеве** // Киевлянин. – 1911. – 26 июня.
- 542. Корчак-Чепурковский А.В.** Проект обязательных постановлений по постройке жилых помещений в г. Киеве // Тр. о-ва киев. врачей. – 1904. – Т. 7, вып. 1. – С. 181–190.
- 543. Об отношении** города к Киевскому обществу устройства дешевых жилищ для рабочих. – К., 1905. – 8 с.
- 544. Петров Я.** Шевченковский район и его исторические жилые местности // Недвижимость Киева. – 1997. – № 24. – С. 2–3: ил.
- 545. Сведения** о численности квартир в г. Киеве с 1900–1909 г. // Изв. Киев. гор. думы. – 1910. – № 2. – С. – 23–27.
- 546. Товстенко Т.Д.** Предпосылки к классификации зданий жилой застройки Киева 1870–1900 гг. // Стр-во и архитектура. – 1982. – Вып. 8. – С. 3–5.
- 547. Цены** на незастроенные (пустопорожние) участки земли по отдельным р-нам г. Киева, существовавшие в 1902, 1903, 1904 гг. // Изв. Киев. гор. думы. – 1905. – № 5–6. – С. 59–62.
- 548. Число** домовладений в г. Киеве в 1910 году // Недвижимость Киева. – 1998. – № 6. – С. 5.
- 549. Шапаровський Г.** Місцеві будівельні правила, що регулюють забудовання м. Києва (у минулому й сучасному) // Праці коміс. для виучування фін. справ / За ред. Л.М. Яснопольського. – К.: УАН, 1929. – Вип. 5, ч. 1. – С. 115–129.

1.11. Продовольче забезпечення

Food-supply

- 550. Алексеев Н.** О солдатских сухарях одного из киевских сухарных

заводов // Зап. Киев. о-ва естествоиспытателей. – 1880. – Т. 6, вып. 1. – С. 1–8.

- 551. Киселев Д.** Киевские общественные бойни и мясные лавки гор. Киева. – К., 1902. – 30 с.: пл., 35 табл.

1.12. Транспорт Transport

1.12.1. Загальні праці General works

- 552. История** возникновения потребительского общества извозопромышленников г. Киева и его предместий и его деятельность за истекший период. – К., 1917. – 8 с.
- 553. Ковалинский В.** Спрос на извоз // Рабочее слово. – 1990. – 14 сент.: ил.
Київський транспорт на початку ХХ століття.
- 554. Ковалинский В.** Сто лет назад в Киеве каждый хозяин сам следил за тротуарами и проезжей частью возле своего дома // Факты и коммент. – 2000. – 16 февр.
- 555. Ковалинский В.** Трамвай, троллейбус, фуникулер ... // Рабочее слово. – 1990. – 21 сент.: ил.
Розвиток міського транспорту в Києві.
- 556. Наровлянський О.** Наше місто на колесах: [Розвиток трансп. в Києві з 1879 р.] // Молода гвардія. – 1982. – 17 лют.

1.12.2. Автомобільний Motor

- 557. Малаков Д.** З історії київського автомобілізму: З історії Києва // Янус. Нерухомість. – 1997. – № 15. – С. 14–15: іл.
- 558. Михайленко Т.** Завойовувати Київ автомобілі почали 100 років тому // Веч. Київ. – 1997. – 12 квіт.

1.12.3. Річковий Water

- 559. Пожилова В.** Народжується у Києві найбільша копія вітрильного судна минулого століття // Спорт. газ. – 1992. – 16 квіт.

560. **Пятидесятилетие** общества пароходства по Днепру и его притокам: (Ист. зап.). – К., 1908. – 32 с.
561. **Река Днепр:** Пояснительная зап. к проекту окончания выправительных работ на реке Днепре у г. Киева с сосредоточением весеннего течения под Николаевским цепным мостом. – К., 1895. – 104 с.
562. **Субботин А.** Экономическо-статистический обзор бассейна реки Днепра / Сост. ... по данным экон. обслед., произвед. по поручению М-ва путей сообщ. летом 1894 года. – М., 1894. – 280 с.: 2 к.
563. **Терпугов Н.** Переправа через Дніпро у Києві // Соціаліст. Київ. – 1936. – № 5. – С. 22–24.
564. **Яснопольский Л.** Статистика движения грузов по рекам Киевского окр. путей сообщения: 1. Очерк организации статистики движения речных грузов в 1913–1914 гг. 2. Очерк движения грузов за 1903 г. – К., 1915. – [4], 78 с.: 2 вкл. л. картодиогра. – Відб. з кн.: Отчет стат. отд. Киев. окр. путей сообщ. за 1913 г.

1.12.3.1. Порт. Гавань

1899 р. – спорудження річкового порту

Port. Harbour

565. **Быховский В.** Киевская гавань и ее доходность // Местн. хоз-во. – 1925. – № 11. – С. 114–123.
566. **Голубятников П.** Киево-Подольская панاما: (О постройке киев. гавани). – К., 1906. – 32 с. – Дод. до “Киев. Зори”. – № 21.
567. **Доклад** комиссии, избранной Киевской думой для ревизии отчета по постройке гавани императора Николая II. – К., 1903. – [2], 66 с.
568. **Киевская гавань ...**, построенная в 1897–1899 г. по проекту инженера путей сообщения Н.И. Максимовича. – СПб.: Собр. инженера путей сообщ., 1900. – 28 с.: вкл. л.
569. **Киевская гавань** по материалам и документам, извлеченным из протоколов строительной комиссии по сооружению гавани и пояснительных записок к проектам. – К., 1899. – 26 с.: 8 ил. и пл.
570. **Максимович Н., Лелявский Н.** Проект устройства речной гавани у г. Киева в заливе реки Днепра “Оболонь”. – К., 1891. – [2], 26 с.
571. **Михайленко Т.** У сподіванні перемін: Київський річпорт святкує сьогодні день народж. – 100 років з дня створення // Веч. Київ. – 1997. – 19 лип.
572. **Объяснения** строительной комиссии и производителя работ по сооружению гавани императора Николая II [в Киеве] к замечаниям ревизионной комиссии по проверке отчета. – К., 1904. – [2], 50 с.
573. **Оргис-Рутенберг В.Д., Ярошевский Н.С.** Доклад ... юридической

комиссии по делу о постройке гавани им. императора Николая II // Изв. Киев. гор. думы. – 1910. – № 1 [отд. VI]. – С. 1–65.

- 574. Пархомов М.** Киевский речной порт. – М.: М-во речн. флота СССР, 1949. – 58 с.
- 575. Романовский Д.С.** Киевская гавань. – К., 1897. – 36 с.

1.12.4. Мости Bridges

- 576. Максимович Н.И.** Пояснительная записка к проекту окончания выправительных работ на р. Днепре у г. Киева с закреплением транзитного судоходного русла у Киевской пристани, с постройкой постоянного железного моста через Русановский проток. – К., 1899. – 196 с. – (3 дод. під назвою: “Подробное описание выправительных работ, произвед. у г. Киева с 1882 по 1898 год” / (Сост. Н. Сыхин и Н. Максимович.)
- 577. Позняк П.** Київська старовина: 20 мандрівок у минуле: Мости // Київ. вісн. – 1992. – 16-18 трав.
- 578. Щербина В.** Перевози і мости через Дніпро коло Києва: (перед сучас. буд-вом на Дніпрі коло Києва) // Зап. Укр. наук. т-ва в Києві, тепер іст. секція ВУАН. – К., 1928. – Т. 27. – С. 177–183.: іл.

1.12.5. Залізничний Rail (way)

- 579. Андреев П.Н.** Вторая ж.д. линия на Одессу. – К., 1907. – 64 с.: вкл. л. карт.
- 580. Андреев П.Н.** Иллюстрированный путеводитель по Юго-Западным казенным ж.д. – Изд. 2-е. – К., 1899. – 1-е вид. – К., 1898. *Про Київ – С. 45–75.*
- 581. Андреев П.Н.** Юго-Западные казенные ж.д.: Ист.-экон. очерк в связи с результатами эксплуатации Юго-Западных дорог за время перехода (1880–1884 г.) и после перехода в казен. упр. (1895–1908 г.). – Изд. 3-е, испр. и доп. – К., 1909. – Из содерж.: Киево-Балтская дорога – С. 33–35; Киево-Брестская дорога – С. 37–51; Киево-Ковельская дорога – С. 88–90. – 1-е вид. – К., 1896.
- 582. В.К.** О выгодах направления ж.д. из Одессы в Киев // Киевлянин. – 1864. – № 49.
- 583. Варнеке О.** До історії залізничного транспорту на Україні // Зап. іст.-філол. від. УАН. – 1927. – Кн. 11. – С. 330–332.

584. Краинский В. Еще раз об одесско-киевской ж.д. // Киевлянин. – 1864. – № 69.
585. Краинский О. О выборе направления для ж.д. от Балты до Киева // Киевлянин. – 1864. – № 67.
586. Краткий очерк устройства и развития Киевской городской ж.д. (20 июня 1891 г. – 1 января 1907 г.). - К., 1907. – 9 с.
587. Пояснительная записка к проекту Киевской окружной ж.д. – К., 1898. – [2], 28 с.: 5 табл.
588. Рибак М. Перша залізниця: Київ давній, сьогочасний [60-ті роки ХІХ ст.] // Наука і суспільство. – 1980. – № 12. – С. 46.
589. Технические условия сооружения Киево-Полтавской ж.д. – К.: О-во Моск.-Киев.-Воронеж. ж.-д., 1899. – 58 с.
590. Уль. Первая Киевская ж.д. 1870–1925 // Факел. – 1925. – № 6. – С. 17: ил.

1.12.6. Трамвайний Tram

591. Барабанов П.В. Первый электрический трамвай в России [в Киеве] // Почтово-телеграф. журн. – 1893. – № 5. – С. 466–467.
592. Бахтинський Ф. Від конки до трамваю // Глобус. – 1933. – № 2. – С. 13.
Історія трамваю в Києві 1892–1932 рр.
593. Бейкул С.П., Брамський К.А. Київський трамвай: До сторіччя з дня пуску в експлуатацію. 1892–1992. – К.: Будівельник, 1992. – 93, [2] с.: [20] арк. іл.
594. Білкун М. Дзвінкий ювіляр: Київ. етюди: [Київ. трамвай, 1892 р.] // Веч. Київ. – 1983. – 23 лип.
595. Геркен Л.П. Киевская городская электрическая железная дорога. – К., 1893. – 29 с.
596. Голубая книга: К вопросу о сооружении новых линий городского трамвая. – К., 1897. – 34 с.
597. Григор'єв Є. Минуле київського трамваю: Іст. довідка // Соціаліст. Київ. – 1933. – № 1–2. – С. 19–30: іл.
598. Д[енисенко] Д. 50-річчя київського трамвая // Дніпропетр. газ. – 1942. – 19 лип.
599. До 40-річчя київського електротрамваю (1932) // Глобус. – 1933. – № 2. – С. 15.
600. Договор на устройство в городе Киеве городской ж.д., заключенный инж. А.В. Струве с Киевской городской управой 7 июля 1889 г. и дополнительный к нему от 11 ноября 1889 г. – К., 1902. – 40 с.
601. Євсєєв Є. Був тоді трамвай ..: Київському електротранспортному будівництву півстоліття // Веч. Київ. – 1998. – 10 жовт.

-
602. **Євстахович В.** Винахідник трамваю: Цікаво знати: [Київ, 1891 р.] // Рад. Україна. – 1981. – 10 верес.
603. **Зейферт И.И.** По вопросу об устройстве конно-железной дороги в Киеве. – К., 1884. – 36 с.
604. **Зильбербрандт.** От конки к скоростному трамваю: [Киев, 1892 г.] // Наука и жизнь. – 1982. – № 11. – С. 78–83.
605. **Игнатович-Завилейский В.В.** Электрический трамвай в Киеве. – К., 1894. – 58 с.: ил., 6 вкл. л. табл.
606. **Киевский трамвай за 40 лет 1892–1932.** – К.: Киев. Трамвайн. Трест, 1933. – 160 с.: ил., 3 вкл. л. табл.
607. **Киреев А.С.** З історії Київського трамваю: (За док. Держ. арх. Київ. обл.) // Арх. України. – 1980. – № 6. – С. 65–68.
608. **Ковалинский В.** Начинали с конки: Хроника киев. трамвая // Рабочее слово. – 1992. – 13 июня.
609. **Ковалинський В.** Трамвай на Печерську: Печерські таємниці // Печерськ. – 2000. – Лют. : іл.
610. **Контракт инженер генерал-майора Струве с Киевской городской управой об устройстве в Киеве конно-железной дороги 8 июля 1889 г.** // Изв. Киев. гор. думы. – 1889. – № 6, прил. – С. 1–37.
611. **Люта Т.** А думали – химера: (Про початок трамвайн. руху у Києві, 1892 р.) // Веч. Київ. – 1980. – 5 квіт.
612. **Мазуркевич В.** Трамвай: Від конки до міськ. залізниці: [90-річчя Київ. трамваю] // Молода гвардія. – 1982. – 30 черв.
613. **Овсієнко О.** Київському трамваю – 90 // Знання та праця. – 1982. – № 6. – С. 26–27.
614. **Назаревский А.** Условия труда рабочих киевского трамвая к началу XX века // Труд и борьба: Ист. сб. – К., 1924. – Кн. 1. – С. 71–75.
615. **Олександровський О.** Колії крізь роки: [Київ. трамвай з 1892 р.] // Прапор комунізму. – 1982. – 27 січ.
616. **Первенко В.П.** Электрическая ж.д. в Киеве // Электричество. – 1893. – № 7. – С. 225.
617. **Первый в России: (Киев. трамваю 75 лет)** / [Подгот. В.К. Дьяковым, М.А. Ольшанским, И.М. Скаковским и др.]. – К.: Будівельник, 1967. – 142 с.: ил.
618. **Позняк П.** Київська старовина: 20 мандрівок у минуле: Міськ. трансп. // Київ. вісн. – 1992. – 1–4 трав.
619. **Пробная поездка электрического вагона. Меры безопасности на электрической конке** // Киевлянин. – 1892. – 8–9 мая.
620. **Рожановский В.** Инженер А. Струве: Вверх по Александровскому спуску // Зеркало недели. – 1998. – 24 окт.
Аманд Струве (1835–1898). Залізничний міст (1870), водопостачання

- Києва, освітлення вулиц, перший електричний трамвай (1892).*
- 621. Ржонсницкий Б.Н.** Трамвай – русское изобретение. – М.: Изд-во М-ва коммунал. хоз-ва РСФСР, 1952.
Про Київ – С. 42–54.
- 622. Ржонсницький Б.М.** Федір Аполлонович Піроцький – винахідник трамвая [1845–1898]. – К.: Держтехвидав України, 1951. – 135 с. – (Люди вітчизн. науки і техніки).
Про київський трамвай – С. 72–83: іл.
- 623. Смилянская Ю.** Круиз по старому Києву на старинном трамвае // Экспресс-круиз. – 1998. – № 6. – С. 2. – Круїз в історію.
- 624. Смирнов І.** Трамвасм в ХІХ століття: (Київ. трамваю минає 88 років) // Прапор комунізму. – 1980. – 14 берез.
- 625. Трамвай** на вулицях старого Києва, 1892–1992: [Альбом / Уклад. К.А. Башський]. – К., 1993. – [14] с.
- 626. Электрическая** железная дорога в Киеве // Киевлянин. – 1892. – 23 мая.
- 627. Электрический** трамвай в Киеве // Киев. нар. календарь на 1898 г. – [К., 1897]. – С. 81–84.

1.12.7. Повітроплавання. Початок авіації

Aeronautics. Beginning of aviation

- 628. Рибаків М.О.** Лицарі Київського неба // М.О. Рибаків. Невідомі та маловідомі сторінки історії Києва. – К., 1997. – С. 336–353.

1.13. Зв'язок

Communication

1.13.1. Загальні праці

General works

- 629. Рудник В.** Доля винаходу: Виявлено матеріали про розробку київ. дослідника, датовану 1892 роком, яка могла стати важливим кроком до створення першої радіоапаратури // Прапор комунізму. – 1984. – 20 верес.

1.13.2. Телефон

1886 р. – відкриття телефонної станції

Telephone

- 630. Барабанов.** Телефонная сеть в Киеве // Почтово-телеграф. журн. – 1893. – № 1. – С. 79–80.

631. **Вернодубенко В.** Зручний зв'язок: Київ. телефону – 100 років // Прапор комунізму. – 1986. – 18 квіт.
632. **Володин С.И.** Вас просять к телефону: [Сто лет Киев. гор. телефон. сети] – К.: Вид-во УСГА, 1993. – 89, [2] с.
633. **Гаркуша А.** Київський телефон: [Про телефон. станцію, 1886 р.] // Веч. Київ. – 1989. – 10 лют.
634. **Донської Д.** “Алло! Вас слухають ...”: Київ. телефону – 100 років // Рад. Україна. – 1986. – 15 квіт.
635. **Заседа Л.** Від “Белла-Блека” до “ТА-32”: [Київ. телефону – 100 років] // Прапор комунізму. – 1986. – 27 груд.
636. **Іванченко В.** Перший телефон: (Про появу в Києві телефон. зв'язку) // Веч. Київ. – 1980. – 2 черв. – (1500. Сторінки історії).
637. **Супрунюк Б.** Скільки лет телефону?: [Телефон. сеть в Кieve, конец XIX ст.] // Правда Украины. – 1982. – 16 окт.
638. **Храковський С.** У вас задзвонив телефон: [100-річчя телефон. мережі Києва] // Молода гвардія. – 1986. – 16 трав.

1.13.3. Телеграф Telegraph

639. **Пасічник М.Д., Хілінський В.М.** З історії Київського телеграфу // Нариси з історії природознавства і техніки. – 1982. – Вип. 28. – С. 84–87.
640. **Терещенко М.** На мільони адрес: Центральному телеграфу М-ва зв'язку УРСР виповнилося 130 років // Прапор комунізму. – 1984. – 27 груд.

1.14. Торгівля Commerce

1.14.1. Загальні праці General works

641. **Височанський П.** З минулого української кооперації // Правобереж. кооператор. – 1922. – № 7–8. – С. 37–41.
Про невдалу спробу заснувати в Києві кооперативну крамницю в 1869–1873 рр.
642. **История** торговли и промышленности в России. Т.1, вып. 6. Русские торговые фирмы: (Очерки возникновения и деятельности) / Под ред. П.Х. Спасского. – СПб., 1912. – 16, [20] с.
Про Київські фірми – С. 8–9, 11, 17, 26.
643. **Ковалинский В.** Шпулька и “Маркиз” // Рабочее слово. – 1991. – 15 марта: ил.

1.14.2. Базари. Ярмарки Markets. Fairs

644. **Василенко Н.П.** Киевские контракты (1798–1917): Ист. справка // Киев. контрактная ярмарка 1923 года. – К., 1923. – С. 3–29.
645. **Киевская** контрактная ярмарка 1923 года (15 февр. – 15 марта): Проспект-справ. Прошлое контрактной ярмарки. – К., 1923. – 122, LVI с.
646. **Киевская** крещенская ярмарка или киевские контракты [в 1864 г.] // Журн. мануфактур и торговли. – 1864. – № 4. – С. 90–92.
647. **Кованько П.** Киевские контракты 1798–1923: (Ист.-экон. очерк) // Журн. Киев. Губэконо. – 1923. – № 1. – С. 3–27.
648. **Копорский А.** Торговые рынки Киевщины в прошлом // Местн. хоз-во. – 1923. – № 8. – С. 3–35; 1924. – № 7. – С. 16–44.
649. **Краинский С.В.** Огородничество в России. Материалы исслед. Вып. 2. Промышленное огородничество под Киевом и в некоторых селениях Киев. губернии. – СПб., 1905.
Овочевий ринок м. Києва – С. 192–196.
650. **Сташевский Е.** Ярмарки и базары Киевщины // Местн. хоз-во. – 1924. – № 7. – С. 3–15.

1.14.3. Сільськогосподарські та промислові виставки Agricultural and industrial exhibitions

651. **Александровский И.В.** Киевская сельскохозяйственная и промышленная выставка [1897] / Описание киев. с.-х. и пром. выст., сост. сотрудниками “Киевлянина” И.В. Александровским, И.М. Рева, Д.С. Романовским, В.Ф. Цеховским при участии О.Р. Кобецкого. – К.: [Киевлянин], 1898. – 574 с.: 12 вкл. л. ил.
652. **Бесплатная** справочная книжка и путеводитель по Киеву и [с.-х. и пром.] выст. / Под ред. С.С. Антонова и А.М. Щербакова. – К., 1897. – 48 с.
653. **Выставка** сельских произведений, фабричных и ремесленных изделий в г. Киеве в 1852 г. [первая] // Журн. М-ва гос. имущества. – 1853. – Т. 46, ч. 2. – С. 119–245; ч. 4. – С. 245–266.
654. **Киевская** сельскохозяйственная и промышленная выставка: Описание / Сост. сотрудниками “Киевлянина” И.В. Александровским, И.М. Рева, Д.С. Романовским и др. – К.: Изд. ред. “Киевлянина”, 1898. – 560 с.
655. **Киевская** сельскохозяйственная и промышленная выставка 1897 года и ее участники. – К.: Изд. С.В. Кульженко и Б.К. Струнского, 1898. – 158 с.
656. **Краткий** обзор первой южно-русской кустарной выставки. – К., 1906. – 4 с. – (Киев. музей императора Николая II).

657. **Отчет** 2-й южно-русской кустарной выставки Киевского кустарного общества в 1903 году. – К., 1909. – 12 с.
658. **Проект** и доклад о кустарно-промышленной выставке, складе и мастерских в г. Киеве. – К., 1907. – 19 с.
659. **Путеводитель** по Киеву с каталогом киевской сельскохозяйственной и промышленной выставки 1897 года. – К.: М.Л. Радоминский, 1897. – [2], 132 с.: 2 вкл. л.
660. **Справочная** книжка для приезжающих на Киевскую сельскохозяйственную и промышленную выставку [1897 г.]: С путеводителем по выст. – К.: Н.М. Иконников и Ф.Л. Иссерлис, 1897. – 68 с.
661. **Труды** Киевского вспомогательного комитета по устройству Всероссийской пром.-художественной выставки 1882 г. в Москве / Под ред. Н.А. Бунге. – К., 1882. – 430 с.
662. **Указатель** первой сельскохозяйственной выставки Киевского общества сельского хозяйства и с-х. промышленности в Киеве 1883 года. – [Изд. 2-е]. – К., 1883. – 50 с.: вкл.л. табл.
663. **Ходецкий С.М.** Описание [второй] выставки сельских произведений, бывшей в Киеве в 1857 г. – [К., 1857]. – Відб. з: Киев. губерн. ведомости. – 1857.
664. **Ходецкий С.М.** Описание третьей выставки сельских произведений, бывшей в Киеве в 1862 г. – [К., 1863]. – Відб. з: Киев. губерн. ведомости. – 1863.
665. **Ходецкий С.М.** Описание четвертой выставки сельских произведений, бывшей в Киеве в 1867 г. – [К., 1867]. – Відб. з: Унив. изв. – 1867. – № 10. – С. 1–27.
666. **Ходецкий С.М.** Отчет о пятой выставке сельскохозяйственных произведений, бывшей в Киеве в 1871 году. – К., 1871. – [3], 68 с. – Відб. з: Унив. изв. – 1871. – № 10.
667. **Ходецкий С.М.** Отчет о [шестой] выставке сельскохозяйственных и фабрично-заводских произведений, бывшей в Киеве в 1880 г. – К., 1880. – [2], 106 с.
668. **Ходецкий С.М.** Предварительные известия о [второй] киевской выставке сельских произведений в 1857 г. // Журн. М-ва гос. имущества. – 1857. – Т. 65, отд. 1. – С. 19–23.

1.15. Каналізація Sewerage (system)

669. **Абрагамсон А.А.** Краткий очерк развития канализации г. Киева // Тр. рус. водопровод. съездов: Съезд V (18–25 марта 1902 г.) в Киеве. – М., 1902. – С. 30–39.

670. **Бурчак Ф.С.** Киевская канализация в связи с проектом ее расширения // Тр. IX Пирогов. съезда. – СПб., 1905. – Т. 4. – С. 86–95.
671. **Галайба В.** Переселившись до Києва, оздоровив його: [до 100-річчя від дня смерті проф. Київ. ун-ту, дійсн. стат. радника Є.І. Афанасьєва] // Веч. Київ. – 1997. – 22 берез. – З історії міста.
Організатор спеціальної каналізаційної комісії щодо спорудження міської каналізації, яка почала діяти 30 жовтня 1894 р.
672. **Голубятников П.В.** К вопросу о расширении района киевской канализации // Тр. рус. водопровод. съездов: Съезд V (18–25 марта 1902 г.) в Киеве. – М., 1902. – С. 474–480.
673. **Голубятников П.В.** Справка о ходе дела по расширению Киевской канализации в четырехлетие с 1902 по 1906 год. – К., 1905. – 53, 282 с.
674. **Доклад** комиссии по вопросу о канализации г. Киева. 28/V.1880 // Изв. Киев. гор. думы. – 1880. – № 7, прил. – С. 1–114. – Из змісту: 2. Т. Щербина. и Т. Маковецкий. Санитарные условия г. Киева и сведения о рождаемости и смертности населения с 1874 по август 1879 г. – С. 15–20; 3. А.Ф. Термен. Общие соображения об устройстве канализации в г. Киеве и примерный расчет ее стоимости содержания в год. – С. 21–75; 4. А.Ф. Якубенко. Исследование общих вопросов, касающихся устройства нечистоотводов в г. Киеве. – С. 76–92.; 5. А.А. Абрагамсон. Об удалении нечистот из городов. – С. 93–114. – [Передрук. з “Киевлянина”. – 1880. – № 23, 24, 29, 30].
675. **Канализация** Киева 1894–1994 гг.– К.: Изд-во Киевводоканала, 1994. – 95 с.
676. **Кобзар В.В.** З історії Київської каналізації // Міське госп-во України. – 1994. – № 1. – С. 28–29.
677. **Контракт**, заключенный Киевской городской управой с доверенным К.Я. Балкина инж. Р.П. Саблиным об устройстве в г. Киеве канализации. – К., 1895. – 26 с.
678. **Контракт** [Киевской городской управы с купцом 1-й гильдии Карлом Яковлевичем Балкиным об устройстве канализации в г. Киеве, заключен. 1 февр. 1891 г.]. – К., 1891. – 94 с.
679. **Корчак-Чепурковский А.В.** Изменение смертности в г. Киеве со времени введения в нем канализации: (Докл. ... пятому рус. Водопровод. съезду). – М., 1902. – 12 с.: 3 вкл. л. табл.
680. **Леліков М.** Підземні артерії міста [1872 р.] // Прапор комунізму. – 1980. – 15 жовт. – (До 1500-річчя Києва).
681. **Миколенко В.** Служитиме віки: [Про каналізац. систему Києва] // Міське госп-во України. – 1994. – № 4. – С. 24–25.
682. **Моргулев М.** Канализация г. Киева и принцип ее сооружения. – К., 1899. – 48 с.: пл., 2 ил.
683. **Осипов А.П.** Еще о жизненном вопросе г. Киева. – К., 1894. – 18 с.

684. Отчет Киевского общества канализации за строительный период 1893–1894. – К., 1895. – 9, 30 с.: 17 ведомостей.
685. **Саблин Р.** Инструкции и технические условия для производства строительных работ по сооружению киевской канализации. – К., 1894. – 62 с.
686. **Саблин Р.** К вопросу о киевской канализации. – К., 1894. – 16 с.
687. **Саблин Р.** Необходимые разъяснения к вопросу о киевской канализации. – К., 1884. – 14 с.
688. **Усач В., Якимів Ю.** Підземні артерії: Минуле і сучасне. Чистоти кийв. вулиць і Дніпра сприяє цілий комплекс заходів: [Правильна каналізац. мережа в Києві (1894 р.)] // Прапор комунізму. – 1980. – 24 серп.
689. **Устав** Киевского общества канализации // Изв. Киев. гор. думы. – 1893. – № 10. – С. 1–32.
690. **Червинов.** Руководство для проектирования устройства канализационных сооружений в усадьбах г. Киева. – К.: Киев. гор. управа, 1893. – 54 с.: 5 вкл. л.

1.16. Водопостачання Water-supply

691. **Бунге Н.А.** Доклад, внесенный в финансовую комиссию гласным Н. Бунге по делам, касающимся области водоснабжения и газоосвещения. – [К., 1877]. – 136 с.
692. **Бунге Н.А.** Очищение днепровской воды химическим способом в связи с вопросом о водоснабжении г. Киева. – К., 1895. – [2], 6 с.
693. **Вайнштейн Д.** Снабжение города Киева артезианской водой // Водное дело. – 1908. – № 12. – С. 17–21.
694. **Верисоцкий И.** Об эксплуатации населения гор. Киева обществом водоснабжения – К., 1906. – 16 с.
695. **Водопостачання** Києва. 1872–1997 рр. / П. Петімко, М. Царик, В. Кобзар, О. Кириченко. – К.: Лотос, 1997. – 360 с.: іл.
696. **Галайба В.** Для санітарного лікаря поганої води, схоже, не існувало: (Міськ. системі водопостачання – 125 років) // Веч. Київ. – 1997. – 5 квіт.
697. **Договоры** г. Киева с Киевским обществом водоснабжения. – К., 1903. – 30 с.
698. **Доклад** по вопросу об устройстве в г. Киеве водоснабжения артезианской водой // Изв. Киев. гор. думы. – 1893. – № 5. – С. 1–16.
699. ***Документы**, извлеченные из дел Киевского общества водоснабжения. – К., 1905.
700. **Дополнительный договор**, заключенный городом с Киевским

- обществом водоснабжения. – К., 1904. – 28 с.
701. **Эссен Ф.Ф.** Исторический очерк развития водоснабжения г. Киева // Тр. рус. водопровод. съездов: Съезд V (18–25 марта 1902 г.) в Киеве. – М., 1902. – С. 20–30: вкл. л. карт.
702. ***Журналы** заседаний постоянного бюро Московской, С.-Петербургской и Киевской групп членов русских водопроводных съездов (за время между 8 и 9 съездами). – М., 1909.
703. **Записка** правления Киевского общества водоснабжения по поводу доклада председателя финансовой комиссии по делам, касающимся общества водоснабжения и газоосвещения. – К., 1877. – 18 с.
704. **Кириченко О.І.** Вода, що відновлює здоров'я: (Київ. артезіан. водопроводу – 100 років) // Міське госп-во України. – 1996. – № 4. – С. 38–39.
705. **Кобецкий О.Р. [И.Р.]** Об артезианских колодцах г. Киева. – К., 1897. – 26 с.
706. **Кобецкий И.Р.** О снабжении Киева артезианской водой // Тр. рус. водопровод. съездов: Съезд 3-й. – М., 1898. – С. 257–271.
707. **Контракт**, [заключ. 9 июля 1870 г. Киев. гор. думой с инженер-полковником Струве на устройство в городе Киеве водопроводов. 2. Дополнительный договор, заключенный 29 июля 1885 г. городом с Киевским обществом водоснабжения]. – К., 1904. – 28 с.
708. **Москалев М.Н.** К вопросу о микробах, особенно патогенных, питьевой воды г. Киева: (Количествен. и качествен. бактериол. анализ). – СПб., 1902. – 28 с. – Відб. з: Рус. арх. патологии, клин. медицины и бактериологии. – Бібліогр.: с. 13.
709. **О проекте** водопроводов в Киеве [Без подписи] // Киевлянин. – 1864. – № 46.
710. **Орлов В.Д.** О водоснабжении г. Киева: Докл. Киев. отд. Рус. о-ва охранения нар. здоровья 4 февр. 1903 г. – СПб., 1903. – 46 с.
711. **Рабчевский В.** Водоснабжение гор. Киева в его прошлом, настоящем и будущем // Изв. Киев. гор. думы. – 1915. – № 2. – С. 59–76; № 3. – С. 72–84.
712. **Ржонсницкий К.Р.** Краткий обзор работ по получению артезианской воды для водоснабжения г. Киева // Тр. рус. водопровод. съездов: Съезд V (18–25 марта 1901 г.) в Киеве. – М., 1902. – С. 63–76.
713. **Тамм Е.Ф.** Работа подмеловых скважин Киевского городского водоснабжения в период 1897–1927 г. в связи с вопросом об изменении производительности подмелового (сеноманского) водоносного горизонта Украины. – К., 1927. – С. [2], 173–190: ил. – Відб. з: Вісті н.-д. ін-ту водн. госп-ва України. – 1927. – Т. 1.
714. **Технический** отчет киевского коммунального водопровода // Обзор деятельности Киев. глумкомунотд. за 1922 год. – К., 1923. – С. 31–34: табл. граф.

Подано нарис розвитку водогону за 1872–1922 рр. з приводу його 50-річчя.

715. **Тутковский П.А.** Артезианские воды г. Киева и Юго-Западного края и их значение // П.А. Тутковский. Юго-Зап. край. – К., 1893. – Вып. 1. – С. 163–178. – Передрук. з: Земледелие. – 1893. – № 7–9.
716. **Тутковский П.А.** Быть или не быть артезианскому водоснабжению Киева. – К., 1900. – 22 с.
717. **Тутковский П.А.** Бьющие артезианские фонтаны в Киеве // П.А.Тутковский Юго-Зап. край. – К., 1895. – Вып. 2. – С. 39–48. – Передр. з: Киев. слово. – 1895. – № 2591.
718. **Тутковский П.А.** О некоторых новых колодцах в Киеве // Зап. Киев. о-ва естествоиспытателей. – 1900. – Т. 16, вып. 2, протоколы. – С. XLII–LXXXV, XCVI–CXIX, CLIX.
719. **Чехов Ал. П.** Записки репортера: [Водопроводный съезд в Киеве 1901 г.] // Ист. вестн. – 1907. – № 7–12.

1.17. Освітлення (газове, електричне)

1890 р. – пуск першої в Україні електростанції

Lighting (gas, electric)

720. **Браславський Б., Неников В.** Міська “люстра” Києва: З історії науки і техніки // Наука і суспільство. – 1982. – № 7. – С. 46.
Компанія “Савицький і Страус” збудувала електростанцію, і навесні 1891 р. на Хрещатику засвітилися перші 14 електричних дугових ліхтарів.
721. **Бунге Н.А.** Доклад, внесенный в финансовую комиссию гласным Н. Бунге по делам, касающимся области водоснабжения и газоосвещения. – [К., 1877]. – 135 с.
722. **Водворение** монополии электричества. – К., 1899. – 36 с.
723. [Контракт Киевской думы с П.Н. Савицким и О.Э. Страусом на освещение электрическим светом улиц г. Киева в течение 12 лет 23 мая 1890 г.] // Изв. Киев. гор. думы. – 1890. – № 4, прил. – 34 с.
724. **Лоначевский-Петруняка Т.** Технический контроль по газоснабжению г. Киева, организованный Киевским гор. упр.: Четырнадцатилетие контрольной станции в Киеве. – К., 1888. – [4], 46 с.: 4 вкл. л. – Відб. з: Унив. изв. – 1888. – № 1.
725. **Марголин Д.** Газовый вопрос в Киеве: Ист. очерк // Изв. Киев. гор. думы. – 1914. – № 9. – С. 40–62.
726. **Молчановский Н.В.** О составе Киевского светильного газа // Зап. Киев. о-ва естествоиспытателей. – 1888. – Т. 9, вып. 1–2. – С. 217–224.
727. **Монополия** электрического освещения в Киеве. – К., 1889. – 32 с.
728. **Приступко Н.** Вогні великого міста: [Перші електр. ліхтарі засяяли

- на Хрещатику напередодні нового 1890 р.] // Хрещатик. – 2000. – 11 лют.
729. **Тютчев И.А.** О применениях газа вообще и в особенности к освещению Киева ... // Унив. изв. – 1868. – № 10, отд. II. – С. 1–19.
730. **Устав** Киевского электрического общества. – СПб., 1902. – 8 с.

1.18. Благодійні товариства Philanthropic organizations

731. **Алфавитный** список почетных и действительных членов Общества вспомоществования студентам Императорского университета святого Владимира к 1 ноября 1890 г. – К., 1890. – 17 с.
732. **Благотворительные** заведения коммерции советника и потомственного гражданина Михаила Парфентьевича Дегтерева, сооруженные в Киеве на завещанные им на сооружение и содержание средства. – К., 1900. – 87 с.
733. **Благотворительные** общества г. Киева на Всероссийской выставке 1913 г. – К., 1913. – 39 с.
734. **Благотворительные** учреждения ... Михаила Парфентьевича Дегтерева и приют ... Елизаветы Ивановны Дегтеревой за десятилетие 1902–1912 гг. – К., 1913. – 276 с.: ил.
735. **Благотворительность** не в моде: [Благотворител. учреждения Киева второй половины XIX ст.] // Недвижимость Киева. – 1999. – № 10. – С. 9: ил.
736. **Весь Киев:** Адресная и справочная книга на 1904 г. – К., 1904. – Из содерж.: Благотворительные общества - Стб. 466.
737. **Весь Киев:** Адресная и справочная книга на 1909 г. – К., 1909. – Из содерж.: Благотворительные общества - Стб. 591-594.
738. **Весь Киев:** Адресная и справочная книга на 1911 г. – К., 1911. – Из содерж.: Благотворительные общества - Стб. 623.
739. **Весь Киев:** Адресная и справочная книга на 1912 г. – К., 1912. – Из содерж.: Благотворительные общества - Стб. 648.
740. **Весь Киев:** Адресная и справочная книга на 1913 г. – К., 1913. – Из содерж.: Благотворительные общества - Стб. 572-574.
741. **Весь Киев:** Адресная и справочная книга на 1915 г. – К., 1915. – Из содерж.: Благотворительные общества - Стб. 565.
742. **Галайба В.** Генерал-губернаторші не сиділи, склавши руки: [Про дружину генерал-губернатора С.С. Ігнат'єву – засновательку безкоштов. мед. амбулаторії] // Веч. Київ. – 1998. – 14 черв. – 3 історії Київ. благодійності.
743. **Годовой** отчет Киевского благотворительного общества за 1915 год.

- К., 1915. – Центр. держ. арх. – музей літератури та мистецтва України (ЦДАМЛМУ), Ф. 53, оп. 1, спр. 8.
- 744.** Доклад правления Киевского Римско-католического благотворительного общества. – К., 1916. – 11 с.
- 745.** Елена Петровна Демидова, княгиня Сан-Донато, вошла в городскую Думу с предложением принять от нее, в память недавно утраченного сына, пожертвование в 12000 руб. на устройство при городской больнице детского отделения // Киевлянин. – 1874. – 25 апр.
- 746.** З історії милосердя і благодійності: Початок ХХ століття: Історія України в кінофотодок. Док. з Центр. держ. арх.у кінофотодок. України / Підбрала директор Н. Слончак // Історія України. – 1997. – № 42. – С.10–11: іл.
- 747.** Иваницкий-Василенко С.М. Киевская Мариинская община сестер милосердия. – К., 1913. – 10 с.
- 748.** Калашников Н.Ф. Очерк пятилетней деятельности общества вспомоществования недостаточным слушателям Киевского коммерческого института. 1908–1913 гг. – К., 1915. – 15 с.
- 749.** Ковалинський В. З історії благодійництва в Україні. – К.: Центр філантропії, 1998. – 6 с.
- 750.** Ковалинський В. Милосердя: [Благодійн. діяльність княгині Катерини Васильчикової (1818–1869)] // Столиця. – 1999. – 8 квіт. – С. 11: іл.
- 751.** Кучинский С.Н. Обзор деятельности городских участковых попечительств о бедных города Киева // Тр. Первого съезда рус. деятелей по обществен. и частному призрению. 8–13 марта 1910 г. – СПб., 1910. – Ч. 2. – С. 396–400.
- 752.** Лукьяновский Народный дом Попечительства о народной трезвости в г.Киеве и его деятельность за 15 лет. – К., 1914. – 28 с.
- 753.** Микулин А. Краткий обзор деятельности Общества вспомоществования студентам Киевского политехнического института императора Александра II // Благотворительные общества г. Киева на Киев. Всерос. выставке 1913 г. – К., 1907. – С. 59–80.
- 754.** Отчет Киевского Женского общества взаимопомощи. – К., 1908. – 14 с.
- 755.** Отчет Киевского общества взаимопомощи повивальных бабок и фельдшерниц за 1903 г. – К., 1904. – 18 с.
- 756.** Отчет Киевского общества “Капля молока” за 1911 и 1912 год. – К., 1913. – 8 с.
- 757.** Отчет о состоянии Благотворительного Братства при церкви Киевской городской Александровской больницы. – К., 1910. – 7 с.
- 758.** Ступак Ф.Я. Благодійні товариства Києва (друга половина ХІХ –

- початок XX ст.). – К.: Хрещатик, 1998. – 208 [1] с.: іл.
- 759. Ступак Ф.Я.** Київські благодійні медичні товариства (др. пол. XIX – поч. XX ст.). – К.: Б.в., 1998. – 86, [1] с.: іл. табл. – (Історія благодійності). – Бібліогр. в прим.: С. 78–82 (180 назв). – Імен. покажч.: с. 83–86.
- 760. Тридцатилетие** первого в Киеве дневного приюта для детей рабочего класса // Киевлянин. – 1905. – 5 мая.
- 761. Устав** Киевского благотворительного общества: Общие основания / Высочайше утвержден в Петергофе 15 июля 1888 г. // Ф.Я. Ступак. Благодійні т-ва Києва (друга половина XIX – початок XX ст.). – К., 1998. – С. 197–206.
- 762. Устав** Киевского Общества “Бесплатная врачебная помощь” страдающим болезнями дыхательных органов. – К., 1910. – 8 с.
- 763. Федорченко И.** Милостыня, благотворительность, общественное призрение // Благотворительные о-ва г. Киева на Всерос. выставке 1913 г. – К., 1913. – С. 9–19.
- 764. Федорченко И.** Очерк деятельности Киевского Общества земледельческих колоний и ремесленных приютов 1874–1912 гг. // Благотворит. о-ва г. Киева на Всерос. выставке 1913 г. – К., 1913. – С. 6–9.
- 765. Щербина Н.** Ночлежные дома как приюты бедного рабочего населения Киева. – К., 1879. – 12 с.
- 766. Ясногурский Ф.Н.** Характеристика деятельности Киевского общественного управления за истекшее четырехлетие: 1906–1910. – К., 1910. – 47 с.

1.19. Побутові послуги Mode of life. Services

- 767. Ковалинский В.** Баня – не роскошь // Рабочее слово. – 1992. – 28 март.: іл.
Київські лазні у минулому.

1.20. Етнографія Ethnography

- 768. Толочко Л.** Таємниця сухого варення: [З історії Києва] // Час / Time. – 1997. – 4–10 груд.
- 769. Як зустрічали** кияни Новий рік у минулі роки // Заклик. – 1995. – № 12. – С. 33–38.

1.21. Культура Culture

1.21.1. Загальні праці General works

770. **Образ** епохи: культ. середовище Києва кінця XIX – початку XX ст.: Міжнарод. наук. конф. “Образ епохи: культ. середовище Києва кінця XIX – початку XX ст.” (К., 22 листоп. 1995 р.) :Тези доп. – К., 1995. – 207, [10] с.: іл.
771. **Сохань П.С.** Киев в международных культурных связях XIX в. // Славян. культуры и мировой революц. процесс: Междунар. науч. конф., Минск, 28 сент. – 1 окт. 1982 г.: Тез. докл. – Минск, 1982. – С. 195–197.
772. **Щербина В.І.** Перша Київська народна аудиторія: 3 культ. життя Києва в кінці XIX та на початку XX ст. // Україна. – 1930. – Трав.-черв. – С. 22–59.

1.22. Освіта Education

1.22.1. Загальні праці General works

773. **Борисенко В.Й.** Архівні джерела про народну освіту на Лівобережній Україні (1881–1900) // Арх. України. – 1982. – № 1. – С. 57–61.
774. **Галайба В.** Новостроєнці мали де навчати своїх дітей: [Про вирішення пробл. з помешканням для закладів середньої освіти у дореволюц. Києві] // Веч. Київ. – 1998. – 9 лют.
775. **Захарченко М.** Программы, правила и права всех киевских учебных заведений. – К., 1884. – 314 с.
776. **Калінцев Ю.О., Калінцева Ю.О.** Микола Християнович Бунге в Україні // Історія України. – 1998. – № 38. – С. 4–7: портр. *З 1850 р.– початок 30-річного періоду праці М.Х. Бунге в Київському університеті.*
777. **Кальницький М.** Училище Бродського // Возрождение-91. – 1992. – № 4 (апр.).
778. **Отчет** Киево-Куреневского № 6 городского приходского училища за 60-летний период его существования (1840–1900). – К., 1900. – 20 с.

779. **Памятная** книжка Киевского учебного округа на [1889–1894 гг.]. – К.: Упр. учебн. окр., 1889–1894.
780. **Памятная** книжка Киевского учебного округа на [1896/1897–1903 гг.]. – К.: Упр. учебн. окр., 1897–1903.
781. **Памятная** книжка Киевских городских училищ на 1900 г. – К., 1900. – 32 с.
782. **Петров М.О.** Парадокси про викладання художньої літератури: Промова, виголошена 13 жовт. 1900 р. в Києві // Рус. яз. и лит. в сред. учебн. заведениях Украины. – 1992. – № 10. – С. 7–10.
783. **Савенок Г.Г.** К.Д. Ушинський у Києві // Педагогіка. – 1970. – Вип. 9. – С. 110–119. – Бібліогр.: 8 назв.
784. **Swiderska W.** Polska macierz szkolna na Podolu // Pamiętnik Kijowski. – London, 1966. – Т. III. – S. 139–148.
- Свідерська В.** Школа на Подолі – польська колиска.
785. **Терлецький В.** “Став безсмертним він сьогодні”: Київ у житті К.Д. Ушинського // Київ. – 1984. – № 10. – С. 131–135.
786. **Тищенко В.Д.** Историческая записка к столетию киевских первых четырех городских приходских училищ (1809–1909) // Отчет Киев. гор. училищн. комис. за 1909 год. – К., 1911. – С. 11–24.
787. **Управление** Киевским учебным округом // Центр. держ. арх. України в м. Києві, Ф. 707.
788. **Шандра В.С.** Из истории развития образования во второй половине XIX в.: (Анализ фонда Упр. Киев. учебн. окр.) // Совет. арх. – 1982. – № 4. – С. 52–54.
789. **Яцків О.** У коловороті: [До 125-річчя Київ. муз. училища і м. Р. Глієра] // Культура і життя. – 1993. – 17 квіт.

1.22.2. Колегія Павла Галагана Pavlo Galagan's Collegium (board)

790. **Білокін С.** Школа академіків: [Шк. Галагана в Києві, 1871 р.] // Рад. освіта. – 1982. – 26 берез. – (Київ 1500).
791. **Бондар Н., Михайловіна Н.** Школа академіків: [колишня Колегія П. Галагана у Києві] // Наука і суспільство. – 1993. – № 1. – С. 15–18.
792. **Даниленко В.В., Тригубенко В.В.** Колегія Павла Галагана: [Про громад. діяча, українофіла] // Відродження. – 1998. – № 3. – С. 5–7. – Бібліогр.: 5 назв.
793. **25-летие** Коллегии Павла Галагана (1 окт. 1871 – 1 окт. 1896 года) / Под ред. А.И. Степовича. – К., 1896. – 346 с.: 20 вкл. л. ил., портр., пл.
794. **Десятилетие** Коллегии Павла Галагана 1 окт. 1871 – 1881 годы:

- Записка, читан. на акте коллегии Павла Галагана 1 окт. 1881 года. – К., 1882. – 76 с.
- 795. Ежегодник** Коллегии Павла Галагана [Год 1-й (1885/1896) – год 18-й (1912/1913)]. – К., 1896–1916.
- 796. [Экземплярский В.И.]** Высокопреосвященный архиепископ Иероним Экземплярский (1836–1905): Биогр. очерк, некоторые ст. – К., 1906. – 344, 702 с.: ил.
Про Колегію Павла Галагана (1871–1885).
- 797. Ковалинский В.** Коллегия Павла Галагана // Рабочее слово. – 1991. – 16 авг. *Історія створення та діяльність Колегії.*
- 798. Литературные** работы воспитанников Коллегии Павла Галагана: Сборник – Кисловодск, 1916. – 72 с. – Дод. до “Ежегодника” Коллегии.
- 799. Максименко Н.А.** Коллегия и Г.П. Галаган: (Воспоминания Н.А. Максименка, сообщ. в товарищ. собр. бывших воспитанников коллегии 2 окт. 1896 г.). – К., 1896. – 8 с.
- 800. Науменко В.** Коллегия Павла Галагана в Киеве: (По поводу исполнившегося 1 окт. текущего года 25-летия ее существования). – К., 1896. – [2], 16 с.
- 801. Открытие** Коллегии Павла Галагана в Киеве. – К., 1871. – 32 с.
- 802. [Панихида по Павлу Григорьевичу Галагану]** // Киевлянин. – 1881. – 23 апр.
- 803. Перга Т.** Колегія Павла Галагана: [З історії закладу] // Столиця. – 1999. – 25 лют. – 1 берез.
- 804. Петровський М.** Учень Колегії Галагана: [Історія в учнів. зошитах, або Київ. гімназист 100 років тому]: 3 кн. “Місту і світу” // Вітчизна. – 1990. – № 5. – С. 171–178.
- 805. Рожановский В.** Коллегия Павла Галагана // Зеркало недели. – 1997. – 26 июля.
- 806. Силин О.** Київська Колегія [ім. Павла Галагана відкрита в 1871 році] // Літ. Україна. – 1986. – 30 жовт.
- 807. Силин О.** Київський коледж: [Колегія ім. П. Галагана 1871 р.] // Україна. – 1990. – № 32. – С. 8–10.
- 808. Страничка** из жизни Коллегии Павла Галагана // Киев. старина. – 1901. – № 2. – С. 177–178.
- 809. Тригубенко В.** Колегія Павла Галагана: [Київ, кінець ХІХ ст.] // Освіта. – 1991. – 9 квіт.
- 810. Хорунжий Ю.** Григорий Галаган: [Про фундатора Колегії Павла Галагана] // Уряд. кур’єр. – 2000. – 13 трав.
- 811. Чичканьова Л.** Єдиний “розсадник”, в якому робилося все можливе для виховання української інтелігенції: [Про мецената П. Галагана] // Україна–Business. – 2000. – 29 берез.

1.22.3. Третя гімназія
The third gymnasium (secondary school)

- 812. Кальницький М.** Третя гімназія [1878 р.] // Веч. Київ. – 1985. – 6 груд.

1.22.4. Вища освіта
Higher education

1.22.4.1. Університет
University

- 813. Биографический** словарь профессоров и преподавателей императорского Университета святого Владимира (1834–1884) / Сост. и изд. под ред. В.С. Иконникова. – К., 1884. – 854 с. – Бібліогр. праць до кожної біографії.
- 814. Wirzejski W.K.** Fragmenty z dziejów polskiej młodzi akademickiej w Kijowie 1854–1920 // Niepodległość (Warszawa). – 1939. – Т. XIX. – S. 418–470.
Віжейський В.К. Фрагменти з історії польської академічної молоді у Києві в 1864–1920рр.
- 815. Виндинг В.В.** Сборник постановлений и распоряжений начальства по университету святого Владимира и прочим русским университетам. Ч. 1–2. – К., 1872–1873.
Ч. 1. – 1872. – IV, 320 с.
Ч. 2. – 1873. – 148 с. – Відб. з: Унив. изв. – 1872. – № 4–9.
- 816. Владимирский-Буданов М.Ф.** Пятидесятилетие императорского университета святого Владимира. 1834–1884: Речь, произнес. на юбилейн. акте ун-та. – К., 1884. – [2], 60 с.
- 817. Воскобойников М.М., Маркевич А.П.** Морфологія тварин в Київському університеті (1834–1934) // Розвиток науки в Київ. ун-ті за сто років. – К., 1935. – С. 149–170.
- 818. Гончаренко Л. [Сирочинський].** Значення Київського університету для українського народу // Мета. (Л.), 1863. – С. 218–238.
- 819. Домонтович В.** Університетські роки: [Спогади] // Хроніка 2000. – 1993. – № 1–2. – С. 136–148.
- 820. Драгоманов С.** Звільнення Михайла Драгоманова з Київського університету // Краків. Вісті. – 1943. – 30 листоп.
- 821. Записка** о состоянии Университета святого Владимира в [1873–1879, 1881–1882, 1885–1896] // Унив. изв. – 1874. – № 2; 1875. – № 1; 1876. – № 1; 1877. – № 1; 1878. – № 1; 1879. – № 1; 1880. – № 1;

1882. – № 1; 1885. – № 1; 1886. – № 1; 1887. – № 1; 1888. – № 1; 1889. – № 1; 1890. – № 1; 1891. – № 2; 1893. – № 2; 1894. – № 3; 1895. – № 5; 1896 – № 5; 1897. – № 7.
- 822. Кауфман И.М.** Русские биографические и биобиблиографические словари. – Изд. 2, испр. и доп. – М.: Госкультпросветиздат, 1955. - Из содерж.: Розд: Профессора, преподаватели и питомцы ун-тов, ин-тов, лицеев и др. учебн. заведений (в алфавите городов). – Киев. ун-т. Другие учебн. заведения. – С. 208–213.
- 823. Киевский университет святого Владимира (1869)** / Сообщ. Е.В. Корш // Рус. старина. – 1918. – № 3–6. – С. 70–78.
- 824. Київський університет у російській філософській культурі XIX – початку XX ст.** // Проблеми філософії. – Вип. 92. – С. 125–137.
- 825. Козак С.** Михайло Максимович і формування романтичної думки в Україні: (До 150-річчя Київ. ун-ту та “Укр. нар. пісень” Максимовича) // Журн. українознав. студій (Торонто). – 1984. – Вип. 9, № 1. – С. 3–32. – Укр., англ.
- 826. Маркевич О.П.** Наука і наукові працівники в Київському державному університеті за 112 років його існування (1834–1946) // Наук. зап. Київ. держ. ун-ту. – 1946. – Т. 5, вип. 1. – С. 9–64.
- 827. Міяковський В.** Звільнення Драгоманова з Київського університету // Україна. – 1926. – № 2–3. – С. 90–96.
- 828. Н.В.** К 50-летнему юбилею университета святого Владимира: Очерки и заметки по истории ун-та. – К.: Киев. календарь, 1884. – 66 с.
- 829. Палладін О.В., Епельбаум С.Е.** Короткий нарис історії кафедри біохімії [в КДУ за 1865–1934 рр.] // Розвиток науки в Київ. ун-ті за сто років. – К., 1935. – С. 226–229.
- 830. Причини звільнення М. Драгоманова з Київського університету** // Львів. вісті. – 1943. – 17 листоп.
- 831. Селин А.И.** Опровержение обвинений, взводимых на историко-филологический факультет университета святого Владимира // Вестн. зап. России (Вильно). – 1870. – Т. 4, кн. 11, отд. 3. – С. 14–39. – Вперше надрук.: Одес. вестн. – 1870.
- 832. Стоян Т.А.** Університетська освіта в Україні в другій половині XIX ст.: Авторф. дис. ... канд. іст. наук / Київ. ун-т ім. Тараса Шевченка. – К., 1999. – 20 с. – Бібліогр.: с. 17 (6 назв).
- 833. Syroczyński L.** Z przed 50 lat: Wspomnienie b. studenta Kijowskiego Uniwersytetu. – 2 uzup. wyd. – Lwów, 1914. – 125 s.
Сирочинський Л. Після 50 років: Спогади б. студента Київського університету.
- 834. Университет святого Владимира в царствование императора Александра III.** 1881–1894. – К., 1900. – [2], 36 с.: 6 вкл. л. табл.

- 835. Университские известия**”. – К., 1861. – № 1–4 (сент.-дек.); 1862–1918 (ежемес.); 1919. – № 1–4.
*Містять основні матеріали щодо Київського університету цієї доби. До низки років є покажчики. Покажчик до офіційної частини “Унив. изв.” 1861–1884 гг. – К., 1884. – 336, VIII с.
 – Відб. з: Унив. изв. – 1885. – № 2–11; 1886. – № 7–12; 1887. – № 2–5.*
- 836. Chmielewski J.E.** Pierwsze lata korporacji studentów Polaków w Kijowie, 1884–1892, garść wspomnień // Niepodległość (Warszawa). – 1939. – Т. XIX. – S. 107–135.
Хмелевський Й.Е. Перші роки корпорації польських студентів у Києві 1884–1892рр.
- 837. Юбилейный акт** императорского Университета святого Владимира 8 сент. 1884 г. – К., 1885. – 330 с.
- 838. [Язвинский Ф.Я.]** Систематический указатель к “Университетским известиям” за 1861–1912 гг. – К., 1913. – 202, VIII с. – Відб. з.: Унив. изв. – 1913. – № 9–12.

1.22.4.2. Політехнічний інститут Polytechnic institute

- 839. Абрагамсон А.** Киевский политехнический институт императора Александра II.: Кратк. очерк его возникновения. – К., 1898. – 54 с. – Відб. з: Инженер. – 1898. – № 10, 12.
- 840. Голян-Нікольський А.Ю.** З історії заснування Київського політехнічного інституту // Нариси з історії техніки. – 1955. – Вип. 2. – С. 92–98: план.
- 841. Дементьев К.Г.** Страницы из истории Киевского политехнического института. – К., 1911. – 16 с.
- 842. Из истории** Киевского политехнического института: Сб. док. и материалов / Под ред. А.С. Плыгунова (отв. ред.) и др.; Сост.: Э.М. Бондаровская и др. – К.: Изд-во Киев. ун-та, 1961. – Т. 1 (1896–1917). – XVI, 368 с.
- 843. Иллюстрированный** сборник материалов к истории возникновения Киевского политехнического института. – К., 1914. – 144 с.: 15 вкл. л. ил.
- 844. Карамаш С.** В міському Архіві // Київ. політехнік. – 1998. – 12 листоп. – До 100-річчя з дня відкриття КПІ.
- 845. Кельберин И.** История возникновения Киевского политехнического института императора Александра II. – К., 1902. – 88, VIII с.: ил.
- 846. Кирпичев В.Л.** Vivat, crescat, floreat: Речь, произнес. В.Л. Кирпичевым на торжеств. акте открытия Киев. политехнического ин-та императора Александра II 31 авг. 1898 г. – К., 1898. – 22 с. – Відб. з: Киевлянин. – 1898. – № 241.

847. **Ковалинський В.** Ювілей Політехніки // Янус. Нерухомість. – 1998. – Серп. (№ 16). – С. 14–15.: іл.
848. **Константинов В.О.** Ректори КПІ: 36. нарисів. – К.: Генеза, 1998. – 101 с.
849. **Обремский В.** Постройка зданий [Киевского политехнического] института. – К., 1914. – 24 с. : ил.
850. **50 лет** Киевского ордена Ленина политехнического института.- К.: ВНИТОМАШ, 1948. – 20 с.
851. **Ц[ех]овский В.** Киевский политехнический институт императора Александра II. – К.: Ф.Л. Иссерлис, 1898. – 40 с.

1.22.4.3. Медичний інститут Medical institute

852. **Жуковский Л.И.** История Студенческого научного общества Киевского медицинского института // Студенч. науч. конф., посвящ. 110-летию со дня основания Киев. мед. ин-та и 70-летию студ. науч. о-ва: (Тез. докл.) – К., Киев. гос. ун-т, 1952. – С. 11–15. – (Киев. ордена Трудового Красн. Знамени мед. ин-т им. А.А. Богомольца).
853. **Сто лет** Киевского медицинского института (1841–1941). – К.: Медгиз УССР, 1947. – 153 с. – (Киев. мед. ин-т им. А.А. Богомольца). – (На правах рукоп.).

1.22.4. Побут та матеріальне становище студентів Conditions and financial positions of students

854. **Быт** киевских студентов // Журн. М-ва нар. просвещения. – 1863. – № 9, отд. VI. – С. 31–36.
855. **О материальном** положении студентов университета и о средствах к улучшению их быта / Докл. зап. ректора императорского ун-та святого Владимира мая 31 дня 1872 года. – К., 1872. – 8 с.
856. **Русов А.А.** Злоключение трех киевских студентов в прошлом столетии [1868 г.] // Киев. старина. – 1904. – № 11. – С. 336–361.
857. **Успенский П.** Исследование обедов некоторых “студенческих” столовых г. Киева. – СПб., 1897. – 20 с.

1.22.4.5. Вища жіноча освіта Female higher education

858. **Абарбарчук С.** Жіночі університети: [Про жіночу освіту у Києві у XIX ст.] // Київ. правда. – 1988. – 17 квіт.

859. **Галайба В.** Вищі жіночі курси в Києві // Київ. – 2000. – № 7/8. – С. 187–189.
860. **Галайба В.** Перша Київська жіноча Торговельна Школа // Укр. інвестиц. газ. – 1998. – 23 черв.
861. **Галайба В.** Перша приватна жіноча гімназія з'явилася в Києві 120 років тому // Веч. Київ. - 1998. - 5 верес.
862. **Дем'яненко Н.** Київські вищі педагогічні курси (1878–1920) // Почат. шк. – 1998. – № 2. – С. 44–46.
863. **Иконникова А.Л.** Воспоминания о деятельности Ф.Я. Фортинского на высших женских курсах в Киеве. – К., 1903. – [2], 67–75 с. – Відб. з: Чтения в Ист. о-ве Нестора Летописца. – Кн. 17, вып. 2.
864. **Историческая** записка и отчет о Киевских высших женских курсах за первое четырехлетие [1876–1882 гг.]. – К., 1884. – [2], 36 с.
865. **Историческая** записка о Киевских высших женских курсах, читанная на торжественном акте, состоявшемся 24 окт. 1882 г. по случаю первого выпуска слушательниц. – К., 1884. – 36 с.
866. **М[арголи]н Д.** Из прошлого Киевских высших женских курсов: (Ист. очерк) // Календарь и справ. кн. гор. Киева. – К.: О-во скорой мед. помощи, 1906. – С. 263–268.
867. **Назаревський О.А.** До історії вищої освіти на Україні: (З життя кийв. жіночих курсів 70–80 рр.) // Життя й революція. – 1927. – № 4. – С. 111–118.
868. **По поводу** толков об открытии доступа в женские институты лицам всех сословий: [Передовая ст.] // Киевлянин. – 1865. – 12 июня.
869. **Положение** о Высших женских курсах, учрежденных в Киеве. – К., 1881. – 15 с.
870. **Сургай О.** Як навчалися шляхетні дівчата?: [Про Київ. ін-т шляхет. дівчат] // Арсеналець. – 1994. – 4 берез. – Свідчать арх.
871. **Шандра В.** Курсистки: [Київ. вищі жіночі курси (1878–1889 рр.)] // Веч. Київ. – 1985. – 10 лип.
872. **Щербина В.І.** До історії жіночої освіти у Києві // Нові студії з історії Києва. – К., 1926. – С. 161–163.
873. **Щербина В.** Січова школа: [“Київ. старовина”], 1887 р. // Київ. – 1989. – № 3. – С. 172.
Заснування фундуклеєвської жіночої гімназії.

1.23. Наука

Science

1.23.1. Загальні праці

General works

874. **Білокінь С.І.** Київська школа акад. М.С. Грушевського // Укр. іст.

- журн. – 1996. – № 5. – С. 106–131. – Дод.: с. 127–131. – Бібліогр.: 6 назв.
- 875. Винар Л.** Ранні історичні праці М. Грушевського і київська історична школа В. Антоновича // Укр. історик. – 1966. – Т. 3, ч. 3 / 4. – С. 26–32.
- 876. Грожин А.С.** Філософські погляди вчених-природознавців Києва (друга половина ХІХ – початок ХХ ст.) // Філософ. думка. – 1982. – № 2. – С. 73–84.
- 877. Конотопець Н.І.** Микола Кащенко. – К.: Молодь, 1980. – 156 с. – (Уславл. імена).
- 878. Луценко М.** Симиренко і Київ: Сяйво книг: [Київ у другій половині ХІХ ст.] // Прапор комунізму. – 1981. – 17 лют. – (До 1500-річчя Києва).
- 879. Матях В.** Брати Лебединцеви: 3 наук. життя Києва другої половини ХІХ століття // Хрещатик. – 1992. – 25 берез.
- 880. Петрович Г.** Майстер з цеху природи: (Про київ. біолога Миколу Кащенка) // Веч. Київ. – 1980. – 17 черв.
- 881. Сарбей В.Г.** Розвиток науки в Києві у другій половині ХІХ ст. // Укр. іст. журн. – 1982. – № 3. – С. 67–76.
- 882. 125 років** Київської української академічної традиції: 1861–1986: Збірник / Ред. Марко Антонович. – Нью-Йорк: Укр. вільна акад. наук у США, 1993. – 642 с.: іл., портр.

1.23.2. Метеорологічна обсерваторія Meteorological observatory (station)

- 883. Бучинский И.Е.** Сто лет Киевской метеорологической обсерватории // Изв. Всесоюз. геогр. о-ва. – 1956. – Т. 88, вып. 4. – С. 390–392.
- 884. П[оловко] І.** Київська метеорологічна обсерваторія: 80 років праці (1 трав. 1855–1 трав. 1935) // Вісн. метеорол. та гідрол. – 1935. – № 5–6. – С. 35–36.
- 885. П[оловко] І.** 75-річчя Київської метеорологічної обсерваторії // Погода і життя. – 1930. – № 5. – С. 104–106.

1.24. Друкарство Printing

- 886. Білокінь С.** Поліграфісти: [Київ. друк. “С.В. Кульженко”] // Вітчизна. – 1986. – № 12. – С. 174–176.
- 887. Білоцерковський Г.** Друкарня Кульженків // Бібл. вісн. – 1995. – № 1. – С. 19.
- 888. [Васильев В.С.]** Полвека у печатного станка: [С.В. Кульженко 1854–1904]. – К., 1904. – 60 с.: к., 6 вкл. л. ил.

889. **Величко В.** Батько і син: [Про друк. справу родини Кульженків] // Робітн. газ. – 1995. – 1 берез.
890. **Величко В., Друг О.** Поруч з іменами митців: [Про династію друкарів Кульженків] // Веч. Київ. – 1997. – 25 січ. – (Визнач. кияни). *160 років від дня народження родоначальника С.В. Кульженко – видатного книговидавця, новатора у справі графічного мистецтва.*
891. **Зеленська Л.** До історії київських музичних видавництв Л. Идзиковського та Б. Корейва (друга половина XIX – початок XX ст.) // Вісн. Держ. акад. керів. кадрів культури і мистецтв. – К., 2000. – № 4. – С. 57–61.
892. **Зеленська Л.** Розвиток музично-видавничої справи у Києві (друга половина XIX ст.) // Вісн. Київ. нац. ун-ту культури і мистецтв. Сер. “Історія”: Зб. наук. праць. – К., 2000. – № 2. – С. 28–37.
893. **Иконников В.С.** Университетская типография. – К., 1884. – 58 с.: 2 вкл. л. табл. – Відб. з кн: Ист.-стат. зап. об ученых и учебно-вспом. учреждениях [ун-та святого Владимира]. – К., 1884. – 602 с.
894. **Иконников В.С.** Университетская типография: Ист. зап. // Ист.-статист. зап. об ученых и учебно-воспитательных учреждениях ун-та святого Владимира. – К., 1884. – С. 341–366.
895. **Кальницький М.** Усім відомий ювіляр: Перша в Росії друк. машинка, створена за сучасн. принципом, з’явилася в Києві 100 років тому [1885 р.] // Прапор комунізму. – 1985. – 1 серп.
896. **Кантор Р.** Подпольные типографии 1902–1904 годов: (Материалы для “Ист.-революц. календаря”) // Каторга и ссылка. – 1926. – № 4. – С. 136–141.
897. **Канцелярия** Киевского инспектора по делам печати // Центр. держ. арх. України в м. Києві, Ф. 294.
898. **Ковалинский В.** Дело о захвате земли // Янус. Нерухомість. – 1997. – Март. – С. 15: ил.
Про позив Київської міської управи до книговидавця Степана Кульженка (1837–1906). Історична довідка про дачу “Кинь грусть”, що належала родині книговидавців на сучасній площі Т. Шевченка.
899. **Краткий** исторический очерк Киевской губернской типографии за столетний период 1799–1899. – К., 1899. – 70 с.: 18 вкл. л. ил., портр.
900. **[Лівшиц С.]** Друкарні в Києві // Каторга и ссылка. – 1928. – № 6. – С. 66–69; № 13. – С. 77–78.; 1929. – № 6. – С. 50–53.
901. **Лившиц С.** Подпольные типографии 60-х, 70-х и 80-х годов // Каторга и ссылка. – 1928. – № 4. – С. 23–33; № 6. – С. 60–78; № 13. – С. 64–80; 1929. – № 6. – С. 44–59.

902. Липскеров А. Киевский процесс. – СПб., 1879. – 842 с.
903. Литография, типография, переплетная мастерская и фабрика конторских книг ... С.В. Кульженко [в Киеве] // Тр. Киев. вспомогат. комис. по устройству Всерос. пром.-художеств. выст. 1882 г. в Москве. – К., 1882. – С. 327–329.
904. Міяковський В. Друкування революційних відозв у друкарні Києво-Печерської лаври (1862) // Голос друку. – 1921. – Кн. 1. – С. 102–119. *Відозви “Великорус” і “Odrodzenie”.*
905. Очерк фото-лито-типографии С.В. Кульженко. 1864–1894. – К., 1895. – 8 с.: 24 вкл. л. ил.
906. Петров С.С. Друкарство як мистецтво // Друкарство. – 1998. – № 1/18. – С. 4–8.
907. Петров С. Київська школа друкарського мистецтва // Друкарство. – 1996. – № 4. – С. 4–7. *Відкриття школи друкарської справи у 1903 р.*
908. Петров С. Київські друкарні: (друга половина ХІХ ст.) // Друкарство. – 1995. – № 5-6. – С. 4–7.
909. Петров С.С. Кульженко – людина, що присвятила життя книзі // Друкарство. – 1997. – № 1–2. – С. 4–7.
910. 50-летие музыкальной и книгоиздательской деятельности фирмы Леона Идзиковского в Киеве (1858–1908) // Искусство и печат. дело. – 1909. – № 1–2. – С. 42.
911. Рожановский В. Книгоиздатель Кульженко: [Про київ. книговидав. кінця ХІХ – початку ХХ ст. С.В. Кульженка] // Зеркало недели. – 1996. – 14–20 дек.
912. Самойленко В. Бібліотека і друкарня Київського “Союза боротьби” // Веч. Київ. – 1952. – 16 черв.
913. Сарбей В. Валентин Яковенко – видавець, українознавець, громадській діяч. // Київ. старовина. – 1996. – № 6. – С. 70–81.
914. Товариська умова: Виддавниче т-во “Криниця” у Києві зареєстровано у Київській Міськ. Управі 3 січ. 1913 р. за № 7. – К., 1913. – 10 с.

1.25. Преса The press

915. [А.Л.] Как основалась “Киевская старина” // А. Лазаревский. Очерки, заметки и документы по истории Малороссии. – К., 1898. – Т. 4. – С. 94–95.
916. Александр Степанович Лашкевич: Некролог // Киев. старина. – 1889. – Т. 27, кн. 12. – С. 489.

917. **Вакар В.** Рабочая печать в Киеве (1896–1901 гг.) // Факел. – 1925. – № 7. – С. 6–8. – Из змісту: 1. Рабочая газ. “Вперед”; 2. “Киевский социал.-демократ. листок”; 3. “Киевское слово” в окт. дни 1905 г.; 4. “Друг народа”.
918. **Василенко М.** Володимир Павлович Науменко як редактор “Киевской старины” / Пер. з рос. І. Калішевської // Вісн. НАН України. – 1994. – № 5. – С. 84–93.
919. **Выход** в Киеве нового журнала – обозрение кинематографов “Экран и Рампа” // Киевлянин. – 1913. – 4 дек.
920. **Данилов В.В.** Исторический очерк издания “Киевской старины” (1922) // Нац. б-ка України ім.В.І. Вернадського НАНУ, Ін-т рукопису, Ф. 53, 309 од.зб. (1784–1962 р.).
921. **Данилов В.В.** “Киевлянин” М.А. Максимовича: (Лит.-библиогр. материалы). – СПб., 1910. – [2], 22 с. – Відб. з: Изв. отд-ния рус. яз. и слов. – Т. 14, № 3.
922. **Данилов В.** “Киевская старина” по цензурным документам // Библиогр. вісті. – 1925. – № 1–2. – С. 59–71.
923. **Данилов В.** П.А. Кулиш и “Киевская старина” под редакцией Ф.Г. Лебединцева // Украина. – 1907. – № 7–8. – С. 202–211.
924. **Доценко Л.** “Университетские известия”: [Про часопис Київ. ун-ту] // Бібл. вісн. – 1995. – № 3. – С. 38–39.
925. **Житецький Г.П.** “Киевская старина” за часи Ф. Лебединцева (1882–1887) // Україна. – 1925. – № 3. – С. 113–120.
926. **Житецький Г.П.** Перші роки “Киевской старины” та М.І. Костомаров (поч. ХХ ст.) // Нац. б-ка України ім. В.І. Вернадського НАНУ, Ін-т рукопису, Ф. 86, од. зб. (1815–1929).
927. **Житецький Г.П.** Перші роки “Киевской старины” та М.І. Костомаров // Україна. – 1926. – № 4. – С. 97–120.
928. **Житецький Г.** [Часопис] “Киевская старина” сорок років тому: Іст. нариси та спомини // Хроніка 2000. – 1997. – Вип. 17/18. – С. 189–217. – Бібліогр. в прим.: с. 216–217.
929. **Забіяка І.М.** Василь Горленко і журнал “Киевская старина” // Укр. археогр. щорічник. Нова сер. Вип. 3 / 4. Укр. археогр. зб.– К., 1999. – Т. 6/7. – С. 650–661.
930. **Замлинський В.О., Палієнко М.Г.** Журнал “Киевская старина” під царською цензурою // Укр. іст. журн. – 1993. – № 10. – С. 62–76.
931. **Иконников В.С.** Редакция “Университетских известий” // Ист.-статист. зап. об ученых и учебно-воспитат. учреждениях ун-та святого Владимира. – К., 1884. – С. 367–398.
932. **Киевская** рабочая газета “Вперед” (1897) / С предисл. Б. Эйдельмана // Пролетар. революция. – 1927. – № 6. – С. 249–271; № 12. – С. 216–232, 272.

-
933. **Киян О.** З історії видання [журналу] “Киевская старина” // Київ. старовина. – 1996. – № 4–5. – С. 4–10. – Бібліогр.: с. 8–10.
934. **Кучинський М.** “Киевская старина” – це моє третє дитя...: [Про українознавця О.С. Лашкевича] // Київ. старовина. – 1995. – № 3. – С. 107–112: іл., портр.
935. **Кучинський М.** Літературно-видавнича діяльність Володимира Науменка – редактора журналу “Киевская старина” // Пам’ять століть. – 2000. – № 3. – С. 193–114.
936. **Кучинський М.В.** Максимович і його оточення на сторінках журналу “Киевская старина” // Укр. мова і літ-ра в шк. – 1985. – № 2. – С. 69–72.
937. **Кучинський М.** Співробітник часопису “Киевская старина” [1900–1906 рр.] в науковій творчості М. Драгоманова // Пам’ять століть. – 1996. – № 3. – С. 74–77. – Бібліогр. в підрядк. прим.
938. **Кучинський М.** Фундатор “Киевской старины” [Ф.Г. Лебединцев] // Іст. календар 98: Наук.-попул. та літ. календар. – 1997. – Вип. 4. – С. 78–79.
939. **Лазаревський Г.** Київська старовина // Укр. література. – 1944. – № 1. – С. 141–143.
940. **Лазаревський Г.** Київська старовина: Спогади / Авт. вступ. ст. І. Забіла, О. Лазаревський // Київ. – 1992. – № 5. – С. 139–145; № 6. – С. 122–145; № 7. – С. 124–137.
941. **Лебединцев Ф.Г.** (псевдоніми, криптоніми – Ф. Лобода, Холмський Братчик, Холмський Старожил, Н. Цыбульский, Т. Шнейдер, К.Ц., Ц.К.) Матеріали про видання журналу “Киевская старина” (1882–1887) .) // Нац. б-ка України ім. В.І. Вернадського НАНУ, Ін-т рукопису, Ф. 155, 18 од. зб.(1846–1888).
942. **Матях В.М.** Біля витоків “Киевской старины”: (До 110-річчя виходу першого номера журн.) // Укр. іст. журн. – 1992. – № 1. – С. 144–146.
943. **Науменко В.** Переписка М.А. Максимовича с П.Г. Лебединцевым (1864–1873) / Сообщ. В. Науменко // Киев. старина. – 1904. – № 9. – С. 378–418; № 10. – С. 125–147; № 11. – С. 260–295; № 12. – С. 454–505.
944. **Оглоблин Д.** Олександр Степанович Лашкевич (1842–1889), редактор-видавець “Киевской старины” // Укр. історик (Нью-Йорк – Мюнхен). – 1973. – № 3–4. – С. 46–73.
945. **Палієнко М.** Діяльність редакції “Киевской старины” в оцінці жандармського агенства (1900 р.) // Київ. старовина. – 1997. – № 1–2. – С. 74–85.
946. **Палієнко М.Г.** Журнал “Киевская старина” в громадському та науковому житті України (кінець ХІХ – початок ХХ ст.): Автореф.

- дис. ... канд. іст. наук / Ін-т історії НАН України. – К., 1994. – 20, [1] с.
947. **Полонська-Василенко Н.** Цензурні утиски на Україні: (До історії рос. цензури на Україні на початку ХХ ст.) // Україна (Париж). – 1952. – № 7. – С. 511–515.
948. **Сумцов Н.Ф.** Ф.Г. Лебединцев — редактор журналу “Киевская старина” // Рус. старина. – 1889. – Кн. 6. – С. 732.
949. **Тищенко-Сірий Ю.** Перші українські масові політичні газети “Село” і “Засів” (1909–1912) // Літ.-наук. зб. – Нью-Йорк, 1952.
950. **Филевич И.П.** Вопрос о двух русских народностях и “Киевская старина”. – Варшава, 1902. – 45 с.
951. **Читальник Н.** Наш край на сторінках “Киевской старины” [1882–1907 рр.] // Нар. слово. – 1991. – 1 жовт.
952. **Шурляков С.** Перший редактор “Киевской старины” [Ф. Лебединців] // Київ. старовина. – 1992. – № 5. – С. 109–114.

1.26. Мистецтво

Arts

1.26.1. Загальні праці

General works

953. **Білецький П.О. та ін.** Українське мистецтво та архітектура кінця ХІХ – початку ХХ ст. / [П.О. Білецький, Д.О. Горбачов, Е.О. Димшиць та ін.]. – К.: Наук. думка, 2000. – 236, [2] с.: іл. – (НАН України, Ін-т мистецтвознавства, фольклористики та етнографії ім. М.Т. Рильського). – Бібліогр.: с. 218–235.
954. **Ковалинский В.** Ах, эти старые открытки // Рабочее слово. – 1991. – 25 окт.: ил.
Документальні поштові листівки Києва.
955. **Ковалинский В.** Поштові листівки // Старожитності. – 1992. – № 20.
Поштові листівки кінця ХІХ – початку ХХ століття.
956. **Ковалинский В.** Привет из Киева // Art line. – 1996. – № 2–3. – С. 8–9: ил.
Історія київських документальних художніх листівок.
957. **Ковалинский В.** Спогади про Київ // Однокласник: Спецвип. журн. – К.: Довіра, 1992. – 48 с.: 75 іл. – Резюме англ.
Нарис з історії поштових відправлень та репродукцій 75 листівок з видами Києва з колекції В. Ковалинського.

1.26.2. Меценатство Patronage of Art

- 958. Антонович Д.** Тимко Бойчук (1896–1922) / Передм. та комент. І. Верби // Хроніка 2000. – 1997. – № 17/18. – С. 339–346.
- 959. Барінова Н.** Бродские: підприємцятелі і меценати // Капітал. – 1996. – № 6. – С. 24–25. – Сторінками кн. “Меценати Києва”
- 960. Вольська В.** Богаті – значить щедрі?: [В ХІХ ст. кийв. магнати відраховували десятину своїх прибутків на культ.-громад. цілі] // Хрещатик. – 1997. – 12 черв.
- 961. Восьмидесятилетіє** тайного советника Николы Артемьевича Терещенко. 1819 – 1899. – К.: Тип. Кульженко, 1900. – 156 с.: 31 л. ил., портр.
- 962. Галайба В.** Міське зразкове училище ім. М.А. Терещенка // Веч. Київ. – 1997. – 29 листоп.
Почва училища – результат благодійництва мецената М. А. Терещенка: Із життя училища деякі сторінки.
- 963. Ковалинський В.** А вважали скнарою // Старожитності. – 1992. – № 20.
Про одного з меценатів Києва – Михайла Парфентійовича Дегтерьова.
- 964. Ковалинський В.** Вундеркинд, рожденный в Киеве // Зеркало недели. – 1995. – 27 мая. *Життя та діяльність Михайла Терещенка (1886–1956).*
- 965. Ковалинський В.** Дегтерьовські благочинні заклади // Звід пам’яток історії та культури України: Енцикл. вид.: У 28 т. Київ. Кн. 1, ч. 1. А–Л. –К., 1999. – С. 348–349.
- 966. Ковалинський В.** Еще о Николе Артемьевиче Терещенко // Киев. новости. – 1993. – 12 марта.
Благодійницька та меценатська діяльність родини Терещенків.
- 967. Ковалинський В.** За 100 років до мобілок // Галиц. контракти. – 2000. – 25 груд.: іл.
Про підприємництво, торгівлю та меценатство в Києві наприкінці ХІХ – початку ХХ століття.
- 968. Ковалинський В.** Заповіти Симиренків: [Про родину підприємців та меценатів Симиренків] // Столиця. – 1999. – 18 берез.: іл.
- 969. Ковалинський В.** Лицар ордена людинолюбців // Вітчизна. – 1998. – № 3–4. – С. 51–54: іл.
Життя та діяльність Николи Терещенка (1819–1903).
- 970. Ковалинський В.** Меценати Києва. – К.: Северин-Пресс УКСП “Кобза”, 1995. – 368 с.: 121 ил. – (Б-ка Музею історії м. Києва).
Життя Києва середини ХІХ – початку ХХ ст., найбільш яскраві

особистості міста того періоду: губернатор Фундуклей, граф Бобринський, Григорій Галаган, Павло та Олена Демидови- Сан-Донато, княгиня Катерина Васильчикова, купець Михайло Дегтерьов, родини Бродських і Терещенків, Григорій Гладенюк, Богдан і Варвара Ханенки та ін.

- 971. Ковалинський В.** Меценаты Киева: [Сб. ист.-краевед. очерков. – 2-е изд., испр. и доп.] – К.: Кий, 1998. – 528 с.: 171 ил. – (Б-ка Музею історії м. Києва). - Из содерж.: Введение. – С. 3–4; Губернатор Фундуклей. – С. 5–28; Граф Бобринский. – С. 29–46; Коллегия Павла Галагана. – С. 47–76; Сулимовка. – С. 77–97; Монастырь отца Ионы. – С. 98–112; Павел и Елена Демидовы-Сан Донато. – С. 113–133; Педагог, издатель, пчеловод [А.Ф. Андрияшев]. – С.134–149; Княгинин монастырь [Покровский монастырь]. – С. 150–174; Купец Дегтерев. – С. 175–203; Киевские Бродские. – С. 204–245; Семья Терещенко. – С. 246–356; Богдан и Варвара Ханенко. – С. 357–383; Славянский дом. – С. 384–398; Караимская кенаса. – С. 399–407; Училище Грушевского. – С. 408–418; Педагогический музей. – С. 419–432; Григорий Гладынюк. – С. 433–446.
- 972. Ковалинський В.** Меценаты Киева // Зеркало недели. – 1995. – 16 дек.: фото.
Історія благодійництва та меценатства в Києві.
- 973. Ковалинський В.** Меценаты Киева // Мир денег. – 1998. – № 3. – С. 38–41: ил.
Доброчинна діяльність заможних киян у другій половині ХІХ – початку ХХ століть.
- 974. Ковалинський В.** Никола Терещенко: Богатство и милосердие // Киев. новости. – 1993. – Янв. (№ 4): ил.
- 975. Ковалинський В.** Почесний громадянин Києва: [Життя та діяльність Николи Терещенка] // Хрещатик. – 1994. – 26 жовт.: іл.
- 976. Ковалинський В.** Терещенки, яких усі знали: [Про благодійн. діяльність родини Терещенків] // Столиця. – 1999. – 21 січ.
- 977. Ковалинський В.** “Ханенківка”: [Про мецената Б.І. Ханенка] // Столиця. – 1999. – 18–22 лют.
- 978. Ковалинський В.** Ще раз про Терещенків: [Про родину підприємців та меценатів Терещенків] // Хрещатик. – 1994. – 29 листоп.: іл.
- 979. Марціновський А.** А присягались пам’ятати: [Про кійв. купця М.П. Дегтерьова] // Хрещатик. – 1992. – 18 верес.
- 980. Розповіді про меценатів:** [Про цикл лекцій В. Ковалинського в Музеї історії м. Києва, присвяч. меценатам] // Хрещатик. – 1995. – 17 лют.
- 981. Солонська Н.** У їхнім серці жила Україна, або чому подружжя Ханенків не мало заслуг перед “пролетарською культурою” // Голос

України. – 1992. – 1 трав.

- 982. Ткаченко О.** Освітня діяльність Терещенків в Україні в другій половині XIX – на початку XX ст. // Наук. зап. з укр. історії: Зб. наук. ст.– Переяслав-Хмельницький. – 2000. – Вип. 10. – С. 146–149. – (Переяслав-Хмельн. держ. пед. ін-т ім. Г.С. Сковороди).
- 983. Хорунжий Ю.** Зароблені на цукрі гроші працювали на українську культуру: Маловідомі факти з бізнес. діяльності родини Симиренків // Хрещатик. – 2000. – 25 квіт.

1.26.3. Мистецькі освітні установи Art educational institutions

- 984. Коренюк О.Г.** Из истории музыкального образования в Киеве (XIX – начало XX ст.): Автореф. дис. ... канд. искусствовед. наук / АН УССР. Ин-т искусствоведения, фольклора и этнографии. – К., 1972. – 30 с.
- 985. Коренюк О.** Школа М. Лисенка: [З історії муз.-драм. шк., заснов. композитором у Києві в 1904 р.] // Музика. – 1982. – № 2. – С. 14.
- 986. Мирошниченко Л., Рожановский В.** Первый директор Киевского музыкального училища [Роберт Пфениг] // Зеркало недели. – 1998. – 16 мая. – (130 лет со дня основания нац. муз. акад. (Киев. консерватории). *До 1913 р. – Київське музикальне училище.*
- 987. Рожановський В.** Київське музичне училище [1868–1877 рр.] // Іст. календар 98: Наук.-попул. та літ. календар. – 1997. – Вип. 4. – С. 31–32.
- 988. Рузінова Л.** Храм мистецтва на Володимирській: Сторінки історії: [Худож. шк. Мурашко, XIX ст.] // Київ. правда. – 1988. – 21 лют.
- 989. Служенко Т.** Школа, створена Лисенком [1904 р.] // Веч. Київ. – 1982. – 19 серп.
- 990. Слюдикова Т.Б.** До історії заснування Київської рисувальної школи // Наук.-інформ. бюл. Арх. управління УРСР. – 1959. – № 2. – С. 49–56.
- 991. Цвігун О.** Музична освіта у дореволюційних гімназіях Києва // Педагогіка і психологія проф. освіти. – 1998. – № 5. – С. 126–129.
- 992. Цвігун О.А.** Розвиток музичної освіти в навчальних закладах Києва (друга половина XIX – початок XX ст.): Автореф. дис. ... канд. пед. наук / Ін-т педагогіки і психології проф. освіти Акад. пед. наук України. – К., 1999. – 19 с. – Бібліогр.: с. 15–16 (11 назв).

1.26.4. Скульптура Sculpture

- 993. Німенко А.В.** Українська скульптура другої половини XIX ст. – початку XX ст. – К.: Вид-во АН УРСР, 1963. – 127 с.

1.26.5. Декоративно-прикладне мистецтво Decorative-applied arts

994. **Ковалинський В.** З історії київського ювелірного мистецтва // 24 карати. – 2000. – № 4. – С. 15–22: іл.
995. **Ковалинський В.** Родина ювелірів Стрельбицьких // 24 карати. – 2000. – № 3. – С. 25–31: іл.
996. **Ковалинский В.** Ювелир Иосиф Маршак // Art line. – 1996. – № 4–5. – С. 18–19: ил.
Життя та діяльність відомого київського ювеліра Й. Маршака (1854–1918).
997. **Ковалинский В.** Ювелир Иосиф Маршак // Рабочее слово. – 1991. – 21 март.: ил.
Розвиток ювелірної справи в Києві в кінці ХІХ – початку ХХ століття.
998. **Ковалинський В.** Ювелірна справа Маршака // 24 карати. – 2000. – № 2. – С. 23–29: іл.

1.26.6. Живопис Painting

999. **Ауновська О.** Реріх про Київ і Україну // Київ. вісн. – 1990. – 29 лип.
1000. **Ауновська О.** Складіть сходи прийдешнього... [М.О. Врубель в Києві] // Київ. правда. – 1982. – 19 черв.
1001. **Белічко Ю.** Російські художники ХІХ століття в Києві // Образотвор. мистецтво. – 1982. – № 1. – С. 12–15.
1002. **Белічко Ю.В.** Україна в творчості І.Ю. Рєпіна. – К.: Мистецтво, 1963. – 125 с.
1003. **Брайчевський М.Ю.** Етюди про Врубеля (1825–1826) // Екран і життя. – 1989. – 29 верес.
1004. **Васнецов В.А.** Страницы прошлого: Воспоминания о художниках братьях Васнецовых. – Л.: Художник РСФСР, 1976. – 196 с.
1005. **Верба І.** Брат великого майстра: [Тимко Бойчук (1896–1922)] : з прочинених спецфондів // Хроніка 2000. – 1997. – № 17/18. – С. 339–341.
1006. **Гречуха Ж.** Сны Врубеля // Природа и человек. – 1985. – № 1. – С. 68.
1007. **Гулевич В.** Щасливий Київський період: Сьогодні минає 125 років з дня народж. М.О. Врубеля // Молодь України. – 1981. – 17 берез.

– (Славетні імена).

- 1008.** Дегтярєв М. Последний из могижан киевской иконописи [И. Ижакевич] // Зеркало недели. – 1998. – 17 авг.
- 1009.** Динцес Л.А. Врубель в Киеве // Отблески. – 1922. – № 2. – С. 11–17.
- 1010.** Ємченко О. Богатирський пензель: Київ. період життя славетн. рос. худож. В.М. Васнецова // Наука і суспільство. – 1980. – № 1. – С. 47–48.
- 1011.** Ємченко О. Демон думки і пензеля: [М.О. Врубель в Києві] // Наука і суспільство. – 1981. – № 3. – С. 46–48. – (Світ дев'яти муз).
- 1012.** Затенацький Я.П. Николай Корнилович Пимоненко: Жизнь и творчество 1862–1912. – К.: АН УССР, 1955. – 114 с.: 55 вкл. л. ил. и портр. – (АН УССР. Ин-т искусствоведения, фольклора и этнографии).
- 1013.** Иванов А. Михаил Александрович Врубель: Опыт биографии // Искусство и печатн. дело. – 1910. – № 6–7. – С. 17–22.
- 1014.** Кальницький М. Маловідома адреса: [М.В. Нестеров у 1890 р. в Києві] // Прапор комунізму. – 1983. – 21 квіт.
- 1015.** Карамаш С. Київ пам'ятає Врубеля: [85 років з дня смерті митця, художника, фотографа-професіонала, архітектора і декоратора, скульптора-кераміста] // Арсеналець. – 1995. – 18 серп.
- 1016.** Касіян В., Турченко Ю. Картини і життя: Образотворче мистецтво Києва в другій половині ХІХ століття: (З іст. нашого міста) // Веч. Київ. – 1956. – 15 жовт.
- 1017.** Киркевич В. Українські враження братів Реріхів: [М. Реріх і Київ] // Літ. Україна. – 1987. – 30 лип.: іл.
- 1018.** Климчук О. Весна на все життя: Врубель в Києві // Дніпро. – 1981. – № 3. – С. 109–116.
- 1019.** Коваленко А.Н. Передвижники и Украина: (Страницы рус.-укр. культур. связей). – К.: Наук. думка, 1979. – 170 с.
- 1020.** Ковальський Л. Встречи с М.А. Врубелем // Искусство. – 1912. – № 11–12. – С. 395–404.
- 1021.** Колесниченко Ю. Врубель у Києві // Молодь України. – 1961. – 16 лип. – (Наші недільні бесіди).
- 1022.** Колісник Ю. Врубель у Києві // Людина і світ. – 1973. – № 4. – С. 59–61.
- 1023.** Комінчук А. Врубель у Києві // Київ. – 1994. – № 3–4. – С. 162–166.
- 1024.** Король Л. Найкраща пора життя: [Про київ. період життя рос. худож. В.М. Васнецова] // Прапор комунізму. – 1979. – 3 жовт.
- 1025.** Кротевич Є. Натхненне мистецтво: [Про укр. худож. О.О. Мурашка, 1875–1919] // Вітчизна. – 1964. – № 2. – С. 188–189.
- 1026.** Лавров Д. “Повернувся в Київ щасливий безмірно!”: Київ. період у творчості М. Нестерова // Людина і світ. – 1995. – № 7. – С. 34–37.
- 1027.** Лавров Д. Шкодою, що тут не живу ... [М.О. Врубель у Києві] // Молода гвардія. – 1986. – 11 квіт.

-
1028. **Лавров Д.** “Я любив Київ ...”: [Розповідь про київ. період творчості М. Врубеля] // Людина і світ. – 1995. – № 5–6. – С. 28–32.
1029. **Леліков М.** Пошуки мрії: До 125-річчя з дня народж. М.О. Врубеля // Прапор комунізму. – 1981. – 17 берез.
1030. **Маневич Л.** А. Маневич: У Києві і в США // Всесвіт. – 1982. – № 7. – С. 13-15: іл.
1031. **Мусієнко П.** Врубель в Києві // Рад. мистецтво. – 1945. – 17 квіт.
1032. **Невідомий художник.** Митрополит Київський та Галицький Петро Могила (1596–1647), кінець XIX ст. (НМІУ) // Київ. старовина. – 1996. – № 6. – С. 63.
1033. **Пархоменко І.** Пензлем Миколи Ге?: [Портр. М. Максимовича, 1867 р.] // Культура і життя. – 1982. – 29 серп.
1034. **Рузинова Л.** Джерело натхнення: [В.М. Васнецов, М.В. Нестеров, М.О. Врубель, М.К. Пимоненко, В.Д. Орловський, М.І. Мурашко, С.І. Світославський у Києві] // Молода гвардія. – 1986. – 4 берез.
1035. **Рузинова Л.** “Я люблю Київ ...”: [М.О. Врубель у Києві] // Прапор комунізму. – 1985. – 14 лют.
1036. **Рузинова Л.** Який же гарний, одначе ... [М.О. Врубель і Київ] // Київ. правда. – 1982. – 11 квіт. – (До 1500-річчя Києва).
1037. **Селівачов М.Р.** Домінантні мотиви української народної орнаменталістики (кінець XIX– XX ст.) // Нар. творчість та етнографія. – 1990. – № 2. – С. 68–76.
1038. **Ситник А.** Українські маршрути Миколи Реріха: [Київ, 1896 р.] // Пам'ятники України. – 1987. – № 2. – С. 44–47.
1039. **Смольников И.Ф.** Повести трудных и радостных лет: (О М. А. Врубеле). – Л.: Дет. лит., 1969. – 191 с.: ил.
1040. **Собко Н.П.** Ф.Г. Солнцев и его художественно-археологическая деятельность // Вестн. изящ. искусств. – 1883. – Т. 1, вып. 3. – С. 106–137.
1041. **Соколовський В.** Врубель у Києві [1884-1889 рр.] // Київ. – 1987. – № 4. – С. 150–159.
1042. **Тарасенко О.** Васнецов у Києві: Дух язичництва в “Богоматері” та “Богатирях” // Укр. світ. – 1993. – № 1–2. – С. 26–27.
1043. **Федорук О.** Провісник нового мистецтва: До 125-річчя з дня народж. М.О. Врубеля // Веч. Київ. – 1981. – 16 берез.; Київ. правда. – 1981. – 17 берез.
1044. **Цібаровська І.** Врубель у Києві // Молода гвардія. – 1982. – 5 лют.
1045. **Членова Л.** Михайло Нестеров і Олександр Мурашко: [Творча співдружність художників] // Образотвор. мистецтво. – 1982. – № 5. – С. 16–18.
1046. **Шандра В.** Одісея одного портрета: [М.І. Пирогов у Києві в 1861 р.]

// Веч. Київ. – 1983. – 9 лют.

1047. Юрченко К. Врубель у Києві // Молодь України. – 1970. – 13 берез.

1048. Яремич С.П. Михаил Александрович Врубель: Жизнь и творчество. – М.: И. Кнебель, 1911. – (Рус. художники. Собр. иллюстрир. монографий / Под ред. И. Грабаря; Вып. 1).

Про Київ: Розд. IV. – С. 49–51; 54–56; Розд. VI. – С. 69–88.

1.26.7. Художня фотографія

Art photography

1049. Абарбарчук С. “Дагер” – товариство фотоаматорів: [Київ, 1901 р.]

// Київ. правда. - 1987. – 13 трав.

1050. Абарбарчук С. Київський фотограф Д. Марков [1903– 1913 рр.] // Київ. – 1987. – № 3. – С. 173–174.

1051. Гирич І. Фотографія у Києві: Розповідають архіви // Веч. Київ. – 1981. – 15 груд. – (1500).

Київське товариство фотографів-аматорів “Дагер” (1901–1917): М.А. Щукін, М.І. Бобир, М.О. Петров, М.В. Терновський та ін.

1052. Ковалинський В. Первые фотографии // Рабочее слово. – 1990. – 28 дек.: ил.

Про перших київських фотографів.

1053. Никитин В. Из альбома киевского фотомастера: [Снимки из ателье Иосифа Кордыша: Открытки 1869 г.] // Родина. – 1989. – № 8. – С. 84–89.

1054. Пархоменко И.В. Старые фотографии Киева – источник изучения архитектуры // Стр-во и архитектура. – 1981. – № 8. – С. 18–19.

1055. Рibaков М. Вони зберегли для нас обличчя рідного міста: (Слідами великого відкриття) // М.О. Рibaков. Невідомі та маловідомі сторінки історії Києва. – К., 1997. – С. 311–324.

1056. Рibaков М. З ім'ям Дагера: Маловідомі сторінки історії укр. фотогр.: [Київ у фотогр.] // Україна. – 1989. – № 36. – С. 20–21.

1057. Рibaков М. Товариство “Дагер” // Прапор комунізму. – 1989. – 24 жовт.

1058. Рibaков М. Яким був Київ?: [Київ. фотограф Дм. Марков] // Наука і суспільство. – 1989. – № 5. – С. 44–45.

1059. Сімзен-Сичевський О. Давні київські фотографи та їх знімки старого Києва // Ювіл. зб. на пошану акад. М.С. Грушевського у Києві. – К., 1928. – С. 359–403.

1.26.8. Кінематограф Cinematograph

- 1060. Рибаків М.О.** Десята муза в Києві: [Кінематограф з груд. 1896 р.] // М.О. Рибаків. Невідомі та маловідомі сторінки історії Києва. – К., 1997. – С. 273–294.
- 1061. Рибаків М.О.** Десята муза в Києві: [Маловідома сторінка з історії виникнення і розвитку кінематографу в Києві] // Укр. культура. – 1996. – № 9–10. – С. 27–30.

1.26.9. Музика Music

- 1062. Архімович Л.** Російська опера в Києві у третій чверті XIX ст. // Київ муз. – 1982. – С. 38–48.
- 1063. Будишанець В.** Славний музикант Микола Лисенко, його життя й праця. 1842–1912 рр. – Полтава: Полт. укр. книгарня, 1913. – 46 с.
- 1064. Височинська Л.** Чайковський і Україна // Вітчизна. – 1954. – № 1. – С. 154–160.
Чайковський у Києві (1890–1891 рр.) – С. 159.
- 1065. Височинська Л.** Чайковський і Україна: Стенограма публ. лекції. – К., 1955. – 30 с.
Чайковський у Києві – С. 16–19, 23.
- 1066. Галл А.** З минулого київської опери // Театр. – 1939. – № 1. – С. 47.
- 1067. Грінченко М.** Історія української музики. – К.: Книгоспілка, 1922. – 288 с.: портр. – Бібліогр.: с. I–X.
- 1068. Дяченко В.** Микола Віталійович Лисенко: Життя і діяльність. – К.: Мистецтво, 1941. – 144 с.: іл. – (Шкільна б-ка. Муз. серія).
- 1069. Загоскин М.Н.** Аскольдова могила: Драм. опера: В 4 діях / Музика А.Н. Верстовского. – СПб.: Лебедев, 1880. – 78 с.
- 1070. Заржицький О.** Шаляпін і Київ [1897–1906 рр.] // Веч. Київ. – 1983. – 12 берез.
- 1071. Из истории русско-украинских музыкальных связей:** Сб. ст. – М.: Музиздат, 1956. – 560 с.
- 1072. Ілларіонова Г.** Чий дід Петро Чайка [П.І. Чайковський] // Ленін. правда. – 1990. – 6 трав.
- 1073. Карамаш С.Ю.** Маловідомі документи до біографії М.В. Лисенка [Київ, 1904 р.] // Арх. України. – 1984. – № 1. – С. 62–63.
- 1074. Каталог** виставки, присвяченої Миколі Лисенкові з нагоди 80-ліття

- з дня його народж. і 15-ліття з дня смерті. (1842–1912–1927). – К.: УАН, 1927. – 40 с.: 2 табл. іл. – (УАН. Музей укр. діячів науки та мистецтва).
- 1075. Кауфман Л.С.** Семен Гулак-Артемівський (1813–1873). – К.: Муз. Україна, 1973. – 38 с.: іл.
- 1076. Клиш В.Л.** Музичне життя Києва кінця ХІХ – початку ХХ ст. // Київ муз. – К., 1982. – С. 49–53.
- 1077. Клиш В.Л.** Хорове та кобзарське мистецтво Києва кінця ХІХ – початку ХХ т. // Нар. творчість та етнографія. – 1981. – № 4. – С. 32–36.
- 1078. Коробецька С.** “Я дуже люблю Київ” // Прапор перемоги. – 1990. – 16 трав.
П.І. Чайковський.
- 1079. Кузьмін М.** Забуті сторінки музичного життя Києва. – К.: Муз. Україна, 1972. – 226 с.
- 1080. Л-о А.** Русская опера в Киеве в сезон 1871–1872 гг. Вып. 1. – К., 1872. – С. 27-29.
- 1081. Левик С.Ю.** Записки оперного певця: Из истории рус. оперной сцены. – М.: Искусство, 1955. – Музичне життя Києва та Київська опера – С. 32–119.
- 1082. Майбутова К.** Чайковський в Києві: З історії муз. культури // Музика. – 1979. – № 4. – С. 31.
- 1083. “Музичні будинки”:** [Київ – друга половина ХІХ ст.] // Культура і життя. – 1980. – 18 верес. – (Київ, 1500).
- 1084. Науменко В.** Киевская сатира 50 лет назад // Голос минулого. – 1916. – № 4. – С. 140–156.
“Андрасіада” – комічна опера М. Драгоманова й М. Лисенка з приводу “Киевского календаря” О.Ф. Андріяшева, в якому було 30 та 31 лютого.
- 1085. Нестеренко Г.** До 130-річчя з дня народження М.В. Лисенка: [Публ. арх. док.] // Арх. України. – 1972. – № 1. – С. 60–63.
- 1086. О’Коннор-Вілінська В.** Лисенки і Старицькі: (Спогади). – Л., 1936. – 82 с.
- 1087. Пролєсва В.** Композитор – з козаків! // Культура і життя. – 1990. – 6 трав.
П.І. Чайковський.
- 1088. Пчілка Олена (Косач О.П.)** Микола Лисенко: Спогади й думки. – К.: Час, 1914. – 72 с.: іл. – (Життєописи укр. діячів; № 1.).
- 1089. Ревуцький Д.М.** “Андрасіада” – опера М. Лисенка на текст М. Драгоманова та М. Старицького (1876 р.) // Зб. музею діячів науки та мистецтва України. – К., 1930. – Т. 1. – С. 79–116.
Вступ. ст. – С. 79–91; текст “Андрасіади” – С. 92–116. Текст “Андрасіади” подано також в ст. В.П. Науменка “Киевская

- сатира 50 лет назад” // Голос минувшего. – 1916. – № 4.*
- 1090. Рожанівський В.** Італійська опера в Києві // Пам’ять століть. – 1998. – № 5. – С. 39–142. – Бібліогр. в підрядк. прим.
- 1091. Роллина К.** Театральная хроника итальянской оперы в Киеве // Киевлянин. – 1864. – № 31, 36, 38, 41, 42, 50, 52, 58, 59, 65, 66, 73, 75.
- 1092. Руденко І.** Адреси композитора [П.І. Чайковського в Києві] // Прапор комунізму. – 1990. – 26 черв.
- 1093. Саварі С.** Київський кореспондент Чайковського: [Про поета Д.М. Ратгауза] // Музика. – 1990. – С. 27.
- 1094. Скуленко І.** Ференц Ліст у Києві: (З історії нашого міста) // Веч. Київ. – 1956. – 31 лип.
- 1095. Старицкий М.** К биографии Н.В. Лысенко. – К., 1904. – [2], 42 с.: портр. – Відб. з: Киев. старина. – 1903. – № 12.
На с. 5–11, 20–31, 33, 37–40 – про життя Лисенка у Києві.
- 1096. Файнштейн Л.Д., Шреєр О.Я., Тихонова Т.М.** П.І. Чайковський на Україні: Матеріали і док. / Л.Д. Файнштейн, за ред. А.В. Ольховського. – Х.: Мистецтво, 1940.
Чайковській в Києві – С. 37–72, 111–114. 118–120.
- 1097. Чайковский М.** Жизнь Петра Ильича Чайковского: В 3-х т. – М.; Лейпциг: П. Юргенсен, 1900.
Про кийвський період життя Чайковського див.: Т. 1 – С. 452–454; Т. 2 – С. 28–29, 164, 180–181, 201, 412, 487–488, 491–492, 530–531, 561, 601; Т. 3 – С. 413, 415, 517–519.
- 1098. Чародей** музики: [О пребывании композитора на Украине] // Правда Украины. – 1990. – 6 мая.
- 1099. Чечотт В.А.** Двадцатипятилетие Киевской русской оперы (1867–1892). – К., 1893. – 56 с. – Відб. з: Киевлянин. – 1893. – № 152, 160, 162.
- 1100. Шульгіна В., Свістельнікова Т.** Дослідження концертної та педагогічної діяльності В.В. Пухальського в Києві // Образ епохи. Культ. середовище Києва кінця ХІХ – початку ХХ ст. – К., 1995. – С. 92–93.

1.26.10. Театр

Theatre

- 1101. Алтаев Ал.** Памятные встречи. – М.; Л.: Искусство, 1946.
Театральне життя в Києві (70-ті роки ХІХ ст).. – С. 8–48.
- 1102. Альбом,** посвященный Н.Н. Соловцову по случаю 25-летней артистической деятельности и 10-летия киевской антрепризы. – К.: Изд. А.М. Крамского, 1902. – 144 с.: ил.; портр., 15 вкл. л. афиш, листовок.
- 1103. Антонович Д.В.** Триста років українського театру. 1619–1919. – Прага: Укр. громад. видавн. фонд, 1925. – 274 с. – Бібліогр.: с. 228–256.

1104. **Бахтинський Ф.** Київські театри: Сторінки з минулого // Пролетар. правда. – 1937. – 27 квіт.
1105. **Веселовська Г.** Забуті сторінки українського театру: [Твори євр. драматургів на сценах київ. театрів на початку ХХ ст.] // Хроніка 2000. – 1998. – № 21–22. – С. 177–185.
1106. **Городиський М.П.** Київський театр “Соловцов”: Нарис. – К.: Держ. вид-во образотворч. мистецтва і муз. літератури УРСР, 1961. – 123 с.: 14 л. іл. – Бібліогр. в підрядк. прим.
1107. **Г...р А.М.** Новый театр Киевского домостроительного общества (Николаев. площадь). Дирекция Н.Н. Соловцова. Подробное описание театра. – К., 1898. – 16 с.: 4 табл., портр., пл.
1108. **Е.С., Ромер Ф.** Русский театр в Киеве: (Театрал. хроника) // Киевлянин. – 1865. – № 14, 15, 16, 17 (февр.).
1109. **Карамаш С.** Олександр Островський і Київ: [У Держ. арх. м. Києва зберігається особистий лист рос. драматурга ректору Київ. ун-ту М.К. Ренненкампу із словами подяки] // Прапор комунізму. – 1986. – 22 черв.
1110. **Кисіль О.** Український театр: Популярний нарис історії українського театру. – К., 1925. – 190 с.
1111. **Ковалинський В.** Театр Соловцова // Рабочее слово. – 1991. – 23 авг.: ил. *Про актора, режисера та антрепренера Миколу Соловцова (1857–1902).*
1112. **Ковалинський В.** Цирк Крутикова // Рабочее слово. – 1991. – 9 авг. *Про цирк Петра Крутикова в Києві.*
1113. **Кудрявцев Л.** Слід в історії: [Про актора М. Соловцова] // Укр. культура. – 1997. – № 4–5. – С. 32–33.
1114. **Личко І.** Трупa М.К. Садовського [в Києві] // Рада. – 1907. – 24 серп.
1115. **Марко Лукич Кропивницький:** Зб. ст., спогадів і матеріалів. – К.: Мистецтво, 1955. – 532 с.: 17 л. іл., портр.
Див.статтю про театральну діяльність у хронологічній таблиці Ю. Меженко: Хронологія артистичної діяльності М. Л. Кропивницького: (Матеріали до біографії) – С. 379–497.
1116. **Николаев Н.И.** Драматический театр в г. Киеве: Ист. очерк (1803–1893 гг.) – К.: Изд-во Я. Б-го и Н. И-ва, 1898. – [6], 212 с.
1117. **Николаев Н.И.** Юбилей Киевского [драм. театра] (1803–1903) // Николаев Н.И. Эфемериды. – К., 1912. – С. 126–131.
1118. **О постановках “Недоросля” Фонвизина и “Бедной невесты” Островского в Киеве:** Ил. сб. Киев. лит.-артист. о-ва. – К., 1899. – 64 с.: 4 вкл. л.
1119. **Отчет** о деятельности Киевского драматического общества за 1879–1890. – К., 1890. – 44 с.

1120. П.Т. К истории польского театра в Киеве // Киев. старина. – 1890. – № 6. – С. 533–540.
1121. Резін Ю. Аматорські вистави в Києві (60-70 роки XIX сторіччя) // Театр. – 1940. – № 9. – С. 14–18: іл.
1122. Русова С. Спомини про перший театральний гурток в Києві // Літ.-наук. вісн. – 1918. – Кн. 4–6. – С. 104–107.
1123. С.Н. Спектакли малорусской труппы М.Л. Кропивницкого в Киеве // Киев. старина. – 1899. – № 8, док. – С. 63–67.
1124. С. О-вич [Буда С.] В липневу ніч: [Театр Миколи Садовського в Києві в 1907 р.] // Киев. мысль. – 1907. – 11 апр.
1125. Садовський М.К. Мої театральні згадки. 1881–1917 / Загал. ред. і вступ. ст. М.Т. Рильського. Прим. І. Піскуна. – К.: Держ. вид-во образотворч. мистецтва і муз. літератури, 1956. – 203 с.: 15 л. іл.
1126. Саксаганский П.К. Из прошлого украинского театра. – М.; Л.: Искусство, 1938. – 168 с.: ил., вкл. л. портр.
1127. Саксаганський П.К. По шляху життя: Мемуари. – Х.: Держлітвидав, 1935. – 236 с.: портр.
1128. Старицька Л. “Наше покоління – виняткове ...”: [Про театр. життя Києва в кінці XIX ст. із записничка Л. Старицької / Публ. В. Козієнко] // Укр. театр. – 1993. – № 4. – С. 29–31.
1129. Старицька-Черняхівська Л. Що запам’яталось першим українським дітям: [На відзнаку 115-річчя від перших укр. спектаклів у Києві] / Публ. В.Ш. театр. спогадів Л. Старицької з щомісячника “Україна” за жовт. 1907 р. // Веч. Київ. – 1997. – 26, 29 листоп., 17 груд.
1130. Тобілевич С. Корифеї українського театру: Портрети. Спогади / Ред., передм. та прим. О. Борщаговського. – К.: Мистецтво, 1947. – 113, [3] с.
1131. Федоров Н.Н. Соловцов // В.Д. Бублик. Киев. календарь на 1903 год. – К., 1903. – С. 311–320.
1132. Хорол В.Е. Киевский русский драматический театр Н.Н.Соловцова (1891–1901гг.): Автореф. дис. ...канд. ист. наук / (АН УССР. Ин-т искусствоведения, фольклора и этнографии). – К., 1954. – 16 с.
1133. Чаговец В. П.К. Саксаганський: Життя і творчість. – К.: Мистецтво, 1951. – 98 с.
1134. Щепкина-Куперник Т.Л. Киев // Щепкина-Куперник Т.Л. Театр в моей жизни.– М.; Л.: Искусство, 1948. – Гл. 3 – С. 46–71.
1135. Юренева В.Н. Соловцовский театр // В.Н. Юренева. Записки актрисы.– М.; Л.: Искусство, 1946. – Гл. 4. – С. 86–119.
1136. Якубович К.Ф. Киев как колыбель русской драмы. – К., 1890. – 32 с.

1137. **Ярон С.Г.** Воспоминания о театре (1867–1897) / Посвящ. Н.Н. Соловцову. – К., 1898.
Про Київ 1880–1892 рр. – С. 220–372; Київ 1894–1897 рр. – С. 403–417.
1138. **[Ярон С.Г.]** Киев в 60-х годах: Воспоминания старожила. – К., 1910. – 212 с.
Про театральне життя – С. 193–199.

1.27. Літературне життя

Literature life

1.27.1. Загальні праці

General works

1139. **Білецький О.І.** Київ в художній літературі // Київ. правда. – 1945. – 6, 9 жовт.
1140. **Белецкий А.И.** Образы Киева в художественной литературе // Наук. зап. Київ. ун-ту. – 1946. – Т. 5, вип. 2. – С. 5–30.
1141. **Довідковий** матеріал про перебування в Києві класиків української літератури І. Франка, Марка Вовчка, М. Коцюбинського: На допомогу лекторам-екскурсоводам / Київ. міське від-ня Т-ва для поширення політ. та наук. знань. – К., 1963. – 38 с.
1142. **Історія української літератури:** В 2-х т. Т. 1. Дожовтнева література. / Ред. кол.: О.І. Білецький (голова ред. кол.) та ін. – К.: Вид-во АН УРСР, 1954. - Из змісту: Ч. 3. Література доби розвитку капіталізму (кінець 50-х – середина 90-х років). – С. 285–571; Ч. 4. Література доби імперіалізму і пролетарської революції (кінець ХІХ – початок ХХ ст.) – С. 575–726.
1143. **Киселева В., Петровский М.** Писатели из Киева: А. Куприн и М. Булгаков // Радуга. – 1988. – № 10. – С. 124–132.
1144. **Лавров Д.** Іноземці з київською пропискою: [Ричард Левове Серце, Константин Іпсіланті, Ярослав Гашек, О. Бальзак] // Молода гвардія. – 1986. – 21 лют.
1145. **Пиксанов Н.К.** Областные культурные гнезда: Ист.-краев. семинар. – М.; Л.: ГИЗ, 1928.
Тема: Киевская литература восьмидесятих годов. – С. 99–101.
1146. **Сизоненко О.** Співці великого братерства: Славетні імена: [Н.С. Лесков, Т.Г. Шевченко] // Веч. Київ. – 1981. – 20 берез.
1147. **Хинкулов Л.** Литературные прогулки по Киеву: Владимир Маяковский, Константин Паустовский, Панас Мирный // Радуга. – 1973. – № 12. – С. 166–175.
1148. **Хинкулов Л.** Литературные прогулки по Киеву: Владимир Сосюра,

Александр Копыленко, Агатангел Крымский, Оноре Бальзак, Адам Мицкевич, С.Г. Гулак-Артемовский // Радуга. – 1974. – № 9. – С. 177–186.

1.27.2. Видатні письменники у Києві
Remarkable (prominent) writers

Герцен О.І.
Gertsen O.I.

- 1149. Сукачов Б.** “Колокол” у Києві: До 90-річчя з дня смерті О.І. Герцена // Літ. газ. – 1960. – 22 січ.

Кобилянська О.Ю.
Kobylanska O. Ju.

- 1150. Кисельова Л.** Колекція, що об’єднала десятиріччя: До 125-річчя з дня народж. О. Кобилянської // Веч. Київ. – 1988. – 22 листоп.

Короленко В.Г.
Korolenko W.G.

- 1151. Королев В.** Короленковские места на Украине: К 100-летию со дня рождения выдающегося русского писателя В.Г. Короленко // Совет. Украина. – 1953. – № 7. – С. 111–128. - Из содерж.: В Киеве. На Лукьяновке. – С. 119–122.
- 1152. Короленко В.Г.** Полное собрание сочинений: Посмертн. изд. Т. 3. Дневники 1895–1898. – Полтава: Укрдержвидав, 1927.
Про перебування в Києві 26–29 серпня 1897 р. (Володимирський собор) – С. 322-325.
- 1153. Меламед Ю.** У Києві, в професорській квартирі ..: Нові подробиці з біогр. письменника-демократа В.Г. Короленко // Київ. правда. – 1990. – 26 серп.

Купрін О.І.
Kuprin O.I.

- 1154. Берков П.Н.** Александр Иванович Куприн: Критико-биограф. очерк. – М.; Л.: Изд-во АН СССР, 1956. - Из содерж.: Годы скитальчества. Киев (1894 г.). – С. 16–23.

1155. **Варварцев М.** Таємниця касової книги: 17 невідомих автографів Купріна [в касовій кн. "Києвлянина"] // Літ. Україна. – 1968. – 7 серп.
1156. **Дейч А.** День нинешній и день минувший: [Лекція А.И. Куприна в цирку Крутикова 8 марта 1914 г.]. – М., 1969. – С. 239, 248–253, 288, 291–292.
1157. **Казиміров І.** Наш гість – К.О. Купріна // Літ. Україна. – 1963. – 23 серп.
1158. **Кодь Т.** Київські адреси Купріна // Україна. – 1986. – № 13. – С. 9: іл.
1159. **Куприн А.И.** Киевские типы // А.И. Куприн. Полн. собр. соч. – СПб., 1912. – Т. 8. – С. 5–472.
1160. **Куприн А.И.** Погибшая сила // А.И. Куприн. Полн. собр. соч. – СПб., 1912. – Т. 8. – С. 260–279.
В.М. Васнецов. Володимирський собор.
1161. **Куприн А.И.** Чудесный доктор // А.И. Куприн. Полн. собр. соч. – СПб., 1912. – Т. 7. – С. 237–247.
Про М.І. Пірогова.
1162. **Купріна К.** Купрін і Київ: [Спогади дочки письмен.] // Літ Україна. – 1963. – 23 серп.: іл.
1163. **Лавров Д.** Поручик у відставці // Веч. Київ. – 1985. – 24 верес.
Відомості про публікації 40 оповідань Купріна в київській газеті у 1894–1900 рр.
1164. **Макаров Ю.** В киевском доме Куприна // Путь Ленина. – Кзыл-Орда, 1982. – 14 нояб.
1165. **Марценюк С.П.** Українські адреси Купріна: (До 120-річчя з дня народж. письменника) // Укр. мова і література в шк. – 1990. – № 10. – С. 91–92.
1166. **Скуленко І. О.І.** Купрін у Києві // Рад. культура. – 1958. – 28 серп.
1167. **Скураговський В.** Купрін і Україна // Рад. Україна. – 1988. – 25 серп.
1168. **Цященко Т.** Про роботу О.І. Купріна у київській пресі // Рад. літературознавство. – 1973. – № 9. – С. 81–85.
1169. **Шабунин А.В.** А.И. Куприн в Киевской периодике XIX века; С.Б. Из библиогр. А.И. Куприна // А. Куприн: Ювілей Ін-ту літератури ім. Т.Г. Шевченка АН УРСР. – К., 1986. – 8 с.

Леся Українка
Lesja Ukrainka

1170. **Бабишкін О.** Київ береже пам'ять про Лесю Українку: [До 100-річчя від дня народж. Л. Українки] // Пам'ятники України. – 1971. – № 1. – С. 51–54.
1171. **Блажко Ел.** У залах Лесиному дому // Літ. Україна. – 1981. – 6 берез.

1172. **Волинський С.** Тут жила Леся: [Л. Українка в Києві] // Київ. правда. – 1963. – 23 лип.
1173. **Вшанування** пам'яті Лесі Українки в Києві // Голос (Берлін). – 1942. – 13 верес.
1174. **Де мешкала** в Києві Леся Українка // Кременец. вісн. – 1943. – 7 лют.
1175. **Деркач М.Д.** Київ у житті Лесі Українки // Вісн. АН УРСР. – 1951. – № 2. – С. 32–41.
1176. **Кибальчич М.** Найважливіші дати з життя і творчості Лесі Українки // Літ. критика. – 1940. – № 2. – С. 48–54.
1177. **Куліков І.** Нові архівні документи про революційну діяльність Лесі Українки // Харків: Літ.-худож. та громад.-політ. альм., 1955. – С. 189–201.
Революційна діяльність Л. Українки в Києві – С. 192–201.
1178. **Курашова В.С.** Громадсько-політична діяльність Лесі Українки в роки революційного передгрозя (1896–1904) // Рад. літературознавство. – 1955. – № 18. – С. 190–209.
1179. **Лавров Д.** Листи, освячені любов'ю // Молода гвардия. – 1986. – 14 лют.
Любов Лесі Українки до Києва.
1180. **Лавров Д.** “Ні, я жива! Я буду вічно жити!”: [Київ. адреси Л. Українки] // Людина і світ. – 1995. – № 3–4. – С. 34–39.
1181. **Лавров Д.** Тополя у вікні // Веч. Київ. – 1986. – 1 берез.
Леся Українка в Києві, квітень 1897 р.
1182. **Линчевский Г.** Леся Украинка в Киеве // Послед. новости (К.). – 1943. – 30 авг.
1183. **Лисюк П.** Мужня дочка Прометея: 110 років з дня народж. Лесі Українки // Прапор комунізму. – 1981. – 25 лют.
1184. **Осадчий А.** Подарунок Лесиній оселі // Вісті з України. – 1981. – № 6, лют.
1185. **Пінчук В.** Наша Леся: [Про перебування Лесі Українки в Києві] // Веч. Київ. – 1979. – 30 берез.
1186. **Рудник В.** Два покликання: Цікавий співрозмовник // Прапор комунізму. – 1981. – 19 берез.
1187. **Сенгалевич Ф.** Леся Українка в Києві // Пролетар. правда. - 1938. - 6 серп.
1188. **Скуленко І.** Перебування Лесі Українки в Києві: (З історії нашого міста) // Веч. Київ. - 1956. - 27 лют.
1189. **Сугак О.** Велика поетеса в Києві // Київ. правда. – 1971. – 24 лют.
1190. **Харламова С.** На рубежі двох століть: Пошук [А.В. Луначарський і Леся Українка в Києві] // Прапор комунізму. – 1981. – 28 черв. – (До 1500-річчя Києва).
1191. **Шалагінов Б.** Леся Українка в Києві // Рад. жінка. – 1981. – № 2. – С.20–21.

Марко Вовчок
Marco Vowchok

1192. **“Красний, Боже, який!”**: Київ. адреси в житті і творчості Марка Вовчка // Людина і світ. – 1994. – № 8. – С. 30–33.

Пчілка О.
Pchilka O.

1193. **Аврахов Г.** та ін. Зберегти будинок Олени Пчілки: [письменниці, чл.-кор. АН УРСР О.П. Драгоманової-Косач] / Г. Аврахов, В. Шевчук, М. Видиш // Літ. Україна. – 1989. – 8 черв.
1194. **Аврахов Г.** та ін. Там жила Лесина мама: [Про збереження буд. по вул. Овруцькій, де жила Олена Пчілка] / Г. Аврахов, Л. Сверхкова, А. Діба-Цуркан, Ю. Шевчук // Веч. Київ. – 1989. – 2 квіт.
1195. **Шалагінова О.** Стежками пам'яті: [Вул. Овруцька, № 6] // Прапор комунізму. – 1988. – 20 листоп.

Рільке Р.М.
Rilke R. M.

1196. **Ізарський О.** Рільке на Україні. – Філадельфія: Вид. “Київ”, 1952.- 67 с.
1197. **Лисенко І.** Закоханий у Київ: [Про подорож австрійс. поета Райнера Марії Рільке у Київ у черв.1899–1900 рр.] // Вітчизна. – 1982. – № 1. – С. 202–203.

Старицький М.П.
Staritsky M. P.

1198. **Коломієць В.** Прототип – Ювеналій Мельников: [Київ. революціонер – прототип драматурга М. Старицького] // Наука і суспільство. – 1986. – № 10. – С. 42–43.
Драма М. Старицького “Хрест життя”.
1199. **Олійник В.** М.П. Старицький у Київському університеті // Арх. України. – 1970. – № 1. – С. 34–40.

Франко І.
Franko I.

1200. **Герасим'як І. І.** Франко в київському духовно-культурному

- просторі // Київ. обрії: Іст.-філос. нариси. – К., 1997. – С. 177–181.
- 1201. Герасим'як І.** Шлях духовного єднання: [І. Франко в Києві] // Жовтень. – 1981. – № 12. – С. 122-124.
- 1202. Грицюта М.** Символ великого єднання: [Про перебування І.Франка в Києві] // Жовт. – 1966. – N 5. – С. 50–55.
- 1203. Дунай П.** Три подорожі до Києва: [Про укр. письменника І. Франка] // Робітн. газ. – 1999. – 12 трав.
- 1204. Іванченко М.** Іван Франко і Київ // Дніпро. – 1983. – № 4. – С. 125-129.
- 1205. Киричинський О.** Франко в Києві // Україна. – 1926. – № 6. – С. 170–172.
- 1206. Копчук О.** Історія портрета Івана Франка // Робітн. газ. – 1987. – 5 черв.
- 1207. Коранов А.** Іван Франко в Києві // Пролетар. правда. – 1940. – 11 черв.
- 1208. Куриленко Й.** Заборона творів І. Франка царською цензурою: [Док. Центр. коміс. інозем. цензури в Києві] / Публ. і прим. Й. Куриленка // Рад. літературознавство. – 1959. – № 1. – С.137-141.
- 1209. Погребенник Ф.** Три поїздки: [Поїздки І. Франка до Києва] // Київ. – 1986. – № 8. – С. 132–134.
- 1210. Проценко Л.** Вінчання Івана Франка: (За матеріалами Київ. некрополя: [Київ, 1886 р.]) // Наука і суспільство. – 1989. – № 5. – С. 20–21.
- 1211. Рудько М.** Іван Франко в Києві: (З історії нашого міста) // Веч. Київ. – 1956. – 6 черв.
- 1212. Трегубова А.** Дещо з життя Ольги Франкової // За сто літ: Матеріали з громад. й літ. життя України ХІХ і початку ХХ століття. – Х.; К., 1930. – С. 264–271.
І. Франко, Київ, кінець ХІХ ст.
- 1213. Франко І.** Нарис історії Українсько-руської літератури до 1890 р. – Л., 1910. – 444 с. – (Писання; Т. 1).
Про Київ див. за Показчиком імені речей: с. 408.
- 1214. Хінкулов Л.** Місто його мрії: (І. Франко і Київ): [Перебування І. Франка в Києві в 1885, 1886, 1909 рр.] // Л. Хінкулов. Письменник жив у Києві. – К., 1982. – С. 114–120.
- 1215. Чаговец Вс.** Іван Франко в Києве // Совет. Украина. – 1940. – 31 июля.

Чехов А. П.

Chechov A. P.

- 1216. Чаговец В.** Чехов і Київ: Уривки з спогадів // Літ. газ. – 1940. – 28 січ.

Шолом-Алейхем
Scholom-Alejhem

1217. **Андрієнко О.** Київські етюди Шолом-Алейхема // Наука і суспільство. – 1984. – № 3. – С. 45–46.
1218. **Вайсман Б.І., Лейнцінгер М.** Улюблений народний письменник: До 80-річчя з дня народж. Шолом-Алейхема // Вісті. – 1939. – 3 берез.
1219. **Кальницький М.** Вулиця Червоноармійська, 5: [Буд., в якому жив Шолом-Алейхем] // Літ. Україна. – 1988. – № 15.
1220. **Кузьменко В.** “Генеральні капості” чи відсебеньки?: [Доля буд., де жив великий письменник-гуманіст Шолом-Алейхем] // Веч. Київ. – 1988. – 28 черв.

2. Київ у 1905–1917 рр.
Kiev in 1905 – 1917 years

2.1. Історичні джерела
Historical sources

2.1.1. Документи, спогади, хроніка
Acts. Annals. Chronicles, memoirs

1221. **Алексеев Ф.** Спогади про 1905 рік у Києві. – К.: Пролетар. правда, 1930. – 32 с. – (Від. Міськпарткому для вивч. історії КП(б)У та Жовтневої революції на Україні).
1222. **Апанович Л.І.** Відображення революційних подій 1905–1907 рр. у документах ЦДІА УРСР у м. Києві / Публ. арх. док. та вступ. ст. Л.І. Апанович // Арх. України. – 1975. – № 3. – С. 41–45.
1223. **Беленькая А. (Анюта)** О работе киевской организации в 1905 г.: (Воспоминания) // Пролетар. революция. – 1926. – № 2. – С. 259–264.
1224. **Вагнер-Дзвонкевич Е.** Покушение на начальника киевской охранки, полковника Спиридовича // Каторга и ссылка. – 1924. – № 6. – С. 135–139.
1225. **[Вакар В.] Правдин В.** Эпоха “неслыханной смуты” на Киевщине // Летопись революции. – 1925. – № 2. – С. 91–111.
Революційний рух в Києві в 1905 р. Жовтень в Києві і О.Г. Шліхтер – С. 93–111.
1226. **Василенко К.П.** Четверть века назад: Странички из воспоминаний // Былое. – 1925. – № 27–28. – С. 123–140.
1227. **Васильківський Л.** Роздуми на схилі життя // Сучасність (Мюнхен). 1969. – № 1, 3–5.
Київ, 1905–1918 рр.

- 1228. Высший** подъем революции 1905–1907 гг.: Вооруженные восстания. Ноябрь–декабрь 1905 / Под ред. А.Л. Сидорова и др. Ч. I–II. – М., 1955. – Гл. арх. упр. Центр. Гос. ист. арх. СССР в Москве. Революция 1905–1907 гг. в России. Док. и материалы. 50 лет. 1905–1955 / Гл. ред. А.М. Панкратова [и др.]).
Ч. I. – XXIII, 952 с.
Ч. II. – 1287 с.
Про Київ див.: Географічний покажчик Ч. I. – С. 896; Ч. II. – С. 1215; Покажчик промислових підприємств Ч. I. – С. 906–918; Ч. II. – С. 1230–1236.
- 1229. “Вперед” и “Пролетарий”:** Первые большевистские газ. 1905 года / Полн. текст под ред. Истпарта и со вступ. ст. М. Ольминского. Вып. 1–6. – М.; Л.: Госиздат, 1925.
Про Київ див.: Тематичний покажчик Вып. 6. – С. 175–176.
- 1230. Всероссийская** политическая стачка в октябре 1905 года / Под ред. Л.М. Иванова.
Ч. 1–2. – М.; Л.: Изд-во АН СССР, 1955. – (АН СССР. Ин-т истории. Гл. арх. упр. Центр. Гос. ист. арх. СССР в Ленинграде. Революция 1905–1907 гг. в России. Док. и материалы. 50 лет. 1905–1955 / Гл. ред. А.М. Панкратова).
Ч.1: [Сентябрьские митинги и стачки. Всерос. полит. стачка в окт.]. – XXIV, 778 с.
Ч.2: [Всероссийская полит. стачка в окт. Крестьян. движение / Сост. Н.А. Мальцева и В.И. Бельбель]. – VI, 610 с.
Про Київ див.: Географічний покажчик Ч. I. – С. 7–16; Ч. II. – С. 563; Покажчик підприємств, установ і вищих навчальних закладів Ч. I. – С. 724–743; Ч. II. – С. 570–851.
- 1231. Галичанка О.** Враження з дороги.– Л.,1910.– 159 с.– Розд. 5. 3 Києва.– С.61–70.
- 1232. Генкін П.** Поручик Жадановський: (Спогади).– Х.: Шляхи революції, 1931. – 48 с.
- 1233. Гольдин А.** Воспоминания о Б.П. Жадановском: [Киев. Лукьянов. тюрьма, 1905–1906 гг.] // Каторга и ссылка. – 1925. – № 6. – С. 237–238.
- 1234. Демченко Л.Я.** Виступи пролетаріату України проти Ленського розстрілу: (За док. ЦДІА УРСР у м. Києві): [Київ, 1912 р.] // Арх. України. – 1987. – № 3. – С. 52–55.
- 1235. Заманський П.** Незабутні зустрічі: [Спогади про виступи Ф.І. Шалія і С.В. Рахманінова у Києві] // Рад. культура. – 1962. – 28 жовт.
- 1236. Здоровец И.А.** Киевская Лукьяновская тюрьма: (Зап. бессрочника) // Каторга и ссылка. – 1931. – № 2. – С. 173–192.

1237. **Календарь** – хроника событий 1905 года с января 1905 г. по март 1906 г. / Под ред. Е.А. Мороховца, предисл. И. Флеровского. – М.; Л.: Госиздат, 1926. – 62 с.
1238. **Коваленко П.** Піввіку тому в Києві: [Спогади учасника революц. подій] // Літ. газ. – 1955. – 15 груд.
1239. **Ковальський С.** Повстання саперів: (Із спогадів) // Глобус. – 1930. – № 23. – С. 362–364: іл.
1240. **Комарницький М.В.** Незабутній 1905-й: Розповідь старого робітника М.В. Комарницького: [Про революц. події в Києві у листоп. 1905 р.] // Зміна. – 1955. – № 1. – С. 7.
1241. **Кондрашова В.М.** Маловідомі джерела про П.М. Нестерова: [Київ, 1913 р.] // Арх. України. – 1984. – № 4. – 62–63.
1242. **Ленін В.І.** Російська революція і завдання пролетаріату: [Київ, 1905 р.] // Повне збір. творів. – К., 1970. – Т. 12. – С. 193–204.
1243. **М.К. [Козеренко]** Большевики в 1905 г. в Києве: (По материалам вечера воспоминаний) // Летопись революции. – 1925. – № 4. – С. 45–53.
1244. **Октябрьские** события 1905 года в Киеве в изображении охранного отделения // Летопись революции. – 1925. – № 2. – С. 112–124.
1245. **Перегудова З.И.** Мои воспоминания о Мортимере (Семене Рысс) / Авт. З.И. Перегудова, зав. хранилищем дореволюц. фондов ЦГАОР СССР: [Киев, 1906–1908 гг.] // Вопр. истории. – 1988. – № 5. – С. 91–101.
1246. **Петров Ф.Н.** Восстание саперов в Киеве в ноябре 1905 года: [Воспоминания] // Революция 1905–1907 годов: Док. и материалы. – М., 1975. – С. 283–284.
1247. **Подъем** революционного движения на Украине накануне первой русской революции (1901–1904 гг.) // Революция 1905–1907 гг. на Украине: Сб. док. и материалов: В 2 т. Т. 1. / Под ред. Ф.Е. Лося. – К.: Госполитиздат, 1955. – XXXV1, 798 с.: л. портр
Про Київ див.: Географічний показчик. – С. 749–750; Показчик промислових підприємств. – С. 759–764.
1248. **Рабочее** движение на Украине в период первой мировой империалистической войны. Июнь 1914 – февраль 1917 г.: Сб. док. и материалов. – К.: Наук. думка, 1966. – 434 с.
1249. **Революционная** борьба на Украине в период первой русской революции (1905 г.) // Революция 1905–1907 гг. на Украине: Сб. док. и материалов. В 2 т. Т. 2, ч. 1./ Под ред. Ф.Е. Лося. – К.: Госполитиздат, 1955. – 938 с.
Про Київ див.: Географічний показчик. – С. 853–874; Показчик промислових підприємств. – С. 876–888.
1250. **Революционная** борьба на Украине в период первой русской

- революции (1906–1907 г.) // Революция 1905–1907 гг. на Украине: Сб. док. и материалов. В 2 т. Т. 2, ч. 2. / Под ред. Ф.Е. Лося. – К.: Госполитиздат, 1955. – 358 с.
- Про Київ див.: Географічний показчик.* – С. 324–331; *Показчик промислових підприємств.* – С. 332–338.
- 1251. Революція 1905–1907 рр. на Україні:** Зб. док. і матеріалів / Упоряд. І. Премислер і В. Руднев. За ред. та вступ. ст. Ф. Лося. – К.: Політвидав України, 1949. – XVII, 517 с. – (Арх. упр. М-ва внутр. справ УРСР).
- Про Київ див.: Показчик імен та назв організацій, підприємств, установ* – с. 468–494; *Показчик географічних назв:* с. 501.
- 1252. Робітничий рух на Україні в роки реакції** (Черв. 1907 р. – жовт. 1910 р.): Зб. док. – К.: Наук. думка, 1965. – 334 с.
- 1253. Романченко Н.Ф., Щербак М.Г.** Документи царських слідчих установ як джерело до вивчення історії революції 1905–1907 рр. на Україні: (Огляд фондів ЦДІА УРСР у м. Києві // Арх. України. – 1983. – № 5. – С. 66–67.
- 1254. Ростовська О.В.** Легальні більшовицькі газети “Звезда” і “Правда” як джерело для вивчення соціально-економічного становища робітничої молоді України (1910–1914) // Арх. України. – 1979. – № 2. – С. 62–64.
- 1255. Сарбей В.Г.** Більшовицька публіцистика Людвиг Кнунянца на сторінках “Киевского слова” в 1905 р. // Укр. іст. журн. – 1967. – № 8. – С. 61–66.
- 1256. Сарбей В.Г.** Большевицкая публицистика Людвиг Кнунянца на страницах “Киевского слова” в 1905 году // Ист. связи и дружба укр. и арм. народов. – Ереван, 1971. – Вып. 3. – С. 145–157.
- 1257. Синьов М.** 50 років тому: Спогади учасника революц. подій у Києві в 1905 році // Веч. Київ. – 1955. – 21 листоп.
- 1258. Скворцов А.** Восстание в частях Киевского гарнизона: Воспоминание участника // Правда Украины. – 1955. – 1 дек. – (К 50-летию революции 1905–1907 годов).
- 1259. Спогади учасників революційних подій в Києві: (50-річчя революції 1905–1907 рр.)** / [Б. Зубкова, І. Шиятнина, М. Довжанського, П. Коваленка, А. Шевчука] // Київ. правда. – 1955. – 25 груд.
- 1260. Сухов А.** Отрывки из воспоминаний агитатора: Киев весной 1905 г. // Кандальн. звон: Сб. 4. – 1926. – С. 5–17.
- 1261. 1905 г. на Украине:** Хроника и материалы / Под ред. М.И. Мобеля. Т. 1. Янв.–сент. – Х., Пролетарий: 1926. – XIV, 508 с. – (Истпарт ЦК КП(б)У). *Матеріали про революційний рух в Києві подано помісячно у всіх розділах книги в рубриці “Киевская губерния”.*

1262. **1905 рік** на Київщині [січ.–листоп.] // Комунар. – 1925. – № 12. – С. 48–54; № 13. – С. 55–63; № 14. – С. 47–55; № 15. – С. 77–84; № 16. – С. 42–59.
1263. **Усенко В.** Южное военно-техническое бюро: (Воспоминания, прочит. на субботнике Киев. отд. политкаторжан 31 янв. 1925 года) // Из эпохи борьбы с царизмом: Сборник № 3. – К., 1925. – С. 17–22.
1264. **Франко О.О.** Документи фонду “Управління Київського учбового округу” [ЦДІА УРСР] як джерело з історії першої всеросійської революційної ситуації // Арх. України. – 1977. – № 4. – С. 64–70.
1265. **Франко О.О.** Життя в бою: (Документи про життя і революц. діяльність Б.П. Жадановського): [Публ. арх. док.] // Арх. України. – 1975. – № 5. – С. 33–38.
1266. **Хроника** вооруженной борьбы // Красн. арх. – 1925. – № 11–12. – С. 168–169.
Страйк у Києві в грудні 1905 р.
1267. **Чаговец В.** В дни кровавого манифеста в Киеве: (Из воспоминаний о 1905 г.) // Совет. Украина. – 1940. – 1 нояб.
1268. **Шапиро А.** Из воспоминания о Б.П. Жадановском // Каторга и ссылка. – 1927. – № 7. – С. 190–194.
1269. **Шпатенко Н.** Первый Совет в Киеве: [Совет рабочих депутатов, 1905] // Правда Украины. – 1945. – 24 нояб.
1270. **Шумов В.** З київськими робітниками // Дніпро. – 1955. – Кн. 12. – С. 97–98.
Спогади про страйки у 1903 р. та революцію 1905 р.
1271. **Ясинский И.И.** Мои цензоры: Из воспоминаний [Про “Киев. вестн.”, “Киев. телеграф”] // Ист. вестн. – 1911. – № 2. – С. 533–537.

2.2. Загальні праці General works

1272. **Бабко В.Я.** У буремні і суворі роки: [1905–1935 рр.] / Літ. запис О.Є. Носенка. – К.: Політвидав України, 1973. – 143 с.: л. портр.
1273. **Бродський А.** Картинки старого Києва [1912–1914 рр.] // Київ. – 1983. – № 12. – С. 122–126.
1274. **Киркевич В.** Знімки з “Ньюпорта”: [Київ, 1913 р.] // Прапор комунізму. – 1988. – 17 січ.
1275. **Май Ф.** Непередбачені обставини: [Київ, 1910 р.] // Прапор комунізму. – 1982. – 15 лип.
1276. **Мицик Ю.А.** Образок життя дореволюційного Києва очима кореспондента Михайла Грушевського // Укр. слово. – К., 1996. – 26 груд.

1277. **Ковалинський В.** Листая старые газети // Киев. новости. – 1992. – 12 июня. – С. 15.
Київ у червні 1905 року.
1278. **Ковалинський В.** Листая старые газети // Киев. новости. – 1992. – 3 июля. – С. 15.
Київ у липні 1905 року.
1279. **Ковалинський В.** Листая старые газети // Киев. новости. – 1992. – 7 авг. – С. 15; 14 авг. – С. 15.
Київ у серпні 1905 року.
1280. **Ковалинський В.** Листая старые газети // Киев. новости. – 1992. – 18 сент. – С. 15.
Київ у вересні 1905 року.
1281. **Ковалинський В.** Листая старые газети // Киев. новости. – 1992. – 30 окт. – С. 15.
Київ у жовтні 1905 року.
1282. **Липкин А.** Провокатор Никулин-Микулин // Каторга и ссылка. – 1926. – № 2. – С. 98–119.
1283. **Нерадов (Энский) И.И.** Падший Киев (изнанки Киева): Очерки и типы низов и подонков киевского о-ва. – К., 1912. – 66 с.
1284. **Рибаків М.О.** Так організували “гостинну зустріч” цареві [Миколі II у Дарниці 1909 р.] // Укр. іст. журн. – 1970. – № 9. – С. 81–83. – Бібліогр. в підрядк. прим.
1285. **Такер М.** Первая российская: [О Первой всерос. олимпиаде, состоявшейся в Киеве в 1913 г.] // Радуга. – 1968. – № 9. – С. 175–178.
1286. **Пригара С.** Київ – столиця // Рада. – 1913. – 1 груд.
1287. **Шморгун П.** та ін. Київ у трьох революціях / П. Шморгун, Б. Корольов, М. Кравчук. – К.: Кн.-газ. вид-во, 1963. – 208 с.

2.3. Філософія

Philosophy

1288. **Античнознавчі студії** О.М. Гілярова // Київ. обрії: іст.-філос. нариси. – К.: Стилос, 1997. – С. 146–166.

2.4. Релігія

Religion

2.4.1. Загальні праці

General works

1289. **Денісов Г.І.** Лавра й царські війни. – К.: Всеукр. музейн. городок,

1930. – 8 с. – (Всеукр. музейн. городок. Сер. попул.; № 2).
- 1290. Жаров А.М.** Контрреволюційна діяльність Києво-Печерської лаври в 1905 р. // Соціаліст. культура. – 1938. – № 1. – С. 36–37.
- 1291. Кандидов Б.** Церква і селянський рух у 1905 році. – К.: Пролетар, 1932. – 72 с.
- 1292. Памятная книжка** Киевской епархии на 1910 год / Под ред. протоирея С. Трегубова. – К.; О.: Тип. И.А. Розова, 1910. – 550 + 16 с.
- 1293. Петренко М.З., Шиденко В.А.** Киево-Печерская лавра в борьбе против революции 1905 года // Вопр. истории. – 1956. – № 3. – С. 132–136.
- 1294. Разбойничье** нападение на иеромонаха // Киевлянин. – 1906. – 9 авг.
- 1295. Сотник Л.** Два чоботи – пара: [Про зв'язок держ. влади царс. Росії з церквою: За матеріалами, надрук. в газ. “Киевлянин” за 18 квіт. 1909 р.] // Войовн. атеїст. – 1964. – № 12. – С. 45.
- 1296. Титов Ф.И.** Настроение сектантов Киевской епархии и отношение их к современной войне (1916) // Нац. б-ка України ім. В.І. Вернадського НАНУ, Ін-т рукопису, Ф. 175, 2395 од. зб. (1808–1919).

2.4.2. Духовні учбові заклади

Spiritual educational institutions

2.4.2.1. Київська духовна академія

Kiev's Ecclesiastical Academy

- 1297. Антоний, архиепископ.** Отчет по высочайше назначенной ревизии Киевской духовной академии в марте и апреле 1908 года. – Почаев, 1909. – 72 с. – (На правах рукоп.).
- 1298. В.Б.** Празднование 300-летнего юбилея Киевской духовной академии. – К., 1915. – 24 с.
- 1299. Голубев С.Т.** Несколько страниц из новейшей истории Киевской духовной академии. – К., 1907. – [2], 240 с.
- 1300. Епифанович С.Л.** Программы лекций по Общей церковной истории для студентов Киевской духовной академии (1908–1909) // Нац. б-ка України ім. В.І. Вернадського НАНУ, Ін-т рукопису, Ф. 187, 31 од. зб. (поч. XX ст. – 1917 р.).
- 1301. К пятидесятилетию** журнала “Труды Киевской духовной академии” // Тр. Киев. духовн. акад. – 1909. – № 12. – С. 695–700.
- 1302. Куценко Н.** К истории Киевской духовной академии: Иннокентий Борисов и Яков Михайлов – становление двух типов

- академического мышления // Київ. обрії: Іст.-філос. нариси. – К., 1997. – С. 111–125.
- 1303. Отчет** о состоянии Киевской духовной академии за [1869/1870 – 1914/1915] учебный год. – К., 1870–1916.
1-й звіт вийшов окремо. Звіт 2-й і решта друкувалися в “Трудах Киевской духовной академии” 1871–1916 рр. й виходили окремими виданнями під різними назвами: “Речь и отчет”, “Торжественный акт”, “Отчет” та ін.
- 1304. Певницкий В.Ф.** Мои воспоминания: (Вып. 3. Служба в Академии в должности профессора). – К., 1912. – [2], 88 с. – Відб. з: Тр. Киев. духовн. акад. – 1911. – № 5, 6, 10; 1912. – № 6.
- 1305. Покровский Ф.** Открытое письмо проф. Киевской духовной академии В.П. Рыбинскому (по поводу брошюры “Правда о Киевской духовной академии”). – К., 1910. – 16 с. – (На правах рукоп.).
- 1306. Правда** о Киевской духовной академии: Вынужденный ответ на изд. архиепископом Волынским Антонием брошюру “Отчет по ревизии Киев. духовн. акад. в марте и апр. 1908 г.” – К., 1909. – 144 с. – (На правах рукоп.).
- 1307. Протоколы** заседаний Совета Киевской духовной академии за [1869/1870 – 1915/1916] учебный год // Тр. Киев. духовн. акад. – 1870–1917. – Прил. (майже у кожному номері).
З 1884/1885 р. назва: Извлечение из протоколов З 1903/1904 р. – Извлечение из журнала Совета Останній 1915/1916 р. залишився недрукованим й уривається на С. 200. – (В Тр. Киев. духовн. акад. – 1917. – № 9–12).
- 1308. Соколов Н.И.** Воспоминания и автобиография одесского протоиерея Н.И. Соколова // Киев. старина. – 1906. – № 10. – С. 155–197.
Згадки про Київську духовну академію. – С. 158–166; 173–186.
- 1309. Титов Ф.** Киевская духовная академия в ее трехвековом прошлом и в 1911–1912 учеб. году: (Из отчета о состоянии акад. в 1911–1912 учеб. году). – К., 1913. – [2], 20 с. – Відб. з: Тр. Киев. духовн. акад. – 1913. – № 4.
- 1310. Тихолаз А.** Духовно-академічна освіта та становлення філософії у Київській духовній академії // Київські обрії: Іст.-філос. нариси. – К., 1997. – С. 91–110.
- 1311. Труды** Киевской духовной академии. – 1860–1917. (Щомісяця).
Містять основний матеріал до історії академії 1860–1917 рр.

Зміст їх подано в покажчиках: “Систематический указатель ст., помещенных в журналах “Труды Киевской духовной академии” за 1860–1904 г. – К., 1905. – 162 с. – Те саме за 1905–1914. – К. – 1915. – [4], 90 с. – Відб. з: Тр. Киев. акад. – 1915. – № 7–9. – Зміст офіційних “Протоколов совета” до першого покажчика не ввійшов.

2.4.2.2. Библиотека Library

- 1312. Крыловский А.С.** Систематический каталог книг библиотеки Киевской духовной академии. Вып. 1–13. – К., 1890–1915.
- 1313. *Лебедев А.А.** Рукописное собрание Киевской духовной академии // Тр. Псков. археол. о-ва. – 1912. – Вып. 8.
- 1314. Перетц В.М.** Археографічна подорож до Пскова 1926. VI, 13-18 // Зап. іст.-філолог. від. ВУАН. - 1927. - Кн. X. – С. 280-287.
Опис українських рукописів і стародруків, що зберіглися в губернiальному музеї Пскова.

2.4.2.3. Церковно-археологічний музей Church-archeological museum

- 1315. *Коллекция** старых портретов и других вещей, переданная в 1909 году в церковно-археологический музей при Киевской Духовной академии из Киевского митрополичинского дома. – К., 1910.
- 1316. Лебедев А.А.** Рукописи Церковно-археологического музея императорской Киевской духовной академии. Т. 1. – Саратов, 1916. – VI, 472 с.
- 1317. Петров Н.И.** Альбом достопримечательностей церковно-археологического музея при Киевской духовной академии: Южно-русские школы. - К., 1915. – Вып. IV–V. – [2], 62 с.: 40 вкл. л. ил.

2.5. Київ у революції 1905–1907 рр. Kiev at revolution of 1905-1907 years

- 1318. Ахун М.И., Петров В.А.** Восстание инженерных войск в Киеве: (Из истории революционного движения в армии в 1905 г.) // Красн. летопись. – 1925. – № 3. – С. 126–148.
- 1319. Бабат М.** Повстання саперів у 1905 році: З революц. минулого

- Києва // Рад. Київ. – 1940. – № 13–14. – С. 33–35.
1320. **Борисович А.** Повстання Київської саперної бригади // Пролетар. правда. – 1940. – 20 груд.
1321. **Вороницын И.** История одного каторжанина [Б.П. Жадановского]. – М.;Л., 1926. – 24 с.
1322. **Гейне Н.** Политические в Лукьяновке: Очерк по статистике политических заключенных // Каторга и ссылка. – 1926. – № 2. – С. 186–196; № 4. – С. 202–218.
1323. **Генкин П.** Революционер-подвижник Б.П. Жадановский // Каторга и ссылка. – 1925. – № 3. – С. 200–214.
1324. **Городецка О.** Київська рада робітничих депутатів // Ради робітничих депутатів на Україні 1905 р. – Х.: Пролетар, 1930. – С. 101–109. – (Ін-т історії партії та Жовтневої революції на Україні при ЦК КП(б)У).
1325. **Гуревич М.** Київська робітнича та шкільна молодь у революції 1905 р. – К.: Молодий більшовик, 1932. – 40 с. – (Ін-т історії партії та Жовтневої революц. на Україні при ЦК КП(б)У). – Секція юнац. руху істмолу ЦК ЛКСМУ.
1326. **Эратов-Слуцкий.** 1905 год в Киеве среди учащихся // Красн. Летопись. – 1926. – № 1. – С. 24–31.
1327. **Жиготская Н.М.** Как умели они умирать. – М.: Изд-во Всесоюз. о-ва политкаторжан и ссыл. поселенцев, 1928. – 14 с.
Лук'янівська в'язниця 1908 р.
1328. **Заседа Л.** День довжиною у десятиріччя: [Київ. Шулявка в 1905 р.] // Прапор комунізму. – 1985. – 24 лют.
1329. **Здоровец И.А.** Киевское вооруженное восстание 1907 г. // Каторга и ссылка. – 1933. – № 1. – С. 13–44.
1330. **Іваненко Є.** Під червоним прапором революції // Веч. Київ. – 1985. – 30 листоп.
1331. **Іващенко О.М.** Загальний політичний страйк у жовтні 1905 року в Києві // Наук. зап. Київ. держ. пед. ін-ту. – 1955. – Т. 18. – С. 121–130.
1332. **Іргізов А.** Повстання 1905 р. в Києві. – К.: Пролетар. правда, 1930. – 48 с.
1333. **Кацнельсон В.М.** Революційний рух у частинах Київського військового округу в період першої російської революції // Наук. зап. Ін-ту історії України АН УРСР. – 1955. – Т. 6. – С. 173–197.
1334. **Киевский** и одесский погромы в отчетах сенаторов Турау и Кузьминского. – СПб.: Летописец, 1906. – 220 с.

-
1335. **Київське** повстання саперів у 1905 р. // *Комунар*. – 1925. – № 15. – С. 88–90: портр.
1336. **Київський** погром 1905 року // *Зб. праць єврейс. іст.-археогр. коміс.* – К., 1929. – Т. 2. – С. 358–376.
1337. **Кирєєв А.** Перші хоробрі: Славетні імена: [Київ, 1905 р.] // *Молодь України*. – 1981. – 7 черв.
1338. **Кириленко С.П.** Київ у роки першої російської революції (1905–1907). – К.: Т-во “Знання” УРСР, 1975. – 26 с.
1339. **Кириленко С.П.** Пролетаріат Києва в революції 1905 г.: Автореф. дис. ... канд. іст. наук / Ін-т історії України АН УРСР. – К., 1953. – 20 с.
1340. **Кириленко С.П.** Пролетаріат Києва в революції 1905–1907 рр. // *Укр. іст. журн.* – 1975. – № 12. – С. 69–76. – *Бібліогр. в підрядк. прим.*
1341. **Кравцов Л.П.** Борис Жадановський. – К.: Молодь, 1973. – 223 с.: іл. – (Життя славет.).
1342. **Кравцов Л.** Поруч з велетом: [Про учасника революц. подій 1905 р. в Києві Б.П. Жадановського: Уривок з кн. .] // *Червон. прапор*. – 1970. – 25 лют.
1343. **Кравченко В.** Подвиг поручика Жадановського: [Київ, 1905 р.] // *Київ. правда*. – 1982. – 30 квіт.
1344. **Кулик І.** Київ в революції 1905 року // *Рад. Київ*. – 1940. – № 19–20. – С. 4–6: іл.
1345. **Кулик І.** Київський арсенал в революції 1905 року: До 35-річчя першої рос. революції // *Більшовик України*. – 1940. – № 10. – С. 15–26.
1346. **Лобахін В.** Повстання саперів у Києві 19 листопада 1905 року. – Х.: *Укр. робітник*, 1930. – 40 с.
1347. **Логачева-Пилецкая М.** Киевская подпольная типография. 1905–1906 гг. // *Каторга и ссылка*. – 1925. – № 5. – С. 175–189.
1348. **Манилов В.** Вооруженное восстание в частях киевского гарнизона (нояб. 1905 г.) – К.: Госиздат Украины, 1926. – 112 с.: ил., вкл. л. пл. – (Комис. по празднованию 20-летия революции 1905 г. при Киевском Окрисполкоме. Истпартотдел Киев. Окрпарткома КП(б)У).
1349. **Манилов В.** Киевская военная организация РСДРП и восстание саперов в ноябре 1905 года // *Летопись революции*. – 1925. – № 5–6. – С. 176–225.
1350. **Манилов В.** Киевский Совет рабочих депутатов в 1905 г. – К.: Госиздат Украины, 1926. – 60 с. – (Комис. по празднованию

- 20-летия революции 1905 г. при Киевском Окрисполкоме).
- 1351. Неменов М.** Киевская и Екатеринославская военные организации в 1905 г. // Пролетар. революция. – 1926. – № 4. – С. 193–215.
- 1352. Панькова Р., Чудновська І.** Бої на Галицькій площі: (1905 рік в Києві) // Молодь України. – 1955. – 8 груд.
- 1353. Півнева Є.** Жадановський Б.П. – керівник збройного повстання саперів 1905 року у Києві. (1885–1918). – Х.: На варті, 1932. – 36 с. – (Від. Київ. партком. для вивч. історії КП(б)У та Жовтневої революції на Україні).
- 1354. Поклад Д.П.** Робітнича Шулявка в революції 1905 р.: [Зах. околиця м. Києва: Лекція]. – К.: Т-во “Знання” УРСР, 1965. – 40 с. – Бібліогр.: с. 40.
- 1355. Розенталь І.** Царские тюремщики и их защитники // Каторга и ссылка. – 1931. – №10. – С. 130–165.
З приводу спогадів Локермана про Лук’янівку 1905 р. в журналі “Каторга и ссылка”. – 1925. – № 7.
- 1356. Ростов Н.** Повстання саперів. – Х.: Шляхи революції, 1930. – 38 с. – (Всеукр. рада Всесоюз. т-ва політкаторжан та засланців).
- 1357. Сарбей В.** З революційним пролетаріатом: [Київ, 1905 р.] // Веч. Київ. – 1981. – 5 черв.
- 1358. Сарбей В.** “Робити революцію”: [Б. Жаданівський, Київ] // Наука і суспільство. – 1985. – № 5. – С. 46–47.
- 1359. Сарбей В.** Сіячі більшовицької правди: [Київ, 1905 р.] // Вітчизна. – 1981. – № 2. – С. 183–187.
- 1360. Слуцкий А.** Восстание Киевской саперной бригады // Сталинск. племя. – 1940. – 27 окт.
- 1361. Трояновский А.А.** Восстание в Киеве в 1907 г. – Изд. 2-е. – М.: Всесоюз. о-во политкаторжан и ссыл.поселенцев, 1928. – 16 с. – (Дешевая б-ка “Каторга и ссылка.” – 1927. – № 16).
- 1362. Турганов В.** Лук’янівський централ // Глобус. – 1927. – № 9. – С. 140.
- 1363. Чаговец Вс.** Дни кровавого манифеста в Киеве: (Из воспоминаний 1905 г.) // Совет. Украина. – 1940. – 1 нояб.
- 1364. Чудновська І.** Січнево-лютневі страйки 1905 року в Києві // Веч. Київ. – 1955. – 13 січ.
- 1365. Шкаровська Р.** Сорок років тому у Києві: (Відгуки на події 9 січня) // Рад. Україна. – 1945. – 22 січ.
- 1366. Шліхтер О.Г.** Київ за жовтневих днів 1905 року.– К.: Укрдержвидав, 1926. – 48 с.

1367. **Шліхтер О.Г.** За часів революції 1905 року. – Х.: Пролетар, 1931. – 316 с.
1368. **Шнеєрсон З.** “Шулявська республіка” // Пролетар. правда. – 1940. – 4 груд.
1369. **Щітківський І.** З жовтневих днів у Києві // Україна. – 1925. – № 4. – С. 66–69.
Маніфест 17 жовтня в тогочаснім українськїм текстї. Реакція Києва на царський маніфест 1905 р.
1370. **Яковенко Ю.** Київський арсенал у 1905 році // Пролетар. правда. – 1940. – 25 груд.
1371. **Январское** рабочее движение в 1905 г.: (Материалы фабрич. инспекции). Киев. губерния // История пролетариата СССР. – 1930. – № 3–4. – С. 218–220.
1372. **Ястребов Ф.** 1905 рік у Києві. – Х.; К.: Пролетар, 1930. – 104 с. – (Від. Київ. міськ. парт. ком. для вивчення історії КП(б)У та Жовтневої революції на Україні. Істпарт.).

2.6. Київ у 1908–1917 рр. Kiev in 1908-1917 years

2.6.1. Суспільно-політичні течії та рухи Social-politic trends and movements

2.6.1.1. Загальні праці General works

1373. **Галаган В.** Вперше: 75 років тому у Києві святкували Міжнар. жіночий день // Прапор комунізму. – 1988. – 8 берез.
1374. **Київська** старовина: Сторінка про Київ і про киян // Київ. вісн. – 1991. – 31 трав. – Із змісту: Час дії – 1909–1914 рр. Місце дії – Київ. Дійові особи: народні маси України, реакційні кола рос. імперії, прогресивні сили країни: Чотири конкурси до “німого” ювілею [Т.Г. Шевченка].
1375. **Кравцов Д.О.** Революционное движение в Киеве в 1905–1907 годах [60-і роки ХХ ст.] // Нац. б-ка України ім. В.І. Вернадського НАНУ, Ін-т рукопису, Ф. 262, 131 од. зб. (1926–1980).
1376. **Манилов В.** Забастовки в Киеве в январе 1905 года // Коммунар. – 1924. – № 17. – С. 71–78. – Додаток: Ко всем рабочим и работницам г. Киева (воззвание 1905 г.) – С. 78; Требования рабочих з-да

- Гретера – С. 79; Ответ Правления з-да Гретера – С. 80.
1377. **Розенталь И.С.** Большевики и движение низших государственных служащих (1913–1914 гг.) // История СССР. – 1966. – № 2. – С. 142–150.
1378. **Сарбей В.Г., Щусь О.Й.** Київ у трьох революціях: (До 1500-річчя заснування м. Києва). – К.: Т-во “Знання” УРСР, 1981. – 64 с.
1379. **Шпатенко Н.** Первый Совет в Киеве: [Совет рабочих депутатов, 1905] // Правда Украины. – 1945. – 24 нояб.

2.6.1.2. Профспілковий рух Trade-union movement

1380. **Покраса И.** Профессиональное движение торговых служащих Киева // Проф. движение служащих Украины (1905–1907) / Под ред. И.С. Степанского. – Х., 1927. – С. 95–118.
1381. **Протоколы** первого окружного съезда профсоюзов Киевщины 28 января – 3 февраля 1926 года. – К.: Окружн. совет профсоюзов, 1926. – Из содерж.: Протокол торжественного заседания, посвящ. 20-летию профсоюзного движения на Киевщине. – С. 78–95.
Доповідь учасників проф. руху про виникнення профспілок у 1905 р.
1382. **Профессиональное** движение / Сост. А. Кац, П.Р. Милонов. – М.;Л.: Гиз, 1926. – 275 с. – (1905. Материалы и док. / Под ред. М.Н. Покровского. Комис. ЦИК СССР по орг. празднования 20-летия революции 1905 г. и Истпарт ЦК ВКП(б)).
1383. **Чевердин А.Ф.** 1905 и 1917 гг. на Днестре: (Очерки революц. и проф. движения водников). – М.: Ред.-изд. отд. ЦК водников, 1926.
Про участь дніпровських водників в революційному рухові 1903–1906 рр. – С. 17-86.
1384. **Шингарев И.** Киевское Центральное Бюро профсоюзов 1906–1907 гг. // Вестн. профдвижения Украины. – 1925. – № 15–16. – С. 3–12.
1385. **Шлосберг Д.** Професійний рух 1905–1907 рр. на Україні. – Х.: Укр. робітник, 1931. – 112 с. – (Коміс. істпрофу при Іст. від. Укр. ін-ту марксизму-ленінізму).

2.6.1.3. Становище робітників та робітничий рух Workers' state and working - class movement

1386. **Алексинський Г.** Київський робітник і умови його праці // Дзвін. –

1914. – № 4. – С. 345–353.
1387. **Б[алаб]анов М.** Город и безработица // Киев. гор. изв. – 1915. – № 1. – С. 40–61.
1388. **Гагал П.** У робітничих лавах: [Київ в 1905–1907 рр.] // Прапор комунізму. – 1985. – 20 квіт.
1389. **Гирич І.** Виступи друкарів: [Політ. страйк робітників друк. Корчак-Новицького: Київ, 1905 р.] // Веч. Київ. – 1985. – 14 жовт.
1390. **Гуревич М.** Київська робітнича та шкільна молодь в революції 1905 року. – Х.: Молодий більшовик, 1932. – 38 с.
1391. **Движение** заработной платы в г. Киеве за 1913–1918 гг. // Стат. бюл. по г. Киеву за 1918 г. – К., 1920. – Вып. 4. – С. 9.
1392. **Движение** заработной платы в г. Киеве за 1913–1918 гг. // Стат. бюл. по г. Киеву за 1919 г. – К., 1920. – № 4. – С. 9.
1393. **Демченко М.В.** Рабочее движение в Киеве в годы столыпинской реакции (июнь 1907–1910 гг.) // Рабочий класс Украины в общерос. революц.-освободит. движении. – К., 1988. – С. 164–174.
1394. **До 90-річчя** від дня народження Ф.А. Сергєєва (Артема): Статті: П.Г. Гагал. Особова справа студента; В.О. Соловійова. Про перебування Артема в Києві; Ш.С. Людковський. Маловідома сторінка біографії Артема // Укр. іст. журн. – 1973. – № 3. – С. 124–126.
1395. **Из деятельности** городской биржи труда // Киев. гор. изв. – 1917. – № 11. – С. 75–80.
Діяльність біржі з часу заснування її 1 вересня 1915 р. до 1 жовтня 1917 р.
1396. **История** Киевского губотдела Всероссийского союза “Пищевкус”. – К.: Губотдел Всерос. союза рабочих пищевкусовой пром-сти, [Б. г.] – IV, 106 с.: 3 вкл. л. ил.
1397. **Ліпкіс І.** Промислова праця на Київщині за 1912–1925 рр.: (Головні показники) // Местн. хоз-во. – 1925. – № 2. – С. 45–72.
1398. **М[арго]лин Д.** Организация общественного посредничества по найму в Киеве // Киев. гор. изв. – 1915. – № 10. – С. 164–171.
1399. **Наумов Г.** Бюджеты рабочих гор. Киева по данным анкеты, произведенной в 1913 г. о-вом экономистов и ремесленной секцией при Киевской выставке. – К., 1914. – [4], 104 с.
1400. **Осипов В.** Условия труда типографщиков на юге [Киев, Харьков, Одесса] // Новое печатное дело. – 1913. – № 10. – С. 6–10.
1401. **Рынок** женского труда в Киеве // Киев. гор. изв. – 1918. – № 9. – С. 9–14.
1402. **Сарбей В.** Пролетарі Києва у ті дні // Київ. зоря. – 1963. – 27 лип.

1403. **Соловьев Н.В.** Санитарные условия труда на Александровской дизель-моторной электрической станции в Киеве // Сб. работ сан. инспекции на Украине. – Х., 1923. – С. 78–83.
1404. **Соловйова В.О.** Про перебування Артема у Києві [1906 р.] // Укр. іст. журн. – 1973. – № 3. – С. 125.
1405. **Черный Б.О.** Материалы по рабочему вопросу и промышленности г. Киева (1914–1917 гг.) / Под ред. А.М. Волкова. – К., 1919. – 178 с.

2.6.1.4. Студентський рух

Students' movement

1406. **Гермайзе О.** З революційної минувшини Києва: Конф. укр. студентства у Києві в 1911 р. – Б.м.: Б.р. – С. 394–429. – Окр. відб. у іменному фонді Петруня Наук. б-ки ОДУ.
1407. **Гуревич М.** Київська робітничка та шкільна молодь у революції 1905 р. // Молодий більшовик, 1932. – 40 с. – (Істпарт. Секція юнац. руху Істомолу ЦК ЛКСМУ).
1408. **Дело совета студенческих представителей Киевского университета святого Владимира:** Подроб. судеб. отчет. – К.: Д.Н. Тягай, 1908. – 92 с. – Передр. з журн. “Право”. – 1908. – № 10–11 та з київ. газет за 8–12 лютого 1908 р.
1409. **Дело совета студенческих представителей Киевского университета святого Владимира:** Прения сторон. – К.: Изд. студента Т., 1908. – 50 с.
1410. **Київський політехнічний і Київський с.-г. інститути. XXV років (1898–1923):** Юбіл. зб. – К., 1924. – Из змісту: Шляудербах А. Нариси революционного руху студентства – С. XI–XIX; Терентьев Б. Київський політехнікум 1905 року – С. XIX–XXII; Тецмін С. Шість років боротьби (1906–1911) – С. XXII–XXIX; Котов П.К. Декілька сторінок із спогадів про студентський рух у КПІ (1911–1914) – С. XXIX–XXXII.
1411. **Лавров П.А.** Толстовские дни в Киевском университете в 1910–1912 гг. // Тр. Тбилис. ун-та им. Сталина. – Тбилиси, 1939. – Т. 10. – С. 137–143.
1412. **Олександренко К.** Революційне гартування // Вісті. – 1940. – 22 груд.
Про студентів університету і політехнічного інституту 1905 р.
1413. **Орлов М.** Київський учнівський гурток 1916 р. // Юнацький рух. – 1931. – № 3. – С. 92–96.
1414. **Пайчадзе Г.Г.** Один эпизод из истории студенческого движения в Киеве // Из истории укр.-грузин. связей. – Тбилиси, 1975. – С. 52–74.
1415. **Серіщев Я.М.** Революційний рух серед студентства України в 1905 році // Студент. наук. праці Київ. держ. ун-ту. – 1955. – Збірник 21: Історія. – С. 87–103.
1416. **Снітко Л.П.** З історії революційного студентського руху в Києві у

- 1905 р. // Вісн. Київ. ун-ту. Іст. науки. – 1983. – Вип. 25. – С. 34–41.
- 1417. Шкаровська Р.** Молодь Києва в 1905 році: За матеріалами Центр. держ. іст. арх. УРСР // Молодь України. – 1945. – 25 січ.
- 1418. Шкаровская Р.** Студенческие волнения в Киеве: (Странички истории) // Сталинское племя. – 1945. – 31 окт.
- 1419. Юркевич О.** Спогади минулого. 1. “Мартовська” історія // Рада. – 1907. – 13, 14 груд.

2.6.2. Заворушення в Києві в 1912 р. та відгуки на ленські події 1912 year disturbance in Kiev and responses to Lena events

- 1420. Єфремов С.** За рік 1912-й. Під обухом. Більшовики в Києві. – К.: Вид-во “Орій”; УКСП “Кобза”, 1993. – 133, [2] с.
- 1421. Лавров П.А.** Квітнево-травневі страйки 1912 р. на Україні // Вісн. АН УРСР. – 1951. – № 5. – С. 22–32.
- 1422. Лавров П.А.** Ленські події, квітневі та першотравневі політичні страйки на Україні 1912 р. // Вісн. Київ. ун-ту. – 1962. – Вип. 5. Сер. історії. Вип. 2. – С. 3–13. *Київський комітет РСДРП – С. 4.*
- 1423. Ленские события:** (Ст. и материалы). – М.: Госполитиздат, 1938. – 82 с. *Відгуки на ленський розстріл в м. Києві (з доп. охоранки) – С. 65.*
- 1424. Найда С.** Процесс 52 матросов Балтийского флота // Историк-марксист. – 1940. – № 2. – Из содерж.: Забастовка в Киеве и студенческие митинги в 1912 г. в связи с осуждением матросов. – С. 89–90.
- 1425. Попик В.** Перед наступними битвами [1912, 1913 рр.] // Веч. Київ. – 1981. – 6 лип. – (До 1500-річчя Києва. Сторінки історії).
- 1426. Скотаренко П.Я.** Боротьба більшовиків України за партію в період підготовки VI Всеросійської (Празької) партійної конференції: (За матеріалами Київ. орг. РСДРП) // Питання історії народів СРСР. – 1970. – Вип. 9. – С. 100–107.
- 1427. Чудновська І.** Квітневі страйки 1912 року в Києві // Веч. Київ. – 1954. – 12 квіт.

2.6.3. Діяльність партії соціалістів-революціонерів (Есери-максималісти)

Activity of socialist – revolutionary party (“Eser maximalists”)

- 1428. Бевз Т.** Між романтизмом і реалізмом (сторінки історії УРСР). – К.:

- Ин-т політ. етнонаціонал. досліджень НАНУ, 1999. – 271 с.
Українська партія соціалістів-революціонерів.
- 1429. Бевз Т.** Українські есери // Історія України. – 1998. – № 15. – С. 4–7.
Київський комітет соціалістів-революціонерів.
- 1430. Єфименко О.Г.** Політична доктрина боротьбистів: витоки та сутність // Вісн. Харків. ун-ту. – 1996. - № 387. – С. 62–70.
- 1431. Ковалевський М.** Од романтики до реалізму: (З історії однієї партії) // Літ. – наук. вісн. – 1919. – Річник XX. – Т. XXIII, кн. 1. – С. 92–107.; Кн. 2. – С. 213–225.
- 1432. Левенець Ю.А.** Ліворадикальні партії в Україні напередодні Жовтневого перевороту // Укр. іст. журн. – 1992. – № 3. – С. 23–31.
- 1433. Рибак М.О.** Так організували “гостинну зустріч” цареві [Миколі II у Дарниці 1909 р.] // Укр. іст. журн. – 1970. – № 9. – С. 81–83. – Бібліогр. в підрядк. прим.
- 1434. Стрілець В.** Державотворча діяльність українських есерів // Віче. – 1998. – № 8. – С. 138–146.

2.6.4. Чорносотенні Союзи і організації “Black –Hundred” unions and organizations

- 1435. В обществе “Двуглавый Орел”:** [Чорносотенное об-во] // Киевлянин. – 1911. – 7 окт.
- 1436. Омелянчук И.В.** Чорносотенное движение на территории Украины (1904–1914): Монография / Совет нац. безопасности и обороны Украины; Нац. ин-т укр.-рос. отношений. – К, 2000. – 167 с.: табл. – Библиогр.: с. 132–138 и в подстроч. примеч. – Из змісту: Приложение 1. Таблица численности “Союза рус. народа” [Киев] – С. 140; 2. Из устава “Киевского Союза рус. народа” – С. 144–145.
- 1437. Омелянчук І.** Чорносотенні союзи і організації в Києві // Віче. – 1997. – № 10. – С. 141–145. – Бібліогр. в прим.: с. 145.
- 1438. Самарцев І.Г.** Чорносотенці на Україні (1905-1917 рр.) // Укр. іст. журн. – 1992. – № 1. – С. 90-97.
- 1439. Степанов С.А.** Численность и состав чорносотенных союзов и организаций // Полит. партии России в период революции 1905–1907 гг.: Количеств. анализ. – М., 1987. – С. 207–223.

2.6.5. Масонство Masan

1440. Яблунівська Т.Є. Вплив політичного масонства на національно-визвольний рух в Україні на початку ХХ ст. // 350-річчя відродження укр. державності: минуле і сучасне. Всеукр. наук. конф. 2 жовт. 1998. Доп. і повідомл. / Вісн. Ун-ту внутріш. справ. Дод. до № 3–4. – Симферополь, 1998. – С. 76–79.
1441. Яблунівська Т.Є. Зв'язок масонства з Товариством українських поступовців (1908–1917) // Нац. ун-т Києво-Могилян. акад. Миколаїв. філія. Наук. праці. – Миколаїв: МФ НаУКМА, 1999. – Т. 2. – С. 27–32.
1442. Яблунівська Т.Є. Масонство в Україні та його вплив на соціально-політичні процеси (1900–1920) // Нац. ун-т Києво-Могилян. акад. Миколаїв. філія. Наук. праці. – Миколаїв: МФ НаУКМА, 1998. – Т. 1. – С. 21–25.
1443. Яблунівська Т.Є. Масонство і ліберальна опозиція самодержавству в Україні (1907–1917) // Нац. ун-т Києво-Могилян. акад. Миколаїв. філія. Наук. праці. – Миколаїв: МФ НаУКМА, 1999. – Т. 4. – С. 22–24.
1444. Яблунівська Т.Є. Місце масонства у політичній системі України (1907–1917) // Нова політика (К.). – 2000. – № 1. – С. 45–49.
1445. Яблунівська Т.Є. Про роль масонства в суспільно-політичному житті України на початку ХХ ст. // Нац. техн. ун-т України “Київ. політехн. ін-т”: Сторінки історії. – К., 1997. – Вип. 9. – С. 34–40.

2.7. Вбивство П.А. Столипіна P.A. Stolypin's assassination

2.7.1. Історичні джерела Historical sources

1446. Волковинський В.М. Документи слідчої справи про вбивство П.А. Столипіна // Арх. України. – 1990. – № 2. – С. 35–49; № 3. – С. 41–53; № 4. – С. 10–27.
1447. Струмилло Б. Матеріали о Дм. Багрове: По делам бывш.

департаменту поліції // Красн. летопись. – 1923. – № 9. – С. 177–189; 1924. – № 1. – С. 226–240.

2.7.2. Загальні праці General works

1448. **Биография П.А. Столыпина** // Ист. вестн. – 1911. – Т. 2126, Окт. – С. 3–13.
1449. **Ган Л.** Убийство П.А. Столыпина // Ист. вестн. – 1914. – № 3. – С. 960–997; № 4. – С. 192–215.
1450. **Книжник И.** Воспоминания о Багрове, убийце Столыпина // Красн. летопись – 1922. – № 5. – С. 287–294.
1451. **Ковалинский В.** Жизнь и смерть реформатора // Рабочее слово. – 1991. – 30 авг.: ил.
Про вбивство у Києві П.А. Столипіна (1862–1911).
1452. **Крива П.** Убивство Столипіна // Демократ. Україна. – 1992. – 29 верес., 1 жовт.
1453. **Курлов П.Г.** Конец русского царизма. – М.; Л.: Госиздат, 1923. – 296 с.
Наведено матеріали про вбивство Столипіна в Києві 1911 р.
1454. **Лазарев Е.** Дмитрий Багров и убийство Столыпина // Воля России. – 1926. – Вып. 8–9. – С. 42–44.
1455. **Лось Ф.Є.** Україна в роки столипінської реакції. – К.: Вид-во АН УРСР, 1944. – 140 с. – (АН УРСР. Ін-т історії України; Вип. Х1).
1456. **Лятковский П.** Нечто о Багрове // Каторга и ссылка. – 1926. – № 2. – С. 35–49.
1457. **Мушин А.** Дмитрий Багров и убийство Столыпина. – Париж: Кооператив. изд-во, 1914. – X, 232 с.
1458. **Панкратов А.С.** Перше вересня 1911 року: [Враження очевидця вбивства П.А. Столипіна] // Радуга. – 1991. – № 10. – С. 103–111.
1459. **Піджаренко А.** Охота на Столыпина // Киев. новости. – 1997. – 5, 19, 26 сент.; 3, 10, 17, 24, 31 окт.; 6, 14 нояб.
1460. **Піджаренко О.** Хто спрямував руку вбивці [П.] Столипіна // Закон і бізнес. – 2000. – 23 груд.; 2001. – 3 січ.
1461. **Покушение на П.А. Столыпина** // Киевлянин. – 1911. – 2 сент.; фото – 3 сент.
1462. **Розанов В.В.** Киев и киевляне: Перед гробом Столыпина // Новое время. – 1911. – 1 окт.
1463. **Розанов В.В.** Террор против русского национализма: [Об убийстве

Столыпина в Киеве] // Новое время. – 1911. – 4 сент.

- 1464. Сандомирский Г.** По поводу старого спора // Каторга и ссылка. – 1926. – № 2. – С. 11–34.

До питання про провокаційну діяльність Д. Багрова.

2.8. Справа Бейліса **Vajlis case**

- 1465. Блажко Э.** В лето 1913-го ...: [Об антисемит. кампании “Дело Бейлиса”, Киев] // Зеркало недели. – 1996. – 19–25 окт.
- 1466. Дело Бейлиса:** Стенограф. отчет. Т. 1–3. – К.: Печатня С.П. Яковлева, 1913.
Т. 1. – 628 с.;
Т. 2. – 442 с.;
Т. 3. – 300, [IV] с.
- 1467. Керенский А.Ф.** Дело Менделя Бейлиса: (Из кн. “Россия на ист. повороте”) // Еврейс. вести. – 1994. – № 1–2, янв.
- 1468. Плющ Л.** Огоньковські протоколи з процесу Бейліса: [З приводу ст. Ю. Гаврилова “Трагедия ухода от Родины” в журн. “Огонек”. – 1991. – № 25 щодо історії і сучас. укр.-єврейс. відносин / Передм. Ю. Покольчука “Лицар істини”] // Голос України. – 1991. – 26 жовт.
- 1469. Самюэль М.** Кровавый навет: Странная история дела Бейлиса. – Paris: UMCA-Press, 1975. – 294 с.
- 1470. The Beilis transcripts: the antisemitic trial that shook the world / Leikin E.** – Norhvale: Aronson, 1993. – 241 p. – Translated from Russian.
Справа Бейліса: Антисемітський судовий процес, який вразив світ.
- 1471. Справа Бейліса:** Погляд із сьогодення: Тези Міжнар. наук. конф. до 80-річчя закінчення процесу в справі Бейліса. – К.: Ін-т нац. відносин та політології НАН України, 1994. – 112 с.
- 1472. Тараніков М.** Справа Бейліса: (До 30-річчя її слухання судом в м. Києві в 1913 р.) // Подолянин (Кам’янець-Подільськ). – 1943. – 17 черв.
- 1473. Шапочка Яр.** Одно из самых таинственных киевских убийств, вошедшее в историю как “Дело Бейлиса”, до сих пор остается нераскрытым: Нелепые версии о ритуальном убийстве 12-летнего мальчика едва не привели к массовым еврейским погромам: ”Дела” минувших дней // Факты. – 2000. – 27 окт.
- 1474. [Шульгин В.В.]** О тенденциозности и нарушении законности в деле Бейлиса: Ред. ст. // Киевлянин. – 1913. – 28 сент., 9 окт.

2.9. Київ в роки першої світової війни Kiev in the First World War years

1475. **Июльские** стачки и демонстрации 1914 г.: [Док. материалы] // Красн. арх. – 1939. – № 4.
Стачки в Києві – С. 154–155.
1476. **Лейберов И.П.** О возникновении революционной ситуации в России в годы первой мировой войны (июль–сентябрь 1915 г.) // История СССР. – 1964. – № 6. – С. 33–59.
1477. **Менис Д.** Забастовка мальчиков. – Х.: Червон. шлях, 1925. – 34 с. – (Центр. ком. ЛКСМУ. Истмол. Комис. по изучению движения молодежи при ЦК ЛКСМУ).
Події в Києві 1915–1916 рр.
1478. **Памятники** агитационной литературы РСДРП. Т. 6. (1914–1917). Период войны. Вып. 1. Прокламации 1914 г. – М.; Пг.: Госиздат, 1923.
Прокламації Київських організацій (1914). – С. 187-201.
1479. **Пирейко А.** Первые месяцы военной подготовки в Киеве (1914 г.) // А. Пирейко. На фронте империалист. войны. – М., 1935. – С. 18–26.
1480. **Романов Н.М.** Записки // Красн. арх. – 1931. – Т. 47–78.
Спогади колишнього великого князя про Київ під час війни 1914 р. – С. 144-145.
1481. **Таратуга О.И.** Киевская Лукьяновская каторжная тюрьма 15 нояб. 1916 г. // Каторга и ссылка. – К., 1924. – С. 30–41.
1482. **Ястребов Ф.** Робітничий рух у Києві за часів імперіалістичної війни (1914–1916 рр.) // Літопис революції. – 1929. – № 4. – С. 64–100.

2.10. Міське самоврядування Municipal self- government

2.10.1. Загальні праці General works

1483. **Бабат М.** “Самоуправление”: 2.000 торгашей: [Гор. дума дореволюц. Киева и ее деятели] // Совет. Украина. – 1939. – 28 авг.
1484. **Голубятников П.** Советы киевлянам, избирателям в городскую думу. – К., 1906. – 24 с.
1485. **Обзор** деятельности Киевской городской думы за четырехлетие 1906–1910 гг. – К.: Изд. группы гласн. Думы, 1910. – 118 с.

2.10.2. Міський бюджет Urban budget

1486. Демченко В.Я. Городской финансовый кризис // Изв. киев. гор. думы. – 1909. – № 2. – С. 55–62 и отд. оттиск.
1487. Кованько П.Л. Финансовое положение главнейших городов Украины во время войны и революции // Киев. гор. изв. – 1919. – № 1–2. – С. 1–12.
1488. Кованько П.Л. Финансовые проблемы землевладельцев русских городов. – К., 1919.
Про Київ – С. 133–152.
1489. Копава Н. Финансы г. Киева [за годы 1906–1916] // Киев. гор. изв. – 1917. – № 9. – С. 11–49.
1490. Местный бюджет Киевской губернии в нынешних территориальных границах и адм.-территориальном делении накануне всемирной войны (за период 1912, 1913 и 1914 гг.) // Местн. хоз-во. – 1925. – № 5. – С. 10–19, 46–53.
1491. Молчанов С. Смета города Киева на 1916 год // Киев. гор. изв. – 1916. – № 3. – С. 147–168.
1492. Р-ский А. Смета г. Киева на 1915 г. // Изв. Киев. гор. думы. – 1915. – № 1. – С. 159–174.
1493. Финансовый отчет Киевской городской управы за [1910–1915] год. – К., 1914–1916.

2.10.3. Міське господарство City economic

2.10.3.1. Загальні праці General works

1494. Воблый К.Г. Очередные задачи городского хозяйства России // Изв. Киев. гор. думы. – 1914. – № 9. – С. 6–17.
Про перспективи розвитку Києва.
1495. Демченко В.Я. Об улучшении киевских мостовых: Доклад // Изв. Киев. гор. думы. – 1908. – № 5. – С. 75–87.
1496. Доклад Киевской городской управы по ходатайству служащих в различных заводах и предприятиях о наделении их городской землей для постройки жилищ // Изв. Киев. гор. думы. – 1907. – № 4. – С. 1–29; пл.

1497. **Записка** к работам по изысканию и исследованию дренажных сооружений Николаевского в г. Киеве спуска. – К., 1915. – 40 с.

2.10.3.2. Територіальні проблеми. (Право власності) Territorial problems (Right of property)

1498. **Марголин Д.** Кооперативное домостроительство (квартировладельч. общества) // Изв. Киев. гор. думы. – 1914. – № 12. – С. 11–25.
Про Київські “общества квартирладельцев”; заходи Київського міського самоврядування в боротьбі з житловою кризою.
1499. **Московой А.** Земельно-арендное хозяйство г. Киева // Киев. гор. изв. – 1917. – № 8. – С. 3–23.
1500. **Николаев Ип.** Сборник Строительных Постановлений для города Киева: (На основании Строит. Устава, обязат. постановлений Гор. Думы, циркуляров и решений Правительствующего Сената). – К.: Тип. А.И. Гросман, 1913. – 81 с.
1501. **Самарский С.И.** Киевские домовладельцы и квартиронаниматели. – К., 1909. – 64 с.
1502. **Яковлев А.И.** Доклад [помощника городского юрисконсульта ... по вопросу о городских землях, находящихся в пользовании военно-инженерного ведомства и примыкающих к территории Александровской больницы по Виноградной (Эспланадной) ул.] // Киев. гор. изв. – 1917. – № 1–2. – С. 10–22.
Землі ці – частина колишніх Шовковичного й Виноградного садів.
1503. **Яковлев А.И.** Право города Киева на земли, занятые сооружениями бывшей киевской крепости и ее эспланадой // Киев. гор. изв. – 1916. – № 5–6. – С. 13.

2.11. Адміністративне управління Administrative management

2.11.1. Пожежна охорона Fire guarding

1504. **Киевская** пожарная команда // Изв. Киев. гор. думы. – 1910. – № 2. – С. 173.

2.12. Соціально-економічний розвиток Social-economic development

2.12.1. Загальні праці General works

1505. **Весь** Юго-Западный край: Справоч. и адрес. кн. по Киев., Подол. и Волын. губерниях / Сост. Юго-Зап. отд-нием Рос. экспортн. палаты под общ. наблюдением М.В. Довнар-Запольского и под ред. А.И. Ярошевича. – К.: Т-во Л.М. Фиш и П.Е. Вольсон, 1913. – 112 с.
1506. **Киев** в экономическом отношении // Практ. ил. путеводитель по г. Киеву. – Изд. 2-е, испр. и доп. – К.: Ч. Ящевский, 1913. – С. 64–76.
1507. **Рубинштейн А.В.** Ближайшие задачи экономической политики г. Киева. – К., 1912. – [2], 56 с. – Відб. з: Изв. Киев. гор. думы. – 1912. – № 3–4.
1508. **Рубинштейн А.В.** Общий очерк г. Киева (геогр.-стат.) // Справ.-путеводитель по г. Киеву и его окрестностям. – К., 1912. – С. 25–49.
1509. **Струц Н.П.** Киевская губерния и г. Киев: Кратк. стат.-экон. очерк. – К., 1907. – [4], 4

2.12.2. Фінанси Finances

2.12.2.1. Банки Banks

1510. **Вакар П.М.** Отчет члена киевского отделения крестьянского поземельного банка по выбору земства: П.М. Вакар с кратким обзором деятельности отделения за последнее трехлетие. – К., 1914. – 28 с.

2.12.2.2. Ломбард Lombard

1511. **Волчаев П.** Из деятельности киевского городского ломбарда // Киев. гор. изв. – 1915. – № 8. – С. 191–194.
1512. **Волчаев П.** К деятельности киевского городского ломбарда // Киев. гор. изв. – 1915. – № 7. – С. 139–141.
153. **Карцева Н.** Київський міський ломбард // Праці коміс. для виучування фін. справ. – 1929. – Вип. 5, ч. 1. – С. 189–197. – (36.

Социал.-экон. від. ВУАН; № 28).

- 1514. Марголин Д.** К открытию городского ломбарда в Киеве // Изв. Киев. гор. думы. – 1914. – № 10. – С. 57–71.
- 1515. Щеславцев А.** Вещевой кредит и городской ломбард в Киеве // Киев. гор. изв. – 1917. – № 12. – С. 42–48.
- 1516. Щеславцев А.** Киевский городской ломбард // Киев. гор. изв. – 1915. – № 10. – С. 7–163.

2.13. Промисловість

Industry

2.13.1. Загальні праці

General works

- 1517. Весь Юго-Западный край:** Справ. кн. торгово-пром. и фабрич.-завод. предприятий, адм. учреждений и крупного землевладения в губерниях Киев., Подол. и Волын. – К.: С.М. Компаниец, 1906–1907.
Статистично-економічні відомості про Київ на 1 січня 1905 р. (Весь Юго-Западный край. – 1906. – С. 19–24) та на 1 січня 1906 р. (Весь Юго-Западный край. – 1907. – С. 31–42).
- 1518. Гензель А.М.** Заводы, фабрики и склады с.-х. машин и орудий. – СПб., 1910.
Про Київ див.: – С. 26–39.
- 1519. Жорніков М.** Промисловість Київщини в 1923–1924 рр.: (Порівнял. характеристика до передвоєн. і воєн. часу). – К., 1926. – 148 с. – (УАН. Зб. Соціал.-экон. від. № 5. Праці семінару для виучування нар. госп-ва України; Вип. 1).
- 1520. Звоницкая А.** Общий характер металлообрабатывающей промышленности Киевщины // Местн. хоз-во. – 1925. – № 11. – С. 7–55.
- 1521. Кандауров Д.П.** Фабрично-заводские предприятия Российской империи. – Изд. 2-е. – СПб.: Совет съездов представителей промышленности и торговли, 1914. – 112 с.
- 1522. Карачун М.** Лесная промышленность [в Киеве] // Юго-Зап. край в экон. отношении / Сб. ст. под ред. А.И. Ярошевича. – К., 1913. – С. 66–68. – Відб. з кн.: Весь Юго-Зап. край. – К., 1913.
- 1523. Ліпкіс І.** Промислова праця на Київщині за 1912–1925 рр. // Госп-во Київщини. Т. 2, ч. 1. – К., 1926. – С. 57–84.
- 1524. Михайлов Г.** О мерах к развитию в Киеве фабрично-заводской

промышленности. – К., 1916. – 12 с. – Библиогр. в подрядк. прим.: с. 1. – Відб. з: Изв.Киев. гор. думы. – 1915. – № 4.

- 1525.** Сведения о промышленных предприятиях гор. Киева, входящих в окружное страховое товарищество за 1915, 1916 и 1917 годы // Стат. бюл. по гор. Киеву за 1918 г. – К., 1920. – Вып. 4. – С. 36–69.
- 1526.** Совещание по вопросу о развитии фабрично-заводской промышленности в Киеве // Изв. Киев. гор. думы. – 1915. – № 3. – С. 150–155.
- 1527.** Список фабрик и заводов России 1910 г. по официальным данным фабричного, податного и горного надзора / Сост. Ред. “Торгово-пром. газ.” и “Вестника финансов”. – СПб.: Торговый дом Л. и Э. Метцель и К, [Б.г.]. – СССР, 1034, XIV с. – (М-во финансов и М-во торговли и пром-сти).
Див. про кийські заводи за показчиками: Перечень владельцев предприятий и фирм. Перечень предметов производства. Группы производства.
- 1528.** Торговля и промышленность Европейской России по районам. Вып. X. Юго-Зап. земледельч. и пром. полоса. – СПб., 1911.
Про Київ – С. 212–214.
- 1529.** Фабрично-заводские предприятия Российской империи под наблюдением Редакционного комитета, состоящего из членов Совета Съездов Представителей промышленности и торговли / Сост. Л.К. Езиоранский. – СПб., 1909.
Див. про кийські підприємства за показчиком “Указатель местностей”.
- 1530.** Черный Б.О. Материалы по рабочему вопросу и промышленности г. Киева (1914–1917 гг.). – К., 1919. – 178 с.
- 1531.** Юго-Западный край в экономическом отношении / Сб. ст. под ред. А.И. Ярошевича. – К., 1913. – Відб. з кн.: Весь Юго-Зап. край: Справ. и адресн. кн. – К., 1913. - Из содерж.: Ярошевич А.И. Общий очерк экономической жизни Юго-Зап. края. – С.9–29; А. Марголин. Свекло-сахарная промышленность. – С. 29–35; А. Куприц. Стеклянная и фарфоровая промышленность. – С. 48–51; Д. Марголин. Кирпичное, кафельное, цементное и черепичное производство. – С. 51–52; Д. Марголин. Экономический очерк г. Киева. – С. 80–85; Е. Куртин. Киевская губерния. – С. 85–91.
- 1532.** Яснопольский Л.Н. О восстановлении киевского мукомолья // Местное хоз-во. – 1925. – № 3. – С.91–106.

2.13.2. Заводи

Plants

1533. **Іргізов А.** “Ленінська кузня” колишній “Південно-російський машинобуд. завод” року 1905. – К.: Пролетар. правда, 1930. – 32 с.
1534. **Киевское** электрическое общество. – К., 1907. – 18 с.: 11 вкл. л.
1535. **Кира-Донжан К.** Киевское электрическое предприятие по освещению города // Изв. Киев. гор. думы. – 1915. – № 9. – С. 76–93: 2 вкл. л. табл.
1536. **Корольков К.** Киевский епархиальный свечной завод в 1906–1910 гг. – К., 1911. – 12 с.
1537. **Фаворский В.** Киевский арсенал в революционном движении // Киев. арсенал в пролет. революции. – К.: Госиздат Украины, 1928. – Из содерж.: Арсенал при царизме; Арсенал и империалистическая война. – С. 11–30.

2.14. Кооперация

Cooperation

1538. **Город** и кооперация: (Отчет о деятельности кооперат. бюро при продовольств. отд. Киев. гор. управы за время с 1 дек. 1915 г. по 1 авг. 1916 года) / Сост. кооперат. бюро. – К.: Ред. журн. “Киев. гор. изв.”, 1916. – [2], 34 с.
1539. **Л.В.** Потребительская кооперация в Киеве // Киев. гор. изв. – 1915. – № 2. – С. 159–162.
1540. **Список** кооперативных организаций г. Киева и его предместий на 1 янв. 1917 г. – К.: Кооперат. бюро при Киев. гор. управе, 1917. – 16 с.

2.15. Продовольче забезпечення

Food-supply

1541. **Бурчак Ф.** О снабжении городского населения доброкачественным молоком и молочными продуктами // Изв. Киев. гор. думы. – 1912. – № 7–9. – С. 1–34.
1542. **Городецкий С.** Хлебное снабжение Киева до войны и в настоящее время // Хоз-во Украины. – 1928. – № 8–9. – С. 129–142.
1543. **Марголин Д.** О городском хлебопечении // Изв. Киев. гор. думы. –

1915. – № 1. – С. 62–72.
- 1544. М[арго]лин Д.** Организация снабжения г. Киева продовольствием // Киев. гор. изв. – 1915. – № 12. – С. 142–151.
- 1545. М[арго]лин Д.** Организация снабжения г. Киева хлебом // Киев. гор. изв. – 1915. – № 9. – С. 158–161.
- 1546. М[олча]нов С.** Карточная система на хлеб и муку: (Положение хлебного рынка) // Киев. гор. изв. – 1916. – № 11–12. – С. 180–194.
- 1547. К снабжению** населения сахаром // Киевлянин. – 1917. – 1 янв.
- 1548. Организация** снабжения г. Киева хлебом // Изв. Киев. гор. думы. – 1915. – № 9, муницип. хроника. – С. 158–160.
- 1549. Перепелкин Е.В.** К вопросу о снабжении армии и городов мясом / Содерж. и тез. докл., представл. для прочтения на 2 обл. совещ. Всерос. союза городов в Киеве // Киев. гор. изв. – 1915. – № 8, прил. – С. 1–5.
Відомості про торгівлю й споживання м'яса в Києві за 1912–1913 рр.
- 1550. Чрезвычайное** собрание Киевской городской думы // Киевлянин. – 1916. – 22 сент.
Про введення карток на цукор.
- 1551. Яснопольский Л.** Снабжение г. Киева скотом и мясом за десятилетие 1906–1915 гг. – Пг., 1916. – VIII, 60 с.: 13 вкл. л. табл. – (Материалы Киев. гор. врем. стат.-экон. бюро).

2.16. Транспорт Transport

2.16.1. Загальні праці General works

- 1552. Проект** строительства подземной железной дороги в Киеве // Киевлянин. – 1916. – 24 сент.
Краще ніж надземний трамвай. Можливо для налагодження залучити американські капітали.

2.16.2. Автобусний (Автоциклонети) Bus (autocyclonets)

- 1553. Михайленко Т.** Триколісна циклонета “бігала” по Києву // Веч. Київ. – 1997. – 27 черв.

1554. **Первый** в Киеве грузовой автомобиль в 40 лошадиных сил итальянского завода “ФИАТ”: (Подъемная сила автомобиля 300 пуд.) // Киев. Искра. – 1908. – № 9. – С. 70: ил.
1555. **Путінцев В.** Автомобіль і Київ: Минуле і сучасне [1910–1916 рр.] // Прапор комунізму. – 1980. – 6 лип.
Трьохколесні авто (циклонети) у Києві в 1911–1912 рр.
1556. **Проект** договора о введении в Киеве автобусного движения // Изв. Киев. гор. думы. – 1910. – № 9. – С. 20–41.

2.16.3. Річковий

Water

1557. [Русов А.А.] Материалы для статистико-экономического обследования Черноморско-Балтийского пути / Собр. под рук. А.А. Русова. – К.: Киев. окр. путей сообщ., 1912. – 250 с.: разн. паг., 8 к.
Наведено дані, які характеризують економічну роль Києва і київської пристані.
1558. **Яснопольский Л.** Статистика движения грузов по рекам Киевского окр. путей сообщения. 1. Очерк организации статистики движения речных грузов в 1905–1914 гг. 2. Очерк движения грузов за 1913 г. – К., 1915. – [4], 78 с. : 2 вкл. л. — Відб. з: Отчет Стат. отд. Киев. окр. путей сообщ. за 1913 г.

2.16.3.1. Гавань. Порт

Port. Harbour

1559. **Отчет** берегового отдела Киевской городской управы о доходах и расходах по берегу и гавани императора Николая II // Изв. Киев. гор. думы. – 1912. – № 7–9. – С. 1–123.
1560. **Федорук И.** Доклад [Киев. гор. думе] о дальнейшем расширении гавани императора Николая II // Изв. Киев. гор. думы. – 1914. – № 4–5 [отд. IV]. – С. 1–8.

2.16.4. Мости

Bridges

1561. **К работам** Русановского моста // Киевлянин. – 1905. – 1 мая.

2.16.5. Залізничний Rail (way)

- 1562. Астров В.** Досрочный выкуп Киевской городской железной дороги. – К., 1915. – 40 с.
- 1563. Дело** города Киева с Обществом Киевской городской железной дороги о выкупе предприятия общества. Вып. 1–2. – К., 1915–1916. Вып. 1: Исковое прошение с приложениями. Объяснение ответчика с приложениями. – К., 1915. – VIII, 600 с.
Вып. 2: Заседания окружного суда 24–25 ноября 1915 г. и 5 апреля 1916 г. Проверочные действия. – К., 1916. – VIII, 360 с.
- 1564. Демченко В.Я.** Экономическое значение постройки ж.д. ветви на гавань императора Николая II ... в Киеве в связи с устройством там товарной станции. – [К., 1908]. – 8 с. – Відб. з: Изв. Киев. гор. думы. – 1908. – № 1.
- 1565. Демченко В.Я.** К вопросу о постройке ветви на гавань и устройстве товарной станции в связи с постройкой линии Киев–Жлобин // Изв. Киев. гор. думы. – 1907. – № 5. – С. 1–12.
- 1566. Доклад** [Киевской гор.] управы по вопросу об отчуждении городских земель упр. Юго-Зап. ж.-д. под расширение ж.-д. узла ст. “Киев-1” // Изв. Киев. гор. думы. – 1907. – № 8. – С. 1–52: 2 пл.
- 1567. Заключение** экспертов по делу г. Киева с Обществом Киевской городской железной дороги. – Пг., 1915. – [2], 118 с.
- 1568. М[арго]лин Д.** Материалы по вопросу об экономическом значении Киевского ж.-д. узла // Изв. Киев. гор. думы. – 1915. – № 4. – С. 159–167.
- 1569. М[арго]лин Д.** Новые ж.-д. станции Киев-сортировочный, Киев-Лукьяновский и Киев-Подольский: [Проект]. // Изв. Киев. гор. думы. – 1915. – № 11. – С. 141–151.
- 1570. М[арго]лин Д.** Проект ж.-д. ветви от ст. Киев-сортировочный на Подол // Изв. Киев. гор. думы. – 1915. – № 3. – С. 171–184.
- 1571. Отчет** о деятельности [Киевского окр. путей сообщ.] за 1912 г. Ч. 1–4. – К., 1914.
Ч. 1. – 204 с.: 3 вкл. л. ил.
Ч. 2. – 92 с.: 2 вкл. л. пл.
Ч. 3. – 294 с.: 3 вкл. л. ил.
Ч. 4. – 44 с.: 40 вкл. л. пл., карт., черт.
- 1572. Очерк** деятельности Киевского окр. путей сообщения / Сост.

Н.Я. Арондар, С.В. Вейнбейн, С.А. Вислоцкий и др.; под общ. ред. Г.А. Заславского. – К.: Киев. окр. путей сообщ., 1913. – [4], 364 с.: 26 вкл. л. ил., черт.

- 1573.** **Свод** некоторых данных по статистическому описанию Киевской губернии в связи с ж.-д. грузовыми перевозками. – К., 1912. – 694 с.: разн. паг., к. – (Киев. порайон. ком. по регулированию массовых перевозок грузов по ж.-д.).

2.16.6. Трамвай

Tram

- 1574.** **Выкуп** Киевским городским самоуправлением трамвая // Киев. гор. изв. – 1918. – № 2–6. – С. 50–51.
- 1575.** **К постройке** линии трамвая Киев – Слободка – Дарница // Киевлянин. – 1911. – 9 июля.
- 1576.** **Каневец К.П.** Доклад ... городской ж.-д. комиссии о некоторых вопросах по эксплуатации городского трамвая // Изв. Киев. гор. думы. – 1910. – № 1, [отд. 5]. – С. 1–31.
- 1577.** **Каневец К.П.** IV Всероссийский электротехнический съезд в г. Киеве. 1907: [Отчет] // Изв. Киев. гор. думы. – 1907. – № 6. – С. 77–101. *Наведено повністю привітальну промову проф. Г.Г. Де-Метца, де подано коротку історію застосування електрики в Києві: телефон, трамвай, освітлення й перспективи споживання електрики у зв'язку з експлуатацією порогів Дніпра. – С. 84–89.*
- 1578.** **М[арго]лин Д.** Новые трамвайные линии в Киеве // Изв. Киев. гор. думы. – 1915. – № 5. – С. 148–152.
- 1579.** **Труды** первого Всероссийского съезда представителей городов по вопросам улучшения городских финансов в г. Киеве с 10 по 20 сентября 1913 г. / Под ред. Бюро съезда. – К., 1914. – 270 с. *Про кийський трамвай і його викуп. – С. 539-549.*

2.16.7. Авіація

Aviation

2.16.7.1. Початок авіаери в Києві

Beginning of air-(avia)era in Kiev

- 1580.** **Абарбарчук С.** Біля витоків авіації: [Київ, трав. 1910 р.] // Веч. Київ.

– 1983. – 19 листоп.

- 1581. Граціанський О.М.** Київ дав їм крила: Розповідає льотчик-випробувач і полярник О.М. Граціанський / Розмову вів В. Рудник // Прапор комунізму. – 1982. – 10, 11 берез.
Про Київ 1913 р.
- 1582. Дирижабль** Андерса // Києвлянин. – 1911. – 5 окт.
- 1583. Дирижабль** под названием “Киев”: [Изобретателя Ф.Ф. Андерса] // Києвлянин. – 1911. – 2 окт.
- 1584. Колодій О., Кухарчук М.** Землемір, якому судилося зміряти небо: [Дирижабль “Київ” 1911 р. Ф.Ф. Андерса] // Хрещатик. – 1997. – 15 берез.
- 1585. Колодій О.** Над Києвом – “Київ” // Наука і суспільство. – 1996. – № 11–12. – С. 12–13.
Перший в Україні дирижабль “Київ” (6 серп. 1911 р.).
- 1586. Ляховецький М.** Авіаційні захоплення професора Делона: Керівник повітроплавального гуртка при КПІ здійснював польоти на бамбуковому планері 1906–1908 рр.] // Прапор комунізму. – 1981. – 5 серп. – (Пошук).
- 1587. Ляховецький М.** “Ілля Муромець-київський”: [Літак “Ілля Муромець”, 1914 р.] // Прапор комунізму. – 1984. – 1 серп.
- 1588. Ляховецький М.** Перший аероплан Києва // Рад. Україна. – 1980. – 7 черв.
- 1589. Ляховецький М.** У Києві, на Посту-Волинському: З нашим містом пов’язані цікаві сторінки життя маршала авіації Ф.О. Астахова [1913–1966 рр.] // Прапор комунізму. – 1983. – 17 лип.
- 1590. Мойсєєв В.** Хазяїн та робітник: [З “Дому Терещенків”] // Київ. політехнік. – 1997. – № 33–37. – С. 3–4. – (КПІ – 100).
Відомості щодо побудови аеропланів у Повітроплавальному гуртку КПІ.
- 1591. Рибаків М.О.** Лицарі київського неба // М.О. Рибаків. Невідомі та маловідомі сторінки історії Києва. – К., 1997. – С. 336–353.
- 1592. Рудник В.** Місто окрилених: Місто над Дніпром зробило вагомий внесок у загальнолюдську справу підкорення повітряної стихії [1911–1926 рр.] // Прапор комунізму. – 1980. – 12 груд. – (До 1500-річчя Києва).
- 1593. Сімзен-Сичевський О.М.** Перший авіаполіт в Києві [С.І. Уточкіна 21.IV.1911 р.] // Україна. – 1941. – № 2. – С. 22: іл.

2.16.7.2. Авіаконструктор І.І. Сікорський

Створено найбільші у світі багатомоторні літаки “Русский витязь” та “Ілля Муромець” конструкції І. Сікорського

Aircraft designer I.I.Sikorsky

1594. **А.К.** Новые рекорды И.И. Сикорского // Киевлянин. – 1911. – 23 сент.
1595. **Адлер Г.** Хроника воздухоплавания: Первая Киевская авиационная неделя // Киевлянин. – 1911. – 19 сент.
Змагання між сучасними типами біплана (Сікорський) та моноплана (де Кампо-Сципіо).
1596. **Иванов Ю.** Гении нам никогда не нужны: [Молодые годы авиаконструктора Игоря Сикорского в Киеве] // Зеркало недели. – 1997. – 5 июля.
1597. **Кониченков А.** “Стрекозы” Сикорского: [Первое рус. самолетостроит. КБ] // Комсом. правда. – 1989. – 17 сент.
1598. **Кухар Л.** Киянин, який підняв державу в небо: [Про авіаконструктора І.І. Сікорського] // Голос України. – 1999. – 27 лют.
1599. **Мойсєєв В.** Київське небо Сікорського: Худож.-док. повість // Знання та праця. – 1990. – № 1. – С. 14–15; № 2. – С. 14–15; № 3. – С. 14–15; № 4. – С. 14–15; № 5. – С. 14–15; № 6. – С. 14–15.
1600. **Мойсєєв В.** Початок авіаєри: [100 років з дня народж. авіаконструктора І.І. Сікорського] // Веч. Київ. – 1989. – 7–10 черв.; 12 черв.; 13 черв.
1601. **Рекордный** полет И.И. Сикорского // Киевлянин. – 1911. – 19 авг.
1602. **Розповідають сини:** [Гість Києва М.І. Сікорський – син І.І. Сікорського: 3 нагоди 100-річного ювілею батька] // Прапор комунізму. – 1989. – 27 черв.
1603. **Рудник В.** Батько “Муромця” і вертольота: [І.І. Сікорський] // Прапор комунізму. – 1989. – 27 черв.
1604. **Янько Л.** Злетів над часом: [Про авіаконструктора І.І. Сікорського] // Веч. Київ. – 1997. – 12 квіт.

2.16.7.3. Льотчик П.М. Нестеров

(Flier) aviator P.M. Nesterov

1605. **Карамаш С.** Небо Києва уславило у віках: До 110-річчя з дня

- народж. П. Нестерова // Хрещатик. – 1997. – 14 черв.
- 1606. Карамаш С.** Петро Нестеров у Києві // Арсеналець. – 1994. – 4 листоп.: іл.
- 1607. Мельниченко В.** Видатний пілот: Сьогодні минає 95 років з дня народж. П.М. Нестерова: [Київ, 1913 р.] // Прапор комунізму. – 1982. – 27 лют.
- 1608. Мельниченко В.** Витязь неба: Минуло 95 років з дня народж. Петра Миколайовича Нестерова: [Київ, 1913 р.] // Молода гвардія. – 1982. – 2 берез.
- 1609. Мёртвая петля** [Нестерова] на аэроплане: (Хроника воздухоплавания) // Киевлянин. – 1913. – 29 авг. – Подп.: Н.М.
- 1610. Памяти Нестерова** // Киевлянин. – 1914. – 28, 29, 31 авг.
- 1611. Рудник В.** Подвиг у Києві: [До 100-річчя з дня народж. П. М. Нестерова – автора перших в історії “Мертвої петлі” і повітряного тарана] // Прапор комунізму. – 1987. – 27 лют.
- 1612. Рудник В.** “Чини й звання залишати за дверима!”: 75 років тому льотчик П. Нестеров виконав у небі під Києвом першу в історії “мертву петлю” // Прапор комунізму. – 1988. – 11 верес.
- 1613. Сандул В.** “Мертва петля” – вперше у світі: 27 лют. минає 110 років від дня народж. відомого льотчика Петра Нестерова // Хрещатик. – 1997. – 20 лют.
- 1614. Середа К.** У повітрі скрізь опора: Він (Нестеров) злетів у небо стрімко й пристрасно з величезним бажанням зробити вітчизняну авіацію могутньою, кращою в світі: [Київ, 1913 р.] // Прапор комунізму. – 1981. – 26 серп.
- 1615. Соколов В.** Таран Нестерова: Воспоминания очевидца // Прометей: Ист.-биограф. альм. сер. “Жизнь замечательных людей”. – М., 1969. – № 7. – С. 314–317.
- 1616. Сургай Л.** Найперший Ас планети: [Цього року виповнюється 80 років від того дня, коли льотчик Нестеров у Києві вперше здійснив на літаковій “мертву петлю”] // Арсеналець. – 1993. – 4 листоп.
- 1617. Федоров В.Ф.** Выдающийся русский летчик-новатор П.Н. Нестеров (1887–1914 гг.). – К.: Знание, 1952. – 24 с.: ил.

2.16.8. Фунікулер

1905 р. 7 трав. відкриття першого в Російській імперії фунікулеру

Funicular

1618. **Абрагамсон А.А.** Электрическая канатная дорога в г. Киеве: (Михайловский подъем). – К., 1916. – 16 с.: ил., 5 вкл. л. ил.
1619. **Київському фунікулеру – 90:** [Ред. ст.] // Міське госп-во України. – 1995. – № 3. – С. 35.
1620. **Михайловский** электрический подъем // В.Д. Бублик. Киев. календарь на 1906 г. – К., 1905. – С. 232–234.
1621. **Открытие** Михайловского электрического подъема [фуникулёра] // Киевлянин. – 1905. – 5, 8, 9 мая.
1622. **Предстоящее** открытие Михайловского механического подъема [фуникулёра] // Киевлянин. – 1905. – 3 мая.
1623. **Толочко Л.** Київський фунікулер: [3 історії] // Час/Time. – 1997. – 7–13 серп.

2.17. Зв'язок Communication

2.17.1. Телеграф Telegraph

1624. **Киевская** станция беспроволочного телеграфа: [К IV Всерос. электр. съезду в Киеве] // Киев. искра. – 1907. – № 6. – С. 41.

2.18. Торгівля Commerce

1625. **Аксенов В.И.** Хлебная торговля // Юго-Зап. край в экон. отношении / Сб. ст. под ред. А.И. Ярошевича. – К., 1913. – С. 56–63.
1626. **Воблый К.** К вопросу о причинах современной дороговизны // Изв. Киев. гор. думы. – 1915. – № 1. – С. 3–39.
1627. **Движение** базарных цен на главнейшие продукты первой необходимости в г. Киеве с 1908 по 1917 год // Стат. бюл. по г. Киеву за 1918 г. – 1920. – Вып. 4. – С. 2–5,8.
1628. **Движение** цен на строительные материалы в Киеве в 1914–1918 гг. // Стат. бюл. по г. Киеву за 1918 г. – 1920. – Вып. 4. – С. 12.
1629. **И.Н. М-ъ.** Киевская биржа и хлебная торговля // Хлебная торговля в Киевской губернии / Под ред. И.Г. Черныша. – К., 1914. –

С. 281–283.

- 1630.** Киевское русское торговое общество за 1911 и 1912 гг.: К вопр. о торговых палатах и кредите. – К., 1913. – 68 с.
- 1631.** Козеренко Н. Обзор состояния товарных цен в городах губерний Киевской, Подольской, Волынской, Полтавской и Черниговской за ноябрь и декабрь 1916 г. // Киев. гор. изв. – 1917. – № 1–2. – С. 1–11.
Наведено й ціни в Києві на зернові продукти, борошно і картоплю.
- 1632.** Л.В. Возрождение жизни в гор. Киеве // Киев. гор. изв. – 1915. – № 2. – С. 157–159.
- 1633.** Сравнительная таблица о движении цен на главнейшие продукты в гор. Киеве и Киевской губернии [за 1913/1914 – 1918/1919 гг.] // Стат. бюл. по г. Киеву за 1918 г. – 1920. – Вып. 4. – С. 11.
- 1634.** Хлебная торговля в Киевской губернии / Обслед., произвед. Агроном. отд. Киев. губерн. зем. управы под рук. и ред. И.Г. Черныша. – К., 1914. – 292 с.: 6 вкл. л. табл. карт.
- 1635.** Яснопольский Л. Киев как распределительный центр // Журн. Киев. губэконо. – 1923. – № 1. – С. 38–69.
- 1636.** Яснопольский Л. Киев как торговоый центр // Киев. контрактная ярмарка 1923 года. – К., 1923. – С. 30–43.

2.18.1. Торговельний вантажообіг Trade goods turnover

- 1637.** Аксенов В.И. Статистический очерк хлебной торговли в Киевской губернии // Хлебн. торговля в Киев. губернии / Под ред. И.Г. Черныша. – К., 1914. – С. 122–126: вкл. л. табл.
- 1638.** Яснопольский Л. Влияние войны на водный грузооборот Киева // Экон. вестн. – 1919. – № 5. – С. 1–4.
- 1639.** Яснопольский Л. Грузооборот г. Киева за десятилетие 1904–1913 г. – К., 1917. – 120 с. – (Материалы Киев. гор. врем. стат.-экон. бюро).
- 1640.** Яснопольский Л., Копорский А. Район тяготения хлебных грузов к Киеву и его границы с соседними районами // Журн. Киев. губэконо. – 1923. – № 6. – С. 3–9.
Початок цієї статті див.: 1923. – № 1,4.
- 1641.** Яснопольский Л. Снабжение г. Киева скотом и мясом за десятилетие 1906–1915 гг. – Пг., 1916. – VIII, 60 с.: 13 вкл. л. табл. – (Материалы Киев. гор. врем. стат.-экон. бюро).

2.18.2. Базари, ярмарки Markets. Fairs

1642. Айзенштейн М. Город Киев // Киевская контрактная ярмарка 1923 года. – К., 1923. – С. 4–78.
1643. Алексеевский крытый рынок // Изв. Киев. гор. думы. – 1914. – № 11. – С. 126–128.
1644. М[арго]лин Д. Новый контрактный дом в Киеве // Киев. гор. изв. – 1915. – № 2. – С. 139–146.
1645. М[арголин] Д. Деятельность базарного отделения Киевской городской управы за 1911–1914 гг. // Киев. гор. изв. – 1915. – № 8. – С. 178–190.
1646. Плахов П. Киевский городской крытый рынок. – К., 1913. – 32 с.: ил., пл.
1647. Плахов П. Сведения о доходности базаров и уличной торговли [в Киеве] за четырехлетие с 1910 по 1913 год и с подробным расчетом доходов за 1914 год по 1 мая // Изв. Киев. гор. думы. – 1914. – № 4–5. – С. 1–4.
1648. Поторжинский А., свящ. О воскресных базарах // Киев. епарх. ведомости. – 1909. – № 45.
1649. Спутник контрактовича: Справ. кн. на время контрактов 1913 г.: С адресн. отд. и пл. г. Киева. – К.: С.М. Богуславский, 1913. – 138 с.: пл. 1-е видання – К., 1907.
1650. Статистические сведения по г. Киеву за [1905–1915] г. // Изв. Киев. гор. думы. – 1905–1915.
Наведено ціни на продукти на київських базарах.

2.18.3. Сільськогосподарські та промислові виставки Agricultural and industrial exhibitions

1651. Всероссийская выставка: Г. Киев. 1913: (Описание). – К.: Ред.-изд. Б.Н. Клебанов, 1914. – 308 + LXIII с.
1652. Всероссийская выставка в Киеве // Киевлянин. – 1913. – 3 окт.
1653. Историко-экономический очерк г. Киева // Художеств.-ил. альбом Всерос. выставки 1913 г. в г. Киеве. – К.; СПб., 1913. – С. 1–15.
1654. К устройству в Киеве Всероссийской выставки в текущем году // Киевлянин. – 1913. – 5–13 янв.
1655. К устройству Киевской выставки // Киевлянин. – 1913. – 17, 18, 20,

22, 23, 24 янв.; 1, 19, 25 февр.

- 1656.** **Каталог ...** Всероссийской выставки 1913 г. в г. Киеве. – [Киев, 1913]. – [2], 236 с.: вкл. л. пл.
- 1657.** **Киевское** книгопечатание: Ист. справка // Кат. выст. учен. работ Киев. художеств.-ремесл. шк. печ. дела. – К., 1911. – С. 7–10. – Те ж: Каталог Отд. Печ. писчебумаж. дела: (Всерос. выст. в Киеве 1913 г.). – К., 1913. – С. 5–8.
- 1658.** **Краткий** путеводитель по Всероссийской выставке 1913 г. в г. Киеве.– К.: Тепе, 1913.– 32 с.
- 1659.** **Lutosławski J.** Ze stosunków rolniczych na Rusi: Szkic okolicznościowy. Z dodatkiem: Wystawa Kijowska pod względem rolniczym. – Warszawa, 1914. – 102 s.: 8 il.
Лютославський Й. Київська виставка – погляд на рільництво.
- 1660.** **Nasz [polcki] udział** na Wystawie: Ankieta “Swiata” // Swiat. – 1913. – Nr. 24. – S. 4–9: 15 il.
Наш відділ на виставці.
- 1661.** **Позняк П.** Де була Всеросійська виставка: [Київ, 1913 р.] // Прапор комунізму. – 1981. – 7 серп. – (До 1500-річчя Києва).
- 1662.** **Спутник** по выставке в Киеве 1913 г. – К.: Меркурий, 1913. – 144 с.: ил., вкл.л. пл.
- 1663.** **Художественно-иллюстрированный** альбом Всероссийской выставки 1913 г. в г. Киеве / Под ред. В.Н. Клебанова. – К., 1914. – 376 с.: ил.; 68 вкл. л.

2.19. Каналізація Sewerage (system)

- 1664.** **Голубятников П.В.** О главном коллекторе новой киевской канализации. – К., 1908. – 20 с.
- 1665.** **Отзывы** специалистов по санитарной технике о проекте расширения киевской канализации. – К., 1909. – 64 с. – Дод. до брошури П. Голубятникова “О главном коллекторе новой киевской канализации”.

2.20. Водопостачання Water-supply

- 1666.** **Данилов Ф.А.** Водопроводы русских городов: Кратк. описание

- устройства и данные по эксплуатации за 1909 и 1910 гг.: Сост. по анкете бюро Всерос. водопровод. и санитар.-техн. съезда в 1912 г. – М., 1913. – 278 с.
Про Київ – С. 26–27.
- 1667.** Доклад Киевского общества водоснабжения Министерству внутренних дел.– К.,1912. – 26 с.
- 1668.** **Иванов В.Ф.** Доклад ... 1. О диаграммах расходования воды в день наибольшего потребления воды. 2. О химическом исследовании рек Днестра и Десны. 3. О бактериологическом исследовании воды рек Днестра и Десны; Опыты по коагулированию и хлорированию днепровской воды // Изв. Киев. гор. думы. – 1914. – № 2. – С. 1–34: 2 вкл. л. пл.
- 1669.** **Иванов В.Ф.** К проекту водоснабжения г. Киева // Изв. Киев. гор. думы. – 1914. – № 8, отд. IV. – С. 1–30.
- 1670.** **К вопросу** о досрочном переходе Киевского городского акционерного водопровода в непосредственное ведение города // Изв. Киев. гор. думы. – 1909. – № 9, отд. IV. – С.1–19; отд. V. – С. 1–15.
- 1671.** **Кириченко О.І.** Вода, що відновлює здоров'я: (Київ. артезіан. водопроводу 100 років) // Міське госп-во України. – 1996. – № 4. – С. 38–39.
- 1672.** **Коклик С.Г.** Подземные воды г. Киева: Материалы по вопр. об артезианском водоснабжении г. Киева. – К.: С.М. Богуславский, 1909. – [8], 128 с.
- 1673.** **Контракты** Киевского городского общественного управления с городским обществом водоснабжения. – К., 1910. – 36 с.
- 1674.** **Краткий** очерк устройства и развития городского водопровода. – К., 1907. – 16 с.: 3 вкл. л. ил.
- 1675.** **Краткое** описание Киевского артезианского водопровода. – К., 1913. – 9 с.
- 1676.** **Никитин С.** Доклад о современном положении вопроса о водоснабжении г. Киева артезианской водой. – К., 1909. – 7 с. – То же. – // Водное дело. – 1909. – № 6. – С. 12–15.
- 1677.** **О положении** водопроводного вопроса в Киеве: (Докл. водопровод. комис. Киев. гор. думы в февр. 1909 г.) – К., 1909. – [2], 22 с. – Відб. з: Изв. Киев. гор. думы. – 1909. – № 1.
- 1678.** **Описание** Киевского водопровода / Сост. Техн. отд. Гор. обществ. упр. – К.: Тип. К.Ш. Круглянского, 1910. – 209 с.

2.21. Освітлення (газове, електричне) Lighting (gas, electric)

1679. **Буковинский М.М.** Доклад председателя комиссии по освещению города: О введении в Киеве керосино-калильного освещения // Изв. Киев. гор. думы. – 1907. – № 6. – С. 57–76.
1680. **Городское** благоустройство // Киев. гор. изв. – 1917. – № 12. – С. 80–81.
1681. **Киевское** электрическое общество. – К.: Изд. о-ва, 1907. – 18 с.: 11 вкл. л.
1682. **Кира-Донжан К.** Киевское электрическое предприятие по освещению города // Изв. Киев. гор. думы. – 1915. – № 9. – С. 76–93.
1683. **М[арго]лин Д.** Киевское электрическое о-во // Изв. Киев. гор. думы. – 1915. – № 2. – С. 147–156.
1684. **Развитие** потребления электрической энергии в Киеве // Изв. Киев. гор. думы. – 1915. – № 5. – С. 154–156.
1685. **Рокотян С.Б.** Электрическое освещение г. Киева // Изв. Киев. о-ва для надзора за паровыми котлами. – 1915. – № 3. – С. 67–70.
1686. **Соловьев Н.В.** Санитарные условия труда на Александровской дизельмоторной электрической станции в Киеве // Сб. работ санитар. инспекции на Украине. – К., 1923. – С. 78–83.
1687. **Сравнительные** данные об электрическом освещении городов [Киева, Берлина, Лондона и Чикаго] // Киев. гор. изв. – 1915. – № 5. – С. 152–153.

2.22. Постачання паливом Firing (fuel) supply

1688. **М[арго]лин Д.** Обеспечение г. Киева топливом // Изв. Киев. гор. думы. – 1915. – № 12. – С. 151–163.
1689. **М[арго]лин Д.** Организация снабжения г. Киева топливом // Киев. гор. изв.. – 1915. – № 9. – С. 161–168.
1690. **Марголин Д.** Отопительный вопрос в городах // Киев. гор. изв. – 1915. – № 11. – С. 25–44.
1691. **Общественная** организация доставки топлива населению // Киев. гор. изв. – 1915. – № 10. – С. 156–157.
1692. **Угольный** кризис в Киеве // Киевлянин. – 1917. – 20 янв.

2.23. Етнографія Ethnography

1693. Ковалинский В. Долой шаровары! // Рабочее слово. – 1992. – 30 мая: ил.
Жіноча мода у 1911 році.
1694. Ковалинский В. “Позвольте Вас пригласить” // Рабочее слово. – 1991. – 15 февр.: ил.
Жіноча мода на початку ХХ століття.
1695. К[опир]. Про потребу стилю в домашньому житті // Рада. – 1911. – 21, 22, 23 верес.

2.24. Освіта Education

2.24.1. Загальні праці General works

1696. К введению всеобщего обучения в Киеве // Киевлянин. – 1911. – 8 окт.
1697. М[ол]чанов С. К вопросу о всеобщем обучении в городе Киеве // Киев. гор. изв. – 1916. – № 5–6. – С. 64–80.
1698. Н.Т. Киевская колония принудительного воспитания. – К., 1909. – 8 с. – Відб. з: Киевлянин. – 1909. – № 157.
1699. Отчет Киевской городской училищной комис. за 1909 год. – К., 1911. – 250 с. – Дод. до “Изв. Киев. гор. думы”. – 1911. – № 3–4.
1700. Отчет попечителя Киевского учебного округа за 1916-й год. – К.: Т-во И.Н. Кушнарев и Ко, 1917. – [360] с.: табл.
1701. Памятная книжка Киевского учебного округа на [1906/1907–1916/1917 гг.]. – К.: Упр. учебн. окр., 1907–1917.
1702. Памятная книжка Киевских городских училищ на 1902 год. – К., 1902. – 56 с.
1703. Памятная книжка Киевских городских училищ на 1905 год. – К., 1905. – 72 с.
1704. Памятная книжка Киевских городских училищ на 1907 год. – Умань, 1907. – [3], 68 с.
1705. Памятная книжка Киевской городской училищной комиссии на 1909 год. – К., 1909. – 68 с.

1706. **Памятная** книжка Киевской городской училищной комиссии / Сост. 1 янв. 1910 г. – К., 1910. – 70 с.
1707. **Проект** школьной сети для г. Киева с финансовым планом осуществления всеобщего обучения в 20-летний период. / Сост. училищн. отд-нием гор. управы. 1909 г. – К., 1909. – 64 с.: вкл. л. табл.
1708. **Проект** школьной сети для г. Киева с финансовым планом осуществления всеобщего обучения в 12-летний период. – К., 1911. – 54 с.
1709. **Феофилактов К.М.** Комиссия для описания губерний Киевского учебного округа // Ист.-стат. зап. об ученых в учебно-вспомогат. учреждениях ун-та святого Владимира. – К., 1884. – С.1–8.

2.24.2. Вища освіта Higher education

2.24.2.1. Університет University

1710. **Асмус В.Ф.** Философия в Киевском университете в 1914–1920 гг.: (Из воспоминаний студента) // Вопр. философии. – 1990. – № 8. – С. 90–108.
1711. **В университете:** [Впервые в рус. ун-тах, в Киев. ун-те разрешили оставить для подготовки к науч. деятельности двух женщин] // Киевлянин. – 1913. – 15 янв.
1712. **Василенко Н.П.** Киевский университет святого Владимира // Энцикл. слов. Гранат. – Изд. 7. – М. [1914]. – Т. 2. – С. 259–261.
1713. **Докладная** записка, представленная совету императорского университета святого Владимира комиссии, избранной в заседании совета 29 ноября 1907 года для выработки мер к обеспечению правильного хода занятий в ун-те. – К., 1907. – 22 с. – (На правах рукоп.).
1714. **Крупницький Б.** 3 студентських спогадів історика // Україна (Париж). – 1951. – № 6.
Київський університет, 1913 р.
1715. **Памяти Н.И. Пирогова:** Приветствия и речи, произнесенные на торжественном праздновании императорским ун-том святого Владимира столетия рождения Н.И. Пирогова, 13 ноября 1910 года. – К., 1911. – 108 с.: портр.

1716. **Паустовский К.Г.** Повесть о жизни. Кн. 2. Непокойная юность // К.Г. Паустовский. Собр. соч.– М.: Госполитиздат, 1957. – Т.3. – С. 299–566.
Київський університет, 1913–1914 р. Вперше: Новий мир. – 1955. – № 3–6.

2.24.2.2. Політехнічний інститут Polytechnic institute

1717. **Известия** Киевского политехнического института. – К., 1901–1917. – С. I–VII.
Виходили 4 рази на рік. З 1910 р. видавалися розбіжно дві серії: “Отдел инженерно-механический” та “Отдел химико-агрономический”. Після революції видання виходило з 1923 по 1930 р.
1718. **Иллюстрированный** сборник материалов к истории возникновения Киевского политехнического института. – К., 1914. – 144 с.: 15 вкл. л. ил., портр.

2.24.2.3. Медичний інститут Medical institute

1719. **История** Клинического общества студентов-медиков императорского университета святого Владимира с 1881–1913 г. 2. Устав Клинического общества. – К., 1913. – 32 с.
1720. **Крылов А.П. и др.** Страницы из истории хирургии на Украине / А.П. Крылов, М.П. Постолов, Н.А. Иванова // Очерки из истории мед. наук и здравоохранения на Украине. – К.: Госмедиздат, 1954. – С. 381–396.
1721. **Сто лет** Киевского медицинского института (1841–1941). – К.: Медгиз УССР, 1947. – 153 с. – (Киев. мед. ин-т им. А.А. Богомольца). – (На правах рукоп.).

2.24.2.4. Комерційний інститут Commercial institute

1722. **Бобров Ф.Ф.** Краткое описание лабораторного корпуса Киевского коммерческого института. – К., 1913. – [2], 24 с.: 6 вкл. л. – Відб. з: Изв. Киев. коммерч. ин-та. – Кн. 19.

1723. **Записка** о Киевском коммерческом институте (1910 г.) – К., 1910. – 12, 58с.: вкл. л. ил. – Відб. з: Изв. Киев. коммерч. ин-та. - Кн. 4.
1724. **Известия** Киевского коммерческого института. Т. 1–33. – К., 1909–1919.
Див.: Теремець Д.П. Абетковий покажчик до “Известий Киевского коммерческого ин-та” // Наук. зап. Київ. ін-ту нар. госп-ва. – 1928. – Т. 9. – С. 183–187.
1725. **Киевский** коммерческий институт // История торговли и пром-сти в России.– СПб., 1912. – Т.1, вып. 5. – С. 93–94.

2.24.2.5. Побут та матеріальне становище студентів учбових закладів Conditions and financial positions of students

1726. **Александров В.Д.** Студенческие квартиры в Киеве: (Итоги студенч. квартир. анкет, произвед. в Киеве 16-20 нояб. 1909 г.) / Материал собр. и обраб. студентками и студентами – участниками семинария. – К., 1910. – [2], 78 с. – (Стат. семинарий при Киев. коммерч. ин-те).
Анкетні дані студентів Університету святого Володимира, Вищих жіночих курсів, Комерційного інституту, Київського політехнічного інституту, жіночого медичного інституту, Вищих жіночих курсів Жекуліної.
1726. **Калашников Н.** Очерк пятилетней деятельности Общества вспомоществования недостаточным слушателям Киевского коммерческого ин-та 1908–1913 гг. // Изв. Киев. коммерч. ин-та. – 1915. – Кн. 28. – С. 1–54.
1727. **Кривополов Т.Л.** На помощь молодежи: (Сб. ст., писем и заметок о студенческой нужде и самоубийствах учащихся). – К.: О-во взаимопомощи студентов Киев. политехн. ин-та императора Александра II, 1910. – 290 с.

2.24.2.6. Вища жіноча освіта. Вищі жіночі курси Female higher education. Girls' (female) courses

1728. **Дело** об учреждении и открытии Высших женских курсов в г. Киеве с 1878 г. // Держ. арх. м. Києва, Ф. 244, оп. 1 (1), с. 20.
1729. **Киевские** вечерние Высшие женские курсы, учрежденные А.В. Жекулиной. С двумя факультетами: 1) Историко-литературным и

- 2) Педагогическим. – К., 1913. – 26 с.
1730. **Краткий обзор истории и современного состояния Высших женских курсов в г. Киеве.** – К.: Высш. жен. курсы, 1913. – 32 с.
1731. ***Летопись** вечерних Высших женских курсов в Киеве А.В. Жекулиной / Изд. под руковод. В.Н. Перетца. Кн. 1–2. – К., 1914–1915.
1732. **Отказ в принятии женщин в университет // Киевлянин.** – 1905. – 22 мая.
1733. **Сикорский И.А.** Киевский педагогический Фребелевский институт и его задачи. – К., 1907. – 24 с.
1734. [Томашевский С.П.] **Краткие сведения о медицинском отделении при Высших женских курсах в г. Киеве за первые шесть лет его существования (1907 1/V– 1913 16/VI).** – К., 1913. – VIII, 40 с.

2.25. Наука Science

2.25.1. Загальні праці General works

1735. **Дзира Я.І.** Першовідкривач українських старожитностей, будівничий Київської філологічної школи: (До 100-річчя від дня народж. акад. В.М. Перетца) // Укр. іст. журн. – 1970. – № 1. – С. 135–137.
1736. **Клейн Б.І.** І.І. Мечніков у Києві: (Із спогадів) // Молодь України. – 1945. – 15 трав.

2.26. Мистецтво Art

2.26.1. Живопис Painting

1737. **Арсеньев М.** Иван Сидорович Ижакевич // Совет. Украина. – 1940. – 10 авг.
1738. **Блюміна І.** Двоє з “Шершня”: [Про творчість худож. І.М. Бурячка і П. Наумова (Засупця), співробітників демократ. сатир. журн. “Шершень”: Київ, 1906 р.] // Культура і життя. – 1967. – 11 трав.
1739. **Горбачов Д.** Олександра Екстер у Києві і Парижі // Всесвіт. – 1988.

– № 10. – С. 168–176.

- 1740. Каланиченко Л.** Дружба з Києвом: [Стосунки І. Репіна з Україною] // Література і мистецтво. – 1944. – 7 серп.
- 1741. Киркевич В.** Сюди завжди прагнув Реріх: [Опис Києва] // Веч. Київ. – 1985. – 14 груд.
- 1742. Настенко Л.** Невідомі листи Реріха // Прапор комунізму. – 1986. – 13 жовт.
- 1743. Настенко Л.** Невідомі листи М.Реріха: [Листування з П. Альошиним, 1908–1909 р.] // Пам'ятники України. – 1987. – № 2. – С. 48.
- 1744. Пархоменко І.** “Україні – любов і привіт”: До 110-річчя з дня народж. М.К. Реріха // Культура і життя. – 1984. – 28 жовт.
- 1745. Сердюк О., Мокроусова О.** Монументальний живопис в інтер'єрах київських особняків та прибуткових будинків доби еклектики та модерну // Родовід. – 1994. – № 9. – С. 85–86.
- 1746. Силин О.** Творець-гуманіст: Цікаві подробиці: [М. Реріх на Україні] // Літ. Україна. – 1984. – 17 квіт.
- 1747. Туркевич В.** Пензлем норвезького художника [Х. Крог в Києві, 1911–1914 рр.] // Всесвіт. – 1982. – № 2. – С. 164–165.
- 1748. Турченко Ю.** М.І.Мурашко: Нарис про життя, творчість і педагогічну діяльність. – К.: Держ. вид-во образотворч. мистецтва і муз. літератури, 1956. – 40 с.: іл., портр.
- 1749. Турченко Ю.** Репін у Києві // Веч. Київ. – 1955. – 28 верес.
- 1750. Чаговець В.** Репін у Києві // Рад. Україна. – 1944. – 2 серп.

2.26.2. Графіка

Graphic arts (Drawing)

- 1751. Демченко Е.П.** Политическая графика Киева периода революции 1905–1907 гг. – К.: Наук. думка, 1976. – 188 с.
- 1752. Демченко Е.П.** Политическая графика киевского студенчества в 1905–1907 годах // Вопр. истории – 1973. – № 12. – С. 194–196.

2.26.3. Музика

Music

- 1753. Абарбарчук С.** Олександр Вертинський – киянин: [Про київ. період творчості співака] // Культура і життя. – 1997. – 9 лип.

1754. **Андрієвський В.** Смерть і похорон Миколи Лисенка: У тридцяті роковини. Київ, 6–10 листоп. 1912 // Краків. Вісті. – 1942. – 8 листоп.
1755. **Аністратенко Ж. Б.** Яворський в Києві: З історії муз. культури [1916–1921 рр.] // Музика. – 1977. – № 4. – С. 26.
1756. **Беляков В.** Яків Калишевський – регент хору кафедрального Софійського Собору // Пам’ятки архіт. і монум. мистецтва в світлі нових досліджень: Наук. конф. Нац. заповідника “Софія Київська”. – К., 1996. – С. 23–24.
1757. **Валяшко С.** Рахманінов у Києві: До 120-річчя з дня народж. // Арсеналець. – 1993. – 17 черв.
1758. **Дорошенко В.** Як я їздив до Києва в листопаді 1912 р.: (Спогади у 30-ті роковини від смерті М. Лисенка) // Краків. Вісті. – 1942. – 18–19 листоп.
1759. **Дуда М.** “Народний концерт” Шаляпіна: [Київ, 1906 р.] // Культура і життя. – 1983. – 15 трав.; Вісті з України. – 1983. – № 50, груд.
1760. **Заніна Л.** Незабутня зустріч: [Піаніст Рахманінов у Києві, 1911 р.] // Прапор комунізму. – 1986. – 15 квіт.
1761. **Заржицький О.Ф.** Шаляпін у Києві: До 110-річчя від дня народж. // Музика. – 1983. – № 2. – С. 21–22.
1762. **Илькевич С.** Солистка української опери: [О певице Кларе Брун] // Зеркало недели. – 1997. – 7 марта.
1763. **Лисенко О.М.** Спогади про батьків: [До 150-річчя від дня народж. М.В. Лисенка] / Літ. виклад. Б. Хандроса; Передм. М.Т. Рильського. – 5-те вид. – К.: Муз. Україна, 1991. – 364[4] с.: портр., фотоіл.
1764. **Майборода Г.** Публікується вперше: [Рахманінов в Києві в 1911 р.] // Наука і культура. Україна. 1982. – К., 1983. – С. 434.
1765. **Малоземова А.** Киевский адрес [С.] Рахманинова // Зеркало недели. – 2000. – 12–18 авг.
1766. **“Народний” концерт Шаляпіна в Києві [в 1906 році] / Підгот. М. Дуда // Україна молода. – 1998. – 22 жовт.**
1767. **Матвєєв А.** Незвичайний концерт Шаляпіна: Великий співак відвів у своїх спогадах Києву особливе місце: [1906 р.] // Прапор комунізму. – 1988. – 16 жовт.
1768. **Повница А.** Орден Горовица: [Памяти музыканта В.С. Горовица] // Правда Украины. – 1995. – 16 мая.
1769. **Попова К. С.** Рахманінов у Києві: До 100-річчя від дня народж. // Музика. – 1973. – № 3. – С. 25.

1770. **Последний** великий романтик: [Из биогр. пианиста В. Горовица (1903–1989) / Подгот. Ю. Зильберман.] // Зеркало недели. – 2000. – 28 окт.; 3 нояб.
1771. **Сисько В.** Великий успіх “Енеїди”: [Про прем’єру опери М.В. Лисенка в театрі М. Садовського у Києві в 1910 р.] // Комсомолец Полтавщини. – 1969. – 6 берез.
1772. **Шандра В.** Таємниче зникнення: [Київ, 1909 р.] // Веч. Київ. – 1984. – 29 верес.
Про А.В. Лисенка – брата відомого композитора.

2.26.4. Театр Theatre

1773. **Альшванг А.** Оскар Фрид: Страничка воспоминаний // Совет. музыка. – 1941. – № 2. – С. 79–81. – (Гастроли 1910–1911 та 1918 рр.).
1774. **Безродний Є.** Маловідомі сторінки: [В. Комісаржевська в Києві в 1909 р.] // Веч. Київ. – 1985. – 19 лют.
1775. **Бостуніч Г. [Шварц Г.В.]** Почему погиб киевский драматический театр: Скорбные наблюдения и печальные выводы театрала. – М., 1917. – 24 с.
1776. **Вишнева А.** Сторінка за сторінкою: [Укр. театр М. Садовського в Києві, 1907 р.] // Вісті з України. – 1982. – № 6, фебр.
1777. **Гаккебуш В.** Єднання під знаком Мельпомени: [Про перший укр. нац. драм. театр Садовського в Києві, 1907–1917 рр.] // Вітчизна. – 1972. – № 9. – С. 189–196.
1778. **Галл А.** МХАТ у Києві: (З минулого) // Театр. – 1938. – № 6. – С. 46.
Гастроли 1912 р.
1779. **Дейч О.** Людина, яка була театром: [Лесь Курбас в Києві в 1916–1922 рр.] // Жовтень. – 1982. – № 6. – С. 93–101.
1780. **Дурилін С.М.** Марія Заньковецька. (1860–1934): Життя і творчість. – К.: Мистецтво, 1955. – 520 с.: 54 с. з іл., л. портр.
1781. **Іванов А.** “Художественники” у Києві: [Про гастролі МХАТу в 1912 і 1914 рр.] // Мистецтво. – 1969. – № 3. – С. 32.
1782. **Лепша І.** Травнева ніч у Києві: [Про перебування К.С. Станіславського, 1912 р.] // Наука і суспільство. – 1988. – № 1. – С. 28–31.
1783. **Lifar S.** My vie: from Kiev to Kiev: an autobiography / translated from the French by James Holman Mason. – London: Hutchison, 1970. – 332 p.: il., ports.

- Ліфар С.** Моє життя: від Києва до Києва: Автобіографія.
- 1784. Малаков Д.** Київські адреси Сергія Лифаря // Київ. – 1995. – № 2–3. – С. 163–164: іл.
- 1785. Ревуцький В.** Чи існував український постійний театр у Києві перед революцією? // Сучасність. – 1984. – № 11. – С. 44–51.
- 1786. Сірий Ю. [Тищенко Ю.]** Український театр в Києві 1908–1909 р. // Літ.-наук. вісн. – 1909. – № 5. – С. 359–364.
- 1787. Staniszewski T.M.** Siedmioletnie teatru polskiego w Kijowie. – Warszawa, 1912. – 24 s.
- Станішевський Т.М.** Семиліття польського театру в Києві.
- 1788. Чаговець В.** Життя і сцена: Нариси про майстрів театру. – К.: Держ. вид-во образотворч. мистецтва і муз. літератури, 1956. – 211 с.
- 1789. Черненко М.** 1912 рік: МХАТ у Києві // Наука і суспільство. – 1980. – № 12. – С. 47.

2.27. Літературне життя

Literature life

2.27.1. Видатні письменники в Києві Remarkable (prominent) writers in Kiev

Ахматова А.А.

Akhmatova A.A.

- 1790. Ахматова А., Гумилев Н.** Стихи и письма / Публикация, составление и вступительное слово Э.Г. Герштейн // Новый мир. – 1986. – № 9. – С. 196–227.
- 1791. Залюбовская М.** Неужели не уберегла?: [Анна Ахматова и Николай Гумилёв] // Зеркало недели. – 1997. – 4 янв.
- 1792. Канівецький С.** “Вони вінчалися в Києві ...”: [А. Ахматова і М. Гумільов]: Літ. композиція для старшокласників // Всесвіт. література та культура в навч. закладах України. – 2000. – № 1. – С. 54–56.
- 1793. Ольшанская Е.** В то время я гостила на земле ...: К 100-летию со дня рождения Анны Ахматовой // Правда Украины. – 1989. – 23 июня.
Про навчання А. Ахматової у Києві на вищих жіночих курсах.
- 1794. Ольшанська Є.** Данина вдячності і любові: Образ поетеси А. Ахматової в українському екслібрисі: [Київ. художники: К. Козловський, А. Мистецький, Ю. Ларкін] // Культура і життя. – 1989. – 25 черв.

1795. **Ольшанська Є.** Ранкова година: [Юні роки А. Ахматової в Києві] // Веч. Київ. – 1986. – 15 лют.
1796. **Про “аматорське літературознавство” та інше:** [Вивч. Є. Ольшанською творчості А. Ахматової у Києві] // Веч. Київ. – 1989. – 19 черв.
1797. **Тименчик Р.** Остров искусства: Биографическая новелла в док.: [25 апр. 1910 г. в Николаев. церкви с. Никольская слободка (под Киевом) состоялось венчание Н. Гумилева и А.А. Горенко] // Дружба народов. – 1989. – № 6. – С. 244–253.

Бабель І.Є.
Babel I.E.

1798. **Кальницький М.** Бабель у Києві: [Київ. адреси письменника] // Еврейс. вести. – 1994. – № 13–14.
1799. **Кальницький М.** Бабель у Києві: [1911–1915 рр.; 1925–1930 рр.] // Літ. Україна. – 1986. – 13 листоп.
1800. **Кальницький М.** Студент Бабель і письменник Бабель // Прапор комунізму. – 1986. – 13 листоп.

Блок О.О.
Block O.O.

1801. **Волинський Т.** Лист Блока [до архітектора Є.І. Катоніна, 1917 р.] // Правда України. – 1992. – 25 черв. – Рос.
1802. **Хінкулов Л.** Александр Блок в Киеве // Радуга. – 1986. – № 4. – С. 170–176.
1803. **Хінкулов Л.** Слушайте революцію: Славетні імена: [Про О. Блока у Києві, 1907 р.] // Веч. Київ. – 1980. – 29 листоп.
1804. **Хінкулов Л.** Три знаменні дні: [Про перебування О.О. Блока в Києві в 1907 р.] // Вітчизна. – 1980. – № 2. – С. 168–176.
1805. **Шоломова С.** Найкраще в Києві Дніпро ...: [Спогади про О.О. Блока] // Прапор. – 1980. – № 11. – С.136–141.

Васильченко С.
Vasilchenko S.

1806. **Грудницька М., Курашова В.** Степан Васильченко.: Статті та

матеріали. – К.: Вид-во АН УРСР, 1950. – 335 с.: іл. – (АН УРСР. Ін-т укр. літератури ім. Т.Г. Шевченка. Матеріали та дослідження з історії укр. літератури XIX–XX ст.; Вип. 2).

- 1807. Сериков А.** Будиночок на Солом'янці [у Києві] : Цікаві подробиці біогр. С. Васильченка // Літ. Україна. – 1979. – 19 жовт.

Волошин М.

Voloshin M.

- 1808. Білокінь С.** Тут жив Максиміліан Волошин: Архіви // Прапор комунізму. – 1982. – 10 січ.
- 1809. Грибов Р.** Поет, митець, громадянин: [М. Волошин] // Веч. Київ. – 1985. – 12 лип.

Гашек Я.

Gashek Ja.

- 1810. Житник В.** Швейк не йде у відставку: Місце народж. – Київ // Веч. Київ. – 1983. – 14 трав.
- 1811. Кухарчук М.** Швейк народився в Києві: Спогад // Хрещатик. – 1997. – 20 берез.
- 1812. Лепша І.** Швейк народився у Києві // Наука і суспільство. – 1983. – № 4. – С. 52–53.
- 1813. Лозинський І.** Ярослав Гашек на Україні: До 100-річчя від дня народж. письменника // Жовтень. – 1983. – № 4. – С. 119–121.
- 1814. Позняк П.** Де жив Ярослав Гашек // Прапор комунізму. – 1988. – 3 черв.
- 1815. Чернишук В.** Швейк біля Золотих воріт // Сіл. вісті. – 1983. – 14 трав.
- 1816. Шудря М.** Українські сторінки життя Ярослава Гашека: До 100-річчя від дня народж. // Всесвіт. – 1983. – № 4. – С. 144–149.
Я.Гашек у Києві в 1916 р.

Горький М.

Gorky M.

- 1817. Балухатый С., Муратова К. М.** Горький: Справочник. – Л.: Гослитиздат, 1938.

Про перебування в Києві 6–30 листопада 1914 р. – С. 52.

- 1818. Грінберг А.** Горький в Києві (1914 р.) // Пролетар. правда. – 1937. – 18 черв.
- 1819. Данилюк Ю., Григор'єва Т.** Горький на Україні: [В 1891 р. Олексій Пешков вперше відвідав Київ] // Культура і життя. – 1986. – 22 черв.
- 1820. Карамаш С.** Чому саме пекарі: [Нариси Максима Горького “Сказки об Италии” вперше були надрук. у Києві в 1910 році] // Прапор комунізму. – 1988. – 5 трав.
- 1821. Косарик Дм.** Горький у Києві // Київ. правда. – 1944. – 18 черв.
- 1822. Косарик Д.** М. Горький: Вважайте мене киянином ... // Київ. – 1983. – № 6. – С. 139–141.
- 1823. Левандовський Л.** Горький і Київ // Київ. комсомолец. – 1958. – 28 берез.
- 1824. Тесля О.** Зустріч з Максимом Горьким: (Репортаж через півстоліття) // Вітчизна. – 1981. – № 7. – С. 217–219.
- 1825. Тесля О.** Київ зустрічає: [Про перебування О.М. Горького в Києві у 1933 р.]: До 100-річчя з дня народж. О.М. Горького // Рад. освіта. – 1968. – 10 лют.

Короленко В.Г.

Korolenko W. G.

- 1826. Королев В.** Короленковские места на Украине: К 100-летию со дня рожд. выдающегося русского писателя В.Г. Короленко // Совет. Украина. – 1953. – № 7. – С. 111–128.
Див. розд.: “В Киеве. На Лукьяновке”.
- 1827. Короленко В.Г.** Полное собрание сочинений: Посмертн. изд. Дневники 1895–1898. – Х.; Полтава: Укрдержвидав, 1927. – Т. 3
Про перебування в Києві 26–29 серпня 1897 р. Володимирський собор. – С. 322–325.
- 1828. Чаговець В.** Журналіст Короленко: (Сторінки минулого) // Київ. правда. – 1946. – 20 серп.
Спогади про перебування В.Г. Короленко в Києві у 1906 р.

Лесья Українка

Lesja Ukrainka

- 1829. Королів-Старий В.** Спогади про Лесю Українку // Київ

(Філадельфія). – 1959. – № 4. – С. 24–26.

1830. Ларіонова Л. Дорогі для нас імена: Архів. [Л. Українка в Києві в 1907 р.] // Прапор комунізму. – 1981. – 29 листоп.

1831. Шкаровська Р. З архівних документів // Літ. газ. – 1946. – 28 лют.

Зв'язки Лесі Українки з революційними колами Києва у 1905 р.

Маяковський В.

Маяковский W.W.

1832. Каменский В. Маяковский в Киеве (1914 г.) // Совет. Украина. – 1941. – 11 янв.

1833. Тельман І. Маяковський в Києві // Рад. Київ. – 1940. – № 6. – С. 14–17: портр.

1834. Тельман І. Маяковський в Києві 1914 р. // Пролетар. правда. – 1938. – 16 груд.

1835. Тельман І. Маяковський в Києві: (До історії задуму поеми “Облако в штанах”) // Літ. критика. – 1939. – № 4. – С. 57–64.

Надсон С.Я.

Nadson S.Ja.

1836. Каплан Ю. Друг мой, брат мой: [О поэте С.Я. Надсоне] // Зеркало недели. – 1997. – 25 янв.

Нечуй-Левицький І.

Nechuj-Levitsky I.

1837. Гнатенко А. Вечір на Володимирській горі: Уявна прогулянка з Нечуєм-Левицьким // Хрещатик. – 2000. – 11 серп.

1838. Грінченкова М. Спогади про Івана Нечуя-Левицького // Україна. – 1924. – № 4. – С. 111–127.

1839. Лавров Д. “Який дивний Старий город!”: [Київ у житті і творчості І.С. Нечуя-Левицького] // Людина і світ. – 1994. – № 10. – С. 28–34.

1840. Мандрика М. Нечуй у Києві: [Про життя і творчість класика укр. літератури Нечуя-Левицького в Києві] // Веч. Київ. – 1998. – 16 квіт.

Толстой Л.М.
Tolstoj L.N.

- 1841. Бондаревский А.** Киев в дни смерти Л.Н. Толстого // Правда Украины. – 1945. – 20 нояб.
- 1842. Бутник-Сіверський Б.** Лев Толстой та українське студентство: За неопубл. арх. даними: [Київ. студенти в 1910 р.] // Київ. – 1984. – № 5. – С. 147–149.
- 1843. Заславський І.** Толстовські дні в дореволюційному Києві: 3 арх. док. // Рад. Україна. – 1960. – 30 листоп.
- 1844. Лавров Д.** Дніпрові джерела “Війни і миру” // Веч. Київ. – 1985. – 16 листоп.
- 1845. Лавров П.А.** Толстовские дни в Киевском университете в 1910–1912 гг. // Тр. Тбилис. ун-та им. Сталина. – Тбилиси, 1939. – Т. 10. – С. 137–143.
- 1846. Чаговец Вс.** Киев в жизни и творчестве Л.Н. Толстого // Совет. Украина. – 1940. – 20 нояб.
- 1847. Шестопад М.** Зустрічі: [Перебування Л.М. Толстого у Києві, Харкові, Чернігові] // Вісті (К.). – 1940. – 20 листоп.

Шевченко Т.Г.
Shevchenko T.G.

- 1848. Галайба В.** Символ пробудження: [“Шевченківські дні” в Києві, 1914 р.] // Хрещатик. – 1992. – 7 берез.
- 1849. Жур П.В.** Шевченківський Київ / Упоряд. іл. матеріал В.Д. Судак. – К.: Дніпро, 1991. – 286, [2] с.
- 1850. К столетию** со дня рождения Т.Г. Шевченко // Киевлянин. – 1913. – 5 дек.
Обговорення в Київській Думі святкування ювілею.
- 1851. Матвєєв А.** Знайомство: [Про протест робітників Києва проти заборони царським урядом відзначення 100-річчя з дня народж. Т.Г. Шевченка]: Бувальщина // Колгоспне село. – 1964. – 21 лют.
- 1852. “Не нахожу** никаких оснований ... ”: Из фондов Центр. гос. арх.-музея лит. и искусства УССР: К 175-летию со дня рождения Т.Г. Шевченко: [О юбилее Т.Г. Шевченко в 1914 г. в Киеве] // Правда Украины. – 1989. – 8 янв.

- 1853. Петрук-Попик Г.** Березневе послання Т.Г. Шевченка киянам: [Вірші] // Свобода. – 1994. – 5 берез.
- 1854. Сочин П.** “Заповіт” сурмив до бою: [Про демонстрацію трудящих Києва з приводу заборони цар. урядом відзначення 100-річчя від дня народж. Т.Г. Шевченка: До 150-річчя з дня народж. поета] // Київ. зоря. – 1964. – 19 січ.
- 1855 . Червінський П.** Страхались згадки: [Про відзначення 100-річчя з дня народж. Т.Г. Шевченка в Києві в 1914 р.] // Культура і життя. – 1989. – 19 лют.

ІМЕННИЙ ПОКАЖЧИК

- А.К. 1594
 А.Л. 915
 Аббарбарчук С. 858, 1049, 1050, 1580, 1754
 Абрагамсон А.А. 669, 674, 8391, 618
 Аврахов Г. 1193, 1194
 Адлер Г. 1595
 Айзенштейн М. 1642
 Акимова А.В. (8)
 Аксенов В.И. 1625, 1637
 Александров В.Д. 1726
 Александровский И.В. 651, 654
 Алексеев Н. 550
 Алексеев Ф. 1221
 Алексинський Г. 269, 1386
 Алтаев Ал. 1101
 Алух А. 257
 Альшванг А. 1774
 Амфитеатров Антоний 153, 154
 Ангарский Н. 324
 Андерс Ф.Ф. (1582–1584)
 Андреев П.Н. 579, 580, 581
 Андрияшев А.Ф. (971), (1084)
 Андрієвський В. 1755
 Андрієнко О. 1217
 Аністратенко Ж. Б. 1756
 Антоний, архиепископ. 1297
 Антонов С.С. 652
 Антонович (367)
 Антонович В.Б. (246), (875)
 Антонович Д.В. 958, 1103
 Антонович Марко 882
 Апанович Л.І. 1222
 Арман Росс див. Сажин М.П.
 Арондар Н.Я. 1572
 Арсеній [Москвин, митр.] 1
 Арсеньев М. 1738
 Артем див. Сергеев Ф.А.
 Архімович Л. 1062
 Асмус В.Ф. 1710
 Астахов Ф.О. (1589)
 Астров В. 1562
 Ауновська О. 999, 1000
 Афанасьев Г.Е. 428
 Афанасьев Є.І. (671)
 Ахматова А. 1791, (1793–1798)
 Ахун М.И. 1318
 Бабат М. 271, 1319, 1483
 Бабель І.Є. (1799—1801)
 Бабишкін О. 1170
 Бабко В.Я. 1272
 Багалій-Татарінова О. 3
 Багров Дм. (1447), (1450), (1454), (1456), (1457), (1464)
 Байкина А.А. 4
 Балабанов М. 304, 305, 1387
 Балицкий И. 461
 Балкин К.Я. (677), (678)
 Балухатый С. 1818
 Бальзак О. (1144), (1148)
 Барабанов П.В. 591, 630
 Барвінський О. 5
 Баринова Н. 959
 Бауман М.Е. (321), (323), (331), (340)
 Бах А.Н. 6, 354, (362)
 Бахтинський [Сенгалевич] Ф. 487, 592, 1104, 1187
 Башський К.А. 625
 Бевз Т. 1428, 1429
 Безак О.П. (418), (419)
 Безродний Є. 1775
 Бейкул С.П. 593
 Бейліс М. (1465–1474)
 Беленькая А. (Анюта) 1223
 Белічко Ю.В. 1001, 1002
 Бельбель В.И. 1230
 Бенін Б. 460

- Бердяев М. (136), (141)
Беренштам-Кістяковська М. 228
Берков П.Н. 1154
Берлінський Д. 331
Берло Г. 7, 109
Берман Л. 8, 9
Бернатович В. (17)
Беляков В. 1757
Бистренко П. 311, 312
Быховский В. 565
Бычков А. 251
Бычков Вл. (6)
Білецький О.І. [Белецкий А.И.] 1139, (1142)
Білецький П.О. 953
Білкун М. 594
Білокінь С. 110, 111, 790, 874, 886, 1809
Білоцерковський Г. 887
Бісмарк О. (226)
Блажко Ел.
Блажко Ел. [Блажко Э.] 1465, 1171
Блок О.О. (1802–1806)
Блюміна І. 1739
Бобир М.І. (1051)
Бобринський (970), (971)
Бобров Ф.Ф. 1722
Бобровський Т. (52)
Богатинов Н.Д. 10
Богомолец С.Н. (309), (310)
Богородицкий В. 203
Богуславський С.М. 1649
Бойчук Т. (958), (1005)
Бондар Н. 791
Бондаревская Э.М. 842
Бондаревский А. 321, 1842
Борисенко А. 268
Борисенко В.Й. 773
Борисов И. (1302)
Борисович А. 1320
Борщаговський О. (1130)
Бостунич Г. [Шварц Г.В.] 1776
Брайчевський М.Ю. 1003
Брамський К.А. 593
Брандтнер Л.К. (108)
Браславський Б. 112, 720
Бродские (959), (970), (971)
Бродський А. 1273
Бронштейн О. 257
Брун К. (1763)
Бублик В.Д. 1131, 1620
Буда С. 229, 1124
Будишанець В. 1063
Буковинский М.М. 1679
Булгаков див. Макарий
Булгаков М. (1143)
Бунге Н.А. 661, 691, 692, 721
Бунге Н.Х. 429, 430, 431, 432, 433, 434, 435, (776)
Бурчак Ф.С. 670, 1541
Бурячок І.М. (1739)
Бутник-Сіверський Б. 1843
Бухбіндер Н.М. 33, 244, 356
Буцько М. 230
Бучинский И.Е. 883
В.Б. 1298
В.К. 582
Вагнер-Дзвонкевич Е. 1224
Вайнштейн Д. 693
Вайсман Б.І. 1218
Вакар В. [Правдин В.] 272, 273, 332, 917, 1225
Вакар П.М. 1510
Валк С.Н. 23
Валяшко С. 1758
Варварцев М. 1155
Варнеке О. 583
Варшавчик М.А. 504
Василенко К.П. 13, 1226
Василенко М. 918
Василенко Н.П. 644, 1712

- Васильев В.С. 422, 888
Васильківський Л. 1227
Васильченко С. (1807), (1808)
Васильчикова К. (750), (970)
Васнецов В.А. 14, 1004
Васнецов В.М. (1010), (1012),
(1024), (1034), (1160)
Васнецови (1004)
Вейнбейн С.В. 505, 1572
Величко В. 536, 889, 890
Венгерська В.О. 436
Верба І. 958, 1005
Верисоцкий И. 694
Вернидубенко В. 631
Верстовский А.Н. (1069)
Вертинський О. (1754)
Веселовська Г. 1105
Видиш М. 1193
Виндинг В.В. 815
Винар Л. 875
Винокуров С.И. 362
Вислоцкий С.А. 1572
Височанський П. 641
Височинська Л. 1064, 1065
Витте С.Ю. 16
Вишнева А. 1777
Вікторов Б. 322, 333
Вітрова (65), (275)
Владимирский-Буданов М.Ф. 816
Воблий К.Г. 461, 1494, 1626
Вовк Ф.К. 363
Возняк М. 16
Волинський С. 1172
Волинський Т. 1802
Вольнский А. (1306)
Волков А.М. 1405
Волковинський В.М. 1446
Воловенко (815)
Вологодцев. 462
Володин С.И. 632
Волошин М. (1809), (1810)
Волощенко А.К. 220, 221, 252
Волчаев П. 1511, 1512
Вольська В. 960
Вороницын И. 1321
Воскобойников М.М. 817
Врубель М.О. (1000), (1003), (1006),
(1007), (1009), (1011), (1013), (1015),
(1018), (1020–1023), (1027–1029),
(1031), (1034–1036), (1039), (1041),
(1043), (1044), (1047), (1048)
Г..р А.М. 1107
Гаврилов Ю. 1468
Гагал П.Г. 1388, 1394
Гаккебуш В. 1778
Галаган В. 1373
Галаган Г.П. (799), (810), (970)
Галаган П.Г. (111), (161), (792),
(802), (811)
Галайба В. 204, 420, 423, 671, 696,
742, 774, 859, 860, 861, 962, 1849
Галевич В. 463, 464
Галин М. 1
Галичанка О. 1231
Галл А. 274, 1066, 1779
Ган Л. 1449
Гаркуша А. 633
Гашек Я. (1144), (1811—1817)
Ге М. (1033)
Гейне Н. 1322
Гензель А.М. 1518
Генкін П. 1232, 1323
Герасим'як І. І. 1200, 1201
Геркен Л.П. 595
Гермайзе О. 1406
Герцен О.І. (1149)
Герштейн Э.Г. 1791
Гирич І. 1051, 1389
Гіляров О.М. (144), (146), (1288)
Гладенюк Г. (970), (971)
Глущенко Ф. 19, 20

- Гнатенко А. 1838
Гневушев М. 205
Говор О.В. 113
Головко А. 443
Голубев С.Т. 172, 1299
Голубятников П.В. 566, 672, 673, 1484, 1664, (1665)
Гольдин А. 1233
Голян-Нікольський А.Ю. 840
Гончаренко Л. [Сирочинський] 818
Горбачов Д.О. 953, 1740
Горбунова М.І. 313
Гордиевский И. 156, 157
Горленко В. (927)
Горовець В.С. (1769), (1771)
Городецкий С. 1542
Городецька О. 1324
Городиський М.П. 1106
Горський В. 137
Горький М. (1818–1826)
Грабар И. (1048)
Грабовський С. 136
Граевский И.С. 158
Граціанський О.М. 1581
Гречуха Ж. 1006
Грибов Р. 1810
Григор'єв Г.П. 21
Григор'єв Є. 597
Григор'єва Т. 1820
Гринченко М. 277, 278
Грицюта М. 1202
Грищенко В. 173
Грінберг А. [Гринберг А.О.] 262, 275, 276, 364, 1819
Грінченко М. 1067
Грінченкова М. 1839
Грожин А.С. 876
Грудницька М. 1807
Грушевський М.С. (874), (875), (1276)
Губар А. 147
Губинський П. (246)
Гулак-Артемівський С.Г. (1075), (1148)
Гулевич В. 1007
Гумилев Н. 1791, (1793), (1798)
Гуревич М. 1325, 1390, 1407
Гуревич Х.С. 306
Гуторова Л. 410
Д....О....ь 365
Давиденко И.Я. (131)
Дагер (1056)
Даниленко В.В. 792
Данилов В.В. 920-923
Данилов Ф.А. 1666
Данилычев П.В. 401
Данилюк Ю. 1820
Дашкевич Я.Р. 40
Двірна К.П. 259
Дебагорий-Мокриєвич В.И. 2
Дегтярєв М. 1008
Дегтерева Е.И. (734)
Дегтерьов М.П. (732), (734), (963), (970), (971), (979)
Дед 323
Дейч А. 1156
Дейч Л.Г. 23, 24
Дейч О. 1780
Делон (1586)
Дементьев К.Г. 841
Де-Метець Г.Г. (1577)
Демидов П. (970), (971)
Демидова Е.П. (745), (970), (971)
Демченко В.Я. 1486, 1495, 1564, 1565
Демченко Е.П. 1752, 1753
Демченко Л.Я. 1234
Демченко М.В. 231, 232, 1393
Дем'яненко Н. 862
Денисенко А. 334

- Денисенко В. 159
Денисенко Д. 598
Денисенко Л. 201
Денісов Г.І. 1289
Деркач М.Д. 1175
Дзира Я.І. 1736
Диба-Цуркан А. 1194
Диброва И. 279
Димшиц Е.О. 953
Динцес Л.А. 1009
Дическуло Л.А. (255)
Дмитриевский А.А. 194
Довнар-Запольський М.В. 1505
Довжанський М. (1259)
Должиков П. 148
Доллер С.Н. (253)
Домонтович В. 819
Донської Д. 634
Дорогов Б. 427
Дорошенко В. 1759
Доценко Л. 924
Драгоманов М.П. (2), 26, 27, (35),
(135), (222), (223), 239, 366, 367,
(820), (827), (830), (937), (1084),
(1089)
Драгоманов С. 820
Др-ва Н.М. 219
Друг О. 890
Дуда М. 1760, 1767
Думитрашко К. (201)
Дунай П. 1203
Дурилін С.М. 1781
Дяченко В. 1068
Дьяков В.К. 617
- Е.С. 1108
Екстер О. (1740)
Елиоранский Л.К. 1529
Епельбаум С.Е. 829
Епифанович С.Л. 1300
Еремеев С.Т. 411
- Ефимович И. 509
Эйдельман Б.Л. 28, 29, 510, 932
Экземплярский В.И. 161, (173),
796
Экземплярский И. (161), (187),
(796)
Энский див. Нерадов И.И.
Эратов-Слуцкий. 1326
Эрнст Ф. 97, (110), 238, 486
Эссен Э.Э. 392
Эссен Ф.Ф. 701
- Євсєєв Є. 601
Євстахович В. 602
Ємченко О. 1010, 1011
Єсипенко Д.М. 146
Єфименко О.Г. 1430
Єфремов С. 1420
- Жаров А.М. 1290
Жадановський Б.П. (1232), (1233),
(1265), (1268), (1321), (1323),
(1341—1343), (1353), (1358)
Жекулина А.В. (1730), (1732)
Желябов (8)
Живоглядов А.И. 30
Жиготская Н.М. 1327
Житецкий И.А. 368
Житецкий Г.П. 31–33, 240–244,
925–928
Житецкий Павло (240), (245)
Житник В. 1811
Жорніков М. 1519
Жуковский Л.И. 362, 852
Жур П.В. 1850
- Забіла І. 940
Забіяка І.М. 929
Завойко С.В. 394
Загоскин М.Н. 1069
Залюбовская М. 1792

- Заманський П. 1235
Замлинський В.О. 930
Заніна Л. 1761
Заньковецька М. (1781)
Запорожець І. (283)
Заржицький О.Ф. 1070, 1762
Заседа Л. 635, 1328
Заславський Г.А. 1572
Заславський Д.О. 34
Заславський І. 1844
Затворницький Н.М. 126
Затенацький Я.П. 1012
Захарченко М. 775
Звоницкая А. 1520
Здоровец І.А. 1236, 1329
Зейферт І.І. 603
Зеленська Л. 891, 892
Зильбербрандт 604
Зильберман Ю. 1771
Зимелев Н.Б. 458
Зноско В. 162
Зубенко-Царьова М. 335
Зубков Б. (1259)
- И.**
И.Г. 36
И.Н. М-ъ. 445, 1629
Иваницький-Василенко С.М. 747
Иванов А. 1013
Иванов Вас. (6)
Иванов В.Ф. 1668, 1669
Иванов Л.М. 1230
Иванов Ю. 1596
Иванова Н.А. 1720
Ивашко Ю. 537, 538, 539, 540
Идзиковський Л. (532), (891), (910)
Игнатович-Завилейский В.В. 605
Ижакевич И.С. (1008), (1738)
Иконников В.С. 813, 893, 894, 931
Иконникова А.Л. 863
Илькевич С. 1763
Иоанникий, митроп. (155)
- Іваненко А.М. 488
Іваненко Є. 1330
Іванов А. 1782
Іванченко В. 636
Іванченко М. 1204
Іванченко Р.П. 222, 280
Івахова О.М. 38
Іващенко О.М. 1331
Ігнатєва С.С. (742)
Ідзиковський Л. (891)
Ізарський О. 1196
Ілінський М. 39
Ілларіонова Г. 1072
Іпсіланті К. (1144)
Іргізов А. 281, 511, 1332, 1533
- К.**
К.Ц. див. Лебединцев Ф.Г.
Казиміров І. 1157
Каланиченко Л. 1741
Калашников Н.Ф. 748, 1727
Калишевський Я. (1757)
Калінцев Ю.О. 776
Калінцева Ю.О. 776
Кальницький М. 283, 777, 812, 895,
1014, 1219, 1799, 1800, 1801
Каменский В. 1833
Кампо-Сципіо де (1595)
Кандауров Д.П. 1521
Кандидов Б. 1291
Каневец К.П. 1576, 1577
Канівецький С. 1793
Кантор Р. 308, 896
Каплан Ю. 1837
Карамаш С.Ю. 223, 844, 1015,
1073, 1109, 1605, 1606, 1821
Карачун М. 1522
Карпович И. 369
Карцева Н. 1513
Касіян В. 1016
Катонін Є.І. (1802)

- Катренко А.М. 224
Кауфман И.М. 822
Кауфман Л.С. 1075
Кац А. 1382
Кац Р. 337, 513
Кацнельсон В.М. 1333
Кашенко М. (877), (880)
Кельберин И. 845
Керенский А.Ф. 1467
Кибальчич М. 1176
Кира-Донжан К. 1535, 1682
Киреев А.С. 41, 42, 607, 1337
Кириленко С.П. 1338, 1339, 1340
Кириченко М. 99
Кириченко О.І. 695, 704, 1671
Киричинський О. 1205
Киркевич В. 1017, 1274, 1742
Кирпичев В.Л. 846
Киселев Д. 551
Киселева В. 1143
Кисельова Л. 1150
Кисіль О. 1110
Кистяковский Б.А. див. Хатченко А.
Киян О. 933
Кістяківський О.Ф. (107), 395
Клебанов В.Н. 1663
Клейн Б. 115, 1737
Климчук О. 1018
Клин В.Л. 1076, 1077
Клопотовський (815)
Книжник И. 1450
Кнунянець Людвиг (1255), (1256)
Кобец В.В. 466
Кобецкий О.Р. [И.Р.] 651, 705, 706
Кобзар В.В. 676, 695
Кобилянська О.Ю. (1150)
Ковалевський М.В. (229), 1431
Коваленко А.Н. 1019
Коваленко П. 1238, (1259)
Ковалик С.Ф. 116
Ковалинский В. 284, 413, 414, 421,
438, 447-451, 489, 553-555, 608,
609, 643, 749, 750, 767, 797,
847, 898, 954-957, 963-978, 980,
994-998, 1052, 1111, 1112,
1277-1281, 1451, 1693, 1694
Ковальская Е. 309
Ковальский Л. 1020
Ковальський С. 1239
Кованько П.Л. 405, 647, 1487, 1488
Ковач О. 285
Когинев Г. 467
Кодь Т. 1158
Козак С. 825
Козеренко Н. 1243, 1631
Козієнко В. (1128)
Козловський К. (1795)
Коклик С.Г. 1672
Колега М.Ш. (268)
Колесниченко Ю. 1021
Колісник Ю. 1022
Колішер Т.М. 315, 338
Колодій О. 1584, 1585
Коломієць В. 1198
Комарницький М.В. 1240
Комінчук А. 1023
Комісаржевська В. (1775)
Конарский Юзеф див. Мошинский
И.Н.
Кондратьева І.В. 174, 175
Кондрашова В.М. 1241
Конищенков А. 1597
Конотопець Н.І. 877
Константинов В.О. 848
Копавка Н. 1489
Копецкий П. 170
Копир 1695
Копыленко А. (1148)
Копорский А. 648, 1640
Копчук О. 1206
Коранов А. 1207
Кордыш И. (1053)

- Корейв Б. (891)
Коренюк О.Г. 984, 985
Коробецька С. 1078
Королев В. 1151, 1827
Короленко В.Г. 1152, 1153, (1827),
1828, (1829)
Королів-Старий В. 1830
Король Л. 1024
Корольков К. 1536
Корольов Б. 1287
Корольчук Э.А. 44
Корчак-Чепурковский А.В. 542, 679
Корчмарь Я.И. 263, 339
Корш Е.В. 823
Косарик Дм. 1822, 1823
Костомаров М.И. (926), (927)
Костюк С. 340
Котов П.К. 1410
Коцюбинський М. (1141)
Кравцов Д.О. 1375
Кравцов Л.П. 1341, 1342
Кравченко В. 1343
Кравчук М. 1287
Краинский В. 584
Краинский О. 585
Краинский С.В. 468, 649
Краснянський А. 341
Кривополов Т.Л. 1728
Крыжановская-Тучапская В.Г. 45
Крылов А.П. 1720
Крыловский А.С. 1312
Крымский А. (1148)
Кр-н Ф. 529
Кропива П. 1452
Кропивницкий М.Л. (1123)
Крот Х. (1748)
Кротевич Є. 1025
Крупницький Б. 1714
Крупська Н. 336
Крутиков П. (1112)
Крюков В.Т. 233
Кудрявцев Л. 1113
Кузнецов И. 138, 176
Кузьменко В. 1220
Кузьминский (1334)
Кузьмін М. 1079
Кулик І. 1344, 1345
Кулиш П.А. (923)
Куліков І. 1177
Кульженко С.В. (888–890), (898),
(909), (911)
Купрін О.І. (1143), (1154–1158),
1159, 1160, 1161, (1162–1169)
Купріна К. (1157), 1162
Куприц А. 1531
Курашова В.С. 1178, 1807
Курбас Лесь (1780)
Куриленко Й. 1208
Курлов П.Г. 1453
Курочкін О. 286
Куртин Е. 1531
Кухар Л. 1598
Кухарчук М. 1584, 1812
Куценко Н. 1302
Кучинский С.Н. 751
Кучинський М.В. 934-938

Л.В. 1539, 1632
Л-о А. 1080
Лавров Д. 1026, 1027, 1028, 1144,
1163, 1179, 1180, 1181, 1840, 1845
Лавров П.А. 371, 1411, 1421, 1422,
1846
Лавров Ю. 117
Ладиженський О. 254
Лазарев Е. 1454
Лазаревский А. (А.Л.) 915, 940
Лазаревський Г.О. 47, 939, 940
Ланганс М. 48
Лапюк А.Ф. 259
Ларіонова Л. 1831
Ларкін Ю. (1795)

- Лашкевич О.С. (916), (934), (944)
 Лашко В. 118
 Лебедев А.А. 195, 1313, 1316
 Лебединцев П.Г. (1), (37), 49, (58),
 (156), (157), 164, (165), (168),
 (169), (943)
 Лебединцев Ф.Г. [Псевдоніми,
 криптоніми: Лобода Ф.,
 Холмский Братчик, Холмский
 Старожил, Цыбульский Н.,
 Шнейдер Т., К.Ц., Ц.К.] (923),
 (925), (938), 941, (948), (952)
 Лебединцеви (879)
 Левандовський Л. 1824
 Левенець Ю.А. 1432
 Левик С.Ю. 1081
 Левицкий В. [Цедербаум В.С.] 373
 Левицька Н. 372
 Лейберов И.П. 1476
 Лейнцінгер М. 1218
 Леліков М. 680, 1029
 Лелявский Н. 570
 Ленін В.І. 316, 374, 375, 376, 377,
 378 1242
 Ленкеев Е.С. 520
 Лепешинский П. 336
 Лепша І. 1783, 1813
 Леся Українка (1170–1191),
 (1830–1832)
 Лесков Н.С. (1146)
 Лившиц М. 287
 Лівшиц С. [Лившиц С.] 900, 901
 Линниченко И.А. 379
 Линчевский Г. 1182
 Липкин А. 1282
 Липскеров А. 902
 Лисенко А.В. (1773)
 Лисенко І. 1197
 Лисенко М. (5), (985), (989), 1063),
 (1068), (1073), (1074),
 (1084–1086), (1088), (1089),
 (1095), (1755), (1759), (1764),
 (1772)
 Лисенко О.М. 1764
 Лисий І. 139
 Лисюк П. 1183
 Литвинов М.М. 328
 Личко І. 1114
 Ліпкіс І. 1397, 1523
 Ліст Ф. (1094)
 Ліфар С. (1785)
 Лобахін В. 1346
 Лобода Ф. Див. Лебединцев Ф.Г.
 Логачева-Пилецкая М. 1347
 Лозинський І. 1814
 Локерман А. 234, (1355)
 Лоначевский-Петруняка Т. 724
 Лопухин А.П. 264
 Лось Ф.Є. 288, 289, 1247,
 1249–1251, 1455
 Луначарський А.В. (41), 51, 329,
 (334), 342, (347), (349), (1190)
 Луценко М. 878
 Людковський Ш.С. 1394
 Люта Т. 611
 Лятковский П. 1456
 Ляховецький М. 1586, 1587, 1588,
 1589
- М.** 380
 Мазуркевич В. 612
 Май Ф. 1275
 Майборода Г. 1765
 Майбурова К. 1082
 Майнов И. 253
 Макарий (Булгаков), митроп. (167)
 Макаров Ю. 1164
 Маковей О.С. 53
 Маковецкий Т. 674
 Максименко Н.А. 799
 Максимович М.А. (58), (825), (921),
 (936), (943), (1033)

- Максимович Н.И. (568), 570, 576
Малаков Д. 557, 1785
Мальшевский И.И. 177
Малоземова А. 1766
Мальцева Н.А. 1230
Мандельштам М.Е. 54
Мандрика М. 1841
Маневич А. (1030)
Маневич Л. 1030
Манилов В. 290, 291, 1348, 1349,
1350, 1376
Ма-р М. 529
Марголин А. 1531
Марголин Д. 725, 866, 1398, 1498,
1514, 1531, 1543–1545,
1568–1570, 1578, 1644, 1645,
1683, 1688–1690
Маркевич О.П. 817, 826
Марко Вовчок (1141), (1192)
Марков Д. (1050), (1058)
Марковский М. 381
Маркс К. 55
Марценюк С.П. 1165
Марціновський А. 979
Маршак Й. 492, (996–998)
Масленіков Н. 406
Маслов С.І. 357
Матасова Ф.Г. 93
Матвеев А. 1768, 1852
Матях В.М. 879, 942
Мацянский К.П. 469
Маяковский В. (1147),
(1833–1836)
Меженко Ю. (1115)
Меламед Ю. 1153
Мельников Ю.Д. 235, (280), (1198)
Мельниченко В. 1607, 1608
Менис Д. 1477
Мердер А. 397
Мечніков І.І. (1737)
Мещерский В.П. 471
Миклухо-Маклай М.М. (113), (125)
Микола II (265), (1284), (1433)
Миколаєнко В.М. 259
Миколенко В. 681
Микулин А. 753
Милонов П.Р. 1382
Мирлес А. 494
Миронов М. 358
Мирошниченко Л. 986
Мистецький А. (1795)
Михайленко Т. 558, 571, 1553
Михайлов А. 310
Михайлов Г. 1524
Михайлов Я. (1302)
Михайловіна Н. 791
Михальчук К.П. 56
Мицик Ю.А. 1276
Мицкевич А. (1148)
Мицюк О. 246
Міяковський В. 247, 827, 904
Мобель М.И. 1261
Могила П. (1032)
Мозгова Н. 140
Мозговой В.Г. 472
Мойсеев В. 1590, 1599, 1600
Мокроусова О. 1746
Молеванский див. Сельвестр
Молчанов С. 1491, 1546, 1697
Молчановский Н.В. 726
Монтимер [Семен Рысс] (1245)
Моргулев М. 682
Мороховець Е.А. 1237
Москалев М.Н. 708
Московой А. 1499
Мошинский И.Н. [Юзеф
Конарский] 343, 344, 345
Муравьев А.Н. 57, 149
Муратова К. 1818
Мурашко М.І. (1034), (1045), (1749)
Мурашко О.О. (1025)
Мусієнко П. 1031

- Мушин А. 1457
Н.В. 828
Н.Р. 265
Н.Т. 1698
Нагорнева Н. 141
Надсон С.Я. (1837)
Назаревський О.А. 292, 382, 383,
384, 6146 867
Найда С. 1424
Намакштанська М. 346
Наровлянський О. 556
Настенко Л. 1743, 1744
Науменко В.П. 58, 165, 800, (918),
943, (935), 1084, (1089)
Наумов Г. 1399
Наумов П. (1739)
Недоколенний С. 524
Неменов М. 1351
Неников В. 112, 720
Нерадов (Энский) И.И. 1283
Нестеренко А.А. 473
Нестеренко Г. 1085
Нестеров М.В. (1014), (1026),
(1034), (1045)
Нестеров П.М. (1241), (1605–1617)
Нестроев Г. 385
Нечуй-Левицький І. (1838–1841)
Никитин В. 1053
Никитин С. 1676
Николаев Ип. 1500
Николаев Н.И. 1116, 1117
Никулин-Микулин (1282)
Нилус С.А. 163
Німенко А.В. 993
Новицкий В.Д. 59
Новицкий И.О. 495
Носенко О.С. 1272
- О.К.** 150
О'Коннор-Вілінська В. 1086
Обремский В. 849
- Овсієнко О. 293, 613
Огарко Г. 347
Оглоблин Д. 944
Окороков А. 359
Окунь С. 294
Олександренко К. 1412
Олександровський О. 615
Оленицкий М.А. 212
Олійник В. 1199
Ольминский М. 1229
Ольховский А.В. 1096
Ольшанский М.А. 617
Ольшанська Є. 1794–1797
Омельянчук И.В. 1436, 1437
Оргис-Рутенберг В.Д. 573
Орлов В.Д. 710
Орлов М. 1413
Орловський В.Д. (1034)
Осадчий А. 1184
Осинский В.А. (108)
Осипов А.П. 683
Осипов В. 1400
Оскольський В. 452
Островський О. (1109), (1118)
- П.Т.** 1120
Пайчадзе Г.Г. 1414
Палієнко М.Г. 930, 945, 946
Палладін О.В. 829
Панас Мирный (1147)
Панкратов А.С. 1458
Панкратов В. 61
Панкратова А.М. 1228, 1230
Панькова Р. 1352
Парасунько О.[А.] 295, 301
Пархоменко І.В. 1033, 1054, 1745
Пархомов М. 574
Пасічник М.Д. 639
Пасько И. 62
Паустовский К.Г. 63, (1147), 1716
Певницкий В.Ф. 1304

- Перазич В. 235
Первенко В.П. 616
Перга Т. 803
Перегудова З.И. 1245
Перепелкин Е.В. 1549
Перетц В.М. 1314
Петімко П. 695
Петлин Н.С. 440
Петренко Д. 64
Петренко М.З. 1293
Петров В.А. 1318
Петров М.И. 120, 179—182,
196—199, 202, 1317
Петров М.О. 782, (1051)
Петров С.С. 906—909
Петров Ф.Н. 1246
Петров Я. 544
Петрович Г. 880
Петровський М. 804, 1143
Петрук-Попик Г. 1854
Петрунь (1406)
Пиксанов Н.К. 1145
Пимоненко Н.К. (1012), (1034)
Пипін О.М. (33), 83, (244)
Пирейко А. 1479
Пирогов Н.И. (1046), (1161),
(1715)
Пыпин А. 83
Півнева Є. 69, 297, 1353
Піджаренко О. 1459*, 1460*
Пінчук В. 1185
Піроцький Ф.А. (622)
Піскун І. (1125)
Платон, митроп. (49), (164), 218
Плахов П. 1646, 1647
Плеханов (70), (230)
Плеханова Р.М. 70
Плыгунов А.С. 842
Плужнік В.О. 142, 183
Плющ Л. 1468
Повница А. 1769
Погребенник Ф. 1209
Пожилова В. 559
Познанский Б.С. (56), 71, 72, (103)
Позняк П. 441, 577, 618, 1661, 1815
Поклад Д.П. 1354
Покольчук Ю. 1468
Покраса И. 1380
Покровский Ф. 1305
Покровський М.Н. 1382
Полевой Ю. 348
Половко І.К. 426, 884, 885
Полонский В. 86
Полонский П. (30), 74
Полонська-Василенко Н. 947
Поляк А.Д. 75
Поляков А. 361
Попелуха Н. 453
Попик В. 1425
Попов М.Г. (253)
Попов М.Р. 76, 77, 254
Попова К. С. 1770
Портнова Л.Ю. 78
Порфирий Успенский, епископ.
166
Постолов М.П. 1720
Поторжинский А., свящ. 1648
Правдин В. див. Вакар В.
Премислер І. 1251
Пригара С. 1286
Приселков М. 167
Приступко Н. 728
Пролеєва В. 1087
Проняк В. 143
Проценко Л.А. 40, 1210
Прус И. 303
Путінцев В. 1555
Пухальський В.В. (1100)
Пфениг Р. (986)
Пчілка Олена [Косач О.П.] 1088,
(1193—1195)

- Р-ский А. 1492
Рабчевский В. 711
Ракитин Н. 186
Ратгауз Д.М. (1093)
Рахманінов С.В. (1235), (1758),
(1761), (1765), (1766), (1770)
Рева И.М. 651, 654
Ревуцький В. 1786
Ревуцький Д.М. 1089
Ренненкампф М.К. 386, (1109)
Реріх (999), (1017), (1038),
(1742–1745), (1747)
Резін Ю. 1121
Репін І. (1002), (1741), (1750),
(1751)
Ржепецкий А.К. 407
Ржонницкий К.Р. 712
Ржонницкий Б.М. 621, 622
Рибаков М.О. 225, 349, 454, 496,
588, 628, 1055-1058, 1060, 1061,
1284, 1433, 1591
Рибинський В.П. 187, (1305)
Рильський М.Т. 22, (1125), 1764
Рильський Т. (246)
Рысс Семен див. Монтимер
Рільке Р.М. (1196), (1197)
Рожанівський В. 620, 805, 911, 986,
987, 1090
Розанов В.В. 1462, 1463
Розенталь И.С. 1355, 1377
Рокотян С.Б. 1685
Роллина К. 1091
Романов Н.М. 1480
Романовский Д.С. 497, 575, 651,
654
Романченко Н.Ф. 1253
Ромер Ф. 1108
Ростов Н. 1356
Ростовська О.В. 1254
Рубаненко О. 350
Рубинштейн А.В. 1507, 1508
Рубцов А.И. 84
Руденко І. 1092
Руднєв В. 1251
Рудник В. 629, 1186, 1581, 1592,
1603, 1611, 1612
Рудько М. 48, 1211
Рузінова Л. [Рузинова Л.] 121,
425, 988, 1034, 1035, 1036
Русов А.А. 856, 1557
Русова С.Ф. 85, 1122
Руссель (115)
Руткевич П. 188, 189, 207
Рябінін-Склярєвський О. 249
С.Н. 1123
С. О-вич див. Буда С.
Саблин Г. 685
Саблин Р.П. (677), 686, 687
Саварі С. 1093
Савенок Г.Г. 783
Савицкий П.Н. (723)
Савченко Ф. 236
Садовський М.К. (1114), (1124),
1125
Сажин М.П. [Арман Росс] 86
Саксаганский П.К. 1126, 1127,
(1133)
Самарский С.И. 1501
Самарцев І.Г. 317, 1438
Самойленко В. 912
Самюэль М. 1469
Сандомирский Г. 1464
Сандул В. 1613
Сарбей В.Г. 123, 436, 881, 913,
1255, 1256, 1357-1359, 1378, 1402
Свершкова Л. 1194
Свенціцький І. 200
Свістельнікова Т. 1100
Світославський С.І. (1034)
Северинюк В.М. 318
Селезнев М.М. 387

- Селин А.И. 831
Селівачов М.Р. 1037
Сельвестр [Молеванский] (180)
Сенгалевич Ф. див. Бахтинський Ф.
Сергеєв Ф.А. [Артем] (1394), 1404)
Сердюк О. 1746
Середа К. 1614
Серіщев Я.М. 1415
Сериков А. 1808
Сидоров А.А. 88, 479
Сидоров А.Л. 1228
Сидоров В. 89
Сизоненко О. 1146
Сикорский И.А. 1734
Силин О. 806, 807, 1747
Симеренки (968), (983)
Симеренко (878)
Синьов М. 1257
Сирочинський див. Гончаренко Л.
Сисько В. 1772
Ситник А. 1038
Сікорський І.І. (1594—1604)
Сікорський М.І. (1602)
Сімзен-Сичевський О.М. 1059,
1593
Сірий Ю. [Тищенко Ю.] 1787
Сърку П.А. 166
Сыхин Н. 576
Скаковский И.М. 617
Сквирська О.М. 124
Скворцов А. 1258
Скляревич В. 90, 237
Скорняков Л.Н. 442*
Скотаренко П.Я. 1426
Скуленко І. 1094, 1166, 1188
Скуратовський В. 125, 1167
Слончак Н. 746
Служенко Т. 989
Слуцкий А. 1360
Слюдікова Т.Б. 338, 351, 352, 990
Смилянская Ю. 623
Смирнов І. 624
Смольников И.Ф. 1039
Снітко Л.П. 1416
Собко Н.П. 1040
Соколов В. 1615
Соколов Н.И. 1308
Соколовський В. 1041
Солнцев Ф.Г. (1040)
Соловей Д. 3
Соловійова В.О. 1394, 1404
Соловцов Н.Н. (1102), (1111), (1113),
(1131), (1132)
Соловьев Н.В. 1403, 1686
Солонська Н. 981
Сосновчик С. 91
Сосюра В. (1148)
Сотник Л. 1295
Сохань П.С. 771
Сочин П. 1855
Спасский П.Х. 530
Спиридович А.И. 330
Сроковский К. 480
Станіславський К.С. (1783)
Старицький М.П. (1089), 1095,
(1198), (1199)
Старицька Л. 1128
Старицька-Черняхівська Л. 1129
Старицькі (1086)
Сташевский Е. 650
Степанов С.А. 1439
Степанович Є.П. 94
Степанский И.С. (1380)
Степович А.И. 793
Столипін П.А. (1446)-(1463)
Стоян Т.А. 832
Страус О.Э. (723)
Стрельбицькі (995)
Стрілець В. 1434
Струве А.В. (600), (610), (620),
(707)
Струмилло Б. 1447

- Струц Н.П. 1509
Ступак Ф.Я. 758, 759, 761
Субботин А.П. 481, 482, 562
Сугак О. 1189
Судак В.Д. 1850
Сукачов Б. 1149
Сумцов Н.Ф. 948
Супрунчук Б. 637
Сургай Л. 1616
Сургай О. 870
Сухов А. 1260
Сухомлинов В.А. 95
- Таиров И. 398
Такер М. 1285
Тальберг В. 399
Тамм Е.Ф. 713
Тараніков М. 1472
Тарасенко О. 1042
Таратуга О.И. 1481
Тарле С.В. (78)
Тельман І. 1834, 1835, 1836
Темерець Д.П. 1724
Терентьев Б. 1410
Терещенко М.А. 640, (962), (964),
(970), (971), (976), (978), (982)
Терещенко Никола (961), (966),
(969), (970), (971), (974–976),
(978), (982)
Терлецький В. 785
Термен А.Ф. 674
Терновский Ф.А. 191
Терновський М.В. (1051)
Терпугов Н. 563
Тесля О. 1825, 1826
Тецімін С. 1410
Тименчик Р. 1798
Титлинов Б.В. 392
Титов Ф.И. 1296, 1309
Тихолаз А.Г. 192, 1310
Тихонова Т.М. 1096
- Тищенко В.Д. 786
Тищенко-Сірій Ю. 949, 1787
Ткаченко М.М. 97, 238
Ткаченко О. 982
Ткачук М.Л. 137, 144–146
Тобілевич С. 1130
Товстенко Т.Д. 546
Толочко Л. 768, 1623
Толпыгин М.А. 483
Толстой Л.М. (1842–1848)
Томашевский С.П. 1735
Трегубов С. 1292
Трегубова А. 1212
Тригубенко В.В. 792, 809
Троицкий А.Д. 213
Троцкий П., прот. 208
Трояновский А.А. 1361
Турац (1334)
Турганов В. 1362
Туркевич В. 1748
Турченко Ю. 1016, 1749, 1750
Тутковский П.А. 400, 715, 716,
717, 718
Тучапський П.Л. 99
Тюрменко Я.Г. 520, 524
Тютчев И.А. 729
- Уварова В. 100
Уль 590
Ульянови (346)
Усач В. 688
Усенко В. 1263
Успенский П. 857
Уточкін С.І. (1593)
Ушинський К.Д. (783), (785)
- Фаворский В. 1537**
Файнштейн Л.Д. 1096
Федоров В.Ф. 1617
Федоров Н.Н. 1131
Федорук И. 1560

- Федорук О. 1043
Федорченко И. 763, 764
Федорченко Л. (Чаров Н.) 298
Феофил (162)
Феофилактов К.М. 1709
Феохари С.И. 101, 255
Филарет, епископ. 168, (169), (179)
Филевич И.П. 950
Фицик І. 139
Флеровский И. 1237
Фоменко К. 127, 151, 152, 169
Фонвизин (1118)
Фон-Брадке Е.Ф. 12
Фортинский Ф.Я. (863)
Франко І. (1141), (1200–1215)
Франко О.О. 1264, 1265
Франкова О. (1212)
Фрид Оскар (1774)
Фроленко М.Ф. 102
Фундуклей І. (413), (414), (970), (971)
- Хандрос Б. 1764
Ханенко Б. и В. (970), (971), (977), (981)
Харламова С. 128, 1190
Хатченко А. [Кистяковский Б.А.] 103
Хижняков В. 104
Хілінський В.М. 639
Хінкулов Л. 1147, 1148, 1214, 1803-1805
Ходецкий С.М. 663-668
Холмский Братчик див.
Лебединцев Ф.Г.
Холмский Старожил див.
Лебединцев Ф.Г.
Хоменко В. 393
Хомутецька З.С. 40, 417
Хорол В.Е. 1132
Хорунжий Ю. 810, 983
- Храковський С. 638
Хряков М. (527)
- Ц.К. див. Лебединцев Ф.Г.
Царик М. 695
Цвігун О.А. 991, 992
Цедербаум В.С. див. Левицкий В.
Цеховский В.Ф. 651, 851
Цыбульский Н. див. Лебединцев Ф.Г.
Цібаровська І. 1044
Цященко Т. 1168
- Чаадаева О. 282
Чаговец В. 1133, 1215, 1216, 1267, 1363, 1751, 1789, 1829, 1847
Чайковский М. 1097
Чайковський П.І. (1064), (1065), (1072), (1078), (1082), (1087), (1092), (1093), (1096), (1097)
Чаров Н. див. Федорченко Л.
Чевердин А.Ф. 1383
Чепелик В. 130
Чер В. 131
Червинов. 690
Червінський П. 527, 1856
Черненко М. 1790
Чернишук В. 1816
Черный Б.О. 1405, 1530
Черныш И.Г. 445, 1629, 1934, 1637
Чернояров В. 105
Чертков А. и В. 391
Чехов А.П. (1216)
Чехов Ал. П. 719
Чечотт В.А. 1099
Чижов Ф. 132
Читальник Н. 951
Чичканьова Л. 811
Членова Л. 1045
Чорновол І. 226, 250
Чудновська І. 299, 300, 319, 1352,

- 1364, 1427
Чунгулов В. 301, 353
- Шабунин** А.В. 1169
Шалагінов Б. 1191
Шалагінова О. 1195
Шаляпін Ф.І. (1070), (1235), (1760), (1762), (1767), (1768)
Шамрай С. 534
Шандра В.С. 418, 419, 788, 871, 1046, 1773
Шапаровський Г. 549
Шапиро А. 1268
Шапочка Яр. 1473
Шебалин М.П. 256
Шевченко І.І. 320
Шевченко Т.Г. (17), (100), (1146), (1849–1856)
Шевчук А. (1259)
Шевчук В. 1193
Шер С. 302
Шереметев С. 133
Шестопал М. 1848
Шиденко В.А. 1293
Шингарьов І.О. 260, 303, 1384
Шиятнин І. (1259)
Шіян К. 3
Шкаровська Р. 1365, 1417, 1418, 1832
Шліхтер О.Г. (1225), 1366, 1367
Шлосберг Д. 1385
Шляудербах А. 1410
Шльонські О. та Д. 193
Шморгун П. 342, 1287
Шнеерсон З. 1368
Шнейдер Т. див. Лебединцев Ф.Г.
Шолом-Алейхем (1217—1220)
Шоломова С. 1806
Шпатенко Н. 1269, 1379
Шреер О.Я. 1096
Шудря М. 1817
- Шульгин** В.В. 1474
Шульгіна В. 1100
Шумов В. 1270
Шурляков С. 952
- Щеголев** П.Е. 59
Щепкина-Куперник Т.Л. 1134
Щербак М.Г. 1253
Щербаков А.М. 652
Щербина Н. 765
Щербина Т. 674
Щербицкий Т., митроп. (158)
Щербіна В.І. 134, 578, 772, 872, 873
Щеславцев А. 1515, 1516
Щітківський І. 1369
Щусь О.Й. 1378
- Юренева** В.Н. 1135
Юркевич О. 1419
Юрченко К. 1047
Ющенко Г.І. 107
- Я.Д.Б.** 108
Яблунівська Т.Є. 1440–1445
Яворський Б. (1756)
Язвинский Ф.Я. 838
Якимів Ю. 688
Яковенко В. (913)
Яковенко Ю. 1370
Яковлев А.И. 1502, 1503
Якубенко А.Ф. 674
Якубович К.Ф. 1136
Янько Л. 1604
Яремич С.П. 1048
Ярон С.Г. (31), 1137, 1138
Ярошевич А.И. 486, 1531, 1505, 1522, 1625
Ярошевский Н.С. 573
Ясинский И.И. 1271
Ясногурский Ф.Н. 766
Яснопольский Л.Н. 405, 406, 549,

- 564, 1532, 1551, 1558, 1635, 1636,
1638–1641
- Ястребов Ф. 135, 1372, 1482
Яцків О. 789
- Bohdanowicz Fl. 11
Burzynin T. 355
- Chmielewski J.E. 836
- Demil 25
- Gliński K. (106)
- Koczutcki St. 327
Kozmien St. 43
- Labondziński St. 46
Lifar S. 1784
Lutosławski J. 1659
- Marzycki R. 52
- Odnorolski Z. 114
Ostrowski St. (106)
- Paszkowski E. (106)
Porzyński W. (106)
- Rawita Gawroński Fr. (106)
Rulikowski E. 122
- Staniszewski T.M. 1788
Swiderska W. 784
Syroczyński L. 833
- T.J. 106
Tarnowski St. 96
Truskowski H. 98
- Wirzejski W.K. 814
- Zbierzchowski J. 35

АЛФАВІТНИЙ ПОКАЖЧИК НАЗВ КНИГ ТА СТАТЕЙ

- Александр** Степанович Лашкевич 916
Алексеевский крытый рынок 1643
Алфавитный список почетных и действительных членов Общества
 вспомоществования студентам Императорского университета
 святого Владимира 731
Альбом, посвященный Н.Н. Соловцову по случаю 25-летней
 артистической деятельности 1102
Античнознавчі студії О.М. Гілярова 1288
Антоний, митрополит Киевский и Галицийский 154
Архіви Михайла Драгоманова 2
- Балада** про 80 першотравнів 271
Бесплатная справочная книжка и путеводитель по Киеву 652
Биографический словарь профессоров и
 преподавателей императорского Университета св. Владимира 813
Биография П.А. Столыпина 1448
Благотворительность не в моде 735
Благотворительные заведения 732
Благотворительные общества г. Киева на Всероссийской выставке
 1913 г 733
Благотворительные учреждения ... 734
Быт киевских студентов 854
- В обществе** “Двуглавый Орел” 1435
В университете 1711
Весь Киев 736, 737, 738, 739, 740, 741
Весь Юго-Западный край 1505, 1517
Водворение монополии электричества 722
Водопостачання Києва 695
Воскресное чтение 209
Восьмидесятилетие тайного советника
 Николая Артемьевича Терещенко 961
“Вперед” и “Пролетарий” 1229
Всеобщая стачка на юге России 261
Всероссийская выставка 1651, 1652
Всероссийская политическая стачка 1230
Вшанування пам’яті Лесі Українки 1173
Выкуп Киевским городским самоуправлением трамвая 1574
Высокопреосвященный юбиляр Иоанникий, митрополит 155

- Выставка** сельских произведений, фабричных и ремесленных изделий 653
- Высший** подъем революции 1228
- Выход** в Киеве нового журнала 919
- Годовое** общее собрание Киевского частного коммерческого банка 437
- Годовой** отчет Киевского благотворительного общества 743
- Голубая** книга 596
- Город** и кооперация 1538
- Городское** благоустройство 1680
- Городской** свекло-сахарный завод 506
- Двадцатипятилетие** Киевской биржи 444
- Двадцатипятилетие** Коллегии Павла Галагана 793
- Двадцать** пять лет союза кожевников Киевщины 258
- Движение** базарных цен на главнейшие продукты первой необходимости 1627
- Движение** заработной платы 1391, 1392
- Движение** цен на строительные материалы 1628
- Де мешкала** в Києві Леся Українка 1174
- Дело** Бейлиса 1466
- Дело** города Киева с Обществом Киевской городской железной дороги 1563
- Дело** об учреждении и открытии Высших женских курсов 1729
- Дело** совета студенческих представителей Киевского университета 1408, 1409
- Десятилетие** Киевского вольного пожарного общества 424
- Десятилетие** Коллегии Павла Галагана 794
- Десятилетняя** деятельность Киевской комиссии инструкторов акционерных страховых обществ 457
- Дирижабль** Андерса 1582
- Дирижабль** под названием "Киев" 1583
- До 90-річчя** від дня народження Ф.А. Сергєєва 1394
- Довідковий** матеріал про перебування в Києві класиків української літератури 1141
- До 40-річчя** кївського електротрамваю 599
- Договор** на устройство в городе Киеве городской ж.д. 600
- Договоры** г. Киева 697
- Доклад** Киевского общества водоснабжения 1667
- Доклад** [Киевской гор.] управы по вопросу об отчуждении ...

- земель упр. Юго-Зап. ж.-д. 1566
- Доклад** Киевской городской ревизионной комиссии 402
- Доклад** Киевской городской управы 1496
- Доклад** комиссии по вопросу о канализации 674
- Доклад** комиссии, избранной Киевской думой для ревизии отчета по постройке гавани 567
- Доклад** по вопросу об устройстве в г. Киеве водоснабжения 698
- Доклад** правления Киевского Римско-католического благотворительного общества 744
- Докладная** записка, представленная совету императорского университета 1713
- Документы**, извлеченные из дел Киевского общества водоснабжения 699
- Дополнительный** договор, заключенный городом с Киевским обществом водоснабжения 700
- Достоевский** как проповедник возрождения 160
- Доходы** г. Киева от городских имуществ 403
- Доходы** и расходы г. Киева с конца 60-х годов 404
- Дрожжевой** и винокуренный завод ... 507, 508
- Ежегодник** Коллегии Павла Галагана 795
- Елена** Петровна Демидова, княгиня Сан-Донато, вошла в городскую Думу с предложением 745
- Экономическое** состояние городских поселений Европейской России 465
- Электрическая** железная дорога 626
- Электрический** трамвай 627
- Жандармская** переписка о розыске и аресте участников Южно-русского рабочего союза в Киеве 307
- Життя** київської молоді 368a
- Журналы** заседаний постоянного бюро Московской, С.-Петербургской и Киевской групп членов русских водопроводных съездов 702
- З історії** милосердя і благодійності 746
- Заключение** экспертов по делу г. Киева с Обществом Киевской ... железной дороги 1567

- Записка** к работам по изысканию и исследованию дренажных сооружений 1497
- Записка** о Киевском коммерческом институте 1723
- Записка** о состоянии Университета святого Владимира 821
- Записка** правления Киевского общества водоснабжения 703
- Из деятельности** городской биржи труда 1395
- Из доклада** Киевского комиссариата 324
- Из истории** Киевского политехнического института 842
- Из истории** рабочего движения конца 90-х годов 314
- Из истории** русско-украинских музыкальных связей 1071
- Избиение** русской молодежи 369
- Известия** Киевского коммерческого института 1724
- Известия** Киевского политехнического института 1717
- Известия** Церковно-археологического о-ва при Киевской Духовной академии 210
- Иллюстрированный** сборник материалов к истории возникновения Киевского политехнического института 843, 1718
- “Искра”** №№ 1–52 336
- Искровские** организации на Украине 325
- Историко-экономический** очерк г. Киева 1653
- Историческая** записка и отчет о Киевских высших женских курсах 864
- Историческая** записка о Киевских высших женских курсах 865
- Историческая** записка о тайном обществе “Заговорщиков” 37
- История** возникновения потребительского общества извозопромышленников 552
- История** Киевского губотдела Всероссийского союза “Пищевкус” 1396
- История** Клинического общества студентов-медиков 1719
- История** торговли и промышленности в России 530, 642
- Июльские** стачки и демонстрации 1914 г. 1475
- Исторія** української літератури 1142
- К введению** всеобщего обучения в Киеве 1696
- К вопросу** о досрочном переходе Киевского городского акционерного водопровода в непосредственное ведение города 1670
- К XXV-летию** товарищества Киевского пивоваренного завода 512

-
- К истории** всеобщей стачки на юге России в 1903 году 282
К постройке линии трамвая 1575
К пятидесятилетию журнала “Труды Киевской духовной академии” 1301
К работам Русановского моста 1561
К снабжению населения сахаром 1547
К 40-летию “Искры” 326
К столетию со дня рождения Т.Г. Шевченко 1851
К строительным катастрофам в Киеве 541
К устройству в Киеве Всероссийской выставки 1654
К устройству Киевской выставки 1655
Календарь – хроника событий 1905 года 1237
Канцелярия Киевского инспектора по делам печати 897
Каталог ... Всероссийской выставки 1913 г. 1656
Каталог виставки, присвяченої Миколі Лисенкові 1074
Каталог колекції документів Київської археографічної комісії 40
Киев в экономическом отношении 1506
Киев, май 1897 года 370
Киевская биржа 446
Киевская гавань 568, 569
Киевская городская управа 412
Киевская духовная консистория 206
Киевская контрактная ярмарка 645
Киевская крещенская ярмарка 646
Киевская пожарная команда 1504
Киевская рабочая газета “Вперед” 932
Киевская сельскохозяйственная и промышленная выставка 654, 655
Киевская станция беспроволочного телеграфа 1624
Киевские вечерние Высшие женские курсы 1730
Киевские главные мастерские 514
Киевские епархиальные ведомости 211
Киевские подвижники благочестия 162, 163
Киевский и одесский погромы 1334
Киевский коммерческий институт 1725
Киевский сахаро-рафинадный завод 515-517
Киевский трамвай за 40 лет 606
Киевский университет святого Владимира 823
Киевское городское общество взаимного кредита 455
Киевское книгопечатание 1657
Киевское русское торговое общество 1630

- Киевское** электрическое общество 1534, 1681
- Київська** старовина 1374
- Київське** повстання саперів 1335
- Київський** погром 1905 року 1336
- Київський** політехнічний і Київський с.-г. інститути 1410
- Київський** університет у російській філософській культурі 824
- Київські** обрії 137
- Київському** фунікулеру – 90. 1619
- Кирпичный** завод 518
- Кожевенный** завод 519
- Коллекция** старых портретов и других вещей 1315
- Контракт** [Киевской гор. управы с купцом 1-й гильдии Карлом Яковлевичем Балкиным ...] 678
- Контракт** инженер генерал-майора Струве с Киевской городской управой 610
- Контракт** Киевской думы с П.Н. Савицким и О.Э. Страусом на освещение электрическим светом улиц 723
- Контракт**, [заключ. 9 июля 1870 г. Киев. гор. думой с инженер-полковником Струве на устройство в городе Киеве водопроводов] 707
- Контракт**, заключенный Киевской городской управой с доверенным К.Я. Балкина инж. Р.П. Саблиным 677
- Контракты** Киевского городского общественного управления с городским обществом водоснабжения 1673
- “Красный, Боже, який!”** 1192
- Краткий** исторический очерк возникновения ... Общества взаимного страхования 459
- Краткий** исторический очерк Киевской губернской типографии 899
- Краткий** обзор истории и современного состояния Высших женских курсов 1731
- Краткий** обзор первой южно-русской кустарной выставки 656
- Краткий** очерк деятельности Акционерного общества табачной фабрики 528
- Краткий** очерк деятельности и описание фабрики турецкого табака 490, 531
- Краткий** очерк деятельности табачной фабрики 491
- Краткий** очерк устройства и развития городского водопровода 1674
- Краткий** очерк устройства и развития Киевской городской ж.д. 586

- Краткий** путеводитель по Всероссийской выставке 1913 г. 1658
Краткое описание Киевского артезианского водопровода 1675
- Ленские** события 1423
Леон Идзиковский в Киеве 532
Летопись вечерних Высших женских курсов 1732
Листовки революционных социал-демократических организаций 50
Литературные работы воспитанников Коллегии Павла Галагана 798
Литография, типография, переплетная мастерская и фабрика конторских книг 903
Лукьяновский Народный дом Попечительства о народной трезвости 752
- Марко** Лукич Кропивницький 1115
Машиностроительное дело в Киеве 470
Мёртвая петля [Нестерова] на аэроплане 1609
Местный бюджет Киевской губернии 1490
Метало-ткацкая фабрика Р. Миллера 493
Механический завод А.Х. Разумова 521
Механический и чугунно-литейный завод 522, 523
Михайловский электрический подъем 1620
Монополия электрического освещения 727
“Музичні будинки” 1083
- “Народний”** концерт Шаляпіна в Києві [в 1906 році] 1767
Невідомий художник 1032
“Не нахожу никаких оснований ...” 1853
- О количестве** имеющих заводов и фабрик 474
О материальном положении студентов университета 855
О положении водопроводного вопроса 1677
О постановках “Недоросля” Фонвизина и “Бедной невесты” Островского 1118
О проекте водопроводов 709
Об отношении города к Киевскому обществу устройства дешевых жилищ для рабочих 543
Обзор деятельности Киевской городской думы 1485
Обзор Киевской губернии 475
Образ эпохи 770

- Общественная** организация доставки топлива населению 1691
Общественно-политическое движение на Украине 60
Объяснения строительной комиссии и производителя работ по сооружению гавани 572
Октябрьские события 1905 года в Киеве 1244
Описание Киевского водопровода 1678
Организация снабжения г. Киева хлебом 1548
Отзыв из Киева 248
Отзывы специалистов по санитарной технике 1665
Отказ в принятии женщин в университет 1733
Открытие коллегии Павла Галагана 801
Открытие Михайловского электрического подъема [фуникулёра] 1621
Открытое письмо союзным советам и организационным комиссиям высших учебных заведений России 360
Отрывки из воспоминаний киевского старожилы 119
Отчет берегового отдела Киевской городской управы 1559
Отчет 2-й южно-русской кустарной выставки 657
Отчет Киево-Куреневского № 6 городского приходского училища 778
Отчет Киевского Женского общества взаимопомощи 754
Отчет Киевского общества “Капля молока” 756
Отчет Киевского общества взаимопомощи повивальных бабок и фельдшерниц 755
Отчет Киевского общества канализации 684
Отчет Киевского промышленного банка 439
Отчет Киевской городской училищной комис. 1699
Отчет о деятельности [Киевского окр. путей сообщ.] 1571
Отчет о деятельности Киевского драматического общества 1119
Отчет о состоянии Благотворительного Братства 757
Отчет о состоянии Киевской духовной академии 1303
Отчет попечителя Киевского учебного округа 1700
Отчет Церковно-археологического общества 178
Очерк деятельности Киевского окр. путей сообщения 1572
Очерк фото-лито-типографии С.В. Кульженко 905
- Памяти** Нестерова 1610
Памяти Н.И. Пирогова 1715
Памятная книжка Киевских городских училищ 781, 1702-1704
Памятная книжка Киевского учебного округа 779, 780, 1701
Памятная книжка Киевской городской училищной комиссии

1705, 1706

- Памятная** книжка Киевской епархии 1292
- Памятники** агитационной литературы РСДРП 1478
- Панихида** по Павлу Григорьевичу Галагану 802
- Первое** мая в Киеве 266
- Первое** мая в царской России 267, 296
- Первый** в Киеве грузовой автомобиль 1554
- Первый** в России: (Киев. трамваю 75 лет) 617
- Переходы** недвижимых имуществ в г. Киеве 398
- Пиво- и медоваренный** завод Киевского товарищества 525
- Письмо** к киевским сознательным рабочим 65
- Письмо** к рабочим Южно-Русского машиностроительного завода
67
- Письмо** киевским рабочим завода 66
- Письмо** ко всем киевским рабочим завода 68
- По поводу** толков об открытии доступа в женские институты
лицам всех сословий 868
- Подъем** революционного движения на Украине 1247
- Покушение** на П.А. Столыпина 1461
- Полное** собрание законов Российской империи 73
- Положение** о Высших женских курсах 869
- Последний** великий романтик 1771
- Пояснительная** записка к проекту Киевской окружной ж.д 587
- Пояснительная** книга к карте мельниц, винокуренных,
маслобойных и пивоваренных заводов 476
- Правда** о Киевской духовной академии 1306
- Предстоящее** открытие Михайловского механического подъема
[фуникулёра] 1622
- Причины** звільнення М. Драгоманова з Київського університету
830
- Про “аматорське літературознавство”** 1797
- Про підсумки** промышленного розвитку Києва 477
- Пробная** поездка электрического вагона 619
- Проект** договора о введении в Киеве автобусного движения 1556
- Проект** и доклад о кустарно-промышленной выставке 658
- Проект** строительства подземной железной дороги 1552
- Проект** школьной сети 1707, 1708
- Проповеднический** листок 212, 213
- Протоколы** заседаний Совета Киевской духовной академии 184,
1307
- Протоколы** первого окружного съезда профсоюзов 1381

- Профессиональное** движение 1382
- Процесс** пятидесяти, осужденных за социально-революционную пропаганду 79, 80
- Процесс** 193-х 81
- Путеводитель** по Киеву с каталогом киевской сельскохозяйственной и промышленной выставки 659
- Путь** революции 82
- Пятидесятилетие** общества парходства по Днепру 560
- Пятидесятилетие** садоводства фирмы В. Кристер 533
- Пятидесятилетний** юбилей Киевской духовной академии 185
- 50 лет** Киевского ордена Ленина политехнического института 850
- 50-летие** музыкальной и книгоиздательской деятельности фирмы Леона Идзиковского 910
- Рабочее** движение на Украине в период первой мировой империалистической войны 1248
- Разбойничье** нападение на иеромонаха 1294
- Развитие** потребления электрической энергии в Киеве 1684
- Революционная** борьба на Украине в период первой русской революции 1249, 1250
- Революція** 1905–1907 рр. на Україні 1251
- Река** Днепр 561
- Рекордный** полет И.И. Сикорского 1601
- Речь**, произнесенная Городским головой в заседании Думы 28 февраля 1883 года 415
- Робітничий** рух на Україні 1252
- Розповідають** сими 1602
- Розповіді** про меценатів 980
- Роспись** доходов и расходов г. Киева 408
- Рынок** женского труда 1401
- Сведения** о промышленных предприятиях гор. Киева 1525
- Сведения** о численности квартир в г. Киеве 545
- Свет** Печерский 214
- Свод** некоторых данных по статистическому описанию Киевской губернии 1573
- Свод** некоторых данных по статистическо-экономическому описанию Киевской губернии 478
- Свод** обязательных для жителей г. Киева постановлений по городскому общественному управлению 416
- Свод** указаний, данных некоторыми из арестованных по делам о

- государственных преступлениях 87
- Смета** доходов и расходов г. Киева 409
- Совещание** по вопросу о развитии фабрично-заводской промышленности 1526
- Списки** начальников и наставников Киевской духовной академии 190
- Список** кооперативных организаций 1540
- Список** фабрик и заводов России 1527
- Спогади** про подвижниць благочестя XIX–XX століття 150
- Спогади** учасників революційних подій 1259
- Справа** Бейліса 1471
- Справочная** книга: Торговопром. акционерные предприятия 529
- Справочная** книжка для приезжающих на Киевскую сельскохозяйственную и промышленную выставку 660
- Спутник** контрактовича 1649
- Спутник** по выставке в Киеве 1913 г 1662
- Сравнительная** таблица о движении цен на главнейшие продукты 1633
- Сравнительные** данные об электрическом освещении городов 1687
- Статистические** сведения по г. Киеву 1650
- Стачки** 1881–1885 гг. 93
- 125 років** Київської української академічної традиції 882
- Сто лет** Киевского медицинского института 853, 1721
- Столетие** Военного министерства 126
- Страничка** из жизни коллегии Павла Галагана 808
- Студенческие** волнения в 1901–1902 гг. 388
- Студенческие** движение 1901 г. 389
- Студенческое** движение 1899 года 391
- Студенческое** движение в 1901 г. 390
- Табачная** фабрика С.А. Когена 498
- Технические** условия сооружения Киево-Полтавской ж.д 589
- Технический** отчет киевского коммунального водопровода 1905 г. на Украине 714
- 1905 рік** на Київщині [січ.–листоп.] 1262
- Товариська** умова 914
- Товарищество** Киевских свекло-сахарного и рафинадного заводов 499
- Торговля** и промышленность Европейской России по районам 1528

- Трамвай** на улицах старого Киева 625
- Тридцатилетие** первого в Киеве дневного приюта для детей рабочего класса 760
- Труды** Киевского вспомогательного комитета по устройству Всероссийской пром.-художественной выставки 1882 г. в Москве 661
- Труды** Киевской духовной академии 215, 1311
- Труды** первого Всероссийского съезда представителей городов по вопросам улучшения городских финансов 1579
- Угольный** кризис в Киеве 1692
- Указатель** первой сельскохозяйственной выставки Киевского общества сельского хозяйства 662
- Университет** святого Владимира в царствование императора Александра III 834
- “Университетские известия”** 835
- Управление** Киевским учебным округом 787
- Устав** Киевского благотворительного общества 761
- Устав** Киевского Общества “Бесплатная врачебная помощь” 762
- Устав** Киевского общества канализации 689
- Устав** Киевского электрического общества 730
- Устав** товарищества Киевского сахаро-рафинадного завода 526
- Фабрика** изделий из обожженной глины [терракота] 500
- Фабрика** Иосифа Маршака 501
- Фабрика** конторских книг и всевозможных переплетов 502
- Фабрики** и заводы всей России 484
- Фабричная** и заводская промышленность в р-не Юго-Западных ж.д. 485
- Фабрично-заводские** предприятия Российской империи 1529
- Финансовый** отчет Киевской городской управы 1493
- Хлебная** торговля в Киевской губернии 1634
- Христианская** мысль 216
- Хроника** вооруженной борьбы 1266
- Художественно-иллюстрированный** альбом Всероссийской выставки 1913 г. в г. Киеве 1663
- “...Це передвісник** російської революції 268
- Цены** на незастроенные (пустопорожние) участки земли по отдельным р-нам г. Киева 547

-
- Церковно-приходская** школа 217
Церковь и народ 218
- Чарівні** звуки старої платівки 503
Чародей музыки 1098
Число домовладений в г. Киеве 548
Чрезвычайное собрание Киевской городской думы 1550
Что происходило в Киевской городской думе 18 октября 1905 года
227
- Юбилейный** акт императорского Университета святого Владимира
837
Юбилейный сборник: Описание празднования 1-м Киевским
женским училищем 171
Юго-Западный край в экономическом отношении 1531
- Як зустрічали** кияни Новий рік у минулі роки 769
Январское рабочее движение в 1905 г. 1371
- Cholodecki** Jyzef Bialynia. Forteca Kijowska w r. 1863–1864 129
Nasz [polcki] udziai na Wystawie 1660
Sprawa gminy polskich socjalistòw w Kijowie 92
The Beilis transcripts 1470
Tygodnik ilustrowany 106
Wspomnienie z cytadeli Kijowskiej w maju 1864 17
Ż wrażeń Kijowskich 106

ОСНОВНІ СКОРОЧЕННЯ

- ЗАТ** — Закрите акціонерне товариство
- Істмол ЦК ЛКСМУ** — Історія молоді Центрального комітету
Ленінської комуністичної спілки молоді України
- Істпарт** — історія партії
- КДА** — Київська духовна академія
- КПІ** — Київський політехнічний інститут
- НАУКМА** — Національний університет “Києво-Могилянська
академія”
- НМІУ** — Національний музей історії України
- ОДУ** — Одеський державний університет
- РСДРП** — Російська соціал-демократична робітнича партія
- УКСП** — Українсько-канадське спільне підприємство
- ЦДАМЛМУ** — Центральний державний архів музею літератури та
мистецтва України
- ЦДІА УРСР** — Центральний державний історичний архів
Української Радянської Соціалістичної Республіки
- ЦК КП(б)У** — Центральний комітет комуністичної партії
(більшовиків) України
- ЦК ЛКСМУ** — Центральний комітет Ленінської комуністичної
спілки молоді України

ОСНОВНЫЕ СОКРАЩЕНИЯ

- АН УССР** — Академия наук Украинской Советской
Социалистической Республики
- ВНИТоргмаш** — Всесоюзный научный институт торгового
машиностроения
- ЖЗЛ** — Жизнь замечательных людей
- МВД УССР** — Министерство внутренних дел Украинской
Советской Социалистической Республики
- МХАТ** — Московский художественный академический театр
- НИУРО** — Научный институт украинско-российских отношений
- Окрпартком** — Окружной партийный комитет
- ЦИК СССР** — Центральный исполнительный комитет Союза
Советских Социалистических Республик
- ЦК ВКП(б)** — Центральный комитет Всесоюзной
коммунистической партии (большевиков)

ЗМІСТ

Передмова	5
1. Київ 1861-1904 рр.	7
1.1. Історичні джерела	7
1.1.1. Документи, листування, спогади, хроніка (1861-1904 рр.)	7
1.2. Загальні праці	15
1.3. Філософія	17
1.3.1. Загальні праці	17
1.4. Релігія	18
1.4.1. Загальні праці	18
1.4.2. Релігійні діячі	19
1.4.3. Духовні учбові заклади	20
1.4.3.1. Київська Духовна Академія	20
1.4.3.1.1. Церковно-археологічний музей	22
1.4.3.1.2. Бібліотека	23
1.4.3.2. Інші заклади	23
1.4.4. Релігійні періодичні видання	24
1.4.5. Католицизм	24
1.5. Суспільно-політичні течії та рухи	25
1.5.1. Загальні праці	25
1.5.2. Таємні товариства та гуртки	25
1.5.3. Київська українська громада	26
1.5.4. Організація народовольців	27
1.5.5. Профспілковий рух	27
1.5.6. Робітничий рух. Перше травня в Києві	28
1.5.6.1. Історичні джерела	28
1.5.6.2. Загальні праці	29
1.5.6.3. Південно-російський робітничий союз в Києві	31
1.5.6.4. Київський Союз боротьби за визволення робітничого класу	31
1.5.6.5. Іскровські організації в Україні (Київ)	32
1.5.6.5.1. Історичні джерела	32
1.5.6.5.2. Загальні праці	33
1.5.7. Студентський рух	35
1.5.7.1. Історичні джерела	35
1.5.7.2. Загальні праці	35
1.6. Міське самоврядування	38
1.6.1. Міський бюджет	39
1.7. Адміністративне управління	39
1.7.1. Загальні праці	39
1.7.2. Правові основи всіх сфер діяльності	40

1.7.3. Пожежна охорона	40
1.7.4. Екологія	41
1.8. Соціально-економічний розвиток у пореформений період	41
1.8.1. Загальні праці	41
1.8.2. Фінанси.....	41
1.8.2.1. Банки	41
1.8.2.2. Біржі	42
1.8.2.3. Кредит	43
1.8.2.4. Ощадно-позичкові товариства	43
1.9. Промисловість	44
1.9.1. Загальні праці	44
1.9.2. Фабрики	46
1.9.3. Заводи	47
1.9.4. Акціонерні підприємства	49
1.9.5. Фірми	49
1.10. Житлове господарство	49
1.11. Продовольче забезпечення	50
1.12. Транспорт	51
1.12.1. Загальні праці	51
1.12.2. Автомобільний	51
1.12.3. Річковий	51
1.12.3.1. Порт. Гавань	52
1.12.4. Мости	53
1.12.5. Залізничний	53
1.12.6. Трамвайний	54
1.12.7. Повітроплавання. Початок авіації	56
1.13. Зв'язок	56
1.13.1. Загальні праці	56
1.13.2. Телефон	56
1.13.3. Телеграф	57
1.14. Торгівля	57
1.14.1. Загальні праці	57
1.14.2. Базари. Ярмарки	58
1.14.3. Сільськогосподарські та промислові виставки	58
1.15. Каналізація	59
1.16. Водопостачання	61
1.17. Освітлення (газове, електричне)	63
1.18. Благодійні товариства	64
1.19. Побутові послуги	66
1.20. Етнографія	66
1.21. Культура	67

1.21.1. Загальні праці	67
1.22. Освіта	67
1.22.1. Загальні праці	67
1.22.2. Колегія Павла Галагана	68
1.22.3. Третя гімназія	70
1.22.4. Вища освіта	70
1.22.4.1. Університет	70
1.22.4.2. Політехнічний інститут	72
1.22.4.3. Медичний інститут	73
1.22.4.4. Побут та матеріальне становище студентів	73
1.22.4.5. Вища жіноча освіта	73
1.23. Наука	74
1.23.1. Загальні праці	74
1.23.2. Метеорологічна обсерваторія	75
1.24. Друкарство	75
1.25. Преса	77
1.26. Мистецтво	80
1.26.1. Загальні праці	80
1.26.2. Меценацтво	81
1.26.3. Мистецькі освітні установи	83
1.26.4. Скульптура	83
1.26.5. Декоративно-прикладне мистецтво	84
1.26.6. Живопис	84
1.26.7. Художня фотографія	87
1.26.8. Кінематограф	88
1.26.9. Музика	88
1.26.10. Театр	90
1.27. Літературне життя	93
1.27.1. Загальні праці	93
1.27.2. Видатні письменники	94
Герцен О.І.	94
Кобилянська О.Ю.	94
Короленко В.Г.	94
Купрін О.І.	94
Леся Українка	95
Марко Вовчок	97
Пчілка О.	97
Рільке Р.М.	97
Старицький М.П.	97
Франко І.	97
Чехов А.П.	98

Шолом-Алейхем	99
2. Київ у 1905-1917 рр.	99
2.1. Історичні джерела	99
2.1.1. Документи, спогади, хроніка	99
2.2. Загальні праці	103
2.3. Філософія	104
2.4. Релігія	104
2.4.1. Загальні праці	104
2.4.2. Духовні учбові заклади	105
2.4.2.1. Київська духовна академія	105
2.4.2.2. Бібліотека	107
2.4.2.3. Церковно-археологічний музей	107
2.5. Київ у революції 1905-1907 рр.	107
2.6. Київ у 1908-1917 рр.	111
2.6.1. Суспільно-політичні течії та рухи	111
2.6.1.1. Загальні праці	111
2.6.1.2. Профспілковий рух	112
2.6.1.3. Становище робітників та робітничий рух	112
2.6.1.4. Студентський рух	114
2.6.2. Заворушення в Києві в.1912 р. та відгуки на ленські події	115
2.6.3. Діяльність партії соціалістів-революціонерів (Есери-максималісти)	115
2.6.4. Чорносотенні Союзи і організації	116
2.6.5. Масонство	117
2.7. Вбивство П.А. Столипіна	117
2.7.1. Історичні джерела	117
2.7.2. Загальні праці	118
2.8. Справа Бейліса	119
2.9. Київ у роки Першої світової війни	120
2.10. Міське самоврядування	120
2.10.1. Загальні праці	120
2.10.2. Міський бюджет	121
2.10.3. Міське господарство	121
2.10.3.1. Загальні праці	121
2.10.3.2. Територіальні проблеми.(Право власності)	122
2.11. Адміністративне управління	122
2.11.1. Пожежна охорона	122
2.12. Соціально-економічний розвиток	123
2.12.1. Загальні праці	123
2.12.2. Фінанси	123

2.12.2.1. Банки	123
2.12.2.2. Ломбард	123
2.13. Промисловість	124
2.13.1. Загальні праці	124
2.13.2. Заводи	126
2.14. Кооперація	126
2.15. Продовольче забезпечення	126
2.16. Транспорт	127
2.16.1. Загальні праці	127
2.16.2. Автобусний (Автоциклонети)	127
2.16.3. Річковий	128
2.16.3.1. Гавань. Порт	128
2.16.4. Мости	128
2.16.5. Залізничний	129
2.16.6. Трамвай	130
2.16.7. Авіація	130
2.16.7.1. Початок авіаери в Києві	130
2.16.7.2. Авіаконструктор І.І. Сікорський	132
2.16.7.3. Льотчик П.М. Нестеров	132
2.16.8. Фунікулер	133
2.17. Зв'язок	134
2.17.1. Телеграф	134
2.18. Торгівля	134
2.18.1. Торговельний вантажообіг	135
2.18.2. Базари, ярмарки	136
2.18.3. Сільськогосподарські та промислові виставки	136
2.19. Каналізація	137
2.20. Водопостачання	137
2.21. Освітлення (газове, електричне)	139
2.22. Постачання паливом	139
2.23. Етнографія	140
2.24. Освіта	140
2.24.1. Загальні праці	140
2.24.2. Вища освіта	141
2.24.2.1. Університет	141
2.24.2.2. Політехнічний інститут	142
2.24.2.3. Медичний інститут	142
2.24.2.4. Комерційний інститут	142
2.24.2.5. Побут та матеріальне становище студентів учбових закладів ...	143
2.24.2.6. Вища жіноча освіта. Вищі жіночі курси	143
2.25. Наука	144

2.25.1. Загальні праці	144
2.26. Мистецтво	144
2.26.1. Живопис	144
2.26.2. Графіка	145
2.26.3. Музика	145
2.26.4. Театр	147
2.27. Літературне життя	148
2.27.1. Видатні письменники в Києві	148
Ахматова А.А.	148
Бабель І.Є.	149
Блок О.О.	149
Васильченко С.	149
Волошин М.	150
Гашек Я.	150
Горький М.	150
Короленко В.Г.	151
Леся Українка	151
Маяковський В.	152
Надсон С.Я.	152
Нечуй-Левицький І.	152
Толстой Л.	153
Шевченко Т.Г.	153
Іменний покажчик	155
Алфавітний покажчик назв книг та статей	173
Список скорочень	186

CONTENTS

Preface	5
Abbreviations	
1. Kiev in 1861 – 1904 years	7
1.1. Historical sources	7
1.1.1. Acts. Annals. Chronicles, memoirs, letters (1861 – 1904)	7
1.2. General works	15
1.3. Philosophy	17
1.3.1. General works	17
1.4. Religion	18
1.4.1. General works	18
1.4.2. Religions figures	19
1.4.3. Spiritual educational institutions	20
1.4.3.1. Kiev’s Ecclesiastical Academy	20
1.4.3.1.1. Church-archeological museum	22
1.4.3.1.2. Library	23
1.4.3.2. Other establishments (institutions)	23
1.4.4. Religious periodicals	24
1.4.5. Catholicism	24
1.5. Social-politic movements and national revival	25
1.5.1. General works	25
1.5.2. Clandestine associations and circles	25
1.5.3. Kiev’s Ukrainian society	26
1.5.4. “Narodnaya Volya” Organization (“People’s Freedom”)	27
1.5.5. Trade –union movement	27
1.5.6. Working - class movement. The First of May in Kiev	28
1.5.6.1. Historical sources	28
1.5.6.2. General works	29
1.5.6.3. South-russian Working Union in Kiev	31
1.5.6.4. Kiev’s Union for struggle of Working Class liberation	31
1.5.6.5. “Iskra” (Spark)” Organization of Ukraine (Kiev)	32
1.5.6.5.1. Historical sources	32
1.5.6.5.2. General works	33
1.5.7. Students’ movement	35
1.5.7.1. Historical sources	35

1.5.7.2. General works	35
1.6. Municipal self- government	38
1.6.1. Urban budget	39
1.7. Administrative management	39
1.7.1. General works	39
1.7.2. Right foundations of all activities spheres	40
1.7.3. Fire guarding	40
1.7.4. Ecology	41
1.8. Social-economic development during post-reform period	41
1.8.1. General works	41
1.8.2. Finances	41
1.8.2.1. Banks	41
1.8.2.2. Stock exchanges	42
1.8.2.3. Credit	43
1.8.2.4. Savings – banks	43
1.9. Industry	44
1.9.1. General works	44
1.9.2. Factories	46
1.9.3. Plants	47
1.9.4. Joint – stock companies	49
1.9.5. Firms	49
1.10. Housing economy	49
1.11. Food-supply	50
1.12. Transport	51
1.12.1. General works	51
1.12.2. Motor	51
1.12.3. Water	51
1.12.3.1. Port. Harbour	52
1.12.4. Bridges	53
1.12.5. Rail (way)	53
1.12.6. Tram	54
1.12.7. Aeronautics. Beginning of aviation	56
1.13. Communication	56
1.13.1. General works	56
1.13.2. Telephone	56
1.13.3. Telegraph	57
1.14. Commerce	57
1.14.1. General works	57

1.14.2. Markets. Fairs	58
1.14.3. Agricultural and industrial exhibitions	58
1.15. Sewerage (system)	59
1.16. Water-supply	61
1.17. Lighting (gas, electric)	63
1.18. Philanthropic organizations	64
1.19. Mode of life. Services	66
1.20. Ethnography	66
1.21. Culture	67
1.21.1. General works	67
1.22. Education	67
1.22.1. General works	67
1.22.2. Pavlo Galagan's Collegium (board)	68
1.22.3. The third gymnasium (secondary school)	70
1.22.4. Higher education	70
1.22.4.1. University	70
1.22.4.2. Polytechnic institute	72
1.22.4.3. Medical institute	73
1.22.4.4. Conditions and financial positions of students	73
1.22.4.5. Female higher education	73
1.23. Science	74
1.23.1. General works	74
1.23.2. Meteorological observatory (station)	75
1.24. Printing	75
1.25. The press	77
1.26. Arts	80
1.26.1. General works	80
1.26.2. Patronage of Art	81
1.26.3. Art educational institutions	83
1.26.4. Sculpture	83
1.26.5. Decorative-applied arts	84
1.26.6. Painting	84
1.26.7. Art photography	87
1.26.8. Cinematograph	88
1.26.9. Music	88
1.26.10. Theatre	90
1.27. Literature life	93
1.27.1. General works	93

1.27.2. Remarkable (prominent) writers	94
Gertsen O.I.	94
Kobylanska O. Ju.	94
Korolenko W.G.	94
Kuprin O.I.	94
Lesja Ukrainka	95
Pchilka O.	97
Marco Vowchok	97
Rilke R. M.	97
Staritsky M. P.	97
Franko I.	97
Chechov A. P.	98
Scholom-Alejhem	99
2. Kiev in 1905 – 1917 years	99
2.1. Historical sources	99
2.1.1. Acts. Annals. Chronicles, memoirs	99
2.2. General works	103
2.3. Philosophy	104
2.4. Religion	104
2.4.1. General works	104
2.4.2. Spiritual educational institutions	105
2.4.2.1. Kiev’s Ecclesiastical Academy	105
2.4.2.2. Library	107
2.4.2.3. Church-archeological museum	107
2.5. Kiev at revolution of 1905-1907 years	107
2.6. Kiev in 1908-1917 years	111
2.6.1. Social-politic trends and movements	111
2.6.1.1. General works	111
2.6.1.2. Trade –union movement	112
2.6.1.3. Workers’ state and working - class movement.	112
2.6.1.4. Students’ movement	114
2.6.2. 1912 year disturbance in Kiev and responses to Lena events	115
2.6.3. Activity of socialist – revolutionary party (“Eser maximalists”)	115
2.6.4. “Black –Hundred” unions and organizations	116
2.6.5. Masan	117
2.7. P.A. Stolypin’s assassination	117

2.7.1. Historical sources	117
2.7.2. General works	118
2.8. Bajlis case	119
2.9. Kiev in the First World War years	120
2.10. Municipal self- government	120
2.10.1. General works	120
2.10.2. Urban budget	121
2.10.3. City economic	121
2.10.3.1. General works	121
2.10.3.2. Territorial problems (Right of property)	122
2.11. Administrative management	122
2.11.1. Fire guarding	122
2.12. Social-economic development	123
2.12.1. General works	123
2.12.2. Finances	123
2.12.2.1. Banks	123
2.12.2.2. Lombard	123
2.13. Industry	124
2.13.1. General works	124
2.13.2. Plants	126
2.14. Cooperation	126
2.15. Food-supply	126
2.16. Transport	127
2.16.1. General works	127
2.16.2. Bus (autocyclonets)	127
2.16.3. Water	128
2.16.3. Port. Harbour	128
2.16.4. Bridges	128
2.16.5. Rail (way)	129
2.16.6. Tram	130
2.16.7. Aviation	130
2.16.7.1. Beginning of air-(avia)era in Kiev	130
2.16.7.2. Aircraft designer I.I.Sikorsky	132
2.16.7.3. (Flier) aviator P.M. Nesterov	132
2.16.8. Funicular	133
2.17. Communication	134
2.17.1. Telegraph	134
2.18. Commerce	134

2.18.1. Trade goods turnover	135
2.18.2. Markets. Fairs	136
2.18.3. Agricultural and industrial exhibitions	136
2.19. Sewerage (system)	137
2.20. Water-supply	137
2.21. Lighting (gas, electric)	139
2.22. Firing (fuel) supply	139
2.23. Ethnography	140
2.24. Education	140
2.24.1. General works	140
2.24.2. Higher education	141
2.24.2.1. University	141
2.24.2.2. Polytechnic institute	142
2.24.2.3. Medical institute	142
2.24.2.4. Commercial institute	142
2.24.2.5. Conditions and financial positions of students	143
2.24.2.6. Female higher education. Girls' (female) courses	143
2.25. Science	144
2.25.1. General works	144
2.26. Art	144
2.26.1. Painting	144
2.26.2. Graphic arts (Drawing)	145
2.26.3. Music	145
2.26.4. Theatre	147
2.27. Literature life	148
2.27.1. Remarkable (prominent) writers in Kiev	148
Akhmatova A.A.	148
Babel I.E.	149
Block O.O.	149
Vasilchenko S.	149
Voloshin M.	150
Gashek Ja.	150
Gorky M.	150
Korolenko W. G.	151
Lesja Ukrainka	151
Majakovsky W.W.	152

Nadson S.Ja.	152
Nechuj-Levitsky I.	152
Tolstoj L.N.	153
Shevchenko T.	153
Personalities	155
Index of books and articles titles	173
Abbreviations	186

Наукове видання

Том I , Книга друга

Історія міста Києва періоду 1917 – 1990 рр.

Редактор-бібліограф Л.А. Дехтярьова

Перекладач на англійську мову Серейська А.А.

Коректор Дем'янова Л.Є., Дехтярьова Н.А.

Комп'ютерне складання: Т.К. Майко

Комп'ютерне верстання: Литвин О.М.

Оригінал-макет: Литвин М.О.

Підписано до друку 17.03.2009.Формат 70x108/16.

Ум. друк. арк. 11,6. Обл. вид. арк. 8.

Тираж 300. Зам. 7.2009.

Поліграф. д-ця Ін-ту історії України НАН України

Київ-1. Грушевського, 4